AUTOARE BESTSELLER

DINAH JEFFERIES

PALATUL ascuns

O INSULĂ PLINĂ DE SECRETE,

O FUGĂ

ȘI O PROMISIUNE...

NEMIRA

DAMEN TANGO

Dinah Jefferies s-a născut în Malaysia, în 1948, iar la opt ani s-a mutat în Anglia. De-a lungul timpului, a călătorit mult și a rămas foarte atașată de cultura sud-asiatică. A studiat literatura engleză la Birmingham College of Art și apoi la University of Ulster. În 2013 i s-a publicat primul roman, The Separation, căruia i-au urmat bestsellerurile Soția plantatorului de ceai (Nemira, 2017; The Tea Planter's Wife, 2015), Fiica negustorului de mătase (Nemira, 2018; The Silk Merchant's Daughter, 2016), Înainte de ploi (Nemira, 2018; Before the Rains, 2017), Văduva de safir (Nemira, 2020; The Sapphire Widow, 2018), Sora dispărută (Nemira, 2021; The Missing Sister, 2019), Contesa din Toscana (Nemira, 2020; The Tuscan Contessa, 2020). Cărțile ei au fost traduse în peste 30 de limbi.

DINAH

JEFFERIES

PALATUL

ascuns

„În onoarea bravului ei popor, confer Crucea lui George insulei-fortăreață Malta, ca să stea mărturie pentru eroismul și devotamentul care va dăinui mult timp în istorie."

Regele George al VI-lea

15 aprilie 1942

Malta, colonie a coroanei britanice, a fost o fortăreață militară navală și unica bază Aliată între Gibraltar și Alexandria, Egipt. Între iunie 1940 și octombrie 1942, insulele malteze au trecut prin peste 3 000 de raiduri aeriene ale Germaniei naziste și Italiei fasciste. Submarinele Axei au atacat, de asemenea, convoaiele britanice, împiedicând astfel livrarea de hrană și de alte provizii vitale către insulă. Garnizoana Aliată și locuitorii Maltei au rezistat în fața încercărilor de a-i face să se predea prin înfometare sau bombardare – în consecință, Axa nu a reușit să le smulgă Aliaților baza navală-cheie din Mediterana. În ciuda lipsurilor suferite, populația malteză a rezistat cu curaj în fața bombardamentelor. Din acest motiv regele George al VI-lea a acordat Maltei și locuitorilor ei Crucea lui George, în semn de recunoaștere a bravurii de care a dat dovadă întreaga națiune.

PROLOG

La bordul unui vapor cu aburi pe Adriatica

Femeia de pe punte s-a uitat în sus când vreo zece păsări de mare obraznice au țipat și au hohotit batjocoritor. Proasto! Ești o proastă. Proasto, croncăneau repezindu-se spre ea. S-a ferit, a ridicat mâna să se apere, dar vântul era cel care o trăgea de păr, nu păsările. A înghițit în sec, simțind pe limbă gustul puternic de sare, cu un iz de alge. Oare era în siguranță? Se aruncase orbește să se îmbarce pe acest vapor în Siracuza și, cu cât înainta mai mult, cu atât mai departe i se părea că este locul acela sigur. S-a uitat la oceanul schimbător. Asta își dorise, nu?

Soarele a început să coboare și vaporul s-a apropiat de țărm. S-a ținut strâns de balustradă și s-a aplecat peste ea cât a avut curaj, fascinată de ceva care se mișca în apa violetă.

A închis ochii, simțind briza care îi răcorea obrajii încinși.

Păsările de mare au țipat din nou. A ridicat capul, a deschis ochii și și-a îndreptat spatele. De cât timp se ținea așa de balustradă, ascultând glasurile mării? Pentru că acum, când soarele se scufundase, în sfârșit, în ocean, cerul se întunecase până la un indigo intens și catifelat, cu așa de multe stele, că i se tăiase respirația. Și chiar în fața ochilor ei, pe când vaporul aluneca spre insulă, o scenă strălucitoare se desfăcea, ca și cum chiar s-ar fi tras o cortină din fața unei lumi feerice. Vrăjită de priveliștea apelor din Grand

Harbour, care dansau cu luminile reflectate de la sutele de ambarcațiuni, și-a strâns mâinile în jurul trupului și s-a întors spre tovarășul ei.

— O să fie bine, a șoptit ea. Eu o să fiu bine.

CAPITOLUL 1

Florence

Anglia, sfârșitul lui august 1944

Jack a înjurat în surdină, strângând din ochi de durere în timp ce încerca să forțeze fereastra să se închidă, și Florence a tușit cu gâtul uscat și dureros. Înțepenită complet, fereastra a rezistat și fumul negru și înecăcios a continuat să intre pe ea.

— N-are rost, a murmurat ea. Păstrează-ți puterile.

— O să se împrăștie când ieșim din tunelul ăsta nenorocit, a spus el.

Ea a dat din cap, s-a rezemat de peretele vagonului și s-a lăsat să alunece pe podea, unde și-a sprijinit fruntea pe genunchii strânși la piept, îmbrățișându-și gleznele. Orice ar fi făcut, numai să scape de miros. Nu doar de mirosul de motor, dar și de izul acru de trupuri nespălate și de tutun ieftin care plutea în nori albaștri-cenușii în tot trenul și li se lipea de păr și de haine. Așezată așa pe coridor, boțită, murdară și străduindu-se să nu respire, Florence se simțea sfârșită, nu tocmai capabilă să scape de spaima care i se instalase în capul pieptului.

Stăteau blocați în penumbra tunelului de mai bine de trei sferturi de oră și încă aveau de prins un tren înainte ca măcar să viseze să ajungă în gara Exeter, unde spera că tatăl lui Jack îi mai așteaptă.

În final a venit o zguduitură care îți zdruncina oasele.

Florence a ridicat capul și i-a prins privirea lui Jack. El a dat din cap când s-au auzit un șuierat ascuțit și strigătele înăbușite de bucurie ale pasagerilor obosiți pe când roțile

s-au învârtit, zăngănind și hodorogind în timp ce trenul prindea viață. Un impiegat subțirel, îmbrăcat în uniformă, a sărit peste cei trei sau patru soldați întinși pe jos, pe jumătate adormiți, cu mormanul de ranițe blocând coridorul. Bombănind în surdină, și-a făcut loc cu coatele prin grupul de civili înghesuiți de lângă Jack și Florence, după care s-a împiedicat de picioarele mari ale lui Jack, încălțate cu bocanci.

— Westbury, a strigat el după ce și-a îndreptat spatele și s-a uitat urât la ei. Coborâți pentru Exeter.

Era numai bine că avea o voce așa de puternică. Nu era doar un mod de a te descărca, dar în plus toate indicatoarele din gări fuseseră scoase – așa că dacă nu erai din zonă n-aveai idee unde te afli.

Jack s-a strâmbat când, la scurt timp după asta, trenul a oprit în gara Westbury.

— Normal, a spus el când s-a ridicat de unde se așezase lângă Florence, pe podea. Dacă știam că suntem așa de aproape, puteam să coborâm naibii și să mergem pe jos.

— Eu nu cred că am să mai merg pe jos nicăieri, niciodată, a spus ea – și vorbea serios.

El i-a zâmbit compătimitor. Nici pentru el nu era ușor. În timpul fugii lor, traversând munții Pirinei, amândoi se răniseră. Când ea căzuse rău, Jack se întinsese s-o prindă, agravând serios o rană mai veche, pe care o căpătase după aterizarea proastă cu parașuta în Dordogne. Ea își simțea picioarele moi ca de cauciuc; el avea brațul bandajat. Bună pereche mai făceau.

Când s-au alăturat mulțimii care se înghesuia spre ușa deschisă, oamenii se îmbrânceau și se împingeau, disperați să iasă din trenul fierbinte și să ajungă unde voiau să ajungă. Soldații osteniți, care visau să-și revadă rudele,

oricât de puțin, se înviorașeră, dar surorile medicale istovite, îmbrăcate și acum în uniformă, priveau drept înainte cu ochii goi. Toți erau cenușii și trași la față.

— Peronul pentru Exeter? l-a întrebat Jack pe un paznic de peron cu fața roșie și acesta i-a spus pe unde să o ia.

Când mulțimea nu mai avea mult până la trenul de Exeter, care aștepta, Florence a auzit în spatele ei doi bărbați vorbind într-o limbă străină. A înlemnit, iar Jack, observându-i tulburarea, a luat-o de cot și a împins-o în față.

— E în regulă, i-a spus Jack încet, apucând-o de braț. Sunt doar niște soldați polonezi. Hai, trebuie să ne grăbim.

Florence știa că bărbații nu sunt germani, dar era așa de obosită, încât logica și unul simț o părăsiseră. Nu era posibil să-și dezvăluie secretul, nici acum, nici acasă, în Dordogne, nici în Pirinei, când se feriseră de patrulele naziste, și nici în Spania lui Franco. Încet, vai, atât de încet, evitaseră să fie prinși cât timp străbătuseră de la nord la sud Spania, sub un soare arzător. În Gibraltar se îmbarcaseră pe The Stirling Castle, care înainte de război fusese pachebot, dar acum era navă de transportat trupe care făcea curse între Gibraltar și Southampton.

Jack a împins-o cu fermitate pe treptele celuilalt tren.

— Frome – Castle Cary – Langport – Taunton – Exeter, a strigat un alt impiegat pe peron.

Florence avea o durere groaznică de cap de la zgomotul acela permanent și și-ar fi dorit să nu fi fost forțată să părăsească Franța. Anglia asta mohorâtă și ponosită nu era Anglia pe care și-o amintea ea. Dar ar fi fost de neconceput să rămână în Franța. De neconceput. Schimbată iremediabil de ceea ce i se întâmplase, se ruga ca aici să fie cu certitudine la adăpost, cu certitudine.

Au înaintat încet pe coridor o vreme care i s-a părut a fi un veac, după care, slavă Domnului, Florence a zărit două locuri libere și, mai să se împiedice, s-a dus repede să le ocupe. Odată instalată în compartiment, și-a rezemat capul, ușurată. Va trece peste asta, își spunea. Trecuse ea peste altele și mai rele. Și pe urmă a adormit, vag conștientă de opririle în gări, și a deschis ochii de tot abia când Jack a scuturat-o și i-a spus că aproape au ajuns. S-a uitat pe fereastră când trenul a intrat în gara Exeter și s-a oprit trepidând și scrâșnind. A zărit un afiș cu un bust al prim-ministrului britanic, Winston Churchill, și un citat de-al lui. „Să mergem împreună înainte", spunea. Da, s-a gândit ea. Toți trebuie să mergem înainte, iar ea va trebui să găsească o cale prin care să înceteze a privi în urmă.

Se simțea amețită când ea și Jack și-au îndreptat spatele, s-au ridicat și și-au întins picioarele, netezindu-și hainele boțite. Obosiți, flămânzi, plini de jeg, dar erau acasă.

Acasă, a oftat ea. Unde era asta acum? Acasă la Jack se duceau. Și-au luat bagajele de pe polița de sus, au coborât din tren și au ieșit din gară.

Patruzeci de minute mai târziu, în timp ce tatăl lui Jack, Lionel, îi ducea cu mașina pe un drum denivelat de pietriș, Florence a zărit pentru prima dată căsuța din Devonshire. S-a uitat cu gura căscată la ea pe geamul din față al mașinii, clipind repede din ochi și simțind că a ajuns la granița dintre ce era real și ce nu. Acoperită cu paie și ghemuită într-un cadru intim, între colinele verzi, împădurite, cu siguranță crescuse din pajiștea întinsă în fața ei. O căsuță din poveste. Și, cu excepția fazanilor suicidali care fugeau încercând să scape de roți, era absolut liniște. Nu putea să fie un mai mare contrast față de cele prin care trecuseră, și simpla ei vedere a înviorat-o.

— Un loc pentru refacerea inimii și a sufletului, a spus Lionel uitându-se în spate la Jack cu o privire plină de înțeles. Îmi pare bine să te văd sănătos înapoi la Blighty, fiule.

— Două laturi ale casei sunt înconjurate de pâlcuri de stejari de stâncă, a spus Jack pe un ton mai pragmatic. O costă abruptă coboară până la casă pe a treia latură și, după cum vezi, în apropierea ei sunt o gârlă și o luncă. Plimbări magnifice în orice direcție.

— Ca un refugiu, a spus Florence, respirând normal pentru prima oară în câteva săptămâni. Și dealurile stau de pază.

— Sper să fie un refugiu pentru tine, draga mea, a spus Lionel și a tușit stânjenit, ca și cum asta ar fi fost puțin cam prea intim pentru o primă întâlnire.

Florence i-a zâmbit.

— Totuși iarna nu poți traversa gârla cu mașina. Trebuie să parchezi pe malul ăsta, dar poți să treci pe jos, pe dalele alea de piatră când vine apa, a adăugat el. Dar o să fie foarte bine. Am vrut să tund eu pajiștea, dar iarba era prea înaltă și prea deasă. Trebuie cosită, Jack.

— Nu cred că am văzut un loc mai romantic în viața mea, a spus Florence, uitându-se la mulțimea de flori de câmp, la tufele încâlcite de trandafiri și la clematitele care curgeau în cascadă peste fațada casei. Totuși plantele agățătoare au nevoie de o curățare bună.

— Îți place să grădinărești, nu-i așa, draga mea? a întrebat-o tatăl lui Jack.

Era înalt, cu constituție solidă, un urs de bărbat cu un cap plin de păr grizonant, ca un grizzly, și cu obrajii rumeni. Poate prea amator de un păhărel de porto, s-a gândit ea în sinea ei. A făcut tot posibilul să se stăpânească

în fața imaginii grădinii de acasă, din Franța, când i-a străfulgerat prin minte și aproape i-a tăiat răsuflarea. A înghițit în sec.

— Ador grădinăritul, a reușit ea să spună.

— E o adevărată expertă, tată, a adăugat Jack.

Lionel a traversat cu mașina gârla cea mică și a oprit în afara aleii pietruite care ducea spre casă, lângă un castan sălbatic.

— Ei bine, a spus el. Bine ai venit la Meadowbrook. Dar, în afară de soția unui fermier, n-ai să vezi alt suflet. Iar bătrânul de la conac nu vine niciodată aici.

— Îmi place la nebunie, a spus Florence. Vă mulțumesc mult că ne-ați adus. Ne scuzați că suntem așa de murdari.

— Nicio problemă. Casa a fost aerisită și există câteva alimente de bază. Pâine, lapte, bacon și așa mai departe.

— Mulțumesc, tată, a spus Jack și l-a bătut pe tatăl lui pe spate. Nu știu ce părere are Florence, dar eu am în primul rând nevoie de somn.

Florence s-a uitat la murdăria care îi intrase sub unghii.

— Și eu la fel, iar mâine, o baie.

Jack i-a zâmbit obosit.

— Cred că se poate aranja. Hai! Ești gata să intrăm?

CAPITOLUL 2

Devonshire 1944

A doua zi dimineață

Cum putea să fie omul care fusese până atunci? Nu putea – și totuși trecutul o trăgea înapoi. Toată noaptea, în vis, Florence tânjise să găsească o grădină exact ca grădina ei din Dordogne. Dar nu grădină găsise; în visul ei era un cimitir cu numele ei gravat pe o piatră de mormânt în fața căreia erau împrăștiați trandafiri de hârtie. Prinsă între două lumi, în momentul acela tulbure de dinainte de a începe ziua, își simțea mintea încețoșată și inima agitată, dar pe urmă a auzit apa curgând peste pietre. Din dormitorul ei, cu o seară în urmă, văzuse că grădina are o ușoară pantă, așa că apa acolo era puțin mai adâncă, înainte să dispară pe sub arbuști și tufișuri. Lucrurile au devenit din nou clare. Anglia, lumina zorilor era aici mai fragilă decât acasă, difuză. Și apoi bătăile. A auzit că bate cineva la ușa ei. Abia reușind să-și mai aducă aminte acum ciudatul vis, a auzit vocea lui Jack și și-a alungat somnul frecându-se la ochi exact când el a băgat capul pe ușă.

— Scuză-mă că te deranjez. Ești bine?

Și-a tras cearșaful până sub bărbie, perfect conștientă că nu poartă cămașă de noapte. Seara trecută, Jack dăduse peste o cămașă cu mâneci lungi de finet, care îi aparținuse odinioară bunicii lui, dar ea nu voise să-i spună cât de multă detestă chestia aia oribilă și aspră.

Jack și-a trecut mâinile prin păr, ciufulindu-l, și nu s-a uitat direct în ochii ei.

— Nu m-ai deranjat, a spus ea. Eram pe jumătate trează.

— Bun. M-am gândit că s-ar putea să-ți fie foame.

— S-ar putea? Sunt lihnită!

— Avem ouă și cârnați de la ferma de lângă noi și o pâine proaspătă.

Ea a zâmbit.

— Lasă-mă cincisprezece minute. Nu, zece.

— Omletă? Ochiuri? Poșate?

— Cum vrei tu.

— Bine. Adevărul e că nu știu să fac decât ochiuri.

Ea a râs și el a ieșit din cameră. Apoi Florence s-a udat pe față și s-a șters rapid cu o cârpă înmuiată în ligheanul lavoarului cu blat de marmură.

Apoi și-a pus rochia pe care i-o dăduse Jack și și-a pieptănat părul blond încâlcit, strângându-l într-o coadă la spate. S-a uitat în mica oglindă de perete și a zâmbit văzându-și ochii albaștri-cenușii, de culoarea metalului, murdăria de pe fața ei în formă de inimă și enervantul punct roșu din bărbie. Păcat. Va trebui să se descurce așa. Ușurarea la gândul că e în siguranță i-a umplut sufletul când a deschis ușa dormitorului și a simțit mirosul cârnaților care se prăjeau în bucătărie. Mmm… Delicios.

A coborât în grabă scara îngustă. Era acolo o baie exterioară, din cărămidă, un soi de anexă, cu o toaletă, o chiuvetă Belfast și o cadă veche, dar fără electricitate. Noaptea trebuia să ai o lanternă sau o lumânare. Ajungeai acolo prin spălător, așa că măcar nu trebuia să ieși de tot, iar ea a trecut în viteză pe acolo, înainte să meargă la bucătărie.

— Miroase minunat, a spus ea ceva mai târziu, când a ajuns la Jack. Mi-a lipsit bunul cârnat britanic cât am stat în Franța.

El s-a strâmbat comic.

— Scuze. I-am ars un pic.

— E singurul mod în care se cuvine să fie mâncați.

— Îți plac așa?

— Clar.

Părul blond-închis îi încadra fața puternică, rasă acum perfect, până și mustața lui nisipie dispăruse. Bărbatul acesta, care intrase în viața lor atât de neașteptat, care fusese prieten cu surorile ei, dar și cu mișcarea de rezistență, fusese scăparea ei din Franța, mijlocul ei de evadare. El i-a zâmbit cu ochii lui verzi strălucind de însuflețire.

— Te simți mai bine?

Ea a dat din cap, cu gura plină de cârnați, pe urmă a aruncat o privire în jur, la bucătăria cu grinzi de stejar. Era mică, dar imaculată, cu o sobă dublă pe care Jack o alimenta cu antracit dintr-o magazie. Va prelua ea sarcina asta când el va pleca.

Când el va pleca.

Nu se gândea ce altceva ar putea să mai facă după ce el va pleca. Jack o adusese aici, deci avea un loc liniștit în care să își revină înainte să ia legătura cu mama ei. El nu îi spusese unde va pleca, iar ea nu voia să se gândească la faptul că el va pleca, doar că el face parte și acum din Special Operations Executive, din ce știa ea, chiar dacă era rănit la braț.

S-a forțat să nu se mai gândească la subiectul acesta neliniștitor și s-a uitat în jur. În bucătărie mai erau și un bufet de lemn încastrat în perete, niște dulapuri cu grilaje de sârmă, cârlige atârnate de grinzi, o altă chiuvetă Belfast și patru lămpi cu petrol, dovada fragilei aprovizionări cu energie a casei. Fereastra de la bovindoul aflat pe o latură a mesei de pin dădea spre lunca din fața casei. Pe o altă fereastră, din spate, nu vedeai decât coasta verde a dealului din spatele casei, unde Jack îi spusese că fazanii aleargă ca

nebunii. Până și o umbră la fereastră ar fi fost destul ca să-i pună pe fugă. Un șemineu masiv, cu poliță de stejar, și un cuptor de pâine alături ocupau aproape cu totul un perete, iar în mijlocul bucătăriei un tocător masiv era așezat pe o masă mai mică.

— E foarte plăcut aici, a spus ea.

— N-ai loc nici să ții o pisică, a replicat el.

— E intim și eu oricum nu am pisică.

— Ai vrea? Gladys are pisoi la fermă.

— Poate, a spus ea. Dar nu cred că mama m-ar lăsa să aduc un pisic acasă la ea.

— Ai dreptate. Când vine tata cu câinele, vrei să-l plimbi?

— Dacă pot să fac o baie mai întâi.

Deja simțea că peisajul din Devonshire o cheamă. Îi plăcea la țară – animalele pe care le văzuse la ferma din apropiere, gârla, lunca, sălbăticia. Și, din clipa în care ajunsese, cu o zi înainte, îi plăcuse la nebunie și mirosul de verdeață. O ajutase să-și învioreze spiritul și îi mai potolise oboseala, dorul de casă și singurătatea pe care o simțea când se gândea la surorile ei aflate încă în Franța. Trecuseră mai bine de două luni de când le văzuse sau de când luase legătura cu ele; Anglia era încă în război, iar Hitler semăna și acum distrugere în Europa. Ar putea să treacă ani până când le va vedea din nou pe Hélène și pe Élise.

Mai târziu, după ce Florence își terminase baia și își frecase trupul până când se făcuse roz și strălucitor, și-a făcut apariția Lionel, luminos și vesel, a fluturat ca ofrandă niște ceai și a spus că trebuie să plece.

Justin era un tânăr labrador negru și stângaci, cu niște ochi ciocolatii care îți topeau sufletul, așa că toți trei s-au pregătit imediat de plimbare. Erau în casă ghete, jachete,

haine de ploaie și cizme de cauciuc adunate de-a lungul anilor, i-a spus Jack, și oricând putea găsi ceva cu care să se îmbrace. Moștenise casa de la bunica lui, dar de multe ori stătuse acolo în trecut, așa că lăsase o mulțime de haine în șifoniere și cufere.

Câinele i-a ajutat să treacă mai ușor peste stânjeneală și râdeau când el sărea la latre la fazani sau la iepuri imaginari.

După ce traversaseră gârla mică din fața casei, mergeau acum pe drumul denivelat de pietriș pe care veniseră cu o zi în urmă. În stânga era o vale pe unde curgea un pârâu cu meandre și în spatele lui, un mal cu fagi, ulmi și stejari care urcau pe o altă colină abruptă. Jack mergea în față, iar ea, privindu-l, nu putea să nu se gândească la toate prin câte trecuseră.

— Tu te gândești la Biarritz? a strigat ea după el.

El s-a întors să se uite la ea și s-a încruntat.

— Mi-a fost așa de frică, a spus ea, ajungându-l din urmă.

— Încerc să nu mă mai gândesc, Florence, și mi-aș dori să faci și tu la fel. Dar trebuie să recunosc că m-am gândit că n-o să găsim niciodată un passeur.

— Nu pot nu mă gândesc la asta. Câte s-ar fi putut întâmpla.

El a dat din cap.

— Știu.

Își amintea cum îl urmase orbecăind pe bărbat prin întuneric și de trecătorile înguste de la poalele Pirineilor, cu Jack în urma ei. Se dezechilibra, se împiedica și țipa înfricoșată, cu inima bubuind.

„O să fie bine. Nemții n-or să ne găsească aici“, îi spusese Jack când își petrecuseră prima noapte în coliba abandonată a unui cioban, ascultând zgomotul împușcăturilor.

După toate câte se întâmplaseră, îi era greu și să-și aducă aminte de fata care fusese în urmă cu un an.

Acum, când el mergea repede, chemând labradorul, a grăbit și ea pasul.

— Ce este? a întrebat-o Jack.

— Of, nu știu.

El i-a ciufulit părul și a zâmbit.

— Ce nostimă mai ești, Florence Baudin.

Și, cu toate că uneori o trata ca pe o soră mai mică, ei îi plăcea.

În seara aceea, după ce a tras draperiile la cele trei geamuri batante, s-a așezat pe canapea, cu picioarele strânse sub ea. Mai mare decât bucătăria, sufrageria cu grinzi pe tavan era dreptunghiulară și avea un miros reconfortant de cărți vechi. Deși nu era frig, Jack decisese să aprindă focul. L-a privit cum aranjează hârtia răsucită, combustibilul și bucățile mici de lemn și a încercat să-și dea seama ce simte el, dar fața lui, ca de obicei, era impenetrabilă. Din când în când îi surprindea privirea îndreptată asupra, ei, strălucitoare, intensă, dar, când ea îi zâmbea încurajator, el se încrunta și se uita în altă parte.

Știa că trebuie să-i scrie mamei și să le transmită un mesaj surorilor, ca să le spună că ea și Jack sunt în siguranță la Londra. Hélène trebuie să fi fost moartă de îngrijorare. A simțit ceva acid pe limbă și apoi a și mirosit ceva. Vinovăție, poate? Oare poți simți mirosul sau gustul vinovăției? S-a uitat iar la Jack. Deja pierduseră așa de mult din viață în război. Oare nu trebuia să te agăți de fiecare zi și s-o trăiești?

— Primul foc al sezonului e mereu special, a spus Jack, părând că nu-și dă seama de ce se întâmplă în capul ei. Deși încă nu e chiar sezon, dar zidurile casei sunt groase și ar putea fi rece la noapte.

Stătea tot pe vine când s-a aprins focul, dar s-a răsucit pe călcâie.

— Te bucuri că ești aici? a întrebat-o el, ridicând privirea spre ea. Chiar pari abătută.

Deci a priceput ceva, s-a gândit ea uitându-se la flăcările strălucitoare care aruncau umbre pe fața lui.

— Fără să vreau. Îți mulțumesc că m-ai adus aici – îmi place mult.

— Nu trebuie să stai aici. Dacă preferi să te duci imediat la mama ta, în Cotswolds, nu mă supăr.

Ea s-a încruntat.

— Nu e vorba de asta. Mă bucur că sunt aici.

— Și atunci?

Ea a răsucit în minte din nou problema cu Hélène, dar nu avea curajul sau voința să vorbească despre asta, așa că i-a spus că va fi foarte ciudat să-și vadă mama după șapte ani.

Apoi a amuțit.

A inspirat aroma fumului de lemn cât au rămas tăcuți câteva minute, timp în care singurul zgomot care se auzea era focul care pârâia și trosnea.

— Drăcia asta scoate fum, când bate vântul tare, a spus el.

Pe urmă a râs și a spus cu o voce înfricoșătoare:

— Ferestrele zăngănesc și fantomele ies să se joace. Bu-hu!

— Termină, i-a spus ea râzând.

El a zâmbit.

— Mă rog, acum nu bate vântul, dar, când bate, tot ce trebuie să faci e să tragi de mânerele astea două.

A arătat spre ele.

Din nou ea s-a gândit la Pirinei.

Vântul nu bătuse nici acolo, nu la început.

În prima noapte dormiseră puțin și când se luminase putuse să distingă vârfurile îndepărtate ale munților, șocată de cât erau de mari și cât era și miza de mare. Un ghid basc, o fată tânără și slabă, i-a luat de la colibă, dar părea prea speriată ca să știe ce face. Dacă Jack alesese persoana nepotrivită, încrederea lui prost plasată ar fi însemnat moarte sigură pentru amândoi.

Și-a alungat din cap imaginile când și-a dat seama că Jack o întrebase ceva și și-ar fi dorit să nu mai zăbovească asupra acestor gânduri sumbre. Dar nimeni altcineva n-ar fi putut înțelege, nimeni altcineva nu fusese cu ei pe munții aceia sălbatici, riscând permanent moartea. Doar ea și Jack. Și pe urmă i-a venit iar în minte Hélène și sentimentul de rușine i-a aprins obrajii când chipul surorii ei a început să joace în lumina focului.

CAPITOLUL 3

Două săptămâni mai târziu, Florence stătea la masa din bucătărie și citea pentru a doua oară scrisoarea mamei sale. Nu trebuia să se îngrijoreze cum vor merge lucrurile după plecarea lui Jack, pentru că, la urma urmei, ea avea să plece mai întâi. Cu toate că fusese teribil de misterios în legătură cu momentul și locul în care se ducea. Atât Florence, cât și Claudette fuseseră încântate la vestea că, după succesul Zilei Z, Germania capitulase la Paris pe 25 august. O bătaie în ușă i-a întrerupt gândurile. Și-a netezit părul și a deschis ușa, ca să dea peste o femeie micuță, îmbrăcată cu un pulover gri decolorat, cu niște pantaloni de catifea reiată verzi și lăbărțați și niște cizme negre de cauciuc. Avea ochii negri ca niște stafide, cu pleoape care se încrețeau când zâmbea, iar părul alb îi atârna pe spate într-o coadă groasă.

— A, dumneata trebuie să fii Gladys, de la fermă, a spus Florence.

Femeia s-a aplecat să ia de jos un coș al cărui conținut era acoperit cu un prosop de bucătărie cu steagul britanic, pe care roșul și albastrul se decoloraseră în timp, iar albul era mai degrabă gri.

— Chiar eu, iar aici… este Gregory, a spus ea și a râs, încrețindu-și pleoapele.

Florence s-a uitat în jos la rața care acum intra legănat în bucătărie, în urma femeii.

— Vine după mine peste tot. Sper că nu te deranjează.

— Sunteți amândoi bineveniți. Jack mi-a spus că s-ar putea să treci pe aici.

— E plecat, nu?

Florence a dat din cap.

Gladys a aruncat o privire spre scrisoarea de pe masă.

— Nu vreau să te deranjez, dacă ești ocupată.

— A, nu sunt. E doar o scrisoare de la mama. Mă așteaptă poimâine la ea și mi-a trimis indicații, cum să ajung la casa ei din Cotswolds.

— Se va bucura să te vadă. Jack mi-a spus că ai surori care sunt încă în Franța.

— Da. Hélène și Élise. Le-am scris să le spun că am ajuns aici, dar cu poșta nu se știe niciodată. Încă n-a venit niciun răspuns, așa că doar sper că au primit scrisoarea.

— Te înțeleg, scumpete. Trebuie că ți-e greu.

— Este. Nu știu ce fac ele și ce se întâmplă acolo acum. Hélène e soră medicală, știi, la medicul din localitate, iar Élise așteaptă un copil. Îmi fac griji pentru ele.

— Și ai venit până aici…

Gladys s-a uitat la ea cu o întrebare în ochi.

— Să fii lângă mama ta?

Florence nu putea să-i spună adevărul, de ce riscase să facă o călătorie atât de lungă și de periculoasă până în Anglia, așa că, după un moment, a spus doar:

— E o poveste cam lungă, dar da.

Gladys a părut că sesizează reticența ei și a schimbat subiectul.

— Uite, am adus vreo două chestii pentru Jack.

A pus coșul pe masă și a tras prosopul de pe el cu un gest larg.

Florence s-a uitat în jos la o frumoasă pâine neagră care se lăfăia în mijlocul coșului, alături de o sticlă cu ceva auriu în ea. A adulmecat.

— Ești tare drăguță. Pâinea miroase divin și abia aștept să aflu ce e în sticlă.

Gladys a zâmbit.

— Vin de agrișe.

— Ce bun! Obișnuiam să fac vinuri de fructe în Franța.

— Ți-e dor de ea, nu-i așa, draga mea? Trebuie să fie ciudat pentru tine să vii aici când noi încă mai luptăm în războiul ăsta teribil și toată lumea e așa de sătulă și de apatică.

— Este. Dar era mai rău în Franța.

— Da, cel puțin noi nu avem naziști aici. Dar războiul a durat prea mult și toată lumea își face griji pentru neamurile de pe continent sau din est.

Florence a murmurat că înțelege.

— Și oamenii sunt flămânzi, adică cei de la oraș. Noi, cu fermele, ne descurcăm. Cultivăm legume ca să le trimitem la spitalele de aici, știi?

Florence a dat din cap, sesizând nota de mândrie care se simțea în vocea bătrânei.

— Contribuim toți după puteri. Am vrut să trimit mâncare la Crucea Roșie să o dea la băieții noștri din străinătate, dar nu voiau decât hrană conservată. Știi tu, lapte condensat, conserve cu carne, pastramă de vită, brânză procesată. Chestiile astea nu se strică. Băieții vor mai mult ciocolată și tutun. Chestii de-astea.

O clipă, Gladys a părut teribil de mohorâtă, dar pe urmă și-a revenit.

— Și o să stai mult cu mama ta?

Florence a oftat. N-avea bani deloc și va trebui să-și caute de lucru ceva ca să se întrețină la mama ei, iar pe urmă va trebui să-și caute o casă. Era neliniștită doar gândindu-se la asta. Cum va reuși ea să-și facă o nouă viață în Anglia pe timp de război?

— Toate sunt cam în aer, a spus ea.

Ca și cum i-ar fi intuit frământarea, Gladys a bătut-o ușurel pe mână.

— Trebuie să le iei pe rând, draga mea, eu așa spun mereu. Acum aș face bine să plec, bătrânul meu o să creadă că m-au furat hunii.

Florence a zâmbit.

— Mulțumesc pentru pâine și vin.

— Pentru puțin. Pari obosită, draga mea, ai grijă de tine. Hai, că plecăm, Gregory, a spus Gladys și a ieșit din casă cu o mică fluturare de mână pentru Florence.

În dimineața în care trebuia să plece, Florence se simțea agitată când a terminat de călcat rochia verde cu buline albe pe care o adaptase dintr-o rochie veche a bunicii lui Jack. A auzit că o strigă și a ridicat privirea când el a intrat în bucătărie.

— Aici erai, a spus el și s-a încruntat după ce i-a cercetat fața, și pari cam înfierbântată. Vrei să facem o plimbare prin grădină înainte să te duc la gară? E timp și ai putea să te mai calmezi.

— Trebuie doar să termin asta și să mă îmbrac. Descurcă-te și croiește, cum spun afișele. Trebuie să arăt rezonabil ca să mă duc la Maman.

— Bagajul l-ai făcut?

Ea a mormăit un răspuns, luptându-se cu lacrimile. Nu se simțea pregătită să plece din Devon și nu putea suporta gândul că o să-și ia rămas-bun de la Jack.

— Fruntea sus, a spus el.

Ea a zâmbit cu un colț al gurii, a luat rochia și a alergat la etaj să se îmbrace. Poate chiar era mai bine să plece de aici. Îl plăcea pe Jack, îl plăcea cu adevărat, dar sora ei, Hélène… N-a putut să ducă gândul la capăt.

Au mers încet prin grădină, evitând umbra aruncată de dealul din spatele casei, și s-au plimbat prin locurile în care lumina soarelui se strecura printre copaci. Florence a aruncat o privire spre Jack și i-a văzut fața brăzdată de panglici de lumină. Câinele lui Lionel venea după ei, amușinând pământul din jurul tufelor încâlcite de trandafiri, de arborele fluturilor crescut în exces și de dalii galbene, făcând mereu fazanii să se împrăștie pe deal. S-a uitat la câine, simțind pe buze preaplinul verii britanice târzii și imaginându-și fructele tomnatice care vor veni. În scurt timp zilele acestea calde se vor termina și, mai repede de atât, zilele petrecute de ea cu Jack. Oare îl va mai vedea vreodată?

Câinele a lătrat și ea și-a dat seama că n-a auzit ce îi spusese Jack.

— Scuză-mă, ce ai spus? l-a întrebat.

— Te-am întrebat dacă ai vrea să afli cum a ajuns căsuța asta în familia mea.

— Sigur, a spus ea, simțind din tonul lui vesel că încearcă să își concentreze atenția asupra altor lucruri în afară de plecarea ei.

E spre binele amândurora, s-a gândit ea. Sau poate nu. Poate că el nu încerca decât să mai înșenineze momentul ca s-o facă pe ea să se simtă mai bine.

S-a forțat să zâmbească.

El s-a scărpinat la ceafă.

— Căsuța mea de la Meadowbrook se află pe domeniul familiei lordului Hambury, care acum are optzeci și cinci de ani. Cândva a fost proprietatea lor.

— Bătrânul de la conac?

— Da. În tinerețe, anteriorul lord Hambury a avut o „relație“ secretă cu bona familiei, străbunica mea, Esther.

Ea a dat din cap, ascultându-l, dar fiind în același timp conștientă de mulțimea de gânduri care i se învălmășeau în minte.

— Când soția lui Hambury, Maud, i-a găsit în pat, a izbucnit o scenă groaznică. După cum spune povestea, le-a aruncat în cap cu neprețuite pocale de cristal. Esther a fost dată afară cu referințe negative, dar lordul Hambury se îndrăgostise de ea, așa că a poruncit să se renoveze Meadbrook și i-a dat ei casa, cu acte, cu tot.

Jack a făcut o pauză și s-a uitat la ea.

— Florence, mă asculți?

Ea a clipit repede din ochi.

— Da, sigur. Nu mi-ar fi plăcut să fiu soția lui. Cred că a fost furioasă.

— Sunt convins că a fost teribil de furioasă, dar nu avea ce face. Hambury a susținut-o financiar pe Esther până când ea s-a căsătorit și s-a născut bunica mea, deși nimeni nu știe dacă a fost sau nu fiica lordului Hambury.

— La naiba! Deci tu ai putea fi strănepot ilegitim de lord.

El a râs.

— Știam eu că o să-ți placă povestea.

Și o clipă ea și-a închipuit că îi aude pe Hambury și pe Esther șoptind în întuneric. Dar ar fi fost două fantome prietenoase, ei doi. Poate nu la fel și biata lui soție.

A oftat. Venise timpul și nu mai voia să prelungească durerea despărțirii.

— Da, a spus ea puțin cam răstit. Presupun că ar fi timpul să pornim.

El a dat din cap și în ea s-a răsucit ceva când el i-a aruncat o privire pe care nu a putut s-o descifreze.

CAPITOLUL 4

Gloucestershire, jumătatea lui septembrie 1944

Florence și-a aranjat rochia, bucuroasă că nu purta ceva cu mânecă lungă. Nu puteai fi sigur de temperaturile din septembrie, iar alegerea ei fusese perfectă pentru o astfel de zi. Și-a șters fruntea și l-a întrebat pe un hamal mai în vârstă de un tren care merge spre Toddington sau Broadway.

— Îmi pare rău, domnișoară, amândouă au plecat, a spus bătrânul și a dat să se întoarcă, plin de importanță.

— Stați… adică, vă rog. Puteți să-mi spuneți când e următorul tren?

— A! Ar fi mâine dimineață. Regret, scumpete. E un taxi afară. Sau la hotel, evident. Avem o groază aici, în Cheltenham.

Vorbea cu mândrie și cu un puternic accent de Gloucestershire.

— Să-ți duc bagajul?

Ea a clătinat din cap. Dacă trebuia să plătească un taxi, avea nevoie de fiecare bănuț; oricum avea așa de puține lucruri, că valiza nu era grea.

— Cât de departe e Stanton? l-a întrebat ea. Pe șosea, vreau să spun.

— N-aș putea să spun exact. Nouăsprezece, douăzeci de kilometri. N-am fost niciodată acolo. Lumea zice că e frumușel. În vizită la cineva?

Ea a dat din cap.

— La mama.

I-a mulțumit, și-a luat valiza și s-a îndreptat spre ieșire.

Taxiul era disponibil și, după ce s-au înțeles la preț, s-a așezat în spate. Au pornit pe lângă clădirile elegante din centrul orășelului Regency și au ajuns la un indicator pe care scria „Winchcombe“.

— Credeam că au fost date jos toate indicatoarele, a spus ea.

— Au fost. Cel mai bine e să-ți derutezi dușmanul, nu?

— Ăsta de ce mai e pus?

— Habar n-am, scumpete, toată lumea a văzut vreunul sau două uitate. Băiatul meu umblă prin oraș să le dea el jos. Ești de pe-aici?

— Abia am venit din Devon.

L-a văzut cum se uită în oglindă ca s-o privească.

— Așa, că ai, în fine… un soi de accent, presupun.

A clătinat din cap.

— Poate nu tocmai accent. Poate doar înfățișarea.

— Înțeleg.

Florence era surprinsă. Nu credea că are vreun accent și nimeni nu-i spusese asta vreodată.

— Scuze, scumpete. N-am vrut să te jignesc. În zilele noastre trebuie să fii prudent.

Ceva mai departe de oraș a lăsat geamul jos și, simțind adierea vântului pe obraji, a ridicat privirea și a inspirat adânc aerul proaspăt de țară. Cerul care mai devreme era de culoarea macroului lăsase locul unei întinderi albastre, pâcloase, punctate doar din loc în loc de firișoare subțiri de nori, și în căldura aceea și-a lăsat mintea să zboare. Era o ușurare așa de mare că ieșise din trenul acela zgomotos. Doi copii râdeau și țipau alergând încoace și încolo pe coridor, urmăriți de o mamă agasată. De data asta nu fuseseră prea mulți soldați care se duceau acasă în permisie, așa că măcar fusese mai puțin fum decât în trenul din Southampton.

Încă i se părea puțin ciudat să audă voci nefamiliare vorbind în engleză în jurul ei și nu prea se obișnuise să nu se mai uite peste umăr după inevitabilii soldați germani. Nici cu faptul că, pe când treceau pe lângă sate cu case acoperite cu paie sau case cu cadre de lemn, la fel ca și pe lângă cele în stil victorian sau georgian, nimic nu semăna cu Franța.

— Prestbury, a spus șoferul, întorcându-se să se uite la ea.

Ea a privit peisajul luxuriant, încă verde, în timp ce mergeau. Drumul merge șerpuit, urcând constant, tufele se înșirau pline de poame și acum putea să vadă primele semne de roșu și auriu autumnal care pudrau copacii.

— E cald pentru vremea asta, a adăugat el. Vară indiană. Deși mie îmi place mai mult să te muște puțin aerul.

Părea că vrea să continue sporovăiala, ca să treacă timpul, dar Florence nu mai avea chef să vorbească. I se învârtea capul repetând ce va trebui să-i spună mamei ei, Claudette, de ce venise înapoi în Anglia. Nu o văzuse de mult, dinainte de război. Nici măcar nu fusese în casa aceea. Claudette vânduse vechea lor casă din Richmond după moartea tatălui lor, spunând că nu și-o pot permite. Casa lor de vacanță din Franța era prea mică pentru toate, spusese ea, așa că Florence, care avea cincisprezece ani, și surorile ei mai mari plecaseră să stea în Franța și Claudette se mutase într-o căsuță din Anglia. Le ajutase să se instaleze în Franța, la început, și le promisese că o să le viziteze din când în când, dar n-o făcuse niciodată și pe urmă războiul le ținuse la distanță. Însă acum venise timpul.

Peisajul a devenit mai plat, mai deschis, cu fânul deja strâns și cu vitele și oile care pășteau mulțumite pe câmp, iar în scurt timp au ajuns la primele case din Stanton, din piatră de culoarea mierii.

— Ăsta e conacul, a spus șoferul, pe stânga. În 1543 i-a revenit lui Catherine Parr ca zestre. Am auzit că e bântuit.

— De ea? l-a întrebat Florence și el a râs.

Și-a imaginat un teren de crochet, o grădină împrejmuită de ziduri și fantoma lui Catherine Parr rătăcind pe acolo în rochie albă, lungă.

— Cum ziceai că se cheamă casa pe care o cauți? a adăugat el.

— Little Charity. Și nu cred că e bântuită. Mama spunea că e sus, pe deal, chiar după oficiul poștal.

Toate casele și căsuțele care flancau strada liniștită ce urca pe deal fuseseră construite din aceeași piatră aurie și multe dintre ele erau pline de trandafiri agățători sau de ultimele flori de caprifoi din an. Unele construcții erau grandioase, altele mai puțin, dar toată localitatea arăta ca și cum ar fi fost uitată, pierdută undeva într-un trecut adormit. Și-a imaginat oamenii care trebuie să fi locuit cândva aici: femeile cu rochii lungi și bonete, spălătoreasa cu șorțul ei mare, cu brațele goale musculoase, copiii care jucau leapșa sau se jucau cu bile sau rostogoleau cercul peste pietrele pavajului.

Când șoferul a oprit vizavi de un spațiu verde, chiar înainte ca drumul să urce și mai mult, ea a plătit, a coborât și a cercetat casa mamei. Scăldată în lumina soarelui, avea trei ferestre cu geamuri mici la etaj și două similare dedesubt. Fusese prevenită în ultima scrisoare că e o casă mică, cu două dormitoare și doar o toaletă afară. Lui Florence îi era imposibil să și-o imagineze pe mama ei sobră și mofturoasă tolerând așa ceva într-o iarnă englezească noroioasă. În față era o grădină minusculă, cu un gard verde

scund, iar când s-a apropiat de veranda cu stâlpi – încadrată de tomnatica viță de Canada – ușa din față s-a dat de perete.

Claudette stătea și o aștepta în ușă, cu un zâmbet crispat pe față, iar Florence a avut impresia că toată copilăria ei apăruse brusc lângă ea.

— Chérie, ai ajuns. Vino înăuntru. Noi aici suntem foarte simpli. Sper să înțelegi.

Mama ei vorbea în engleză, care niciodată nu fusese prima ei alegere, dar Florence presupunea că, după ce a stat atâta vreme în Anglia, mai ales singură, aici, se obișnuise cu ea. Părul ei, cu câteva fire argintii acum, era strâns cu grijă într-un coc la ceafă și, elegantă ca întotdeauna, purta o fustă creion cenușie și un compleu roz palid, cu doar un șirag de perle. La fel cum se îmbrăca atunci când locuiau la Richmond.

Florence s-a dus la ea, afișând un zâmbet în ciuda faptului că simțea între ele o distanță uriașă. Mama ei părea mai bătrână, nu prea mai era ea, și era oare și mai slabă? Șapte ani înseamnă mult timp.

După o îmbrățișare scurtă, Claudette a luat-o de mână.

— Chérie, nu înțeleg de ce ai călătorit până în Anglia când încă e război. Nu mi-ai spus nimic în scrisoare. De ce ai riscat așa?

— E o poveste lungă, am…

— Nu erai fericită acolo? a întrerupt-o mama ei. Eu credeam că ești fericită.

— Păi…

Florence a făcut o pauză pentru a se gândi cum să răspundă.

— Am fost fericită, maman, până la un punct.

— Atunci de ce te-ai întors?

— Războiul schimbă lucrurile, a spus Florence, evitând întrebarea, pentru că nu era gata să-i spună mamei adevărul.

A vorbit pe un ton voios în continuare.

— Ți-am spus cum eu făceam totul în grădină, cum găteam, făceam conserve și așa mai departe? Chiar mi-a plăcut.

— Mmm…

— Ar fi trebuit să vezi grădina. Era superbă. Cultivam tot felul de legume și aveam găini și capre și…

Claudette nu prea părea să asculte.

— Dumnezeule, cum stăm să vorbim așa pe hol? a spus ea întrerupând-o. Am aprins focul în sufragerie. E cam răcoare azi.

Florence s-a încruntat. Ea se gândise ce minunat e să ai o așa zi caldă și însorită exact când ai crezut că vara s-a dus.

Când a lăsat valiza jos, o oglindă simplă de hol – sau looking glass, cum ar fi spus mama ei – i-a atras privirea, exact vizavi de ușa de intrare. Tipic pentru mama ei, nu pierdea vreodată ocazia să se admire. De data asta însă, Claudette nici măcar n-a aruncat o privire spre ea, dar Florence s-a uitat și și-a netezit buclele dezordonate.

Pe holul mic era o pisică mare și portocalie care moțăia pe un scaun lângă o măsuță dintr-o parte, iar în cealaltă parte era o pendulă. Pisica a deschis un ochi verde ca s-o cerceteze o clipă, după care, aparent mulțumită, s-a culcat la loc.

— Ai o pisică.

— Nu e a mea. E a lui… în fine, a fost a unei vechi prietene dragi care nu mai e.

— A murit.

— Un cuvânt așa de neplăcut. În fine, pisica abia s-a mutat aici. Mi-e simpatică.

— Cum o cheamă?

— Franklin Robinson, a spus ea. Eu îi spun Robby. Vrei un ceai?

Florence a ridicat din sprâncene. De când ține mama ei pisici și bea ceai? În toți anii petrecuți în Anglia, când era ea mică și tatăl ei trăia, mama ei fusese o franțuzoaică îndârjită, cu toate că se îmbrăca precum o englezoaică stăpână pe un conac.

Cât timp Claudette a zăngănit pe la bucătărie, Florence s-a uitat prin sufragerie. Camera scundă era drăguță și a remarcat câteva piese familiare din vechea casă englezească: pernuțele cu goblen galben-albastru de pe cele două fotolii și covorul bleumarin cu alb care înainte era în dormitorul părinților. Dar, cum focul ardea cu vâlvătaie, era sufocant și își dorea să deschidă larg un geam. După câteva clipe, mama ei s-a întors cu o tavă încărcată cu cele necesare ceaiului.

— Unde e baia? a întrebat-o Florence, ridicându-se în picioare.

Mama ei a pus tava pe măsuță și a arătat spre spatele casei. Florence a văzut că mâinile lui Claudette erau vizibil îmbătrânite.

Când a revenit, mama ei ținea ceainicul ridicat.

— O să fiu eu mama, bine? a spus ea.

Amândouă au râs.

— Un biscuit? De ovăz, evident, și nu e niciodată suficient unt. Îi fac pentru Institutul Femeilor, ca să-i vândă. Să strângă bani pentru cheltuielile de război, înțelegi?

Florence nu prea știa ce să răspundă. Era o versiune stranie a mamei ei.

— Și gem. Rubarbă și mere. Eu cultiv rubarba și sunt doi meri în grădină, dar e greu să faci rost de zahăr. De multe ori folosesc morcovi sau smochine, vara.

Florence se întreba dacă lui Claudette îi fusese dor de tatăl lor când se mutase aici, dacă îi fusese dor de ele, fiicele ei. Niciodată nu spusese ceva de genul acesta și rareori pomenea de vechea lor viață de la Richmond, cu excepția momentului în care le-a spus ce a vândut și ce a păstrat. Florence voia s-o întrebe pe Claudette despre acele zile, dar mama ei niciodată nu discuta despre sentimente, așa că în loc de asta s-a mulțumit să spună:

— Deci ești fericită aici.

Claudette a dat din cap, dar părea crispată.

— Casa e din secolul al XVII-lea, știi?

— De ce ai ales să te muți aici, în satul acesta?

— Cotswolds îmi aduce aminte de Dordogne.

— Dar, maman, puteai să vii cu noi acolo. Când se mai putea călători. Acolo cel puțin am fi fost împreună pe perioada războiului.

— Nu. Nu puteam. Știi că acolo nu e destul spațiu, nici măcar pentru o perioadă. Tu și Élise ar fi trebuit să împărțiți camera.

— Nu m-ar fi deranjat.

— Am fi fost înghesuite. În fine, vouă, fetelor, v-a fost mult mai bine acolo fără mine.

Florence nu-și putea stăpâni senzația că mama ei evită ceva. Oare mama ei a vrut să fie singură ca să-l întâlnească… S-a oprit. Sigur nu. Trecuseră atâția ani de când mama își sfâșiase rochia roșie. Ultima oară când îl văzuse pe el. A ridicat ceașca cu ceai și a luat o înghițitură.

Era delicios – în mod clar, gusturile impecabile ale mamei se extinseseră și asupra preparării ceaiului englezesc câtă vreme raționalizarea era în toi.

— Ce fac surorile tale? a întrebat Claudette.

— Bine, cred, sau erau bine când am plecat eu.

A șovăit.

— Știi că Élise așteaptă un copil?

Claudette a strâns din buze.

— Fără un soț, după cum înțeleg. Dar, desigur, e Élise din cap până-n picioare. Întotdeauna a fost copilul meu neastâmpărat.

— Maman, tatăl copilului a fost Victor. Un om curajos, pe care l-au executat naziștii. A fost groaznic. Nu credeam că Élise își va reveni vreodată. Nu sunt sigură că a făcut-o.

Claudette a oftat și a clătinat tristă din cap, dar Florence nu era sigură că din cauza morții lui Victor sau a statutului de femeie nemăritată pe care îl avea Élise.

— Au fost vremuri îngrozitoare pentru toate trei, a spus Florence și vocea i-a tremurat gândindu-se la toate cele întâmplate.

Și-a calmat respirația și a continuat:

— A fost cu adevărat imposibil pentru noi să nu ne implicăm în Rezistența locală. Nici măcar Hélène nu a putut să stea deoparte – și știi cât poate să fie ea de prudentă. Dar, în final, mă rog, erai fie de o parte, fie de cealaltă.

Claudette a dat din cap, dar nu a spus nimic. Nu a comentat despre cât de groaznic trebuie să fi fost. Nu i-a întins mâna.

— Nu ți-ar fi venit să crezi cât de divizat era satul. Vechi prieteni au ajuns dușmani. A fost cumplit, deși după ce Victor a fost executat mulți oameni și-au schimbat părerea. Cred că a fost ultima picătură.

Claudette nu a răspuns și Florence a avut senzația că vorbele ei cad într-un vid. Deborda de energie, și deloc într-un mod plăcut, în timp ce se lupta să prindă curajul de a spune ce trebuia să spună.

— Uite, maman, știu că trebuie să-ți spun adevărul despre motivul pentru care a trebuit să plec din Franța și e ceva ce trebuie să-ți spun neapărat. Ceva despre mine. Eu…

— Nu acum, a întrerupt-o mama ei scurt. Altă dată. Florence, acum n-am timp de ce s-a întâmplat în Franța.

Florence a avut impresia că a primit o lovitură care i-a tăiat respirația și și-a prins mijlocul cu brațul.

— Vreau să te duci undeva pentru mine, să cauți pe cineva, a continuat Claudette, fără să pară a băga de seamă tulburarea fiicei ei. E urgent.

— Abia am ajuns. Nu mai poate aștepta?

— Nu. Chiar nu.

— Dar, maman, a spus Florence, încercând să-și păstreze calmul când în realitate începuse să se panicheze că mama ei s-ar putea să n-o asculte niciodată.

— Chiar trebuie să vorbesc cu tine – despre toate câte s-au întâmplat – și despre trecut.

Dar mama ei abia părea s-o audă.

— Ei, trecutul va trebui să aștepte. Cum ți-am spus, am nevoie de tine să te duci undeva.

Florence a privit-o țintă, încleștându-și fălcile. Așteptase atât de mult să vorbească cu mama ei despre asta. Dar

nimic nu se schimbase. O fi fost ea favorita mamei, potrivit surorilor ei, dar Claudette nu-i permisese niciodată vreuneia să vorbească despre chestiuni dificile.

— De ce ai ascuns de noi niște lucruri? a întrebat Florence.

— Nu știu la ce te referi. În orice caz, acum nu contează. Nimic din toate astea nu contează. Asta contează.

Și s-a ridicat țeapănă, s-a dus la niște rafturi și a adus de acolo o cutie mică de lemn pe care i-a întins-o lui Florence.

— Ce este? a întrebat Florence, înghițindu-și furia.

— Deschide-o.

Florence a ridicat capacul și a găsit înăuntru un rozariu catolic cu o cruce malteză și un bilet.

— Rosalie mi-a trimis asta.

Florence s-a încruntat.

— Sora ta? De unde știa că stai aici?

— Nu știa. Au stat ani întregi pierdute prin poștă, dar în final au ajuns la casa din Richmond și de acolo mi-au fost trimise aici. Citește biletul… de la Rosalie. Zicea că o să-mi mai scrie. Avea probleme, zicea ea, și avea nevoie de ajutorul meu urgent. Dar nu mi-a mai scris.

Claudette părea gata să plângă și Florence i-a întins mâna, dar mama ei, cu un aer teribil de distant, nu a reacționat.

— Cât de tulburător a fost pentru tine, a spus Florence. Îmi pare așa de rău. Dar acum sunt aici și o să avem o grămadă de timp să vorbim despre ce s-a întâmplat, nu? Și pot să te ajut și în alte moduri.

— Nu, s-a răstit Claudette. Pentru Dumnezeu, nu sunt bătrână și n-am nevoie de ajutor.

Neobișnuită să audă un ton atât de aspru la mama ei, Florence s-a tras înapoi cu teamă. Élise era obișnuită cu limba ei ascuțită, ba chiar cu cruzimea ei, dar nu și Florence.

În încăpere s-a așternut tăcerea câteva momente.

Florence a fost prima care a vorbit.

— Ți-e dor de ea, de sora ta?

Claudette a oftat adânc și i-a spus răstit:

— Evident. Cine mă crezi? Când a plecat, m-a făcut țăndări.

Florence s-a întrebat dacă dispariția lui Florence era responsabilă în mare parte de felul de a fi al mamei.

— Cred că s-ar putea să fie în Malta.

— Datorită crucii pe care ți-a trimis-o?

— Da. E o mică insulă-fortăreață chiar în sudul Siciliei, aproape de Africa.

Florence a dat din cap.

— Cum au știut părinții voștri că a fugit și că nu a fost… în fine, răpită.

— Au știut. O, da. Au știut și am știut și eu.

— Și au știut și de ce?

— Au știut.

— Și tu?

— Da. Ajunge acum, s-a răstit Claudette.

— Foarte bine… a spus Florence, gata să întrebe ce s-a întâmplat mai exact.

Dar, văzând durerea din ochii mamei, celelalte întrebări ale ei au rămas în aer. Cu excepția uneia.

— Bine, ce vrei să fac?

Claudette a părut pierdută o clipă, cu ochii lucindu-i de lacrimi nevărsate.

— Cred că Rosalie ar putea să fie moartă. Dar vreau să afli tu. Te rog. Dacă trăiește, ar putea fi unica mea șansă să… în fine, să pun în ordine ce s-a întâmplat în trecut. Nu am ajutat-o când a avut nevoie de mine la Paris și nici când mi-a trimis biletul ăsta.

Florence a clipit din ochi.

— Dar nu ți-a spus unde e. Și a fugit de acasă acum aproape douăzeci de ani, nu? Nimeni n-a mai văzut-o. Nimeni nu știe unde e.

Chipul mamei s-a boțit.

— Mereu a avut probleme, a fost zvăpăiată și independentă exact ca sora ta. Părinții mei n-au putut să-i facă față.

— Ca Élise?

Claudette a dat din cap și cu mâna tremurândă și-a șters lacrimile.

— Și e adevărat că nimeni nu știe unde e, iar eu sigur nu știu. Nu am decât biletul ăsta și rozariul. Dar, dacă o găsești, vreau să-i spui cât de rău îmi pare, a spus ea. Am puține regrete în viața mea…

Florence nu era convinsă că e adevărat. Cu siguranță, mama ei avea destule de regretat.

— Dar, a continuat mama ei, știu… în fine, problema e… știu că am dezamăgit-o pe sora mea.

— Ai vreo fotografie? a întrebat-o Florence.

— Doar cea pe care am pus-o la oglinda de pe hol în Franța. Ți-o amintești?

— Da, mi-o amintesc. Avea părul roșcat, nu? Fotografia era alb-negru, dar îmi amintesc ce povesteai despre părul ei, a spus Florence, cu toate că făcea eforturi să-și amintească chipul fetei.

— Avea un păr minunat, roșu și lucios, și niște ochi superbi, albastru-închis. Părul ondulat îi trecea de umăr când era tânără. Mama o punea mereu să și-l îndrepte. Zicea că e incontrolabilă și așa.

Florence s-a scărpinat absentă la ceafă, neștiind prea bine ce să creadă. Mama ei – mama ei! – să-i adreseze o solicitare așa de ciudată. Mama ei, care niciodată nu-și cerea scuze pentru ceva și care doar rar pomenea de sora ei, niciodată nu le explicase de ce plecase de acasă, ba chiar dădea de înțeles că nici nu conta. Fusese misterul familiei despre care nu vorbea nimeni, iar Florence și surorile ei se obișnuiseră cu el, îl acceptaseră. Deci de ce acum? După atâta vreme. Ce se întâmplase cu adevărat cu Rosalie și de ce era așa de important pentru Claudette acum?

CAPITOLUL 5

Florence a petrecut o noapte agitată în dormitorul de oaspeți din casa lui Claudette, în parte pentru că îi părea rău de mama ei, în parte pentru că își făcea griji în legătură cu ceea ce avea să spună despre trecut și în parte pentru că se simțea iritată. Hélène și Élise o acuzaseră întotdeauna pe Claudette că e nesimțitoare, dar Florence nu înțelesese cu adevărat asta până acum.

Se gândea și la Rosalie, și la cererea mamei ei. Dispariția lui Rosalie îți stârnea curiozitatea, dar mama ei nu părea să-și dea seama că e aproape imposibil să călătorești cât timp e un război în desfășurare. Ar fi vrut să-l poată întreba pe Jack ce părere are.

Îi era dor de Devon și, gândindu-se cât de mult tânjea după frumoasa căsuță a lui Jack, ca și după Jack, i se strângea pieptul. Dar s-a mustrat, s-a ridicat din pat și, hotărâtă să înfrunte baia de afară, s-a îmbrăcat cu hainele pe care le purtase cu o zi în urmă. Acum asta avea să fie viața ei și, cu cât mai repede va uita de Jack, cu atât va fi mai bine.

Când a ajuns jos, Claudette nu era nici în sufragerie, nici în bucătărie. S-a uitat pe fereastra bucătăriei și a văzut-o pe mama ei la jumătatea grădinii, uitându-se la ea cu o privire inexpresivă. Florence i-a făcut cu mâna, a deschis ușa din spate și a ieșit. Era imposibil, nu mai putea să amâne, să nu-i spună ce descoperise în Franța.

— Chérie, a strigat Claudette. N-am vrut să te trezesc. M-am gândit că ai nevoie de odihnă.

Florence s-a dus lângă ea acolo unde tăia niște trandafiri alburii, cu o ușoară tentă de roz.

— Sunt superbi.

— Alfred de Dalmas, mi s-a spus, o varietate foarte veche și foarte greu de obținut. Dar ăsta era aici când m-am mutat. Nu eu l-am plantat.

Florence a dat din cap.

— Și unde e grădina ta de legume?

Mama ei a arătat spre fundul grădinii.

— În spatele gardului verde. Nu e propriu-zis în grădina mea, e pe câmpul din spate. Fermierul mi-a permis din cauza războiului. Vezi poarta aceea mică?

— Da.

— Du-te acolo și uită-te.

Florence a făcut un pas, ca să urmeze îndemnul mamei, dar apoi s-a întors. Trebuia să apuce taurul de coarne, oricât de greu ar fi fost.

— Maman, voiam să-ți vorbesc despre Franța, a spus ea.

— Da, chérie?

— Știi că da.

— Vino și uită-te la astea, a continuat Claudette să vorbească, apropiindu-se de un strat de nalbe roz și albăstrele.

— Sigur, acum le-a trecut perioada, dar le merge perfect în aceleași condiții, înțelegi, solul fertil.

— În Franța foloseam compost matur, a răspuns Florence, dar, hotărâtă să spună în continuare ce voia să spună, a adăugat: Poate stăm de vorbă la o ceașcă cu ceai?

— Toate la vremea lor. Hai să-ți arăt salata mea.

Florence a oftat și a intrat după ea pe poartă.

— Iată-ne, a spus Claudette voioasă, ignorând-o complet pe Florence, care era din ce în ce mai frustrată.

Dar a ținut în ea și vocea ei a căpătat un ton conciliant când a spus:

— Te-ai descurcat bine, maman. Niciodată nu m-aș fi așteptat să fii interesată de cultivarea legumelor.

Claudette s-a aplecat să culeagă o salată, apoi și-a îndreptat spatele.

— Când trebuie, trebuie, cum se spune pe aici. Din lăptuca asta o să iasă o salată frumoasă pentru prânz, nu crezi? Cu niște roșii din seră.

— Cultivam roșii în Franța. Nu ți-e dor? De Franța, vreau să spun.

Claudette s-a încruntat și și-a dat după urechi câteva șuvițe de păr.

— Nu neapărat.

— Dar de vremea când erai mai tânără? Când noi eram mici și stăteam vara acolo. Nu ți-e dor de zilele acelea?

Claudette s-a întors cu spatele și a răspuns sec:

— Nu mă gândesc la zilele acelea… Dumnezeule, uită-te la buruienile alea!

Și a pornit repede spre magazie, în timp ce Florence ofta.

După ce a revenit cu furca pentru buruieni, Claudette a început să bată cu ea într-un petic de pământ unde Florence nu vedea vreo nevoie de plivit.

— Tata a venit vreodată în Franța? a întrebat-o Florence, perseverând. În fond, era pe jumătate francez. Nu mi-l amintesc acolo.

Tăcere.

— Maman, vii înăuntru? Te rog.

O spusese ademenitor, cu speranța că o va încuraja.

— Trebuie să fac asta.

— Nu, pentru Dumnezeu, maman, chiar nu trebuie, a izbucnit ea, simțind cum clocotește furtuna în ea.

Mama ei s-a ridicat în picioare, a stat dreaptă și a spus, cu furie în ochi:

— Să nu-mi vorbești mie pe tonul ăsta. Trebuie să plivesc.

Florence a simțit că se răsucește ceva în ea.

— Și eu trebuie să-ți vorbesc despre tatăl meu adevărat. Știu… adevărul.

Și-a acoperit gura cu mâna, regretând pe loc că-i scăpaseră cuvintele. Voia să deschidă subiectul cu delicatețe, să-i spună toată povestea, cum aflase despre asta câte puțin, dar acum nu avea de ales, trebuia să meargă înainte ca buldozerul.

— L-am întâlnit pe Friedrich, maman. Pe tatăl meu adevărat. Știu că e german, că voi doi ați avut o aventură și că am un frate vitreg, pe care îl cheamă Anton.

A încercat să vorbească stăpânit, în timp ce inima îi bubuia.

Claudette nu s-a uitat în ochii ei.

— Maman? Tatăl meu german este motivul pentru care a trebuit să plec din Franța. Hélène a considerat că vor fi probleme la eliberare și după aceea. Deja îi pedepsesc pe colaboraționiști. A fost teribil de greu să plec. Drumul a fost…

Florence s-a oprit, copleșită, și lacrimile au început să-i curgă. Chipul mamei nu trăda nimic. Doar a ridicat o mână la frunte și și-a ferit ochii o clipă.

— N-am vrut să te șochez așa. Îmi pare rău, am… dar de ce mi-ai ascuns adevărul?

Claudette s-a întors, a pornit repede spre casă și a deschis ușa din spate. Spre uimirea lui Florence, a intrat înăuntru fără o vorbă și ușa s-a închis în urma ei. Florence s-a șters la ochi cu degetele și s-a dus după ea.

A găsit-o pe mama ei în bucătărie, uitându-se în tăcere la podea, cu fața lipsită de culoare. Apoi a ridicat capul și s-a uitat urât la Florence.

— Cum îndrăznești să vii aici și să-mi vorbești de astfel de lucruri? Și în grădină, unde ar putea auzi oricine.

— Îmi pare rău, n-am vrut. Te-am rugat să vii în casă.

Claudette a șuierat răspunsul.

— Era ceva personal. Nu vorbești de un tată german în Anglia. Nu mă așteptam de la tine să vorbești despre asta.

— Îmi pare rău. Chiar îmi pare rău, dar trebuie să știu ce s-a întâmplat. L-ai iubit pe Friedrich, maman?

Florence vorbise șovăitor, nu era convinsă că vrea să audă asta.

Claudette a întors capul.

— De ce ești așa? Vreau doar să știu dacă l-ai iubit.

Florence a auzit ceva care ar fi putut să fie un plâns înăbușit și s-a dus la mama ei, a încercat s-o atingă, s-o liniștească, dar Claudette a împins-o. Florence s-a tras înapoi, jignită.

— L-ai iubit vreodată pe tata? Ai fost nefericită la Richmond în tot acel timp? Ai fost nefericită cu noi?

Mama ei părea din ce în ce mai rigidă și mai fermă.

— Încetează cu întrebările astea, a spus ea.

— Nu înțeleg. De ce ești așa de rece? Ești jenată că am aflat noi? Asta e?

Ceasul din bucătărie părea că ticăie prea tare. Claudette nu a răspuns, dar degetele ei zvâcneau amenințător.

— Nu am dreptul să știu?

Mama ei a ridicat o mână tremurătoare, ca și cum ar fi încercat s-o oprească.

— Trecutul e trecut. N-ai niciun drept.

— Dar, maman, ai mințit. În toți acești ani ai mințit. Ce a crezut tatăl meu englez despre asta? Și cum ai putut să-i faci una ca asta dacă nu l-ai iubit pe Friedrich?

— Destul! Nu vei mai vorbi despre asta! Nu vei mai vorbi niciodată despre asta!

Vocea lui Claudette era aspră când a vorbit printre dinții încleștați și pe urmă a revărsat un șuvoi atât de mare de cuvinte amarnice în franceză, încât Florence a izbucnit în lacrimi.

— Încetează! Încetează! Nu vorbi așa! Te rog, nu vorbi așa.

Claudette a ridicat mâna de parcă ar fi vrut să o lovească. Florence a tresărit și s-a tras înapoi împleticindu-se în fața furiei care schimonosea fața mamei.

Și apoi mama ei, care încă ținea în mână furca, a aruncat-o cu toată forța în perete. A lovit ceasul de bucătărie și, când cadranul de sticlă s-a spart și a căzut la podea, a pornit în grabă spre ușa din spate.

— Te rog. Nu e timpul să vorbim? a strigat Florence după ea, dar mama ei deja ieșise din cameră.

Florence a alergat în camera ei, unde a luat o grămadă de haine și le-a aruncat în valiză. Cutremurată de profunzimea furiei mamei, începuseră să-i curgă lacrimile pe obraji, dar, supărată și confuză, și le-a șters cu mâinile. Cum a putut Claudette să fie așa? Cum de nu își dăduse seama până acum de capacitatea mamei de a face crize de furie? Și ce spunea despre ea faptul că nu observase? Și-a amintit de certurile lui Élise cu Claudette. Odată țipase la mama lor făcând-o harpie, un monstru hidos din mitologia greacă. O înspăimântătoare femeie-pasăre. Iar Claudette se ridicase de pe canapea ca și cum se pregătea să-și desfacă aripile și se repezise la fiica ei, râzând cumplit și amar. Dar Florence o

învinuise mereu pe Élise că se poartă așa urât cu maman. Acum, pentru prima dată în viața ei, văzuse ce voia să spună sora ei și se simțea rușinată. N-ar fi trebuit s-o judece pe Élise. Și acum, undeva în adâncul ei, o voce slabă îi șoptea. Mama lor o iubise vreodată pe vreuna din ele?

Un lucru era clar – dacă Claudette nu-i permitea să vorbească despre ceea ce aflase, Florence nu putea rămâne aici. Se simțea prea rănită și prea supărată. A aruncat peria de păr peste haine, în valiză, a trântit capacul și apoi a alergat jos, uitându-se prin sufragerie să vadă dacă nu a uitat ceva. Fereastra din față era deschisă și totul era nemișcat, în afară de adierea care sălta colțul ultimului bilet scris de Rosalie, uitat pe măsuța de cafea.

CAPITOLUL 6

Rosalie

Paris, 1925

Rosalie Delacroix mergea grăbită în sud-vestul grădinii Luxembourg, pe străzile vechi din Montparnasse, care începeau să se întunece, și în timp ce pășea se uita la ferestrele luminate de la Café du Dôme. Cafeneaua sclipitoare, recent renovată cu pereți din oglinzi și tonuri de roșu aprins și auriu, era locul în care oamenii se duceau să vadă și să fie văzuți. Putea să simtă mirosul de fum al țigărilor Gitanes amestecat cu mirosul canalizărilor, al gazului de la cele câteva felinare cu gaz rămase și puțin din violenta aromă de Shalimar care venea dinspre cafenea.

Îi plăcea la nebunie boemul Montparnasse, unde sunetele jazzului te invadau din cafenele și baruri întunecate. Le jazz-hot, așa îi spuneau. Brutal, pasional, lumesc; pentru Rosalie însemna libertate.

Când a ajuns la destinație, a împins ușa fumurie de sticlă și a fost întâmpinată de patron, Johnny Cooper.

— OK, a spus el cu un prost accent american și a zâmbit.

Cu dinții aceia oribili, nu părea deloc american și ea era convinsă că numele lui e o invenție cu scopul de a atrage mai mulți turiști americani în fabulosul Oraș al Luminilor. Johnny chiar servea un „hamburger steak“, ceva care aparent americanilor le plăcea foarte mult, și avea un ospătar din Londra, pe nume Norman, cu care Rosalie avea de gând să-și exerseze engleza.

— Bine, i-a răspuns ea lui Johnny, când a auzit că o strigă o fată.

— Nu te-ai grăbit deloc, a spus fata și a tras un ultim fum de Gauloise înainte de a o stinge pe pardoseală. Hai!

— Nu puteam să plec înainte să se culce, a spus Rosalie.

Cealaltă fată era Irène, o brunetă cu ochii negri care locuia într-una dintre mahalalele unde se revărsase un potop de refugiați de război.

— Tu crezi că ți-e greu – ar trebui să încerci să duci viața mea, a spus ea.

Rosalie știa că parizienii săraci se înghesuie în spații de locuit și mai mici și, în timp ce ea visa să scape de constrângerile rădăcinilor ei burgheze, Irène voia să scape de o constrângere și mai grea. Era una dintre membrele unui mic grup de tinere dansatoare de cabaret căruia în seara aceea avea să i se alăture în culise și Rosalie, îmbrăcată cu un puf de flamingo roz și cam atât.

— Ești bine? a întrebat-o Irène. Dat fiind că e prima oară.

Rosalie a dat din cap, dar în realitate simțea că aproape delirează de nervi.

În lumina palidă a micii camere în care se schimbau, a scos la iveală costumul auriu pe care și-l făcuse singură în secret, copiat după ținuta purtată de vedeta de film Marion Davies și pe care îl văzuse în ultimul număr din Vogue al mamei.

— Binișor, a spus Irène, măsurând-o din cap până-n picioare cu ochii îngustați, dar îți trebuie mai mult machiaj.

Rosalie s-a încruntat, iar Irène i-a indicat un scaun.

— Stai jos.

Și a deschis trusa de machiaj comună aflată pe o măsuță.

— Ruj roșu aprins, chérie. Și mult de tot, cu arcuire perfectă. E senzație cu părul roșu. Și îți fac smoky eyes. Știi că ai niște ochi superbi, nu?

— Da?

— Știi că da. Un albastru așa de intens. Altă coloratură, dar chiar semeni cu Leila Hyams.

— Cu cine?

— Actrița de film. Nemaipomenit de drăguță. Față în formă de inimă și cea mai drăgălașă gură. Exact ca tine. Ar trebui să te tunzi ca ea.

Irène a răscolit un teanc de reviste de pe podea și a ridicat una să i-o arate.

— Uite! Nu e încă prea cunoscută, dar o să fie.

Rosalie a privit atent fotografia unei femei cu ochi frapanți, cu părul ondulat tuns scurt, într-un bob elegant.

— Mă bucur să văd că te-ai pensat. O să le mai înnegresc totuși.

— Nu vreau să arăt ca un clovn.

Irène s-a uitat fix la ea, cu mâinile în șolduri, prefăcându-se jignită.

— Vezi să nu!

Multe alte fete, mai mari ca ea, dansaseră și se distraseră de când se sfârșise războiul în 1918. Acum Rosalie, la numai nouăsprezece ani, visa să se descătușeze și ea. Parisul i se părea o nebunie care-ți îngăduia să fii frivol și era rândul ei, chiar dacă trebuia să țină totul secret. Pe drum încoace își ascunsese minusculul costum auriu sub vechiul pardesiu larg al tatălui.

Parisul îi adora pe cântăreții afro-americani de jazz și în seara aceea avea să cânte un bărbat plăcut din New York, pe nume Saul. Nu era prea vorbăreț, dar era frumos, cu ochii lui melancolici și zâmbetul lui șarmant. Din vestiar, Rosalie îl auzea încălzindu-se, iar notele lui senzuale care pluteau îi înălțau spiritul la cer. El a înclinat capul spre ea când

Rosalie a ieșit repede după Irène, cu machiajul făcut, intrând în culise, îndărătul cortinei care atârna pe mica scenă.

Dar, în ciuda distracțiilor, exista și pericol. Pe lângă acest sentiment de eliberare și de optimism dezlănțuit – senzația aceea că orice e posibil –, se formase o nouă mișcare de dreapta.

— Ai grijă la ei, o avertizase Irène înainte de a ieși. Și tai-o dacă intră vreunul.

— Dar cum o să îmi dau seama?

— O, o să-i recunoști pe nenorociții ăia.

Inspirați de fascismul lui Mussolini, „nenorociții“ își luaseră numele de Jeunesses Patriotes și îi urau pe comuniști. Majoritatea scriitorilor și pictorilor aspiranți care populau localul lui Johnny nu erau comuniști, doar băutori. Vorbeau despre scris și pictură și devorau porții ieftine de saucisse de Toulouse cu piure, dar exista într-adevăr un Partid Comunist îndrăzneț și tot mai numeros. Fuseseră încăierări pe străzile Parisului, iar Rosalie nu voia să fie prinsă într-o astfel de ciocnire în mijlocul unui bar. Își asumase destule riscuri ca să mai fie și arestată.

Familia ei tradiționalistă locuia în Arondismentul 16, în apropiere de parcuri. Apartamentul lor din secolul al XVI-lea, cu plafoane înalte și două balcoane de fier forjat, avea o superbă vedere spre Sena, dar acolo, unde tot și toate dormitau, Rosalie se simțea captiva așteptărilor și falselor speranțe ale părinților ei. Aici găsea agitație și culoare și viață de trăit. Și ea era hotărâtă să o trăiască.

A ascultat să audă melodia care era semnalul lor de intrare.

— Nu încă, i-a șoptit Irène și a strâns-o de cot. Așteaptă să te împing eu și atunci te duci.

În seara aceasta Rosalie se pregătea să-și împlinească destinul, devenind, în sfârșit, fiica rebelă, cum o acuzaseră ei că este. Știa de mult că, oricât își dezamăgise părinții, și ei o dezamăgiseră pe ea. Așa că acum, plină de emoții, dar și debordând de entuziasm, făcea ce voise să facă.

Voise să fie cineva, indiferent de efort. Voise să fie diferită. Voise să ajungă într-o lume mai mare și mai incitantă. O lume vie, electrizantă, unde visele pot deveni realitate.

Apoi, brusc, inima lui Rosalie a început să bată nebunește când muzica s-a schimbat. Asta era. Semnalul lor să iasă pe scenă și să înceapă dansul.

Irène a înghiontit-o.

— Du-te, i-a șoptit ea.

CAPITOLUL 7

Trecuseră câteva săptămâni de la primul spectacol al lui Rosalie și era o altă seară de sâmbătă la Paris. Barul lui Johnny fremăta. De fapt, peste tot strălucea atâta lumină și era atâta râs, încât Rosalie se simțea puțin neliniștită. Avea impresia că orașul ar putea să se ridice în aer, lăsând-o pe ea să fie târâtă înapoi acasă la părinți. S-a uitat în jur, trecând cu privirea de la o față la alta. În fiecare noapte, în cazul puțin probabil ca vreunul dintre prietenii părinților ar fi venit aici să se distreze, trebuia să se convingă că niciun cunoscut nu se află în public sau în bar. În seara aceea nu identificase pe nimeni și a suspinat ușurată. Debordând de energie, avea impresia că, dacă ar putea să se ridice deasupra norilor, ar pluti acolo pentru totdeauna. A văzut-o pe Irène clătinând din cap cu așa o superioritate – deși nu cu asprime – încât Rosalie a revenit rapid cu picioarele pe pământ.

— Iar pluteai în lumea zânelor?

— Asta făceam?

— Revino cu picioarele pe pământ, fată. La barul lui Johnny, aici suntem.

Avea dreptate. Barul era aici. Barul era acum. Și era destul de bine… deocamdată.

Irène și-a stins țigara.

— Hai! E timpul să luăm taurul de coarne.

Și a râs.

— Pe bune, tu și ideile tale mărețe.

— Dar tu?

— Eu? Nu, eu iau doar ce mi se oferă.

În timp ce dansatoarele începeau al doilea număr al serii, fumul din sală îi înțepa gâtul lui Rosalie. Dar a reușit să-și recapete respirația și a început să-și miște corpul în ritmul muzicii. Dansul era dragostea ei, viața ei, pasiunea ei. I-a zâmbit lui Irène și celorlalte trei când s-au rotit, și-a desfăcut vioaie brațele în lateral, le-a ridicat sus și apoi le-a lăsat jos, aproape de pământ, înainte să se ridice cu o săritură fantastic de înaltă. Rosalie era cea mai grațioasă dintre dansatoare, un rezultat al celor zece ani de balet. Și îi plăcea la nebunie să se piardă în sunetul muzicii superbe cântate de Saul, când până și aerul părea că vibrează și puteai simți melodia în sânge și în oase.

Când numărul s-a încheiat, a auzit voci ridicate și din expresia lui Irène și-a dat seama că și prietena ei le auzise. Neliniștea a cuprins întreaga scenă. Noaptea aceea avusese ceva febril, ca și cum pofta de distracție crescuse; genul de noapte în care se poate întâmpla orice. Rosalie știuse că se tot adună ceva, nu-și dădea seama ce, până acum, și nu a fost surprinsă când după țipete s-a auzit un bufnet puternic. Pe urmă alt bufnet, ca și cum ar fi fost răsturnată o masă, și după aceea zgomot de sticlă spartă. Saul s-a oprit din cântat și le-a făcut semn fetelor să-și ia hainele și să se acopere exact când un grup de bărbați încleștați au căzut în sală din bar. Bărbații s-au ridicat și au început să apuce scaune, să le ridice deasupra capului și să le arunce spre oricine li se nimerea în cale. Rosalie a fugit la vestiar să-și pună haina, dar, când a ieșit din nou, a văzut că una dintre brutele de la Jeunesses Patriotes îl apucase pe Saul de cap. Peste tot era zgomot, confuzie și fum. Așa de mult fum, deși nu vedea de unde vine. Inima i se lovea de coaste, instinctul îi spunea să

fugă, dar nu putea. Trebuia să facă ceva să-l ajute – și repede. A fugit spre Saul, încercând să-l elibereze, dar Irène a tras-o înapoi, șoptindu-i furioasă la ureche:

— N-o să-l poți ajuta. Salvează-te pe tine.

Nu aveai pe unde să ieși, decât prin bar, acolo unde se dezlănțuise iadul. Din amestecul acela de femei care țipau, bărbați care răcneau și fete care plângeau, tot mai mulți oameni se înghesuiau în micul hol ca să intre în încăierare. Rosalie s-a descotorosit de Irène și a alergat spre Saul, l-a apucat pe bărbatul acela de braț și a încercat să-l tragă de lângă muzician. Exact atunci cotul cuiva a nimerit-o în tâmplă. Lovitura a dezechilibrat-o și a întins mâna după ceva, să atenueze căderea. Dar nu era nimic acolo și, când a căzut și s-a lovit cu capul de treaptă, a văzut o ultimă fâșie de lumină, după care s-a întunecat totul.

Când și-a revenit, amețită și traumatizată, venise acolo un număr uriaș de polițiști care îi încătușau de zor pe indignatul Saul și pe mai mulți tineri patrioți care înjurau și loveau cu picioarele. Unul dintre polițiști a ajutat-o pe Rosalie să se ridice în picioare. Se pregătea să-i mulțumească, dar el i-a pus și ei cătușe.

— Dar nu am făcut nimic, a protestat.

— Atunci de ce ți se scurge sângele pe față?

Rosalie și-a atins obrajii și a simțit suprafața umedă și lipicioasă.

— O, doamne. Sângerez.

El a mijit ochii.

— Exact. Deci ce caută o fată bine-crescută ca tine într-un loc ca ăsta? Câți ani ai?

— Douăzeci și unu, a mințit ea și și-a atins gura, neliniștită că și-a spart și vreun dinte.

— Cum să nu. Și eu sunt primarul Parisului. Hai, la secție cu tine!

Ea a încercat să-și strângă haina și să-și încheie nasturii ca să acopere costumul sumar.

— Nicio problemă, domnișoară. Am văzut deja ce ai. Bună bucățică. Erai la agățat, nu?

— Sigur că nu.

— Ei bine, poți să dai explicații la secție, dacă nu cumva ai altceva să-mi oferi.

A râs și ea l-a lovit cu piciorul în vintre. Un alt polițist a apucat-o de braț și au târât-o afară la o dubă. Și, cu toate că protesta zgomotos, a fost aruncată în fundul dubei, fără să i se ia în seamă obiecțiile.

A doua zi dis-de-dimineață, ușa de la celula pe care Rosalie o împărțea cu alte două femei – care aveau ambele ochii dureros de vineți – s-a dat de perete și a intrat un polițist. Ea se folosise de haină ca să-și șteargă sângele și cât de mult putuse din machiaj. Cu siguranță rujul roșu aprins nu mai era, la fel și fardul din obraji, spera ea, dar machiajul de la ochi… în fine, nu prea era sigură. Nu avea oglindă să verifice, dar nu voia ca părinții ei s-o vadă „boită ca o târfă“ – comentariul obișnuit al mamei sale când vedea o femeie vulgară „împopoțonată“. Polițistul a împins-o pe Rosalie pe un coridor lung și murdar care mirosea a transpirație și tutun stătut, după care în sus pe niște scări ce duceau spre o încăpere mică din spatele secției. Acolo stătea în picioare tatăl ei, țeapăn de furie.

— Vă mulțumesc, domnule ofițer, a spus el cu buzele așa de strânse, încât a părut că șuieră. Pot să vă asigur că nu se va mai întâmpla niciodată.

— Prea bine, domnule.

— Și pot avea încredere că veți păstra discreția?

Bărbatul a dat din cap și s-a bătut ușurel pe buzunar. Era limpede că tatăl ei îl plătise.

Rosalie a deschis gura să vorbească.

Tatăl ei a ridicat mâna.

— Nicio… vorbă.

A repezit-o pe ușă și a urmat-o.

Tot drumul spre casă a rămas tăcută în mașină, gândindu-se ce va spune. Haina îi era închisă bine la toți nasturii și tatăl ei nu văzuse ce poartă pe dedesubt, așa că poate ar trebui să spună că o luase o prietenă la bar să bea ceva. Nu era scuza cea mai bună și nu le-ar fi plăcut asta, dar era mai bine decât să recunoască faptul că e dansatoare acolo. Tatăl ei autoritar ar face o criză. Cât despre mama ei, era imposibil să ghicească ce va face, dar în mod sigur ar fi apărut și istericale. Niciunul dintre ei n-avea habar ce înseamnă să te distrezi.

Papa era funcționar de rang înalt la Ministerul Lucrărilor Publice. Era mândru că în timpul tulburărilor din ministere el fusese purtător de cuvânt pentru orice ținea de reconstruirea Franței. Cariera era totul pentru el, iar soția și copiii nu păreau să-i stârnească decât o indiferență abia ascunsă.

Rosalie nu îi spusese decât surorii ei despre profesia ei secretă de dansatoare. Claudette era cu nouă ani mai mare ca ea și îi promisese că n-o să spună o vorbă, dar o sfătuise insistent să nu mai continue. Avea trei copii – Hélène, Élise și mica Florence – și locuiau toți în Anglia. Soțul ei era jumătate francez, jumătate englez. Ea venea regulat la Paris să-și vadă părinții și între vizite lui Rosalie îi era teribil de dor de sora ei mai mare. Căci casa lor era un loc cu prea puțină căldură, unde păstrarea aparențelor era totul, unde

emoțiile erau reprimate și datoria lui Rosalie era să devină o soție și o mamă bună. Claudette era singura persoană pe care Rosalie o iubea.

Acasă, părinții i-au făcut un scandal monstru, dar ea a susținut în continuare povestea că fusese dusă la barul lui Johnny de o prietenă care o împinsese la rele.

— Ce e chestia aia neagră din jurul ochilor tăi? a întrebat-o mama ei.

— Păi…

— Cine e prietena ta? a întrerupt-o mama fără să mai aștepte răspunsul.

Tatăl ei, care era mai puțin interesat de asta, a rostit atunci:

— Nu voi permite să te înhăitezi cu comuniștii, a spus el în stilul lui.

— Dar nu m-am înhăitat cu ei, a insistat Rosalie.

Era adevărat, în fond. Nu se înhăitase cu comuniștii.

Tatăl ei susținea Action française, despre care se spunea că este sprijinită financiar de parfumierul, omul de afaceri și patronul de ziar François Coty. Bârfele vorbeau despre multe amante și despre numeroși copii nelegitimi, dar tatăl ei nu le lua în seamă. Pe el îl interesa că, în timpul războiului, François Coty ajunsese unul dintre cei mai bogați oameni din Franța și că finanțase multe dintre proiectele lui de reconstrucție. Indiferent ce era adevărat sau nu despre Coty, era limpede că el și ceilalți din extrema dreaptă urmăreau să împiedice dezvoltarea socialismului francez amplificând frica populistă de comunism.

Mama ei încă o întreba despre numele prietenei care a dus-o pe un drum greșit.

— O fată pe care am cunoscut-o la balet, a mințit Rosalie. Oricum, acum a plecat.

— Ei bine, n-ai s-o mai vezi niciodată, a răspuns mama ei. De fapt, chiar ar fi timpul să termini cu baletul. Îți voi anula orele și îți voi mări numărul de ore de dactilografie.

Rosalie a gemut în surdină.

— Ești prea înaltă ca să fii vreodată balerină și mult prea…

Și acolo s-a oprit, dar Rosalie știa ce vrea să spună. Era extrem de voluptuoasă, lucru care, evident, fusese unul dintre motivele pentru care Johnny voise atât de mult să o ia la el. Americanilor le plăcea ca o femeie să aibă ceva pe care să poți pune mâna și nu erau interesați de pariziencele slăbănoage și pe jumătate înfometate.

— E timpul să-ți găsești un soț potrivit, a continuat mama ei. Altfel o să rămâi fată bătrână. Nu poți să stai sub acoperișul nostru pentru totdeauna și să faci ce vrei tu.

Rosalie s-a întors cu spatele. Când va găsi un bărbat pentru ea, va ști. Inima ei ar cânta și ar simți atâta pasiune, încât ar da pe dinafară. Niciuna dintre alegerile mamei ei nu-i stârnise nici cea mai mică tresărire.

CAPITOLUL 8

Un bărbos cu nasul borcănat, care putea fi ori artist, ori infractor, părea că o studiază pe Rosalie. Ea încerca să-i prindă ochii feriți, deschiși la culoare, dar aceștia erau concentrați asupra unui punct din apropierea urechii ei stângi, neliniștind-o. Judecând după aspectul rețelei de vinișoare sparte din obraji, era un bețiv și totuși Irène o condusese la bar să le facă cunoștință.

El s-a încruntat și ea a simțit ceva pulsând în ea. Un avertisment, poate. Rosalie i-a aruncat prietenei ei o privire curioasă. De ce insista să le facă cunoștință?

— El, a spus Irène, este Pierre.

— Ceva de băut? a întrebat bărbatul.

A observat că are doi dinți sparți, după care s-a uitat la picioarele lui. Poți să-ți dai seama de multe după încălțămintea unei persoane, iar pantofii lui erau scumpi, din piele italiană. Când a ridicat capul, a zâmbit.

— Pernod, vă rog.

— Bună alegere, a spus bărbatul.

— Pierre are ceva pentru tine, a spus Irène.

— Serios? a spus Rosalie, bătând cu degetele în tejghea.

Bărbatul i-a cercetat fața înainte de a vorbi și felul în care a făcut-o i-a stârnit neliniștea. Era o amenințare în privirea lui. A văzut asta din felul în care pielea din jurul ochilor s-a încordat, ca și cum ar fi calculat ceva.

— Ce ai zice dacă ți-aș spune că tatăl tău are un secret? a spus el în final.

Rosalie s-a încruntat. Cum de știa omul acesta măcar și cine e tatăl ei?

— Ți-aș râde în față, a răspuns ea, deja simțind că dacă intră în vorbă cu el s-ar putea să nu mai fie cale de întoarcere.

El a înclinat capul într-o parte și i-a cercetat din nou fața.

— Rău ai face.

— Cum e posibil ca unul ca dumneata să știe ceva despre tata?

— Aș putea să mă duc cu informația la poliție.

Odată cu un parfum grețos de dulce, pericolul venea în valuri dinspre omul acela.

— Despre ce e vorba? a întrebat ea.

El a mâzgălit ceva pe o bucată de hârtie, iar ea a ridicat din sprâncene.

— Ei? a făcut bărbatul. Vrei să salvezi reputația tatălui tău?

— Ai dovezi?

— Am.

— Și ce vrei în schimb?

— Doar o mică sumă.

— Ce înseamnă „mică“?

Ușa barului s-a deschis larg și înăuntru a intrat un grup de tineri bogați, mai mari ca ea, evident, care râdeau și se tachinau în timp ce comandau zgomotos șampanie. Plini de viață, și-a spus ea, tânjind să fie și ea ca ei.

Bărbatul i-a șoptit ceva la ureche.

Ea a ridicat din sprâncene.

— Nu am atâția bani.

— Sunt convins că poți să te descurci.

— În cazul acesta, a spus ea îndreptându-și privirea la nou-veniți și hotărându-se repede, înainte de a se întoarce la bărbat, ne vedem cu dovada poimâine seară.

— Nu, a spus el. Mâine.

A doua zi după-amiază, când mama ei moțăia în șezlongul din sufragerie, Rosalie s-a strecurat în dormitorul părinților ei, unde draperiile grele de catifea obturau lumina. Era riscant și ar fi preferat să aștepte un moment în care mama ei să fie în oraș, la prânzul săptămânal cu prietenele ei.

Oare bărbatul acela chiar s-ar duce la poliție? Ce informație ar putea să aibă? Rosalie stătuse trează toată noaptea gândindu-se la asta. Acum a luat o cheiță de la vechea casetă de bijuterii pe care mama ei o ținea pe un raft din garderobul ei. Tatăl ei avea intenția de a instala un seif în apartament, dar, din fericire pentru Rosalie, încă nu se întâmplase. A descuiat caseta, a ridicat capacul sidefat și apoi a tras afară sertarele căptușite cu satin de jos, acolo unde erau cele mai mărunte bijuterii, în săculețe de catifea legate cu șnur. Fără ca mama ei să-și dea măcar seama, probase aceste bijuterii de familie ani la rând. Acum a scos o pereche de cercei micuți și sclipitori, a căror absență era mai puțin probabil să fie observată. I-a pus înapoi în săculețul lor de catifea și, auzind un zgomot dinspre sufragerie, s-a strecurat afară din cameră și a fugit fără zgomot în camera ei.

În noaptea aceea a dansat cum nu mai dansase niciodată. Mai ostentativ senzual și mai periculos. În încăperea înghesuită și plină de fum oglinzile sclipeau de la lumina reflectată și îi intensificau mișcările, iar ea își legăna pelvisul simțindu-se ca o seducătoare. Apoi s-a întors cu spatele și și-a unduit fundul împodobit cu pene, în strigătele entuziaste ale publicului. Și-a ridicat picioarele și și-a rotit corpul, iar erotismul a înfierbântat și mai tare publicul deja aţâţat.

Când a terminat și zarva s-a potolit, s-a întâlnit din nou cu Pierre. De data aceasta, Irène nu a mai stat cu ea, dându-și seama, probabil, că e o tranzacție personală.

— Ai ce ți-am cerut? a întrebat-o el după ce s-au așezat amândoi într-un separeu, cu niște băuturi în față.

Ea i-a împins discret cerceii.

El a scos un fluierat.

— Frumos. Dar am spus bani gheață.

— Nu s-a putut. Astea sunt diamante și valorează mult mai mult.

El a făcut o față nemulțumită.

— Și sunt și mai ușor de identificat.

Ea a zâmbit, începea să-i placă tranzacția.

— Sunt convinsă că vei găsit tu o cale. Deci ce ai pentru mine?

El a tras aer în piept, apoi s-a aplecat peste masă, conspirativ.

— E complicat. Ideea e că tatăl tău folosește alt nume, nu numele lui.

— Și? s-a încruntat ea. De ce ar face asta?

— Pentru a frauda guvernul.

Acum ea a râs.

— Nu fi caraghios. E clar că nu știi nimic despre tata.

El a înclinat capul și i-a adresat un zâmbet fals.

— A fost un articol în care a fost citat și în care i-a apărut și fotografia.

— În Le Temps. L-am văzut. Vorbea despre succesul reconstrucției Franței de la război încoace. E departamentul la care lucrează el.

— Și tu ești mândră de el?

Ea a pufnit.

— Nu am genul ăsta de relație cu tata, nu că ar fi treaba ta.

— Deci nu te-ar interesa să afli că și-a înființat o mică firmă de construcții?

— M-ar plictisi teribil.

El a înclinat capul.

— O companie care nu există în realitate și în care s-au vărsat sume considerabile de la guvern, pentru lucrări care nu au fost făcute vreodată.

Ea a râs iar.

— De unde Dumnezeu scoți toate astea?

— Am relațiile mele.

— Și? Du-te la poliție.

El a mijit ochii.

— Poliția nu plătește pentru astfel de informații.

— Și ai acum la tine o dovadă?

El i-a întins un dosar.

— O găsești aici. Verișoara mea, să-i spun așa, lucrează la banca la care se plătesc banii și de la care tatăl tău îi retrage. Cum ți-am spus, folosește un nume fals, dar „verișoara" mea l-a recunoscut în fotografia din Le Temps.

— Unde e banca?

— Toate sunt în dosar. Banca se află într-o suburbie îndepărtată, unde în circumstanțe obișnuite nimeni nu l-ar recunoaște pe tatăl tău. Funcționarii publici sunt de obicei niște oamenii cenușii, fără față. În mod normal, imaginea lui n-ar fi apărut în ziar, dar, cum nu este un ministru pe post, a apărut.

— Dar de ce ar face tata asta? N-are sens.

— Poate nu știi, dar tatăl tău mai are un secret.

S-a uitat țintă la el, simțind o fluturare ciudată în piept.

— Nu o altă familie.

El a râs.

— Pot să te liniștesc în privința asta. Joacă jocuri de noroc, draga mea.

Ea s-a încruntat.

— Unde?

— În cluburi private. Cluburi secrete.

— Și de ce nu te-ai dus direct la el cu asta?

El și-a strâmbat gura într-o parte.

— Fiindcă ar șterge urmele în câteva clipe, iar eu probabil aș fi săltat ca șantajist.

— Ceea ce și ești.

— Poate.

A ridicat cerceii și a zâmbit.

— Dar nu sunt un om lacom. Ăștia sunt de ajuns.

— Cine mai știe?

El a oftat.

— Doar verișoara mea știe de bancă. Dar am un asociat care lucrează la unul dintre cluburile private. Doar eu am pus totul cap la cap.

A doua zi era duminică și Rosalie se simțea agitată, cu nervii întinși la maximum. Trebuia să decidă dacă îi arată sau nu dosarul tatălui ei. S-ar înfuria dacă l-ar vedea, inclusiv pe ea, și, fără îndoială, ar nega totul, dar dacă nu i-l arăta ce s-ar întâmpla? Pierre sau verișoara lui puteau deveni mai lacomi. Să ceară mai mult sau chiar să informeze poliția. Dacă izbucnea vreun scandal, atunci totul era pierdut și tatăl ei putea ajunge la închisoare. Nu era cea mai mare simpatizantă a lui, dar nu îl ura. Cel puțin, dacă i-ar da dosarul, ar putea să evite rușinea și umilirea.

După un prânz lung și anost, în timpul căreia bătuse nervos din picior și fusese certată pentru asta, iar mama ei mâncase chinuitor de încet, s-a dus în camera ei și apoi a revenit în sufragerie cu dosarul.

— Trebuie să vezi asta, papa, a spus ea întinzându-i-l.

El n-a ridicat privirea.

— Pune-l undeva. Citesc.

— Papa, trebuie să-l vezi acum.

Mama ei a ridicat bărbia.

— Nu vorbi așa cu tatăl tău, copilă. Ce e în capul tău?

— Dar, maman…

Tatăl ei a ridicat ochii atunci.

— Atunci dă-mi-l, a spus el și a întins mâna spre dosar.

Rosalie l-a urmărit cu nervozitate cum deschide dosarul și citește conținutul. Fața lui a devenit palidă.

— Ce este? a întrebat mama ei și, când el a ferit dosarul, i l-a smuls din mână.

Rosalie a rămas nemișcată, ținându-și respirația. Tatăl ei privea țintă la podea și respira greu.

A urmat o tăcere lungă și oribilă.

Pe urmă mama ei s-a ridicat în picioare, cu fața crispată și albă. S-a apropiat repede de Rosalie și a plesnit-o tare peste față.

— Cum îndrăznești?

Rosalie și-a înăbușit un țipăt de uimire, a făcut un pas înapoi și și-a frecat obrazul care o ustura.

Tatăl ei a luat dosarul de la soția lui și a încercat să-l ascundă, dar mâinile îi tremurau și el arăta cu adevărat îngrozitor.

— E o prostie, a spus el. Cum ai putut să vii și să-mi arăți așa ceva?

— Mi l-a dat cineva. M-am gândit că ar trebui să știi.

— Ridicol, a spus el, dar se simțea și altceva în indignarea lui. Tu chiar ai crezut mizeria asta?

— Eu… n-am știut ce să cred.

— Destul, nu vreau să mai aud, a spus el.

Apoi părinții ei au schimbat o privire ciudată și Rosalie a avut certitudinea că mama ei știe ceva despre asta.

Mama ei a vorbit iar, cu dispreț.

— Domnișorică perfidă ce ești. Cu cât vei pleca mai curând de acasă și vei porni pe drumul tău în lumea adevărată, cu atât va fi mai bine. Atunci o să afli cât e de grea viața reală.

Rosalie a ieșit în fugă din cameră, plângând. La scurt timp după aceea a auzit cum se trântește ușa din față când tatăl ei a părăsit apartamentul. În mod normal, niciodată nu ieșea duminica.

Cu usturime în obraz de la lovitură, a rămas în camera ei pe gânduri, ascultând țăcănelile tocurilor mamei pe coridor și pe hol.

Peste câteva ore l-a auzit pe tatăl ei venind acasă.

Vocile șoptite ale părinților au crescut constant în intensitate până când n-a mai auzit decât acuzațiile și plânsetele mamei, iar apoi ușa trântită de tată. Ar fi vrut să știe ce se întâmplă, dar ei nu i-ar fi spus niciodată. Dar era rău și Rosalie știa că pe ea se va da vina.

Ochii îi înotau în lacrimi.

— Nu e corect, a murmurat ea. Nu e vina mea.

Încercase să fie de ajutor, să îl avertizeze pe tatăl ei, dar își cunoștea părinții, niciodată nu o vor ierta. Mama deja nu o suporta, pentru că era copilul venit târziu, neașteptat și nedorit, care mereu îi stătea în drum.

Într-o fracțiune de secundă, a știut ce are de făcut. Indiferent ce avea să se întâmple, se va întâmpla cu sau fără

ea, iar dacă ar fi rămas aici ar fi fost întemnițată în propria casă. Mama ei n-ar mai lăsa-o să iasă decât ca să se mărite cu un bărbat potrivit și cât ar fi asta de simplu dacă ar izbucni un scandal în familie? În orice caz, viața ei de dansatoare s-ar sfârși. Nu. Toată viața ei s-ar sfârși. Nu putea să se ducă la Claudette. Sora ei era deja ocupată până peste cap cu cele trei fiice ale ei.

Era înfricoșător, dar Rosalie se mândrea că e independentă, că e genul de persoană care se adaptează ușor, care poate să meargă mai departe fără să stea pe gânduri.

Deși niciodată nu verificase asta.

Până atunci.

CAPITOLUL 9

Florence

Devonshire, 1944

Florence a ajuns înapoi la casa lui Jack, dar a găsit-o încuiată, iar el lipsea, așa că și-a lăsat valiza și a pornit pe jos spre fermă, ca să vadă dacă Gladys știe când se va întoarce. Când Gladys i-a deschis ușa albastră cu vopseaua cojită, Florence a clipit repede din ochi, uimită de ce vede. Bucătăria era o încăpere mare și pătrată, cu grinzi negre și tavan scund, unde mirosea a bacon și a pisici. O amestecătură de veselă, reviste, ziare vechi, ulcele, căni, pahare și instalații electrice umplea toate suprafețele, iar printre toate acestea a văzut și trei pisici. Una gri, uriașă, cu niște ochi mari, rotunzi și galbeni, se uita la ea impetuos de pe o masă acoperită cu o mușama cu pătrate portocalii și albe, una tărcată dormea pe un scaun de lemn cu spătar și una negru cu alb, mai mică, și care avea o singură ureche, se întindea într-o supieră dintre o oală sub presiune și o tigaie de pe dulap.

Dar ceea ce i-a atras cu adevărat atenția, ceea ce i-a accelerat bătăile inimii a fost Jack, care stătea lângă aragaz, cu ochii mari, părând la fel de uimit ca ea să o vadă. O singură secundă fața lui s-a luminat, dar o clipă mai târziu expresia i s-a întunecat din nou. De ce? Nu se bucura să o vadă?

— Te-ai întors, a spus ea.

— De fapt, încă n-am plecat. Plec mâine-dimineață.

Gladys tot trăncănea, insistând că e palidă și slăbită și că trebuie să mănânce, apoi i-a mânat pe Florence și pe Jack în

sufragerie și i-a lăsat singuri cu niște căni de ceai aburind și o farfurie cu sandviciuri cu Bovril. Acolo, în camera încărcată a lui Gladys, cu izul acela de pisică, Florence și-a descărcat sufletul în fața lui Jack. I-a spus despre răceala mamei și lipsa ei totală de interes față de orice avea legătură cu viața lor din Franța. Și, poticnindu-se, gata să plângă din nou, i-a povestit despre furia lui Claudette.

După câteva clipe de tăcere, el a dat din cap, ca și cum ar fi asimilat informația.

— Îmi pare așa de rău să te pun în situația asta, a adăugat ea. Eu…

Dar el a oprit-o.

— Florence, e în regulă. Înțeleg.

— Trebuie să-mi găsesc de lucru, Jack, și un loc în care să-mi pot începe cu adevărat viața aici, în Anglia. Am carnetul de rații pe care mi l-ai obținut tu, dar altceva nimic.

— Pașaportul și documentele de care am făcut rost în Spania vor fi bune aici. Ele arată cine ești, fie la slujbă, fie la închirierea unei locuințe.

— Ești sigur?

— Ambasada britanică din Madrid deja folosea certificate medicale false ca să pună mâna pe britanicii „bolnavi“ ținuți prizonieri de Franco. Cu pașapoarte false, au fost apoi transferați în Gibraltar, ca și tine. De acolo au fost repatriați și exact asta a făcut în final pentru noi John Lyons, diplomatul britanic pe care l-am ajutat în școală.

A zâmbit puțin și a continuat.

— Pe lângă asta, bunica ta a fost englezoaică, tatăl tău a fost pe jumătate englez și, cu evidența muncii depuse de el la Ministerul de Interne și lunga ta rezidență în Richmond,

n-ar trebui să fie dificilă obținerea reședinței legale aici, dacă vei avea nevoie de ea pe termen lung. Poate nici nu va fi necesar.

— Asta mă face să mă simt mai bine.

— Instalează-te deocamdată la Meadowbrook, a spus el. Eu oricum voi fi plecat în cea mai mare parte a timpului, așa că vei avea casa doar pentru tine. Nu te grăbi.

Iar ea a sperat că el este în taină la fel de bucuros cum era ea că îl vede.

Asta fusese cu peste două săptămâni în urmă, iar Florence se reinstalase în casă cât Jack fusese plecat. El nu îi spusese ce face sau unde se află, dar ea își închipuia că fusese luat sub aripa unui Departament pentru Operațiuni Speciale al unui oarecare minister. Nu era proastă. Jack îi spusese în treacăt că se duce la niște ședințe și sugerase că acestea au legătură cu vechea lui meserie de arhitect, dar ceva din tonul lui dur nu suna prea veridic. Florence se îndoia că avea să fie trimis din nou în Franța – brațul rănit se vindecase, dar tot avea dureri și nu era la fel de puternic ca celălalt –, așa că poate pregătea noi recruți sau ceva de genul acesta.

În fine, nu era treaba ei.

Se obișnuise cu zgomotul avioanelor RAF care zburau pe deasupra, nu se mai uita în sus de fiecare dată și acum făcea ceva ce îi plăcea mult. Era greu să faci rost de zahăr suficient, dar avusese noroc să găsească o lămâie micuță care creștea în ghiveci într-o seră dărăpănată și o jumătate de sticlă de vin dulce de Xeres care zăcea în dulapul cu băuturi. A deschis ușa cuptorului și o aromă ispititoare de prăjitură a umplut aerul. Jack îi trimisese un bilet în care o anunța când speră să ajungă și, dacă toate mergeau bine, asta ar fi fost mâine, așa că voia să-i facă ceva delicios de bun-venit.

Combinația de lămâie, un strop de unt și dulceața vinului de Xeres îți lăsa gura apă. La urma urmei, cine poate să reziste unei prăjituri?

A recapitulat ultima discuție pe care o avusese cu Jack după ce se întorsese de la mama ei, înainte ca el să plece.

— Claudette mi-a cerut să fac ceva pentru ea, spusese ea. E ciudat, dar vrea să o găsesc pe sora ei, Rosalie, care a fugit de la Paris acum douăzeci de ani. Nimeni n-a mai văzut-o de atunci.

— Unde s-a dus?

— Maman mi-a arătat o cutie cu ceva ce i-a trimis Rosalie. O cruce malteză agățată de un rozariu, deci acolo crede mama că e. În Malta. Biletul lui Rosalie nu spunea nimic, doar că are nevoie de ajutorul ei. Dar, cum au trecut destul de mulți ani de atunci, îmi imaginez că a murit.

— E imposibil să ajungi acum în Malta, îi spusese el.

— Războiul. Știu. Dar nici măcar nu aș ști unde să întreb. Sunt oameni dispăruți în toată lumea.

— De ce ți-a cerut asta acum?

Florence clătinase din cap, dar, oricare ar fi fost motivul, ultimul lucru de care avea nevoie era o altă călătorie. Cererea mamei îi stârnise neliniștea și fuseseră deja prea multe secrete. Dacă s-ar fi dus într-adevăr s-o caute pe Rosalie, nu știa ce avea să găsească, iar ea încă mai încerca să se împace cu celelalte evenimente teribile din an și cu cine era acum. Imaginea trecutului se schimbase irevocabil odată cu revelația legată de adevăratul ei tată.

A oftat și s-a îndepărtat de prăjitura care acum se răcea pe un grătar de sârmă. Cele mai multe alimente intrau în sistemul de raționalizare – untul, baconul, brânza, zahărul și așa mai departe –, astfel că prăjitura era o delicatesă rară.

Puteau face rost de fructe și de legume și aveau norocul să aibă lângă ei ferma lui Ronnie și Gladys. Florence o auzea pe Gladys venind chiar atunci pe cărarea din grădină.

— Hei, a strigat Gladys. E cineva acasă?

Și a deschis ușa.

— Bună, a spus Florence. Intră, te rog.

— O, ăsta da miros, dragă. Te pricepi la prăjituri. Jack e un norocos.

În timp ce rața mergea legănat în urma ei, ea a ridicat prosopul vărgat care acoperea coșul din mână și a spus:

— Ia uite ce ți-am adus azi.

Iar Florence s-a uitat în jos la șase ouă mari și brune, la untul bătut de Gladys și la câteva fâșii de bacon de la porcii lor.

— Chiar nu pot accepta toate astea. Abia ce ne-ai adus o grămadă de legume.

— Pfui! Jack ne e ca o rudă, a spus Gladys, cu ochii ei negri sclipind, și e și erou de război. Nici vorbă să-l văd flămânzind.

— Ești foarte drăguță.

— Cel puțin până la primăvară, când vei avea și tu grădină. Dar poți conta pe noi pentru restul.

— Trebuie să ne lași să plătim.

— Om vedea.

De când se întorsese, Florence nu pierduse timpul și săpase o mică porțiune de grădină în care semănase în principal plante cu frunze, inclusiv varză și spanac, plus ceapă, ridichi, napi și bob. Aveau să rodească la începutul primăverii. Nu stătea să se gândească dacă va mai locui aici atunci, sau măcar la iarnă, dacă nu va fi nevoită să se întoarcă la Claudette până atunci.

În timp ce Gladys sporovăia despre vreme și despre necesitatea ca Jack să cumpere niște cloști, Florence a început să mătură. Faptul că era în această casă cu grădină și bucătărie și cu Jack, pentru care putea să gătească, îi amintea de casa ei și făcea ca această nouă viață să-i pară mai puțin ciudată.

— Le-am scris din nou surorilor mele, i-a spus ea lui Gladys.

— Ai primit răspuns de la ele?

Florence a clătinat din cap.

— Încă nu.

Nu a menționat că, deși le spusese lui Hélène și lui Élise că stă temporar în casa lui Jack, lăsase să se înțeleagă că el e rareori acolo. Mă rog, era mai mult sau mai puțin adevărat, dar cu toate acestea simțise din nou gustul acid al vinovăției. Știa că Hélène va căuta referirile la Jack. Exact atunci, Florence a auzit deschizându-se ușa din față și amândouă au ridicat capul.

— Trebuie că s-a întors Jack cu o zi mai devreme, a spus Florence cu un surâs, ștergându-și mâinile pe șorțul murdar de făină și netezindu-și puțin părul.

Se simțise singură fără Jack în aceste ultime două săptămâni. Întotdeauna le avusese lângă ea pe surorile ei, niciodată nu-și petrecuse prea mult timp fără nimeni alături, așa că nu se gândise vreodată la teama de singurătate. Nu doar din cauza lucrurilor care începeau să pocnească noaptea, ci de spaima inexplicabilă care se ascunde cumva sub armura ta. Avusese grijă să nu facă tam-tam când plecase Jack, convinsă că nu i-ar plăcea o femeie care face o scenă la fiecare neplăcere, dar chiar îi lipsise teribil și numărase în taină zilele care mai rămâneau până la întoarcerea lui.

A deschis ușa spre hol, pregătită să-l întâmpine. Dar nu era Jack. Florence a clipit surprinsă din ochi când a văzut o femeie înaltă și blondă, frumos aranjată, îmbrăcată cu o haină de un bleu imaculat. Semăna ca model cu hainele austere pe care le purtau majoritatea femeilor, cu umerii vătuiți, strânsă pe talie și lungă până sub genunchi, dar femeia aceasta părea mult mai stilată. Materialul părea scump și cumva îi stătea mai bine decât multor femei pe care le văzuse Florence. Și stătea acolo, învârtind nonșalant niște chei, cu o valiză la picioare.

Lumea s-a oprit în loc și pe urmă, brusc, înainte ca Florence să poată înțelege ce se întâmplă, a început să se miște mult prea repede.

— A, a făcut femeia cu sprâncenele ei pensate ridicate. Nu am știut că Johnny și-a angajat servitoare. Sau tu ești menajera?

— Johnny? a repetat Florence.

— Jonathan Jackson. Proprietarul casei. Tu cine ești?

— Eu sunt Florence. Locuiesc aici. Credeam că e casa lui Jack.

Femeia a râs.

— Păi, tocmai ți-am spus asta. Unii îi spun Jackie. Eu nu i-am spus așa niciodată.

— Și tu ești? a întrebat-o Florence, conștientă deja de starea de disconfort care amenința să-i întunece ziua.

— Belinda Jackson, evident, soția lui.

Rămăseseră amândouă nemișcate în timp ce Florence o fixa uimită, incapabilă să găsească vreun cuvânt de spus. Sigur Jack nu era căsătorit, i-ar fi spus. Nu-i așa? Era posibil ca femeia aceasta cu pomeții ei fini să spună adevărul? Perplexă, Florence a simțit mai întâi un șoc, după care a

cuprins-o un sentiment profund și neliniștitor de trădare. S-a uitat cu ostilitate la femeie, la Belinda aceea. De ce ar trebui s-o creadă?

Belinda încă stătea pe hol, cu o expresie de nerăbdare crescândă pe față.

— Doamne, trebuie să beau ceva, a spus ea.

Florence a clipit repede.

— Hm… Aș putea să-ți fac un ceai, dacă vrei. E deja infuzat.

Belinda a râs.

— Dragă, îmi trebuie ceva mult mai tare decât ceaiul. Nu-ți face griji, pot să mă servesc singură. Știu unde ține băutura.

În clipa aceea, Gladys a băgat capul pe ușă.

— Nu mă așteptam să te mai văd aici, a spus ea cu fața întunecată. Jackie știa că vii?

Belinda s-a uitat cu aroganță la ea.

— În niciun caz nu-i treaba ta, nu, dragă? a spus ea, apăsând ironic pe cuvântul „dragă".

Gladys s-a supărat, dar n-a răspuns.

— Păi, mă duc să-mi las geanta în camera de oaspeți, a adăugat Belinda.

— Dar acolo stau eu, a spus Florence speriată.

Belinda a părut uimită.

— A, încă nu împărțiți patul? Când mi-ai spus că nu ești menajera, m-am gândit că trebuie să fii ultima femeiușcă a lui Johnny. Deci n-a ajuns până acolo. Curios. El întotdeauna s-a mișcat repede.

— De fapt, Jack m-a trecut Pirineii ca să scap de naziști.

— Sigur că da, a spus Belinda, tot cu vocea plină de sarcasm. Păi, du-te fuga și mută-ți lucrurile în debara,

rogu-te, iar eu o să-mi pun valiza în camera de oaspeți. S-ar putea să mă și culc puțin. Lenjeria curată e la locul ei obișnuit, Gladys?

Gladys nu i-a răspuns, așa că Belinda și-a luat pur și simplu valiza și a pornit pe scări cu capul sus.

Florence a ascultat pârâitul treptelor vechi de lemn sub bocăniturile tocurilor înalte purtate de femeie, timp în care Gladys și-a pus mâinile în șolduri, a umflat obrajii și apoi a scos aerul afară cu putere.

— Afurisită muiere, a spus ea în șoaptă. Jackie o să aibă un cuvânt de spus aici.

Cele două femei s-au întors în bucătărie, cu Florence oarecum amețită. Prăpastia dintre cum era situația și cum ar fi vrut ea să fie se mărea rapid.

— Vai, fata mea dragă, chiar ești palidă, a spus Gladys cu îngrijorare în voce. Ce-ar fi să stai jos și să-ți pun o ceașcă bună de ceai tare.

Florence n-a avut nevoie de mult ca să fie convinsă și și-a tras tăcută un scaun. Uneori avea senzația că nu e tocmai reală. Ca și cum ar fi intrat în lume din altă parte și ar fi făcut tot posibilul să-i imite pe oamenii reali. Să fie ca oamenii reali. Dar nu-i prea ieșise. Decât atunci când era cu Jack. Atunci se simțea reală. Solidă. Chiar din lume. „Soția" asta a lui care apăruse din senin zdruncinase totul. Cum a putut Jack să se însoare cu o astfel de femeie odioasă și egoistă?

Gladys s-a uitat la ea cu compasiune.

— Să înțeleg că Jack nu a pomenit de Belinda?

Simțindu-se mai devastată decât ar fi trebuit, Florence a clătinat din cap.

— Avea motive bune, a adăugat Gladys dând din cap înțelegător.

— Nu o simpatizezi?

— Nu, după ce a făcut.

Florence s-a încruntat.

— Ce a făcut?

— Cred că Jackie ar trebui să-ți spună asta.

CAPITOLUL 10

După o noapte ciudată cu Belinda în casă, Florence se trezise devreme și încercase să-și facă de treabă și totodată să-și abată gândurile. A măturat și a spălat podelele, a șters praful, a lustruit tot ce a găsit, a bătut covoarele, a înfoiat pernele. Nu putea să scape de nevoia de a avea grijă de oameni, cu toate că începea să-și spună că poate Jack nu merită asta.

Ceainicul care șuiera în bucătărie i-a întrerupt gândurile și a intrat repede acolo să ia cutia cu ceai din dulapul de lângă sobă.

— Ca o albinuță de harnică, nu?

Florence s-a crispat auzind tonul rece al Belindei. Oare femeia își plănuise sosirea ca să coincidă cu întoarcerea lui Jack sau era doar o întâmplare?

— Bună dimineața, a spus ea și s-a întors cu un zâmbet lipit pe față.

— Vrei să-mi iei locul, dragă?

A arătat cu un gest bucătăria.

— Pasul următor e să-i cârpești ciorapii. Dar, ascultă la mine, n-o să observe ce ai făcut. Ceai ai acolo? Mor să beau un ceai.

— Încă nu e infuzat, a spus Florence, întorcându-se să-și termine treaba.

— Deci ce este de mâncare? Clătite, terci, hering afumat sau clasicele ouă cu bacon?

— Mă pregăteam să fac niște pâine prăjită cu niște gem de mere pădurețe de la Gladys. N-a avut destul zahăr, așa că e puțin cam lichid, dar bun la gust. Vrei și tu?

— Mulțumesc. Cred că o să vreau. Pesemne că e de la aerul de țară. La Londra niciodată nu mănânc la micul-dejun.

Florence a tăiat pâinea și a prăjit-o pe sobă, apoi a turnat ceaiul.

Au mâncat în tăcere, Florence mișca nervos din picior și nu-și dorea nimic, decât să fugă și să se îmbrace cu ceva mai elegant, conștientă fiind de cât de infantilă pare pe lângă Belinda. Avea în minte o rochie verzuie, nu era nici verde, nici gri, ceva între, și se asorta perfect cu ochii ei gri-albăstrui și cu părul blond. O croise dintr-o rochie mai mare și demodată pe care i-o dăduse Gladys, cu niște arabescuri delicate care băteau în lila și roz. Bustul acum i se potrivea perfect, iar partea de jos, făcută dintr-o singură bucată, se evaza când se răsucea. Îi adăugase buzunare laterale, nasturi albi în față, o centură și era încântată de meștereala ei. Îi plăcea să facă lucruri și avusese o mulțime de alte planuri pentru casă, începând că văruitul sufrageriei. Avusese – avusese – o mulțime de alte planuri adică. Ce avea să se întâmple acum nu știa. I-a apărut în minte căsuța încinsă a mamei și a oftat.

Belinda a scos o țigară Kensitas și a aprins-o cu o brichetă gravată, care părea scumpă.

— E de aur? a întrebat Florence.

— Da. Cadou de la Jack.

I-a întins-o lui Florence.

— Vai, trebuia să-ți ofer și ție una.

Florence s-a uitat la pachetul de țigări crem cu roșu care era încă pe masă și pe urmă la gravura de pe brichetă. Scumpei mele Belinda, scria acolo.

— Nu fumez, a spus ea într-un final și a tușit de parcă ar fi vrut să demonstreze asta.

— Normal că nu.

Belinda a mijit ochii.

— Spune-mi. Cum vrea o fetiță ca tine să-l farmece pe marele John Jackson?

Florence a înghițit în sec și i-a întins o altă felie de pâine. A vrut să nege, dar știa că a eșuat din clipa în care a simțit că i se înroșesc obrajii. Fir-ar! Se părea că Belinda, modelul ăsta de eleganță, o citește perfect.

— A, el e fascinant, recunosc, cu poveștile și cu îndrăzneala lui. Dar ceea ce e înăuntru contează. Nu ești de acord?

Florence și-a mușcat obrazul.

— În fine, nu pot să stau la taclale toată ziua. Am treabă. Presupun că nu te deranjează dacă folosesc mai întâi lavoarele astea antice. Of, casa asta!

După ce femeia a plecat, Florence a trântit ceașca pe masă. Era ceva sub suprafața aceea tupeistă și superficială a Belindei? Sau era doar o afurisită?

Florence a trecut în sufragerie și s-a uitat spre drum, fără să știe dacă vrea să-l vadă pe Jack sau se teme de apariția lui. S-a rezemat de cadrul adânc al ferestrei. Zidurile astea spun povești, s-a gândit ea, și ei îi plăceau poveștile frumoase, devora romane de câte ori putea. Bunica lui Jack adunase așa de multe și a luat și ea unul. Cold Comfort Farm, un roman umoristic scris de o autoare pe nume Stella Gibbons. Florence simțea nevoia să râdă de ceva.

După ce luase micul-dejun cu Belinda îi venise să arunce prăjitura la gunoi, dar nu se îndura să irosească mâncarea și poate că Jack avea o explicație rezonabilă. Dar care? Mintea ei se chinuia cu asta, dar a aranjat prăjitura pe masa din bucătărie cu un cuțit de prăjituri și niște farfurii frumoase, în cazul în care Jack ar fi venit cât era ea afară. Apoi și-a pus

cizmele de cauciuc și a ieșit, uitându-se în sus la straturile groase de nori. Erau întunecați la mijloc, partea de sus avea o margine argintie și între ele erau fâșii de albastru palid. Oare vor aduce ploaie norii sau cerul senin va câștiga ziua? Spera ca amenințarea vremii neprielnice să dispară și, cu toate că era îmbrăcată cu cea mai bună rochie a ei, s-a hotărât să meargă cât mai departe de casă.

În loc să traverseze lunca netedă și să urce pe dealul din spate, a deschis poarta de lângă casă și s-a cățărat pe colina abruptă dindărăt, unde păștеau oile. În vârf s-a oprit să-și tragă răsuflarea și s-a uitat în jos la casa lui Jack, ghemuită între dealuri și pădurile care acum deveneau roșii și aurii. Cerul se mai întunecase, norii erau așa de joși încât avea impresia că poate să întindă mâna să-i atingă, dar prezența Belindei o neliniștea mult prea mult ca să se întoarcă așa de repede. Spera ca ploaia să întârzie suficient cât să facă o plimbare bună.

De unde stătea putea să vadă colinele și văile rotunjite din Devonshire, drumurile șerpuite, tufele bogate, pâlcurile de stejari și întinderile de pădure cu arbori diferiți. A ales o direcție și a continuat să meargă pe creasta dealului, înainte să coboare pe partea cealaltă și să urmeze o cărare care avea de o parte și de alta rugi de muri. Se întindea cât vedeai cu ochii, până în adâncul pădurii. Nu auzea decât vântul, care acum se întețise, șuierând printre frunzele sclipitoare.

A mers mult timp adâncită în gânduri până să se întoarcă exact când au început să cadă primele picături de ploaie. O burniță măruntă, atâta tot, și-a spus ea. Evident, știuse că vremea caldă de septembrie nu avea să dureze și iată că erau la începutul lui octombrie și parcă ar fi căzut o cortină care lăsa soarele în spatele ei.

— E toamnă acum, a spus ea cu voce tare și a simțit cum arborii foșnesc aprobator.

Într-o jumătate de oră ploaia cădea în șuvoaie așa de dese că abia mai vedea cărarea. Și, după atâta vreme fără precipitații, pământul a devenit repede alunecos. Florence simțea mirosul solului negru și gras căruia ploaia îi potolea setea infiltrându-se în vegetația uscată. În mod normal îi plăceau liniștea unei plimbări pe vreme umedă, senzația de calm interior și de comuniune cu natura. Înainte credea în zâne ale ploii și spirite ale apelor. Acum nu mai credea, evident, dar îi era dor de fata inocentă care fusese și plângea pierderea lumii liniștite a copilăriei, distrusă cu atâta brutalitate.

Nu era îmbrăcată potrivit pentru un astfel de potop și în scurt timp părul ei era leoarcă și atârna în șuvițe pe spate, iar rochia aleasă cu atâta grijă era udă și i se lipea de picioare. S-a mustrat că se pripise așa, fără o haină de ploaie sau o umbrelă, deși acum rafalele de vânt i-ar fi dat-o peste cap în câteva secunde.

În vârful dealului s-a uitat în jos, sperând să vadă casa, dar ploaia o ascundea complet, astfel că s-a întrebat dacă măcar se află în locul potrivit. A coborât cât a putut de grijuliu, dar iarba era așa de alunecoasă că și-a pierdut echilibrul și abia a reușit să se salveze la timp. A continuat să meargă cu atenție, dar, cum dealul era plin de denivelări, și-a prins piciorul într-o groapă pe care n-a observat-o și de data asta a căzut cu fața în jos. Gâfâind, a rămas așa un moment, simțind că-i dau lacrimile, dar îndată s-a ridicat anevoie în picioare. S-a uitat în jos la ea; rochia ei frumoasă era murdară de noroi și de pete verzi de iarbă. Și-a șters sprâncenele de apă. Totul mergea prost de când venise

Belinda. Totul. Era așa de fericită, îi făcea o prăjitură lui Jack și abia aștepta să-l vadă, iar acum nu putea decât să spere că va avea destul timp să se curețe înainte să vină el.

Când a ajuns acasă, a înțeles că n-a fost să fie. Tatăl lui Jack, Lionel, deschidea portiera și se pregătea să urce în mașină, cu pardesiul tras peste cap, când a ridicat privirea și a văzut în ce hal e.

— Fata mea dragă! Ce-ai pățit?

Ea a ridicat din umeri.

— Am căzut.

— Dar de ce-ai ieșit fără haină?

— N-am crezut că va veni ploaia așa de repede sau așa de tare.

El a dat din cap.

— Se întâmplă.

— Să înțeleg că s-a întors Jack?

— L-am adus acum zece minute.

— Știi că e soția lui aici?

— Din păcate, da. Ascultă, încearcă să nu-ți faci griji din cauza Belindei. Nu cred că… în fine, sper că nu e periculoasă. Nu a fost… Ei, de fapt Jack ar trebui să-ți povestească.

— Așa a spus și Gladys.

— Avea dreptate. Mi-a părut bine să te revăd, Florence.

Pentru că nu mai putea să-și amâne intrarea în casă, Florence a inspirat adânc și a scos aerul pufăind. A ocolit și s-a dus la ușa din spate. Pe verandă, sprijinită cu o mână de perete, și-a scos pe rând cizmele de cauciuc, lăsându-le unde au picat, și apoi a deschis ușa. Jack era în bucătărie, cu spatele la sobă, și părea încordat, în timp ce Belinda bea sherry și făcea rotocoale de fum care pluteau spre tavan. Atmosfera părea tensionată.

— Bună, a spus Florence, evident dezavantajată de părul și rochia ude. Bine ai venit acasă.

Jack i-a zâmbit crispat.

— Mulțumesc.

Florence a simțit un ocean de distanță între ei. Era departe de revederea caldă la care sperase ea.

— Deci, i-a întrerupt Belinda, cu limba cam împleticită, și Florence s-a întrebat cât de mult sherry o fi băut până atunci.

Cu o seară în urmă se uitase la Belinda cum rade aproape o treime de sticlă de Laphroaig, whiskyul favorit al lui Jack.

Jack nu a spus nimic, iar Florence s-a apropiat de ușa dinspre hol. Nu voia să i se vadă supărarea.

— Trebuie să mă schimb. Vă las…

— Ce ai de gând să faci? a intervenit din nou Belinda.

Jack a oftat.

— Ți-am spus deja.

— Ca să-mi impui asta, da, dar avocatul meu spune că am și eu un drept.

— Ah, pentru Dumnezeu, Belinda! Ai apartamentul din Londra. Întotdeauna ai detestat casa asta.

— Vă las să vorbiți, a reușit Florence să spună și apoi a ieșit din cameră.

Dar când urca scările a auzit un zgomot ca de farfurie care se izbește de perete, urmat de țipătul furios al lui Jack.

— La naiba! a mormăit ea. Dacă mi-a distrus prăjitura, cred că o omor.

CAPITOLUL 11

Florence stătea pe incomodul pat pliant din debara, privind încruntată pe fereastra brăzdată de ploaie la dealul din spatele casei. Pătuțul acela oribil era așa de aproape de pervaz, încât genunchii i se lipeau neplăcut de el. Clocotind de frustrare, ar fi vrut să se descarce, dar nu făcea decât să-și încleștеze pumnii, să ia perna și să lovească în ea. Nu era corect, pur și simplu; Jack chiar ar fi trebuit să-i spună despre soția lui și se simțea rănită că el ținuse ascuns de ea un secret atât de al naibii de mare – și de sora ei. Hélène nu știuse nimic despre asta.

A auzit o bătaie delicată în ușă, dar nu a răspuns. Peste câteva momente ușa s-a deschis și a intrat Jack. Nu era loc pe partea ei de pat, așa că a fost nevoit să stea în picioare în spatele ei. Ea nu și-a mutat privirea, însă nu mai vedea peisajul; era conștientă doar de bătăile rapide ale inimii ei.

— Îmi pare așa de rău, a spus el posac.

— Pentru ce?

— Pentru mizeria asta oribilă.

— La prăjitură te referi? a întrebat ea cât a putut mai disprețuitor.

A auzit că e gata să râdă și că apoi se abține.

— Ei, da, prăjitura, dar…

— Spune odată, a spus ea.

— Despre Belinda?

Ea s-a întors și nu și-a putut ascunde furia din voce, nici nu a vrut s-o facă.

— Evident, despre afurisita de Belinda. Ce credeai că vreau să-mi spui? Care e prețul cârnaților?

— Păi, noi de fapt nu cumpărăm cârnații. Ni-i aduce Gladys.

Florence s-a ridicat instantaneu în picioare, clocotind de furie.

— Nu e amuzant, Jack.

— Îmi pare rău.

— Așa și trebuie.

Au tăcut amândoi. Ea respira precipitat, în timp ce capul îi era plin de voci. A lui Jack, a Belindei, a lui Hélène, ba chiar și a ei.

— Uite, a spus el, nu putem vorbi în cămăruța asta. Hai să facem o plimbare și promit să-ți povestesc tot.

Florence a mijit ochii.

— Încă plouă.

— Acum doar burnițează. Te deranjează?

— Bine. Lasă-mă să-mi scot hainele astea ude și să-mi usuc puțin părul.

Înainte de asta, când dormea în camera de oaspeți, liniștea o învăluia ca o pătură moale, prin care nimic nu putea trece. Faptul că el era pe același palier și că din câțiva pași îndrăzneți ar fi putut ajunge la el o reconforta. Acum totul i se părea altfel.

În loc să o ia prin iarba înaltă spre lunca împrejmuită cu gard, ea și Jack se plimbau de câteva minute pe cărarea plină de ghinde. Niciunul nu vorbise și tăcerea era apăsătoare. Atâta vreme cât nu mă uit la el, voi fi în siguranță, își spusese ea în gând, hotărâtă să lase conversația să vină de la el. La urma urmelor, chiar nu era treaba ei dacă avea o soție sau cinci ascunse pe acolo. Erau doar prieteni și el nu îi datora nimic – deși o durea inima din cauza felului incalificabil în care Belinda le nimicise viața tihnită.

— Eu și Belinda ne-am căsătorit de tineri, a spus Jack în final. O dragoste la prima vedere, știi, practic nici nu ne cunoșteam. Toate căsniciile au cusururile lor, iar ale noastre au început să se vadă devreme.

A tăcut și ea a ascultat vântul care șuiera prin copacii din jur. I se părea un sunet teribil de trist. Singur și pustiit, cam cum se simțea și ea.

— Continuă, a spus ea.

— Presupun că m-am lăsat înghițit de muncă și mi-am petrecut din ce în ce mai mult timp aici sau în alte părți ale țării, iar pe urmă, când a început războiul, și în Franța. Am tratat prăpastia tot mai mare dintre noi în moduri diferite. Ea a rămas la Londra, ducând o viață de petreceri cu amicii ei simandicoși și cu amantul ei, Hector.

— Ți-a fost necredincioasă?

— Da.

— Pare foarte ranchiunoasă.

— Este. Este și afectată. Amândoi suntem.

— De destrămarea căsniciei?

El nu a răspuns, a clătinat doar din cap, ca și cum nu ar fi fost sigur, și a mers mai departe.

Tăcerea a continuat cât au urcat dealul cu greu și apoi au luat-o încet pe una dintre cărările noroioase din pădure.

— Nu păreai afectat în Franța, a redeschis Florence discuția, încet.

— Era mult mai simplu acolo. Aveam o misiune de îndeplinit și puteam să fiu altcineva.

— Înțeleg asta, dar când am venit la Meadowbrook? De ce nu mi-ai spus atunci că ești căsătorit?

— Nu știu. Ar fi trebuit.

— Și acum?

— Divorțul, dar brusc insistă să primească și o parte din casa mea. Ne înțeleseserăm să-mi rămână doar mie și ea să păstreze apartamentul din Londra. E în Chelsea și valorează mult mai mult decât casa mea, care mi-a aparținut de când a murit bunica. Nu mă interesează deloc apartamentul din Londra.

— Și de ce s-a răzgândit?

El a ridicat din umeri.

— Nu știu sigur. Dacă o cunosc într-adevăr pe Belinda, n-a venit decât să facă scandal.

— Poate nu e pregătită să renunțe.

— La ce?

— La tine, bănuiesc.

— Poate. Acum, că te-a văzut aici, cu siguranță e și mai încăpățânată. Sunt convinsă că de fapt nu pe mine mă vrea, dar nu vrea ca altcineva… În fine, înțelegi ce vreau să spun. Și încă e cu Hector, din câte știu eu. Dar, dacă nu-i dau jumătate din Meadowbrook, refuză să divorțeze.

Florence se uitase în pământ, dar atunci a ridicat capul spre Jack, care se uita la ea cu ochii triști.

— Ascultă, eu sunt în plus, a spus ea. Asta e între tine și Belinda. O să mă duc înapoi la mama, doar până se termină războiul, și pe urmă acasă, în Franța, sau poate plec în Malta să văd dacă o pot găsi pe Rosalie.

El a clătinat din cap.

— Nu e o idee bună. Știi că e posibil ca mătușa ta să nu mai fie în viață. Asedierea Maltei a însemnat că țara a fost bombardată neîncetat timp de aproape doi ani și jumătate.

— De ce așa de mult? Nu mi-am dat seama.

— E o insulă cu importanță strategică pentru britanici, așa că Italia fascistă și Germania nazistă s-au luptat cu Royal Air Force și cu Royal Navy ca să preia controlul asupra ei. Țara va fi în ruină. Nu te poți duce singură acolo.

— Vom vedea, a fost tot ce a spus ea.

— Vorbesc serios, Florence. Malta e o idee proastă. Axa e decisă să bombardeze țara sau să lase oamenii să moară de foame ca să capituleze. Va fi periculos. Și poți foarte bine să stai aici. M-am obișnuit cu tine aici. Doar că…

A făcut o pauză și a oftat.

— Nu pleca. Voi insista să plece Belinda. Nu are ce căuta aici.

Dar Florence avea impresia că nu e locul ei aici. În Franța avusese grijă de casă, de mâncare, de grădină, de animale și, evident, de cele două surori ale ei și se pricepuse la asta. Fusese modul ei de a-și aduce contribuția, când Hélène muncea din greu ca soră medicală pentru doctorul mult-îndrăgit din sat și Élise ajuta Rezistența să lupte cu ocupanții germani. Grija pentru familie fusese și salvarea ei când… când i se întâmplase cel mai rău lucru. Încă îi era greu să spună cu voce tare cuvântul propriu-zis.

Aici, în Anglia, nu știa care e locul ei. Cu toate că o mare parte din copilărie o petrecuse lângă Londra, în Dordogne se simțea cu adevărat acasă.

Jack i-a zâmbit, dar era un zâmbet slab și ea nu a putut să i-l întoarcă.

În timp ce se înapoiau în tăcere, se gândea la cererea lui Claudette. Rosalie. A încercat să și-o închipuie pe mătușa necunoscută, pe mătușa care fugise de acasă și a simțit o milă copleșitoare. Să fie atât de îngrozitor de singură. Cum se descurcase? Propria ei singurătate o tulbura uneori, dar situația ei era doar temporară. Cel puțin știa unde îi sunt

rudele. Rosalie rupsese legătura timp de douăzeci de ani. Cu siguranță și-a făcut o altă casă. Chiar o altă familie? Ce o fi făcut în toți acești ani, ce fel de viață a dus și, dacă într-adevăr trăia, unde era acum? Cu toate că era bucuroasă că nu poate călători nicăieri deocamdată și plină de nervozitate la gândul că alte secrete vor ieși la lumină, Florence nu se putea stăpâni să facă speculații legate de ce s-ar fi putut întâmpla cu Rosalie.

CAPITOLUL 12

Rosalie

Malta, 1925

— Este flota din Mediterana, a spus încântată noua prietenă englezoaică a lui Rosalie, Charlotte Salter, și i-a strâns brațul. British Navy. Au baza la Fort St. Angelo.

Fermecată de prima vedere a luminilor mișcătoare din port, Rosalie a stat să admire. Acolo era o lume pe care niciodată nu și-o imaginase.

— Poate fi adevărat? a șoptit ea când stătea pe punte, uitându-se la insula din fața ei.

— Fascinant, nu?

— Mai mult de atât. Îți taie răsuflarea. Și uite…

Rosalie a arătat spre bastioanele și turnulețele fortului.

— Lucesc în lumina lunii.

— Stai să vezi cum răsare soarele peste parapetele fortului St. Elmo. Din apă o să le vezi cum se fac roșii, ba chiar sângerii, de zici că au luat foc, iar cerul! Pe cuvânt. Un roz șocant. Putem să ieșim cu o dghaisa, dacă vrei, și îți arăt.

— O dghaisa?

— O bărcuță din-alea viu colorate. Un bărbat stă la proră și vâslește. E superb.

Rosalie i-a zâmbit noii prietene, dintr-odată toate îndoielile care îi mai rămăseseră s-au dus și a avut răspunsul la întrebarea pe care și-o tot pusese. Asta trebuia să facă și nu mai putea să aștepte o clipă în plus ca să-și înceapă noua viață. Nu prevăzuse un loc atât de fermecător ca ăsta și aici nu mai trebuia să suporte convenționalismul sufocant al părinților și regulile lor.

Era târziu când vaporul a aruncat în sfârșit ancora, iar asta însemna că trebuiau să-și petreacă noaptea la bord. Dis-de-dimineață, fremătând de entuziasm și de proaspăt dobândita libertate, Rosalie a coborât după Charlotte și a urcat într-una dintre acele bărci care săltau pe apă. Dghaisa era colorată ca o gondolă, cu ochi pictați pe ambele părți. Un taxi acvatic, a înțeles ea când li s-au alăturat celorlalți șase pasageri deja urcați cu bagajele lor. Înghesuită într-o britanică masivă care se plângea de mirosul de pește, Rosalie s-a întors cu fața spre La Valletta și spre minunata priveliște cu ziduri masive, turnuri și bastioane care se ridicau din ocean ca niște stânci aurii. Vâslașul care stătea în picioare a pornit și în curând i-a dus spre docul unde au debarcat chiar lângă treptele Vămii, cum spunea el.

Locul acela fremăta de zornăielile și zăngănelile unor activități frenetice. Animale peste tot, câini care lătrau, cai care pocneau din potcoave și fornăiau și măgari care stăteau stană de piatră, doar urechile și le mișcau alungând insectele. Rosalie simțea miros de pește, de cărbune, de portocale și de pisici – zeci de pisici erau aliniate în locurile unde se descărca peștele. Amețită de căldură, de zgomot și de culoare, Rosalie nici nu știa unde să se uite. Bărbații care ancorau legau odgoanele de stâlpi, docherii descărcau marfa și hamalii alergau cu bagajele. A auzit pescari care strigau, vameși care dădeau ordine și copii slăbuți, desculți și cu ochi de vultur care cerșeau și încercau să fure mâncare.

— Pfui! a făcut ea. Aș fi crezut că o să fie liniște.

Charlotte a râs.

— Nicio șansă. Unde stai?

Rosalie a evitat întrebarea. Faptul că încă nu avea o slujbă asigurată și nici un loc unde să stea ar fi făcut-o să pară nesăbuită, probabil; nu avea decât o tăietură dintr-un ziar, păstrată în siguranță în geantă, și știa cuvintele pe dinafară.

SE CAUTĂ ARTIȘTI STRĂINI CU EXPERIENȚĂ

DANSATOARE DE CABARET, CÂNTĂREȚI ȘI ACROBAȚI.

ÎN INIMA STRĂLUCITOARE A VALLETTEI, MALTA.

CONTACT: GIANNI CURMI LA THE EVENING STAR, STRADA STRAIT, MALTA.

REMUNERAȚIE EXCELENTĂ.

Observase anunțul într-un ziar pe care îl lăsase un client la barul lui Johnny și îl decupase ca să-l citească mai târziu. Cuvintele scrise i se întipăriseră repede în minte și chiar înainte să știe că va pleca în Malta o atrăsese numele locului. La Valletta suna exotic și avea impresia că destinul plănuise ca ziarul acela să fie abandonat neglijent, ca ea să-l găsească. Sigur, asta fusese înainte ca totul să se termine așa de rău acasă. Și acum vedea în gând fețele șocate ale părinților, de parcă ar fi fost acolo din nou. Expresia îndurerată din ochii tatălui ei, furia aprigă și acuzatoare a mamei.

Un val de dor a lovit-o când și-a amintit cum intrase în vârful picioarelor în biroul tatălui ei să-și recupereze actul de identitate, să fure câțiva franci și să ia documentele de călătorie din biroul lui neîncuiat. O parte din bani o folosise ca să plătească actele false, astfel încât în Malta să poată folosi un alt nume, iar asta îi luase o zi în plus. O contactase pe sora ei, Claudette, să-i ceară ajutorul, dar aceasta refuzase, îi spusese că ar trebui să rămână să-și rezolve situația cu părinții. Dar ea nu putuse face asta. Așa

că fusese silită s-o ușureze pe mama ei de câteva dintre cele mai valoroase bijuterii, „pe care oricum nu le-a purtat niciodată“, își șoptise ea. Pe urmă a vânduse câteva ca să cumpere un bilet în frumoasa Gare de Lyon.

În graba ei de a fugi înainte ca scandalul mocnit să se dezlănțuie la adevărata lui amploare, Rosalie nu avusese timp să-i scrie lui Gianni Curmi din La Valletta și nici să-i aștepte răspunsul. În loc de asta, făcuse ce era de făcut și cu frica în suflet se urcase în tren înainte să fie izgonită sau mai rău. Acum era acolo și trebuia să găsească o cale să se descurce.

— Am adresa în geantă, i-a spus ea lui Charlotte. O să iau un taxi.

— Dacă vrei, când vine șoferul lui Archie, sunt convinsă că va fi bucuros să te ducă unde vrei.

Archie Lambden era logodnicul lui Charlotte, rafinat și bogat, și în niciun caz Rosalie nu avea să-și dezvăluie situația în fața cuiva, cu atât mai puțin în fața unuia ca el.

— Mulțumesc, dar mă descurc, a spus ea. Atunci, poate ne mai vedem pe aici?

I-a zâmbit. Prietena ei era palidă, cu un păr roșcat cam ca al ei și cu un ten aproape transparent. Rosalie se întreba cum o să se descurce în căldura fără sfârșit din Malta, deși nu era prima vizită a lui Charlotte aici, așa că probabil găsise o cale.

— Absolut, spunea Charlotte. În curând o să dau o petrecere pe plajă sau poate o cină. Trebuie să vii. Ai adresa mea, așa că treci pe la mine și îți spun când o să fie?

Rosalie a dat din cap.

— Uite, e un bărbat acolo cu un taxi tras de cal.

A sărutat-o pe Charlotte pe obraz, apoi și-a luat valiza și a fugit la taxi.

După ce au plecat din port, șoferul, care vorbea englezește cu un accent puternic, i-a spus că vor merge spre centru. Ea a dat din cap; se bucura că petrecuse puțin timp cizelându-și engleza de școlăriță, rezonabil de bună, cu ospătarul englez al lui Johnny, în schimbul a câteva mângâieri.

Când șoferul a oprit, a spus:

— Iată că am ajuns. Aici e The Gut.

Ea s-a încruntat.

— Dar…

— Strait Street. Noi îi spunem The Gut.

Când a coborât și a văzut o alee pietruită lungă și lipsită de soare a simțit junghiul dezamăgirii. În contrast cu portul, clădirile erau straniu de tăcute, fără vreun semn de viață și cu toate obloanele trase.

— Ăăă… Știi unde e clubul The Evening Star? l-a întrebat ea.

— Cam pe la jumătatea străzii. N-o să fie deschis acum.

I s-a strâns inima și i s-a făcut brusc dor de efervescentul Paris.

— E o cafenea bună după colț, pe strada Old Bakery.

— Știi multe despre La Valletta, nu-i așa?

— Totul. Oricând vrei un tur cu ghid bate la ușă și lasă-i un mesaj soției mele.

A băgat mâna în buzunar și i-a întins o carte de vizită.

— Deci te duc acolo, da? Pe Old Bakery? Poți să ciugulești ceva acolo și treci mai târziu pe la The Evening Star.

A urcat din nou în taxi și peste câteva momente el a oprit. I-a plătit și când a deschis ușa de sticlă a cafenelei i-a lăsat gura apă de la aroma de foietaje dulci. Era cald și plăcut. Patronul – un bărbat scund și gras, de vârstă

mijlocie, care se mândrea cu o mustață groasă și răsucită și niște sprâncene feroce, cu țepi argintii care zburau în toate direcțiile – i-a zâmbit larg.

— Bun venit. Bun venit, a spus el și și-a răsucit mustața.

I-a mulțumit, mai binedispusă.

— Deci un espresso sau kafe fit-tazza? a întrebat el, ștergându-și mâinile pe șorțul mare și vărgat. Cafea la pahar, ideală cu un kannol umplut cu ricotta dulce sau cu un pastizz fierbinte.

Ea a comandat cafea și pastizz, cu toate că nu avea idee ce e, iar el i-a spus să ia loc și că îi va aduce comanda.

S-a așezat la o masă de lângă geam și s-a uitat afară la oamenii care treceau pe lângă casele înalte de pe partea cealaltă a străzii, întrebându-se ce ar trebui să facă în continuare.

Peste câteva momente, bărbatul a venit la ea cu o tavă.

— Uite aici pastizz-ul și cafeaua ta, a spus el așezând tava jos.

Ea s-a uitat la mica prăjitură de foietaj în formă de semilună de pe farfurie.

— Ce gust are?

— De brânză, cumva, dar poate fi umplută și cu curry de mazăre, dacă vrei. E foarte cerut pe aici.

— Miroase delicios.

— Nu ești englezoaică, nu?

— Nu. Franțuzoaică. De fapt, mă gândeam dacă nu știi unde aș putea găsi o cameră. Sper să ajung artistă aici.

El a zâmbit.

— Ai văzut vreun anunț al ginerelui meu? E însurat cu fata mea, Karmena.

— Cu siguranță am văzut un anunț.

— Mereu e în căutare de artiști străini. Spune-i că te-ai întâlnit cu mine. Karmena are o casă de închiriat pe strada St. Joseph. Britanicii au botezat-o așa când au venit, dar noi întotdeauna i-am spus Strada Franceză. O să-ți închirieze un pat.

S-a încruntat.

— Cam nepotrivit pentru o doamnă însă.

— De ce e Strada Franceză?

— Pentru că e aproape de Curtina Franceză, pe faleză. E un fort.

— Bine, mulțumesc pentru ajutor.

— Oricând. Mă cheamă Nikola, dar toată lumea îmi spune Kola.

I-a spus prețul și ea a pipăit în valiză, căutându-și poșeta, i-a plătit, și-a terminat deliciosul pastizz, și-a băut cafeaua și s-a ridicat să plece. Lira britanică era moneda care se folosea pe insulă, slavă Domnului că schimbase câțiva franci cât era încă la Paris.

— A, l-a strigat ea. Cum găsesc strada St. Joseph?

— Simplu. Mergi până în capăt pe Old Bakery, faci la dreapta și pe urmă a doua la stânga. San Giuseppe e chiar la unde se termină Strait Street. Are doar 400 de metri și merge paralel, între străzile Fountain și Republic. Ne mai vedem, a spus el și i-a făcut cu mâna.

Ea i-a urmat indicațiile, dar când a ajuns pe Strada Franceză i s-a strâns inima. Se așteptase la ceva asemănător cu străzile poate învechite, dar elegante pe care era obișnuită să le vadă la Paris. Șirul acesta de case de închiriat sordide, cu cinci etaje, cu rufe atârnate la uscat în balcoanele de lemn, cu copii desculți, semidezbrăcați care alergau ca nebunii și mirosul respingător de mâncare râncedă, amestecat cu duhoarea toaletelor, era ultimul lucru

pe care și-l dorise. A auzit un strigăt și a sărit chiar la timp din fața unui bărbat al cărui măgar trăgea în viteză o căruță plină cu canistre de parafină.

Se întreba dacă acesta era genul de loc în care Irène locuise la Paris. Dacă era așa, Irène merita o medalie că ajunsese așa de bine. Rosalie a oftat adânc. Îi era dor de prietena ei. Dar nu avea rost să se gândească la Paris. Nu acum și nici altă dată. Și totuși locul acesta! S-a uitat din nou în sus la casele de închiriat și, plină de nostalgie, și-a dus mâna la inimă. Era așa de diferit de casa ei. Unde i-a fost mintea? Ca de obicei, luase o decizie pripită fără să se gândească deloc la consecințe, iar acum era prea târziu pentru regrete.

CAPITOLUL 13

În casa de închiriat nu era mai bine. O femeie măruntă și slabă cobora scara ducând o găleată plină-ochi și holul mirosea a ceva ce la început Rosalie nu a putut să identifice.

— O caut pe Karmena, a spus ea în engleză.

Femeia a dat din cap și i-a arătat o ușă aflată ceva mai departe. Rosalie a deschis-o.

— Karmena? a întrebat ea.

Femeia, care era aproape la fel de rotundă pe cât de înaltă, a dat din cap.

— Cine întreabă?

— Kola m-a trimis. Am nevoie de o cameră. Ai vreuna liberă?

Femeia s-a încruntat.

— S-ar putea spune că am. Dar cel mai bine ți-o arăt.

Rosalie a urcat după ea pe scări și printr-un labirint de coridoare, trecând pe lângă dormitoare, camere de familie și mai sus pe alte scări. A întrebat unde sunt băile, dar i s-a spus că nu există toalete, nu există băi și nici bucătării ca atare.

— Și atunci oamenii unde fac mâncare?

— La *kuciniera*, a spus femeia și Rosalie a mirosit pe loc parafina care alimenta acele sobe, amestecată cu duhoarea de dezinfectant puternic. Bineînțeles, asta fusese miasma de mai devreme.

— Vine o căruță cu parafină pe aici aproape zilnic.

— Am văzut-o. Măgarul era cât pe ce să dea peste mine.

Karmena a râs.

— Trebuie să fi fost măgarul lui Spiru. Uneori e mai energic.

Rosalie s-a uitat în jur.

— Unde-și spală lumea hainele?

— Le fierb în găleată la primus.

Rosalie era șocată de lipsa dotărilor elementare.

— Nu există camere de o persoană?

Femeia a clătinat din cap.

— Nicăieri pe stradă?

Femeia a ridicat din umeri.

— Majoritatea caselor de închiriat sunt pentru marinari, șapte, opt paturi în cameră. Se îmbată și trebuie să doarmă undeva.

— Deci unde ar trebui să mă duc eu?

— Ai serviciu?

— Sunt dansatoare.

— Dar ai o slujbă? Da sau nu?

Rosalie a clătinat din cap.

— The Evening Star le dă artiștilor casă. Du-te acolo.

— E închis.

— La ora unu. Soțul meu, Gianni, lucrează acolo, ține contabilitatea. El administrează clubul pentru baștani. Și el face angajările. Spune-i că te-a trimis Karmena.

Rosalie s-a uitat la ceasul de la mână. Era abia unsprezece dimineața.

— Ce să fac până atunci?

— Lasă valiza aici. Du-te și plimbă-te. La Valletta e un oraș frumos.

Rosalie a avut o ezitare și femeia a râs.

— Am eu grijă. Acum du-te.

Rosalie i-a lăsat valiza Karmenei și a pornit-o pe aleile pietruite din La Valletta, pe care câinii slabi se furișau pe

lângă ziduri și pisicile grase se uitau cu dispreț la ei. O mulțime de șoareci, și-a spus ea, poate și șobolani. Da. Sigur șobolani. A ascultat vibrația și zumzetul orașului și în scurt timp și-a dat seama că toate străzile sunt drepte, unele, într-adevăr foarte înguste și foarte abrupte, pe când străzile principale sunt mult mai late. Când a intrat pe una dintre ele, a trecut pe lângă uși scorojite de culoarea portoului și pe lângă drumuri care urcau și coborau de peste tot cu trepte amețitoare. I-au plăcut la nebunie balcoanele de lemn ale caselor lungi, din gresie – mai târziu a aflat că se numeau gallariji – care se întindeau deasupra străzilor și erau vopsite în zeci de culori.

Un copil cu ochii negri a venit în fugă la ea de pe o alee îngustă.

— Te duc eu undeva, doamnă.

Rosalie a clătinat din cap.

— Englezoaică?

— Nu, franțuzoaică.

— Mai bine, a dat din cap băiatul.

— Nu-ți plac englezii?

— Mama mea lucrează pentru englezi. Tatei nu-i plac.

— Ce lucrează mama ta?

Băiețelul a ridicat din umeri.

— Te duc eu undeva, a spus el iar. Grădini. Vedere frumoasă.

În timp ce mergeau, el sporovăia, iar ea începea să se orienteze, lucru care nu era așa de greu cum crezuse, pentru că toate străzile erau dispuse la fel.

— Upper Barrakka Gardens, a spus băiatul cu mândrie când au ajuns.

După ce i-a dat un bănuț, el a zâmbit și apoi a zbughit-o.

Băiatul avusese dreptate. Panorama marelui port era uluitoare. Aerul era îmbibat de parfumul mușcatelor, trandafirilor și iasomiei, iar briza purta cu ea stropii sărați care se ridicau de jos, din Marea Mediterană care sclipea ca o nestemată – minunat, după amestecul amețitor de urină, cai transpirați, vânzători ambulanți și gaze de eșapament din oraș.

Rosalie a simțit că tensiunea i se scurge din corp pentru prima oară de când părăsise Parisul.

Trenul o purtase prin Elveția și pe urmă prin Italia. Tot drumul până la Genova a fost înspăimântată că ar putea fi dată jos și arestată pentru că îi furase bijuteriile mamei. Trenurile fuseseră bune până la Roma, dar nici pe departe la fel de moderne după aceea. S-a urcat cam cu teamă într-un tren care mergea spre sud și care era înțesat de oameni, găini și chiar capre. Copiii plângeau, câinii lătrau și femeile vorbeau întruna într-o italiană rapidă. A încercat să-i ignore în timp ce Italia rurală i se desfășura în fața ochilor – țăranii slabi și cocoșați muncind pe câmpuri și grupurile de femei îmbrăcate în negru. Trenul mergea zăngănind înainte și geamurile închise țineau prizonier în vagoane aerul fumegos și îmbâcsit. De aceea a și fost ușurată când a urcat în final pe un feribot spre Sicilia și de acolo spre Malta. Era mai departe de casă decât fusese vreodată – dar era liberă.

Acum, în grădinile dinspre port soarele ardea și ea chiar avea nevoie de o pălărie. Dis-de-dimineață, soarele aruncase o lumină aurie blândă pe clădirile baroce din oraș, dar în momentul acela al zilei totul părea lipsit de culoare.

A simțit cum transpirația îi umezește rochia. Spatele. Subsuorile. Până și pleoapele. A văzut o bancă și s-a dus spre ea, dar în același timp s-a apropiat un tânăr cu o

pălărie de paie și o cămașă de un albastru intens. El s-a oprit și, cu o mică plecăciune, i-a permis să treacă în fața lui, deși, după ce Rosalie s-a așezat, a venit și el lângă ea.

— Turistă? a întrebat-o întorcând fața spre ea.

Ea l-a studiat atent pe bărbatul blond și îngrijit, cu ochii albaștri, și pe urmă a spus oarecum sarcastic:

— Nu. Dansatoare.

În ciuda tonului, el a zâmbit.

— Înțeleg. Și unde dansezi?

Nu iar asta, și-a spus ea.

— La The Evening Star, a mințit ea.

— Nu ești englezoaică.

— Nu.

— Pari să fii, nu știu, poate franțuzoaică?

— Vorbești franceza? l-a întrebat ea.

— Puțin, dar sunt englez. Noi suntem groaznici la limbi străine.

Ea a pufnit.

— Fiindcă vă credeți toți superiori și nu vreți să învățați.

— Vai, a făcut el prefăcându-se consternat. Nu e chiar corect.

— Dar tu ce faci aici?

— Îmi vizitez unchiul.

— Deci tu ești turistul.

El a înclinat capul și a zâmbit. Chiar avea un zâmbet frumos, s-a gândit ea, și niște dinți extrem de albi.

— Nu chiar, a spus el. Îmi petrec o mare parte din vară aici de când eram copil. E casa mea departe de casă.

— Care e casa?

— Bătrâna Londră.

— Aha! În fine, eu sunt din Paris.

— Superb oraș.

— Ai fost acolo?

El a zâmbit din nou și i s-au luminat ochii.

— O, da. Îmi place la nebunie Parisul. Probabil că-ți lipsește.

Ea a ridicat din umeri și, știind că niciodată nu se va mai putea întoarce acasă, a simțit din nou junghiul acela de dor.

— Aș putea să-ți arăt împrejurimile, spunea el. Hei, te simți bine?

— Sunt absolut în regulă, a spus ea revenindu-și.

— Îți propuneam să-ți arăt Malta, dacă vrei, în timpul tău liber, evident. Mdina este un oraș magic, cu superbe palate ascunse. Foarte vechi. Zidurile sunt intacte și există un singur loc prin care se intră și se iese. O să-ți placă.

Nu știa dacă i-ar fi plăcut, dar de el chiar îi plăcea. Ca mulți dintre britanici, era plin de o siguranță arogantă, dar în cazul lui asta era mai degrabă atrăgător.

— Robert Beresford, a spus el și a zâmbit.

Ceva îi spunea că bărbatul acesta avea să joace un rol important în viața ei, așa că i-a zâmbit și ea și și-a încercat iar noul nume. Până atunci nu îl folosise decât o dată, când o întâlnise pe Charlotte pe vapor.

— Riva, a spus ea întorcându-se spre el și întinzându-i mâna. Riva Janvier.

Adio, Rosalie, și-a spus ea în gând.

CAPITOLUL 14

Florence

Devonshire, 1944

În timp ce Florence pregătea cina, Belinda a intrat în bucătărie și a început să se plimbe mormăind.

Florence a ridicat privirea cu ochii înlăcrimați de la tăiatul cepei.

— Ce e? Mă agiți.

Belinda și-a mușcat buzele.

Florence a oftat.

— Uite, fac mâncare și trebuie să mă concentrez, altfel mă tai la degete sau mă frig. Dacă ai ceva de spus, spune. Dacă nu, stai jos, te rog.

— Tu crezi că știi totul despre Jack, nu? a zis Belinda în final.

Florence s-a încruntat.

— Sigur că nu. De ce spui asta?

Belinda și-a lăsat capul pe umăr cu un aer curios.

— Ți-a povestit totul, nu, în plimbarea voastră plăcută?

Florence a ridicat din umeri, nedorind să intre în acest subiect.

— Deci ți-a spus și de Charlie?

— Cine e Charlie?

— Exact cum mă gândeam, a spus Belinda cu voce disprețuitoare, după care a ieșit din cameră.

Uimită, Florence și-a aruncat brațele în aer. Despre ce era vorba? Măcar avea vreun sens? Pe fereastră a văzut fazanii alergând spre colină aparent fără niciun motiv și s-a simțit cuprinsă de neliniște. Țopăielile lor erau de obicei

amuzante, dar nu și în seara aceea. S-a întors să pună ceapa în tigaie și nu s-a putut abține să se întrebe cine e Charlie. Cineva important? Dacă nu, de ce adusese vorba Belinda de el? Poate că era o fată. Vreuna dintre prietenele lui Jack, poate? Dar atunci Jack ar fi spus ceva, nu? Pe de altă parte, poate că nu. La urma urmelor, nu-i spusese că are o soție, deci ce altceva ar putea ascunde?

Mai târziu stătea în sufragerie și se uita pe fereastră la soarele care apunea și colora cerul în roșu și auriu. Se simțea stânjenită să fie singură cu Jack cât el aprindea focul și nu se putea concentra pe cartea ei. Acum Belinda se plimba cu pași mari pe sus și ea știa că amândoi îi ascultă pașii. Și-a amintit de apropierea dintre ea și Jack din săptămânile în care traversaseră munții și a oftat adânc. Nimeni de aici nu înțelegea cu adevărat – sau nu voia să știe – prin ce trecuseră. Războiul se târa dureros de încet înainte și se părea că toată lumea are o poveste de spus.

— A părut un suspin din toată inima, a spus el. Te simți bine?

Ea a dat din cap, dar ca să-și abată gândurile număra geamurile celor trei ferestre triple. Fiecare avea arce frumoase în partea de sus. Cea din spate avea douăsprezece geamuri, alta care dădea spre față avea optsprezece, iar cea mică din lateral, doar nouă. S-a ridicat să tragă draperiile înflorate, cu falduri dese, în fața nopții care se apropia. Îngreunate la tiv cu pelete de plumb, ele țineau la distanță frigul cel mare.

Exact când trăgea și ultima draperie, Belinda a intrat îmbrăcată într-o rochie de crep, decoltată și mulată, și cu niște tocuri ridicol de înalte. Rochia era neagră și o purta cu pompă, iar ca accesoriu, doar un șirag de perle. Dar ochii îi erau roșii de plâns sau de prea mult alcool – Florence nu-și

dădea seama – și ținea în mâna tremurândă un pahar plin cu whisky. Era mult prea slabă, dar tot incredibil de frumoasă.

— Of, pentru Dumnezeu, Belinda, dă-mi paharul și stai jos. Îl verși, a spus Jack ridicându-se în picioare.

Belinda s-a instalat într-un scaun de lemn cu spătar de lângă fereastra din spate și a tras la loc draperiile ca să se uite afară.

— Îmi place mai mult cu draperiile la o parte. Tot întunericul ăla care se apropie, știi? Îmi place să-l văd. La Londra nu le trag niciodată, nu-i așa, dragă?

Jack a pufnit.

— Nu fi caraghioasă, Belinda. La Londra ai draperii opace.

Belinda nu rostise cuvintele împleticit, așa că poate chiar plânsese, nu băuse, s-a gândit Florence. Când și-a luat cartea din care încercase să citească, femeia a vorbit din nou.

— Văd că voi doi sunteți foarte intimi, dar Florence, mă întrebam dacă ai putea să ne lași puțin singuri. Aș vrea să vorbesc cu Jack.

Jack a dat să obiecteze, dar Florence era deja în picioare.

— E în regulă, a spus ea ridicând din umeri într-un gest de indiferență prefăcută. Am ceva de făcut la bucătărie.

— Ești exact soțioara ideală tu, a spus Belinda cu o voce grețos de siropoasă. Nu credeam că ăsta e stilul tău, Jack.

Florence a ieșit din cameră închizând ușa în urma ei. Într-un fel, îi era milă de Belinda, dar în alt fel tremura de iritare. Belinda nu spusese „fugi de aici, dragă“, dar lui Florence așa i se păruse.

Dar oare chiar putea s-o învinovățească?

Se gândise la Belinda doar ca la o persoană care stă în calea vieții ei cu Jack, cu toate că loialitatea ei față de Hélène făcea același lucru, iar Belinda avea dreptul să fie acolo, avea dreptul să încerce să repare relația cu el. Florence era intrusa și trebuia să îi lase cu ale lor. S-a decis să-și facă valiza și să plece a doua zi, deși i se strângea inima la gândul acesta.

Fără o slujbă și fără soluție de cazare, era nevoită să se întoarcă la mama ei, cel puțin până-și găsea de lucru. Nu voia să plece și nu voia să se întoarcă la mama ei fără să fi aflat ceva despre Rosalie, dar nu se putea duce în Malta înainte să se termine războiul. Și-ar fi dorit să poată sta de vorbă cu Hélène și cu Élise, să le ceară sfatul sau, și mai bine, să se ducă acasă, în Franța, să le vadă. Întotdeauna o ajutase faptul că analiza situația cu surorile ei și și-ar fi dorit să poată face asta și acum.

A doua zi dimineață, când Florence s-a trezit în lumina trandafirie a zorilor, s-a întins leneș un moment, după care realitatea a revenit în forță. Trebuia să plece. A simțit un junghi în piept când și-a scos valiza de sub pat și a început să împacheteze. Când a terminat, s-a uitat lung pe fereastră la norii cirus care alergau pe cer. O să-i fie dor de locul acesta.

A fost gata chiar înainte de micul-dejun, își lăsase valiza lângă ușa din față și pardesiul, pe un scaun de pe hol. În bucătărie a umplut ceainicul și l-a pus pe sobă la fiert. Apoi a tăiat două felii de pâine ca să le prăjească.

Jack a intrat în încăpere în pijamaua lui vărgată, cu părul ciufulit, și s-a încruntat.

— Am văzut valiza. Doar nu pleci, nu?

Ea s-a întors cu spatele și s-a aplecat peste sobă, simțindu-i fierbințeala pe față.

— Florence, nu trebuie să pleci.

Ea s-a răsucit.

— Cum aș putea să stau? E soția ta? Iar eu… sunt un nimeni.

— Nu spune asta. Nu după toate prin câte am trecut.

Părea uluit, dar ea doar a clătinat din cap.

— Am vorbit cu ea. Chiar o să divorțăm. Deja procedura e în desfășurare și ea nu rămâne aici. Se întoarce la Londra.

— Când?

— Peste câteva zile.

— Dar tu pleci iar mâine, nu?

El a încuviințat din cap.

— Ei, vezi?

Apa fierbea, așa că ea s-a întors iar cu spatele să încălzească ceainicul de porțelan, să pună în el niște frunze, să îl umple cu apă și să amestece.

— Ascultă, a spus el, dacă rămâi cât eu nu sunt aici, sunt sigur că Belinda va pleca. Dacă pleci, cred că s-ar putea foarte bine să mai insiste.

— Nu pot să fiu la mijloc, a spus ea și a pus ceainicul pe masă.

Au rămas tăcuți cât ea a turnat ceaiul și a adăugat laptele și puțin zahăr. L-a auzit oftând din greu înainte să vorbească din nou.

— Florence. Hai să facem o plimbare cu mașina. Hai să vorbim pe larg despre asta.

— Nu știu ce mai e de spus.

— Hai să vedem. Poate facem o plimbare până la Dartmoor. Am o mică rezervă de benzină. Nu ai fost acolo, nu?

Ea a clătinat din cap.

— Mie îmi place la nebunie. Tot spațiul acela îți limpezește mintea. Spune da. Te rog. Pune-ți valiza în camera mea.

— În camera ta?

S-a gândit la patul lui mare, din fier forjat.

— Da. Fă-ți simțită prezența. O să dorm eu în debara.

— A, a făcut ea și a încercat să zâmbească.

Pentru doar o secundă își închipuise… în fine, nu avea importanță ce își închipuise. Căsătoria lui Jack și a Belindei încă bântuia casa, ca și cum fantomele celor care fuseseră ei pe vremuri încă locuiau acolo. Poate în Dartmoor se va simți altfel.

Înainte ca Belinda să dea vreun semn de trezire, ei plecaseră deja.

Era o zi rece de toamnă, tufele de fructe sălbatice tremurau doar puțin în vânt. S-au îndreptat spre Dartmoor, mergând de pe un drum șerpuit pe altul și în scurt timp ea a zărit un mic indicator spre Princetown, singurul pe care îl văzuse până atunci. După ce au depășit fermele și pădurile și au ajuns pe văi mai sălbatice și mai pustii, el a oprit pe marginea drumului. Ea a coborât, s-a uitat în jur și, mergând ceva mai departe de el, a simțit o ușurime neașteptată a pasului. Ferigile deja se făcuseră portocalii și brune, dar contrastul dintre ele și cerul larg și incredibil de albastru făcea aerul să scânteieze. Culorile intense și senzația de spațiu îi trezeau o astfel de vioiciune, încât a simțit că i se relaxează tot corpul. A ridicat brațele spre cer și s-a întins.

— Înțelegi ce vreau să spun, a zis el privind-o. Mereu vin aici când nu știu încotro s-o iau.

— În legătură cu B…

Dar nu a terminat, pentru că el a luat-o de mână.

— Hai, să ne plimbăm.

Și s-au plimbat, strivind sub picioare ferigile.

— Sunt atât de multe taine aici, a spus el ridicând brațul și arătând întinderile și cerul. Cercuri de pietre, menhire, vestigii de așezări medievale. Minunat, nu?

Ea a dat din cap și a arătat spre ceva care părea a fi o cruce de granit.

— Sunt multe. Îmi place să mă gândesc la oamenii care au trăit, au murit sau au trecut pe aici. Și să știu că nu s-au schimbat prea multe din timpurile preistorice.

El a oftat în pauza care a urmat.

— Ce e?

— Nimic. Doar că… în fine, sper să nu ne pierdem vreodată locurile sălbatice. Mă refer la natură, desigur.

Florence a mijit ochii, gânditoare.

— Dar eu vreau uneori să mă simt sălbatică și pe dinăuntru, a spus ea. Tu nu?

Jack a dat din cap.

— Ba da, deși poate fi periculos.

— Aici? Sau pe dinăuntru?

— Probabil ambele.

I-a aruncat o privire ironică, apoi i-a zâmbit.

— Aici sunt cețurile. Se lasă atât de repede, încât au fost oameni care au murit.

— Cum?

— S-au rătăcit. Îți trebuie hartă și busolă, chiar dacă știi zona.

Ea simțea miros de balegă de oaie, de turbă udă și urmele dulcege ale fumului de lemne, dar mai mult ca toate mirosea și simțea sălbăticia care-i curgea prin vene într-un mod aproape primitiv. Înfiorată, s-a întors brusc, gata să-l atingă, dar el deja își schimbase locul și acum stătea uitându-se în altă parte.

Ea a privit din nou landa și strălucirea aceea a aerului. Chiar nu voia să plece din Devon.

— Vara, a spus el întrerupându-i gândurile, e numai iarbă neagră și la începutul anului e uluitorul parfum de orz sălbatic, care seamănă puțin cu cocosul și marțipanul puse la un loc, mai ales când e cald.

— Am citit undeva că oamenii credeau că în tufele de orz sălbatic se ascund vrăjitoarele.

El a râs.

— Doar vrăjitoarele ar putea sta în ghimpii ăia. Obișnuiam să vin aici să caut vrăjitoare când eram copil.

— Ai găsit vreuna?

El a zâmbit.

— Tu ce crezi?

A urmat un moment de tăcere. Apoi el s-a uitat la ceas.

— Ce-ar fi să mâncăm ceva înainte să ne întoarcem? Știu un hotel destul de decent.

Ea a dat din cap și s-au întors la locul unde parcase mașina.

— Deci, a spus el când s-au oprit în fața mașinii.

Apoi și-a înfundat mâinile în buzunare, s-a uitat în jos și și-a înfipt călcâiul în pământ.

— Ai primit veste de la mama ta cât am fost plecat?

Ea a clătinat din cap și a făcut o mică pauză înainte de a vorbi.

— Jack, tu nu vorbești niciodată despre mama ta.

El s-a uitat într-o parte, după care s-a uitat la ea.

— Am avut un frate geamăn. A murit la naștere, iar asta a făcut-o pe mama să devină anxioasă. Dar, ca și tine, era o gospodină minunată. Asta îmi amintesc.

— Cum a murit?

— De peritonită.

El s-a uitat la cer și a schimbat subiectul.

— Se adună norii.

— Îmi pare rău de mama și de fratele tău geamăn, a spus ea.

— Au trecut toate.

S-a apropiat de ea.

— Gladys spune că pisoii sunt pregătiți să plece de lângă mamă. Are unul portocaliu și dulce destinat ție. Promite-mi că rămâi.

Ea s-a uitat în altă parte, apoi la el.

— Jack, a spus ea, amintindu-și ce îi spusese Belinda. Cine e Charlie?

El a ridicat mâna și i-a dat părul din ochi cu o mișcare așa de tandră și de afectuoasă încât i-a topit inima.

— Chiar se simte sălbătăcia aici, nu? a spus el, ignorându-i întrebarea.

Dar ea se gândea că e mai mult decât sălbăticie. I se părea barbar și ar fi avut o asprime înspăimântătoare sub cerul plumburiu de iarnă.

— Vin aici pentru pustietatea landei, a spus el. Și pentru senzația că viața înseamnă mai mult decât vrem noi să recunoaștem.

Ea a dat din cap și a urmat o lungă tăcere. S-a uitat la o pasăre, un sturz cântător, poate, care țopăia la doar o jumătate de metru de Jack și care apoi a zburat înspre o tufă de păducel. Stătea foarte țeapănă, așteptând ca el să-i răspundă la întrebare, când un stol de păsări pestrițe, auriu cu negru, i-a apărut în raza vizuală și apoi s-a așezat mai departe în landă. El a spus încet, aproape ca pentru sine:

— Fluierari aurii. De acum vor zbura spre șesurile mai joase.

Apoi s-a întors cu fața spre ea și, în timp ce secundele se scurgeau încet, ea a observat cum i se adâncesc ridurile fine din jurul ochilor.

— Charlie a fost fiul meu, Florence, a spus el într-un târziu. A fost băiețelul meu.

Tristețea indescriptibilă de pe fața lui i-a tăiat răsuflarea. O pictură cu Madona și pruncul i-a venit în minte când încerca să-și reprime șocul. Niciodată nu se pictau tații, nu? Și totuși, uitându-se la Jack, acum se vedea limpede suferința pe care o ținuse ascunsă.

— După ce a rămas însărcinată, Belinda și cu mine am încercat cât am putut să reparăm relația.

S-a oprit să se uite la cer și apoi la ea.

— Florence, mi-aș fi dat viața pentru băiețelul acela. Dar… în fine, nu eu am murit.

Ea a inspirat lung, fără sunet, temându-se să audă ce lucru teribil i se întâmplase fiului său.

El nu a vorbit la început, ci s-a întors și a continuat să meargă, dar de data asta mai încet. Pe urmă a spus cu o voce detașată:

— Eu eram plecat, iar Belinda era la Londra, deja bea și fuma prea mult. Într-o noapte, când a crezut că e o pauză între bombardamentele din septembrie 1940, rămăsese fără țigări. Charlie dormea, așa că l-a lăsat acasă după ora stingerii și a dat fuga până la Hector, care stătea chiar după colț. Ea se jură că nu a stat mult și Hector spune că e adevărat, dar cât a fost plecată au căzut alte bombe.

Florence și-a dus mâna la gură.

— Când una dintre ele a lovit blocul, Charlie a murit pe loc. N-a știut ce se întâmplă.

Florence nu putea nici să înghită, atât de încordat îi era gâtul.

— Avea patru ani, a spus Jack, cu vocea tremurândă acum. Patru.

— Eu…

— Nu trebuie să spui nimic. Când a început războiul, am implorat-o pe Belinda să vină cu el în Devon. Era mult mai sigur aici, dar ea a refuzat categoric.

— Nu cred că ar putea cineva s-o convingă pe Belinda să facă ce nu vrea.

El a oftat.

— Poate, dar eu n-o să mi-o iert niciodată.

— Sau pe ea?

— Exact.

— Îmi pare așa de rău pentru băiețelul tău. Probabil că… în fine, nici măcar nu pot să-mi imaginez cât de groaznic a fost.

El a dat încet din cap, dar nu s-a uitat în ochii ei.

— E și acum, să știi, a spus el. Câteodată. Dar viața merge înainte. Și nici măcar nu știu dacă asta e bine sau rău.

Ea aproape că nu mai îndrăznea să vorbească. După o astfel de pierdere îngrozitoare, ei bine… nu era de mirare că nu a vrut să-i spună ei sau altcuiva.

— Din cauza celor întâmplate cu Charlie ai fost așa de retras în Franța.

— A fost mai simplu în Franța. Și nu uita că eram acolo ca membru al brigăzii de operațiuni speciale.

Au mers în tăcere puțin, Florence se uita în pământ, cu capul și inima debordând de durere pentru Jack. Ar fi vrut să facă ceva să-l ajute. Cumva. Dar poate nu era momentul.

— După ce a murit Charlie, aici obișnuiam să vin, a spus el. Mă ajuta.

— Mă bucur.

El a zâmbit și i-a întins mâna. Și doar pentru o secundă a fost din nou între ei un moment minunat de apropiere profundă.

— Fluierarii au plecat, a spus el uitându-se din nou la cer.

Și pe urmă și-a retras mâna.

CAPITOLUL 15

Jack nu mai era acasă și, cu toate că spusese că Belinda avea să plece și ea, încă nu se întâmplase asta, iar acum Gladys urma să vină s-o ia pe Florence cu camioneta. Era convinsă că aveau la fermă, pe undeva, o hartă a Maltei sau a Italiei, așa că îi propusese lui Florence să vadă și pisoii cu ocazia asta. Asta în ciuda faptului că Florence îi tot spusese că nu știe cât o să stea la Meadowbrook, deși la insistențele lui Jack acceptase să mai rămână un timp.

Exact când își punea haina, a auzit bătaia cunoscută a poștașului în ușă – trei bătăi rapide, urmate de o pauză, și apoi alte trei bătăi.

— Una pentru tine, drăguțo, a spus el și i-a întins un plic.

Un plic alb și gros. A recunoscut scrisul inconfundabil al mamei, perfect ca întotdeauna, și cu ochii minții a văzut călimara pătrățoasă cu cerneală albastră și pe mama ei înmuind stiloul în ea ca să-l încarce. I-a mulțumit bărbatului și a intrat cu scrisoarea în casă. A desfăcut plicul cu o ușoară emoție și a văzut imediat că e ceva mai mult decât un bilet. De la primele cuvinte ale mamei, Florence a înțeles că e vorba despre scuze. Asta era ceva nou. Claudette se scuza niciodată.

Chérie,

Sper că o vei ierta pe mama ta pentru încălcarea regulilor ospitalității ultima oară când ne-am văzut și iartă-mă pentru dispoziția destul de proastă.

Hm, și-a spus Florence, „dispoziție proastă“ de-abia atingea realitatea furiei violente a mamei, dar, oricum, era un pas înainte.

Tu ai fost onestă cu mine, iar răspunsul meu a fost prea puțin manierat. Mai mult, mă rog ca tu să înțelegi că aceste chestiuni de demult sunt dificile pentru mine. Pe viitor voi încerca să-mi corectez reacția. Sperasem că am închis ușa trecutului, dar, dacă ai lua în calcul să mă mai vizitezi la un moment dat, voi încerca să fiu mai prevenitoare și vom vorbi și despre ce s-a întâmplat cu sora mea, Rosalie. Am iubit-o așa cum îți iubești tu surorile, iar gândul că nu știu ce i s-a întâmplat mă chinuie. Sper că-ți vei reconsidera decizia de a mă ajuta să o găsesc.

Rămâi binevenită aici.

Maman

Florence nu știa prea bine ce să creadă. Îi plăcea Meadowbrook și nu voia să plece, dar nu era cu adevărat casa ei. Dar nici casa mamei nu era. Nu se grăbea să se întoarcă acolo, dar cel puțin, când avea să o facă, părea că mama ei poate fi mai deschisă. Era curioasă când se gândea la ce se întâmplase cu Rosalie – în fond, un mister de familie e fascinant. Cine n-ar vrea să afle mai multe? Dar până nu se termina războiul nu putea face prea multe. Data viitoare când se va duce în vizită o va încuraja pe mama ei să îi povestească deschis despre sora ei, ca și despre idila cu amantul ei german – tatăl adevărat al lui Florence, Friedrich. Își dorea să afle mai multe detalii despre el și despre ce a fost între ei în urmă cu atât de mulți ani.

Ceva mai târziu, în timp ce Gladys își conducea camioneta răblăgită spre fermă, Florence încă se gândea la mama ei și la Belinda. Amândouă erau mame și amândouă sufereau în feluri diferite.

— Ești cam tăcută, iubito, a spus Gladys uitându-se pieziș la Florence.

— Mă gândeam la Belinda. Îmi pare rău pentru ea.

— Ei, sigur. E groaznic să pierzi un copil. Eu știu cum e. Hărțile pe care le avem în casă, vezi tu, toate au fost ale băiatului meu. Era înnebunit să vadă lumea.

O clipă Florence a înlemnit. Apoi și-a regăsit vocea.

— Vai, Gladys, îmi pare așa de rău. N-am știut.

— La începutul războiului. Edward. L-am avut târziu, dar tocmai asta l-a făcut mai special. Nava lui s-a scufundat. „Pierdut pe mare", așa ni s-a spus.

— Singurul tău copil?

Gladys a dat din cap, iar Florence s-a întins s-o bată ușurel pe mână. Au tăcut cât au parcurs scurta distanță care mai era până la fermă. De data asta, când Gladys a deschis ușa albastră scorojită de la casă și au intrat, Florence era pregătită de haos. Pisicile erau acolo, evident, dar acum a izbit-o și tapetul. Cum de nu îl observase până atunci? Desene cu morcovi, portocale, mere, urcioare și borcane în nuanțe de portocaliu și galben, repetate la nesfârșit pe un fond bej cu picățele, atât de încărcat că i se învârteau ochii în cap. Dar, în plus, un tânăr destul de arătos, în haine civile, stătea la masă și citea ziarul, cu ochelarii ridicați pe cap.

— Bruce, a spus Gladys, părând extrem de încântată. Nu știam că ești aici. Nu ești de serviciu?

El s-a ridicat zâmbind larg.

— Două zile întregi libere. Am trecut doar să-ți spun că mama nu poate să vină la organizația femeilor diseară, așa că nu mai trebuie să treci s-o iei.

Gladys s-a întors spre Florence.

— E băiatul prietenei mele Grace. Bruce, ea e vecina mea, Florence.

El a ocolit masa ca să-i strângă mâna. Florence l-a studiat. Înalt și zvelt, cu părul creț, tuns scurt, avea niște ochi căprui calzi. Îi plăcea aspectul lui și felul degajat în care se purta cu Gladys.

— Ei, mesaj transmis. Ar fi cazul să iau viteză.

— Cu vechitura aia a ta care îți zdruncină oasele?

— Normal.

A zâmbit și a pupat-o pe obraz.

— Ne vedem. Pa, Florence.

Gladys avea o sclipire în ochi și, după ce a plecat el, a spus:

— Doar douăzeci și opt de ani și medic la Royal Devon și Exeter Hospital, înțelegi? Îl știu de când era sugar.

— Sunt sigură că ești mândră. Pare drăguț.

— Poate te întrebi cum de n-a pus nimeni mâna pe el.

— Nu chiar, dar sunt convinsă că o să-mi spui tu.

Gladys i-a aruncat o privire studiată.

— N-aș vrea să-l văd rănit, să știi, dar poți să nimerești mai rău decât cu Bruce al nostru. A fost logodit cu o fată din Exeter, dar, când el a plecat la lucru, ea a fugit cu un american.

— Vai!

— Știi că, atunci când ploua cu bombe peste orașele din Devonshire în timpul Blitz-ului, viitoarele mame din maternitatea spitalului din Exeter au primit ligheane și pături să și le pună pe cap ca să se protejeze?

Florence a râs.

— Dumnezeule! Nu cred că le-ar fi ajutat prea mult.

— Păi, până la urmă, spitalul n-a fost lovit, așa că n-o să știm niciodată. Bruce o să-ți povestească totul, dacă-l întrebi. Bun, vrei să-l vezi pe al tău acum sau mai târziu? a întrebat Gladys cu voce inocentă.

— Pe al meu?

— Pisoiul portocaliu pe care l-am păstrat pentru tine. L-am botezat Bart și e adorabil.

Florence a zâmbit.

— Știu ce încerci să faci.

— Mai e și un alt avantaj, a adăugat Gladys conspirativ.

— Da?

— Belinda e alergică la părul de pisică.

Florence a izbucnit în râs.

— Răutăcioasă mai ești, dar știi că nu pot adopta un pisoi când nici nu știu unde voi sta.

Când stătea întinsă pe pat în camera lui Jack, rezemată în cot, și se uita la harta Maltei pe care o împrumutase de la Gladys, Florence se simțea în incertitudine. Acum, că Belinda era încă aici, totul se schimbase; viitorul însuși era tulbure și chiar nu știa ce să facă. Nu avea nimic plăcut o astfel de nesiguranță. Când n-avea niciun loc pe care să-l numească „acasă", dacă ar fi putut pleca în Malta exact în clipa aceea, ar fi plecat. Cel puțin asta i-ar da șansa de a face ceva util. Și ar face-o fericită și pe mama ei, iar lui Florence îi plăcea să-i facă fericiți pe oameni. Îi scrisese deja lui Claudette, îi mulțumise și îi spusese că o va mai vizita.

Lui Florence îi plăcea mult camera lui Jack. Avea o fereastră care dădea spre fața casei și alta spre spate. Nu era atât de masculină precum se așteptase, dar, cu grinzile plăcute, de culoarea mierii, cu draperiile cu dungi alb-albastre, podeaua lustruită și cele două covoare persane, avea un aer vesel. Un dulap cu rafturi de lemn ocupa un colț al camerei, niște rafturi cu dosare și cărți ocupau o parte din alt perete. Nu s-a putut abține să se uite în șifonierul lui, dar s-a forțat să nu examineze tot ce era pe sau în biroul lui mare de sub fereastra din spate. S-a

ghemuit pe patul lui și a citit o vreme, dar după-amiază i s-a făcut foame, așa că a coborât în bucătărie. Nici urmă de Belinda, slavă Domnului, dar tot era puțin circumspectă.

S-a dus la cămară și a văzut că ultima sticlă de sherry dispăruse și resturile prețuitei bucățele de brânză stăteau hăcuite sub învelitoarea de ațică. Florence s-a încruntat. Nu era greu să ghicești ce s-a întâmplat acolo.

A auzit niște zgomote ciudate venind din sufragerie și s-a oprit. Părea că Belinda mormăie ceva sau poate că se ceartă cu cineva, dar când a ascultat atent a auzit că femeia se ceartă cu ea însăși. Simțind neliniștea care-i strângea stomacul, lui Florence nu-i mai era foame. A ieșit pe hol.

— A, iată-te! Intră, a spus Belinda vorbind tărăgănat. Ceva de băut?

— Nu prea îmi place sherryul.

— E whisky.

A ridicat sticla.

— Vai, nu mai e prea mult. Scuze, dragă.

Florence a oftat.

— Mulțumesc, dar eu chiar beau doar vin.

— Aaa!

A întins degetul spre ea.

— Asta fiindcă ești franțuzoaică. Spune-mi, ce faci tu mai precis aici, în Anglia?

Florence și-a amintit de Claudette, care îi spusese că trebuie să-ți privești inamicii în ochi. Era Belinda inamicul ei? Și-a îndreptat umerii. Se săturase să fie sfioasă.

— Ascultă, Belinda, trebuie să-ți spun că eu nu plec, dar cred că tu ar trebui să te întorci la Londra.

— O, chiar așa?

Vocea femeii era groasă și a sughițat pe neașteptate.

— Scuză-mă.

— Ce folos poate să-ți aducă faptul că stai aici, sau lui Jack?

— Dumnezeule! Tu mă întrebi asta? Aici e vorba de tine. La tine te gândești.

— Eu sunt prietena lui Jack.

— Și eu sunt nevastă-sa, la naiba!

Apoi, spre groaza lui Florence, a început să plângă.

Florence a înlemnit. Ar fi trebuit să încerce s-o aline?

În scurtă vreme, Belinda plângea în hohote și gemea ca și cum chiar i se rupea inima, lovindu-se în piept cu pumnii încleștați. Florence s-a apropiat și i-a pus mâna șovăielnic pe umărul firav. Până la urmă Belinda a observat-o și Florence i-a întins o batistă.

— E curată, i-a spus ea.

Belinda a luat-o, dar fața îi era murdară și boțită, ochii îi erau umflați și înroșiți, cu machiajul întins. S-a șters la ochi și apoi pe obraji, după care a vrut să-și treacă mâna prin păr, dar tot respira greu. S-a îndoit de mijloc la un alt val de hohote, iar lacrimile i se scurgeau printre degete și îi cădeau în poală. Intensitatea durerii ei i-a adus și lui Florence lacrimi în ochi.

Când a reușit din nou să se oprească, Belinda și-a strâns mâinile în jurul trupului și a început să se legene, jelindu-se cu voce subțire.

— E vina mea, a șoptit ea în final. El pe mine mă învinovățește și are dreptate.

— Cum pot să te ajut eu? a întrebat Florence, dar știa că de fapt nu poate face nimic.

Belinda nu părea să o audă.

— E un gol în mine. Mă doare neîntrerupt, așa că beau. Mă amorțește. Jack nu înțelege.

A urmat o mică pauză.

— Vreau uitare. Înțelegi? Mi-am lăsat băiețelul să moară. Propriul copilaș. L-am lăsat să moară. Și știi… mă detest. Mă detest mult mai mult ca Jack.

Spusese ultimele cuvinte încet, poticnindu-se, ca și cum abia putea să le rostească.

— Sunt sigură că nu te urăște.

Ea a râs amar.

— Da? Ei, în mod sigur nu mă iubește. Căsnicia noastră s-a terminat și nu vreau decât să se termine totul. Gata… am spus-o.

O clipă, Florence n-a fost sigură ce vrea să spună Belinda. Vorbea despre căsnicie sau despre viața ei?

— Uite, dacă vrei să stai aici, pot să-ți fiu alături. Poate te ajut.

— Cum? Cum poți tu să mă ajuți? Cum poate să mă ajute cineva? Nu înțelegi? Nu pot să mai suport să trăiesc când știu că băiețelul meu e mort și că a murit din cauza mea…

În noaptea aceea au stat împreună ore în șir și Florence o ținea strâns de mână când ceda iar în fața suferinței.

A doua zi Belinda stătea pe trepte făcând tot posibilul să-și rețină lacrimile cu masca machiajului instalată ferm pe chip. I-a zâmbit slab lui Florence și a bătut-o reținut pe spate. Pe urmă a urcat în taxi. În timp ce se uita la taxiul care intra pe șosea îndepărtându-se de casă, lui Florence îi bubuia inima în piept. Belinda era copleșită de cea mai groaznică durere imaginabilă, a cărei imensitate depășea tot ce știuse ea până atunci. A tras aer în piept și l-a eliberat încet, sperând că Belinda va răzbi prin cele ce vor urma.

S-a gândit și la Jack. Suferința lui trebuie să fie motivul pentru care își ține emoțiile așa de bine închise în el. Dacă și-ar fi permis s-o iubească, ar fi trebuit să-și permită să își

simtă și durerea. Nu aveai de ales. Învățase asta din propria experiență, după viol. Sperase să aibă un copil într-o bună zi, dar odată cu iubirea aceea nemărginită venea și riscul unei dureri la fel de nemărginite. Își imagina că, atunci când moare un copil, sentimentul de vinovăție trebuie să fie groaznic, o greutate imposibil de dus. Treaba unui părinte e să-și protejeze copilul, iar dacă nu reușești s-o faci, ce spune asta despre tine?

CAPITOLUL 16

O săptămână mai târziu, Florence s-a plimbat puțin pe cărare, cu pietrișul scrâșnindu-i sub picioare, înainte să pornească spre sat, în căutare de lucru. Acum, că Belinda se întorsese la Londra, se hotărâse să rămână pe loc și neapărat să-și găsească o slujbă cât mai curând. Îi plăceau diminețile liniștite de aici, dar, în timp ce înainta, i-a atras atenția o mișcare bruscă în față. A înlemnit și a mijit ochii ca să vadă mai bine. A apărut o coadă lungă și arămie și apoi corpul întreg al unei vulpi care se îndrepta spre ea prin iarba înaltă și udă. Animalul s-a oprit și s-a uitat la ea ca și cum ar fi cântărit-o cu ochii chihlimbarii uimitor de lucioși, dar apoi, cu o mișcare extrem de rapidă, s-a întors și a dispărut. Știa cât de repede se deplasează vulpile prin pădure, cât de ușor se strecoară prin porțile înguste, cum sar peste șanțuri sau aleargă pe lângă zidurile caselor. Le văzuse în timpul zilei până atunci, dar era o raritate ca una să se oprească și să o privească. Era un mod minunat de a începe ziua. Poate avea să-i poarte noroc.

După ce s-a întors acasă, a luat vechea bicicletă a lui Gladys să plece în sat. Era de-acum începutul lui noiembrie și frigul începea să muște. Peisajul se schimbase așa de mult de când venise ea aici, în toiul verii. Acum bătea vântul, o mare parte din culorile toamnei dispăruseră și copacii scheletici se profilau negri pe cerul hibernal.

Barnsford era surprinzător de liniștit.

Prima dată Florence s-a dus la ghereta distribuitorului de presă să se uite la bilețelele cu oferte de muncă lipite pe geam. Dar, cu toate că spera să aibă cineva nevoie de un

grădinar undeva unde să poată ajunge cu bicicleta, nu a găsit decât oferte pentru reparatori, instalatori sau alte meserii care presupuneau calificare. Când a vorbit cu bătrânul de la tejghea, acesta i-a sugerat să ia ziarul local, așa că a cumpărat unul și s-a dus spre sala comunală, în apropiere de pubul Royal Oak, unde Gladys îi spusese că femeile din organizație se vor întâlni la cafea.

A cumpărat o ceașcă cu cicoare și o prăjitură „de piatră". După ce s-a așezat și a mușcat din ea, și-a dat seama cât e de potrivită denumirea. Pe urmă a desfăcut ziarul, a găsit ceea ce ei numeau pagina de mică publicitate și a trecut cu degetul peste coloane, dar fără succes.

O femeie solidă, între două vârste, s-a așezat la aceeași masă oftând adânc, gata să verse ceșcuța care tremura pe farfurioară. Cât și-a recăpătat respirația, s-a uitat la Florence.

— Nu mă lua în seamă, drăguță. Am rămas nițel fără aer, a spus ea. Nu te-am mai văzut pe aici, nu?

— Nu, e prima oară când vin. Mă surprinde cât e de liniște.

— Trebuia să fi venit înainte de Ziua Z. Nu ți-ar veni să crezi, dar atunci dădeam pe dinafară. Wicks e numele meu, că veni vorba.

— Îmi pare bine să vă cunosc. Eu sunt Florence. Chiar vă rog să-mi povestiți cum era aici înainte de Ziua Z.

Femeia a oftat și a luat o gură de cafea.

— A, aglomerație. Băieții noștri veneau de la instrucție din taberele militare din Dartmoor. Și pe urmă, în 1943, au început să vină și americanii. Unii dintre ofițerii lor au fost cazați la conacul din susul străzii, la Hambury.

— A, locuiesc aproape de el.

— Frumoasă zonă e aia. Am organizat baluri pentru soldați aici, la sala comunală. Puteai să vii și tu dacă erai aici.

— Pare distractiv.

— Nu pentru de-alde mine, dar fata mea, Jennifer, s-a dus. A ieșit o vreme cu un american pe nume Shane. Închipuie-ți ce nume. Nu că aș condamna-o. Erau flăcăi frumoși americanii ăia, dacă pot să spun așa. Dinți frumoși, știi?

Florence a râs.

— Am auzit.

— Aveau și bani, deși noi n-aveam idee ce fac aici. Am aflat când a venit Ziua Z și peste noapte satul… paf, exact ca un oraș-fantomă.

— Probabil vă lipsește agitația.

Doamna Wicks și-a încrețit nasul.

— Da și nu. Fetele de pe aici vin și acum la pub sâmbătă seara. Și când a fost bombardat din nou orașul Plymouth la începutul lui mai, anul ăsta, o familie tânără a venit să stea aici, la rude. Știi, casa lor s-a făcut scrum. Au rămas pe drumuri. Acum stau chiar lângă mine. Gălăgioși oameni.

La scurt timp după aceea femeia a început să-și încheie pardesiul, așa că Florence s-a ridicat în picioare și i-a întins mâna.

— Mi-a făcut plăcere să vă cunosc, doamnă Wicks.

Bătrâna s-a ridicat și ea și i-a strâns mâna.

— Spune-mi Freda, drăguță. Stau chiar în spatele pubului. La numărul unsprezece. Treci când vrei. O să-ți povestesc tot despre Slapton Sands.

— Ce s-a întâmplat acolo?

— Doar zvonuri la vremea aia și se vorbea doar în șoaptă. Am aflat abia la începutul lui august.

— Ce ați aflat?

Femeia s-a apropiat și a vorbit mai încet.

— Gropi comune, drăguță. Asta. În fine, trebuie să mă duc să întind rufele.

— Și eu trebuie să plec.

— La lucru, nu?

Florence a oftat.

— Mi-aș dori eu. Stau la un prieten și încerc să-mi caut de lucru.

— De ce nu spui? Te pricepi la gătit?

— Îmi place la nebunie să gătesc.

— Păi, gata. Du-te la conac. Vecina mea, Deidre, e bucătăreasă acolo, dar doar cu jumătate de normă, fiindcă bătrânul ei e bolnav. S-ar putea să găsești ceva.

Florence i-a zâmbit bucuroasă.

— Mulțumesc!

— Cu multă plăcere, draga mea. Sper să ne mai vedem.

Înainte să plece din sat, încântată de perspectiva de a lucra la conac, Florence a intrat la bibliotecă, s-a înscris și a împrumutat o carte despre Malta. Tocmai când își conducea bicicleta spre marginea satului, a văzut un bărbat care se dădea jos de pe o motocicletă cu ataș. Când și-a scos casca, l-a recunoscut imediat. După ce el a ridicat capul, Florence a făcut câțiva pași spre el.

— Bună din nou. Florence, nu? a spus el netezindu-și părul.

Părul lui foarte creț.

— Da.

El a zâmbit și pleoapele ochilor căprui i s-au încrețit.

— Ne-am întâlnit la fermă, a spus el. Sunt Bruce.

— Sigur. Ăsta e zgâlțâitorul de oase?

— E un Douglas Aero din 1936. Te pricepi la motociclete?

Ea a râs.

— Deloc.

— Mândria și bucuria mea. M-aș oferi să te duc până acasă, dar…

A ridicat mâinile și a dat din umeri.

— Am doar cincisprezece minute să intru rapid în sala comunală și s-o iau pe mama, înainte să plec spre Exeter să intru în tură.

Ea a râs.

— Nu-i nimic și, oricum, am bicicleta.

— Altă dată, poate.

— Mi-ar plăcea.

I-a zâmbit și a dat să plece.

— Stai puțin, Florence. Dacă vorbești serios și chiar ți-ar plăcea să te plimbi cu zgâlțâitorul de oase…

A scos un ciot de creion și o mică agendă din buzunarul hainei și a scris în ea. Apoi a rupt fila și i-a întins-o.

— Eu împart casa cu alți trei doctori; nu e obligatoriu, dar poți să-mi lași un mesaj, să-mi spui când îți convine. Mama mea se vede cu Gladys, așa că pot să-ți răspund prin ea. Presupun că nu ai telefon.

— Din păcate, nu, dar îți mulțumesc.

— Pentru nimic. Ne mai vedem.

După ce el a plecat, ea s-a întors să-l privească cum mergea cu pași mari și sprinteni. Apoi s-a dus acasă cu bicicleta, plină de speranță și zâmbind lăuntric. Știuse că va fi o zi bună.

Imediat ce a deschis ușa din față a văzut o scrisoare pe prețul de la intrare, a ridicat-o și i-a sărit inima din piept când a recunoscut scrisul. Era de la Hélène și ardea de

nerăbdare să o deschidă, dar mai întâi și-a făcut repede o cană cu ceai și abia apoi s-a așezat la masă, a rupt plicul și a citit.

Dragă Florence,

Sper că ești tot bine. Te rog să ne scrii din nou să ne spui.

Așa cum știi deja, trupele Aliate, cu ajutorul Rezistenței Franceze și conduse de generalul Charles de Gaulle, au eliberat Parisul pe 25 august.

Ideea e că, după patru ani de ocupație germană, a durat puțin să ne dăm seama de asta. Treptat ne obișnuim cu faptul că putem respira fără să ne uităm peste umăr sau să ne speriem de o bătaie în ușă. Cu naziștii plecați, viața noastră de zi cu zi se îmbunătățește, magazinele sunt iar deschise și putem să ieșim să mâncăm în oraș. Dar mă tem că în timpul eliberării s-au întâmplat multe lucruri îngrozitoare și țara e într-un haos teribil.

Dar, dragă Florence, am niște vești cu adevărat îngrozitoare. Au fost represalii și vendete, așa cum ne-am așteptat. Ți-l amintești pe Henri, proprietarul de la château? Ei, soția lui, Suzanne, a fost ucisă. În timpul războiului fusese văzută frecvent în compania ofițerilor naziști, cu care părea să fie prietenoasă. Nu avusese de ales. Stăteau acasă la ea, în château, și trebuise să-i facă să creadă că pot avea încredere în ea. Dar în tot acest timp le dădea vești lui Élise și lui Violette despre activitățile și mișcările germanilor.

Élise i-a luat apărarea lui Suzanne când a auzit că a fost capturată și a spus insistent că în tot acest timp a lucrat sub acoperire pentru Rezistență. Dar, pentru că Suzanne și-a păstrat atât de bine acoperirea, niște fanatici, care nici măcar nu făceau parte din adevărata Rezistență, nu au crezut-o pe Élise și s-au răzbunat. După cum îți imaginezi, toate avem inima frântă.

Îmi pare tare rău să-ți dau vești așa de teribile. Veștile bune vor veni în curând, sper. Nu credem că va dura prea mult până când Élise va naște. Datele ei sunt cam neclare, dar deja este enormă. Îți voi trimite o telegramă când va sosi copilul.

Te rog, ai grijă de tine, Florence.

Cu dragoste, de la mine și de la Élise.

Hélène

P.S. Știu că ai spus că el a fost plecat mult timp, dar îl vezi des pe Jack?

Florence a ridicat privirea, dar totul era încețoșat. Lacrimile i se prelingeau pe obraji și le-a lăsat să cadă. Își dorea să fie în Franța. Își dorea să-și poată îmbrățișa surorile în aceste vremuri îngrozitoare. Îi era dor de ele, îi era dor de viața ei din Franța, îi era dor de sat și de săteni. De biata madame Deschamps, a cărei fiică, Amélie, fusese ucisă, de Clémont, bătrânul încovoiat de nouăzeci și doi de ani care își scotea și acum scaunul și acordeonul pe trotuar și cânta melodiile clasice de pe străzile Parisului. Îi era dor chiar și de blond-arămia Angela, care avea un magazin de dulciuri și era cam băgăcioasă. Aici, deși crescuse în Anglia până la cincisprezece ani, Florence se simțea străină. Cu toată posibilitatea de a obține o slujbă, dispoziția i se stricase. Biata Suzanne. Bietul Henri. S-a uitat la cartea despre Malta, care stătea pe masă lângă scrisoarea de la Hélène. Oare lui Claudette îi fusese dor de sora ei, Rosalie, la fel de sfâșietor cât îi era ei dor de Hélène și de Élise?

CAPITOLUL 17

Rosalie

Malta, 1925

În satul Kalkara, Rosalie se uita în sus la o casă malteză dărăpănată din secolul al XVIII-lea. Cu camerele închiriate doar artiștilor străini, aceasta avea să fie noua ei locuință. A intrat și i s-a arătat un dormitor mare la primul etaj, cu un balcon suficient de lat să poți sta la aer. Și-a ținut respirația când a văzut priveliștea spectaculoasă cu Grand Harbour și La Valletta. Față de peninsula Kalkara, orașul era chiar dincolo de apă, strălucitor și auriu, iar deasupra lui alunecau leneș nori roz pufoși. Strălucirea fluidă de aur din oraș părea că se revarsă în apă, dar, evident, era doar o reflexie. După experiența de la pensiune, Rosalie nu se așteptase la ceva atât de frumos sau de convenabil ca aici, la doar vreo doisprezece kilometri de La Valletta pe șosea.

— Ajungi mai repede cu feribotul sau cu dghaisa, a spus Gianni.

— Îți mulțumesc, i-a spus ea când el se pregătea să plece. Pentru slujba asta. N-o să te dezamăgesc.

El i-a luat mâna și i-a strâns-o.

— Ai grijă să nu o faci.

Gianni era un bărbat înalt și musculos, cu niște ochi uimitor de negri, cu nasul coroiat și o prezență impunătoare nu doar datorită fizicului său, i se părea ei. Doi dinți de aur îi sticliseră când zâmbise la menționarea numelui soției lui, Karmena, și fluierase admirativ când Rosalie dăduse o

probă pentru el. Și totuși, când îi strânsese mâna cu degetele lui noduroase, ea avusese senzația acută că pe un om ca ăsta nu vrei să-l superi.

La scurt timp după plecarea lui și-a agățat câteva haine pe bara din spatele perdelei de voal gros și pe urmă a coborât să exploreze satul Kalkara, unde a găsit o piață, o biserică, o cafenea și un mic magazin. A cumpărat fructe și roșii proaspete de la o căruță cu mâncare, plus pâine, ulei de măsline și brânză de la magazin, și s-a hotărât să mănânce în balcon la apusul soarelui. Nu trebuia să înceapă munca decât poimâine seara. Până atunci? Nu știa sigur. Părea că aterizase în picioare, dar lumea asta era nouă și diferită și încă trebuia să-i învețe regulile. Urcând scările, a auzit zăngănit de veselă în bucătăria pe care avea s-o împartă cu mai multe fete, așa că a deschis ușa și a intrat sfioasă.

— A, a spus o blondă cu forme în clipa în care a văzut-o pe Rosalie.

Fata avea ochi de culoare cerului noros și vorbea o engleză cu accent puternic.

— Tu ești fata cea nouă.

— Da.

— Englezoaică?

— Franțuzoaică. Riva Janvier.

Noul nume îi părea ciudat pe buzele ei.

— Bine ai venit. Eu sunt Erika. Sunt din Ungaria. Lucrezi diseară?

— Poimâine.

— Vino cu mine diseară să vezi cum e.

— Mersi. Mi-ar plăcea.

Erika a râs.

— Nu spune asta până nu vezi.

Mai târziu, Rosalie stătea pe un scaun înalt de piele la barul de mahon ultralustruit din The Evening Star, o sală cu oglinzi, zugrăvită în roșu și auriu și luminată doar de lămpi cu gaz. Era foarte misterioasă și deja plină de fum, dar îi plăcea. Pe drum, Erika îi arătase Cairo Club, sala de concerte Egyptian Queen, barul Four Sisters și atât de multe altele, că Rosalie nu le reținuse.

— De toate sunt aici, îi spusese Erika. Restaurante, săli de dans, baruri cu muzică jazz.

— Îmi place jazzul, a spus Rosalie. La Paris… dar pe urmă s-a oprit.

Era mai bine să nu vorbească prea mult de Paris.

Era încă devreme și deocamdată nu se întâmplau prea multe la The Evening Star. Vorbea cu un barman care știa engleză, un maltez pe nume Ernest, care îi spunea cam la ce să se aștepte.

— Unele baruri sunt sordide.

A ridicat din umeri.

— Așa a ajuns să fie strada poreclită The Gut. Soldații vin aici să se distreze într-un fel sau altul.

— Și capătă ce vor? l-a întrebat ea.

El a ridicat din sprâncene și s-a uitat la ea cu subînțeles.

— Deci cine lucrează aici?

— Pe stradă?

Ea a dat din cap.

— Maltezi în cluburi și baruri, ca chelnerițe sau barmani ca mine.

— Și alea?

A arătat spre o femeie elegantă, dar extrem de tânără, îmbrăcată în rochie de seară.

— E hostess.

— Ce naționalitate au clienții?

— Americani, britanici, italieni. De toate felurile.

— Eu stau cu o fată din Ungaria.

— Da, Erika. Fată bună. Aici ori ești bună, ori nu.

Pe măsură ce clubul începea să se umple, Riva – așa cum Rosalie chiar trebuia să se gândească la ea – a văzut că zeci de marinari încep să se înghesuie la bar. Se îmbrânceau, râdeau și flirtau cu ea, dar cei mai mulți și-au cumpărat de băut și au plecat să vadă spectacolul. Dansul era destul de potolit, și-a spus Riva, dar poate avea să se încingă mai târziu. După aceea pe scenă a apărut un artist travestit, pe nume Tommy-O. Îmbrăcat în mătăsuri și satin, cu o perucă de un roșu fabulos care îi cobora în onduleuri până la umeri, era superb și a stârnit în public să strigăte de uimire și râsete în același timp. Dar când a cântat, acompaniindu-se de pian, i-a făcut să-i mănânce din palmă și s-a lăsat o liniște deplină. În clipa în care a terminat, aplauzele, bocăniturile de picioare și fluierăturile au fost asurzitoare. Era înalt și purta niște tocuri periculos de mari, care îl făceau și mai înalt, iar după ce a făcut ultima plecăciune a venit unduindu-se spre bar cu un mers languros.

Din momentul acela, zgomotul mulțimii gălăgioase a devenit asurzitor. Și, de câte ori cineva deschidea ușa ca să intre aer, zarva făcută de cei care petreceau afară era și mai rea. Riva a ieșit să se uite și a văzut o mulțime de marinari care treceau împleticiți, fluturându-și sticlele, se țineau de după gât și cântau. Dacă se poate numi cântat, și-a spus ea. Mai degrabă tămbălău de beți. Aerul era încărcat de miros de fum, parfum ieftin și încă ceva. Nu puteai mirosi primejdia, dar puteai s-o simți.

Riva s-a retras spre bar în fața avansurilor și fluierăturilor venite din partea a trei bărbați care se îndreptau spre ea.

Unul a prins-o de cot și, în timp ce se zbătea să scape de el, s-a ciocnit de un mic grup de femei machiate strident, care fumau rezemate de perete.

— Fii atentă, i-a strigat una dintre ele și a împins-o.

S-a dezechilibrat, a reușit să se îndrepte, s-a strecurat prin spatele femeilor și a reușit să ajungă la ușa barului. Era pauza spectacolului și mulțimea se mai rărise, poate că se duseseră în altă parte. Acum se auzea sunet de jazz dinspre un club aflat în josul străzii.

Tommy-O a văzut-o și i-a făcut semn să vină la el. Purta o rochie neagră și strâmtă, peste care avea o pelerină roșie de satin până în pământ. Buzele, rujate ca să se asorteze cu pleoapele, erau de un verde sidefiu.

— Deci, dragă, cine ești tu? a întrebat-o el oferindu-i o țigară.

Ea a clătinat din cap și i-a spus noul nume. Slab-băț și scandalos de frumos, el i-a întins mâna curtenitor. Rosalie i-a luat-o imediat.

— Ei, ce te aduce aici? Fugară?

Ea a clipit, dar a reușit să-și ascundă uimirea.

— Cum ți-ai dat seama?

El a dat din cap cu înțelepciune.

— Cam toți care vin aici fug de ceva. Politică, familie, închisoare.

I-a zâmbit, dând la iveală niște dinți perfect albi și o neașteptată gropiță în obrajii feței lui osoase.

— Presupun că la tine e o problemă de familie. Nu contează. Toți suntem egali aici. Până și fantomele.

Dar Riva avea să afle în curând că nu e adevărat, când, a doua seară, sub un cer senin și plin de stele, a trecut pe la Charlotte.

Adresa pe care i-o dăduse Charlotte s-a dovedit a fi a unei clădiri înalte și alburii de piatră, cu balcoanele închise de lemn peste tot. A văzut un imens ciocănel de fier pentru ușă, în formă de scoică, și a bătut cu el în ușa centrală, ghintuită.

Peste câteva momente ușa s-a dat de perete și Charlotte s-a ivit îmbrăcată într-o rochie albă de mătase imprimată cu crenguțe mici de lavandă. Riva s-a simțit cam prost îmbrăcată, dar Charlotte n-a părut că observă și a poftit-o în casă.

— Draga mea, mă bucur foarte mult că ai venit. Un ceai?

— Te rog.

— Suntem sus. Vino!

Riva a urmat-o pe Charlotte pe holul din față, apoi pe un al doilea hol imens, cu o masă mare și rotundă în mijloc, și, în sfârșit pe o scară grandioasă de piatră, cu pilonii decorativi vopsiți auriu. Și-a trecut mâinile peste balustrada netedă de abanos.

— Casa asta e a ta, Charlotte?

— Dumnezeule, nu. Archie și Bobby, unul dintre prietenii lui, au închiriat-o. Destul de vulgară, cred eu, dar pe pilonii balustradei e aur curat.

— La naiba!

— Știu – și, te rog, spune-mi Lottie. Charlotte mă face să mă simt de parcă sunt mama. În fine, casa e din secolul al XVI-lea și îi aparține unui nobil maltez, un soi de marchiz, dar el și familia lui stau acum la Mdina.

— Deci… locuiești deja împreună cu Archie?

Lottie i-a zâmbit.

— Nu oficial. Am apartamentul meu aici.

A deschis o altă ușă și Riva a urmat-o într-un salon luminos cu ferestre înalte, plafon casetat văruit alb și muluri

aurii. A aruncat o privire spre fundul încăperii, unde o scară largă, cu patru sau cinci trepte, ducea spre o arcadă mare și un dormitor, ca spre o scenă.

— Uau! a făcut ea. E uimitor.

— Nu-i așa? Norocul meu. Acum notează-ți adresa în carnetul meu, altfel n-o să știu cum să dau de tine. Ce-ai mai făcut?

Lottie a băgat o țigară într-un portțigaret de argint.

Riva a șovăit, dar s-a decis să fie sinceră.

— Sunt dansatoare, mi-am găsit o slujbă pe Strait Street.

Lottie s-a dat înapoi și ar fi pălit dacă tenul ei n-ar fi fost deja așa de alb. A făcut ochii mari când s-a bâlbâit apoi la următoarele cuvinte.

— Hm… păi… bine… eu voiam să te invit la o petrecere la The Malta Union Club, duminica viitoare. E un club masculin, cu excepția acestor petreceri, când suntem invitate și noi, fetele.

— Mi-ar face plăcere, a întrerupt-o Riva. Nu lucrez duminica. Cum ar trebui să mă îmbrac?

— A… Problema e că… e puțin cam jenant.

Riva a înțeles imediat.

— Pentru că sunt dansatoare?

Lottie a făcut o grimasă.

— Exact. Mai ales la Union Club. Pe mine nu mă deranjează, evident.

Riva s-a zbârlit.

— N-aș vrea să te fac de râs în fața prietenilor. N-o să vin.

S-a îndreptat spre ușă.

— Stai, a spus Lottie, întinzând mâna. N-o să poți spune nimănui cu ce te ocupi, dar poate inventăm ceva. Sper că putem fi în continuare prietene. Hai, vino cu mine. Te rog.

— Și ținuta?

— Elegantă, dar nu prea decoltată. Unii membri sunt destul de rigizi. Nu e niciun maltez, evident.

— A! De ce?

— Păi, e un club britanic de modă veche, nu? A fost fondat în 1826 pentru ofițerii britanici, dar acum sunt și civili și vor fi acolo unii foarte atrăgători. E în Auberge de Provence, pe strada Reale. Archie o să trimită mașina după mine, așa că o să-l rog pe șofer să treacă mai întâi prin Kalkara, să te ia pe tine.

Prima săptămână la serviciu a decurs bine, cu toate că mirosul copleșitor de parfum ieftin amestecat cu fum de țigară și bere devenea tot mai grețos. Cel puțin la Paris parfumul era scump. Dar așa era Malta. Uneori minunată. Alteori terifiantă. Și deocamdată era aici și trebuia să stea aici, măcar până avea să i se mai limpezească drumul pe care îl avea în față și vântul avea s-o cheme din altă direcție.

În general îi plăcea insula. La suprafață părea așa de britanică, dar în realitate nu era, iar istoria ei tumultuoasă o fascina. Poveștile cu Cavalerii Sfântului Ioan, războinicii catolici care au înfrânt crâncenele trupe otomane în 1565 și au construit fortificațiile acelea ca niște faleze pe care le vedea ea azi. Și folclorul. Poveștile cu fantome. Amestecul ciudat de culturi, exotice, mediteraneene, plus cea britanică, evident. Și, dezvelind pe rând straturile istoriei, a descoperit și momentul în care au invadat și francezii.

Începuse cu un număr în care dansa alături de celelalte trei fete, dar pe urmă a avansat și a ajuns să aibă un număr solo sâmbătă seara, chiar după numărul lui Tommy-O. Trebuia să danseze pe muzica unui nou interpret american

de culoare care cânta jazz, iar în prima noapte a dansat cu foc și a primit aplauze frenetice. Când a văzut-o după ce terminase, Erika a alergat la ea și a luat-o în brațe.

— Ar trebui să-ți scot ochii, a spus ea, dar ai fost minunată. Jos pălăria! Bravo! Ez már derék!

Riva a zâmbit.

— Hm, mulțumesc… presupun.

— Nu știu ce să zic de alea două, a adăugat Erika aruncând o privire spre celelalte fete, care se uitau urât la Riva. Nu le da atenție. O să le treacă. Dar unde ai învățat să dansezi așa?

— Am făcut cursuri de balet, dar am crescut prea înaltă.

Tommy-O a venit la ele, languros și nostim.

— Ești o adevărată surpriză, a spus el și a bătut încet din palme. În seara asta, prieteni, s-a născut o stea.

Seara următoare, Riva s-a îmbrăcat cu grijă cu una dintre rochiile ei de seară – diferită de rochiile de spectacol – pe care le adusese cu ea. Scurtă, fără mâneci, din mătase neagră, era croită larg – abia îi atingea corpul – și decorată cu ciorchini argintii de mărgele la gât, pe șolduri și pe poale, venindu-i chiar până sub genunchi. Înainte să-și vopsească părul negru și să-l tundă scurt, negrul rochiei contrasta șocant cu buclele ei roșcate și lucioase, iar acum se întreba dacă nu cumva imaginea de ansamblu e prea sumbră. S-a hotărât să-și pună și o cordeluță sclipitoare, ca să aducă un plus de strălucire, și niște cercei asortați. Ambele bijuterii erau gablonzuri, în vreme ce Lottie avea să poarte bijuterii autentice – dar, dacă trebuia, trebuia.

Când mașina cu șofer a ajuns la Auberge de Provence, Riva a coborât și s-a uitat lung la fațada edificiului care nu putea fi numit decât palat. Dacă i se păruse că locuința lui Lottie e măreață – acum se gândea la clădirea aceea ca fiind

a lui Lottie –, aceasta era de două ori mai mare, cu o intrare barocă impozantă, flancată de stâlpi de piatră. Fațada era decupată în numeroase ferestre care străluceau de la candelabrele pe care le vedea înăuntru.

— Hai, a spus Lottie.

Când Lottie și-a scos haina și a lăsat-o în mașină, Riva s-a uitat cu invidie la rochia argintie, plină de mărgele, a prietenei ei. Probabil că o costase o avere – cu cât mai multe mărgele, cu atât era mai scumpă rochia.

Au trecut pe lângă un lacheu care a întâmpinat-o pe Lottie cu căldură și pe urmă au urcat scările. În capul scărilor au fost poftite într-o anticameră unde oamenii strânși în grupuri stăteau de vorbă sorbind din cocteiluri și fumând.

Un bărbat cu spatele drept și rigid, de vreo patruzeci de ani, cu părul scurt și încărunțit, ochi albaștri reci și un baston de abanos cu vârf de argint, s-a apropiat de ele. I-a zâmbit lui Lottie, dar nu era niciun pic de căldură adevărată acolo.

— Și cine este acest specimen încântător? a întrebat și ceva ciudat la el a făcut-o pe Riva să se cutremure.

— Noua mea prietenă, Riva, din Franța. Riva, el este domnul Stanley Lucas.

El i-a întins mâna, cercetând-o atent.

— Îmi pare bine.

Ea i-a strâns mâna și i-a răspuns, cu toate că nu-i plăcea să fie numită „specimen“, iar mâna lui era rece.

— Și aș putea să întreb…

— A, uite-l pe Archie, l-a întrerupt Lottie încântată, arătând spre un bărbat solid, cu fața rumenă și veselă și un păr nisipiu, care vorbea cu un alt bărbat, stând cu spatele la ele.

Domnul Lucas s-a înclinat și a plecat.

Archie a zâmbit larg când a văzut-o pe Lottie, dar nu avea nimic fascinant; mai degrabă era ceea ce mama lui Riva ar fi numit stofă bună de soț. A venit repede spre ele și i-a strâns mâna Rivei cu căldură.

— Ce bine îmi pare să te cunosc, a spus el.

Ea se pregătea să răspundă, când atenția i-a fost atrasă de bărbatul cu care vorbise Archie și care tocmai se întorsese – și la care ea se uita acum țintă.

— A, el e Bobby.

Riva mai că a rămas cu gura căscată, pentru că acela care se apropia de ei cu pași mari era bărbatul pe care îl întâlnise în prima ei zi aici și care acum purta un costum superb, croit pe măsură.

— Robert Beresford, a spus el și i-a făcut cu ochiul când a ajuns acolo.

— Sir Robert Beresford, baronet, l-a corectat Archie chicotind.

— Eu… s-a bâlbâit Riva.

— Ce dorește doamna să spună, a întrerupt-o Bobby, fiind clar amuzat de uimirea ei, dacă nu se supără că dezvălui asta, e că noi deja ne cunoaștem. Ba chiar cred că m-am oferit să-i arăt Malta.

— Da, a spus Riva adunându-se și a înclinat capul. Într-adevăr.

Lottie s-a uitat pieziș la ea, uimită, iar Riva a ridicat din umeri.

— Ia să vedem unde vă sunt locurile, a spus Bobby. Voi stați de vorbă.

Iar el a mers nonșalant pe lângă masa cea lungă, ridicând și punând la loc cartonașele cu nume ca și cum ar fi fost stăpânul lumii.

Poate chiar e, și-a spus Riva urmărindu-l cum schimbă discret unul sau două cartonașe. Când a revenit, i-a șoptit la ureche prin palmele adunate la gură.

— Prefă-te surprinsă că ai locul lângă mine.

Ea i-a zâmbit, pentru că îi plăcea siguranța lui de sine, dar pe urmă, oroarea ororilor, inima a început să-i bată nebunește când și-a amintit ce-i spusese în prima zi când se întâlniseră. Că e dansatoare și că lucrează la The Evening Star. Nu doar că era o dansatoare de cabaret de pe Strait Street, strâmtorată financiar, în timp ce el era un prosper baronet englez – dar el putea foarte bine să o dea în vileag în fața tuturor. O, Doamne! Ce o să facă? S-a uitat spre ușă, întrebându-se dacă n-ar putea să fugă. El i-a atins cotul și i-a șoptit din nou.

— Nu fugi. Secretul tău e în siguranță.

CAPITOLUL 18

Riva a îmbrăcat o rochie galbenă de bumbac care îi punea cel mai bine în valoare formele, apoi și-a luat pantofii cu toc înalt și pălăria de paie înainte să coboare într-o dghaisa și să pornească spre La Valletta. La masă, Bobby o convinsese pe Lottie să-i dea adresa ei și îi scrisese s-o invite la întâlnire în grădini, ca prima oară. Ea era într-o dispoziție deosebit de bună. Săptămâna decursese bine la serviciu, deși își pusese întrebări legate de vârsta unor fete care lucrau la club. Câteva păreau să aibă până în șaisprezece ani și multe dintre ele nici nu vorbeau engleza.

Își petrecuse deja multe după-amiezi stând liniștită la umbra copacilor din Lower Barrakka Gardens, fie citind, fie uitându-se la apele sclipitoare ale Mediteranei și la vasele care intrau și ieșeau din port. Îi plăceau la nebunie micile ambarcațiuni cu pânze, vopsite în albastru, verde și roșu, iar când a întrebat i s-a spus că sunt din Gozo. Astăzi însă s-a îndreptat spre vechea barcă fistichie care avea s-o ducă la grădinile de sus și la Bobby.

Când a coborât din barcă, l-a văzut înainte ca el s-o zărească și a stat așa un moment să-l privească. Nu purta pălărie și părul lui blond părea aproape alb în soarele arzător. El s-a întors, ca și cum i-ar fi simțit privirea în spate, și i-a făcut cu mâna. Ea s-a apropiat și s-a oprit în fața lui, dintr-odată sfioasă, dar simțind – din nou – că bărbatul acesta avea să aibă un impact uriaș asupra vieții ei. Cumva.

— Bună, a spus el.

A sărutat-o pe obraz.

Riva simțise întotdeauna un lucru înainte să se întâmple, deși nu credea neapărat în propriile închipuiri. Iar astăzi totul era exact cum ar fi trebuit să fie. El era acolo. Ea era acolo. Mai mult de atât ce să fie?

— Mă gândeam să luăm masa cu unchiul meu, i-a spus el când a luat-o de mână. În Mdina.

— Bine, a spus ea, dar nu se așteptase la asta.

Ar fi preferat o zi doar cu Bobby.

— Ce zici de o plimbare cu mașina la falezele Dingli, înainte de prânz?

— Perfect.

I-a zâmbit.

— Unde îți e mașina?

— Chiar după colț.

Era clar că o parcase acolo pentru un maximum de impact, iar ea s-a uitat cu ochii căscați când el i-a arătat autovehiculul sclipitor.

— Alfa Romeo RLSS, a spus el. Italiană. E simplu s-o imporți în Malta. Mi-a împrumutat-o unchiul.

Ea se uita la cel mai elegant automobil pe care îl văzuse vreodată.

— Nu e vopsită. E metal lustruit, a spus el și a ocolit mașina ca să-i deschidă portiera din dreapta.

Își dădea seama că el e încântat de reacția ei, a urcat în mașină și s-a cufundat într-un fotoliu luxos de piele maro.

— Dar dacă plouă? l-a întrebat ea.

El s-a uitat în sus la cerul complet senin și a râs.

— N-o să plouă, dar dacă plouă ridic prelata.

S-a așezat la volan și s-a uitat la ea.

— Ești gata?

Ea a dat din cap.

— Ține-ți pălăria.

Și ea și-a ținut-o.

Goneau pe întinderea verde și fertilă, plină de livezi și terase agricole, iar drumul alb și prăfos cobora și șerpuia în fața lor. Ea privea micile parcele și suprafețele pietroase despărțite de ziduri joase, iar vântul aducea parfumul de ierburi sălbatice. Și mori de vânt la marginea satelor. Îi plăceau la nebunie morile de vânt.

— E o priveliște superbă în decembrie, când vin culegătorii de portocale, a spus el, și mirosul de citrice din aer e uimitor. Sper că vei fi aici atunci.

Au trecut pe lângă țărănci desculțe, îmbrăcate cu fuste lungi și bluze, cu baticuri frumoase legate sub bărbie, care duceau găini în coșuri purtate pe cap. Și, din când în când, pe lângă o căruță trasă de un măgar. Într-un sat, un bărbat cu pălărie și cu o eșarfă viu colorată înfășurată în jurul gâtului stătea pe niște trepte cântând la chitară.

— Insula are mai puțin de douăzeci și șapte de kilometri pe paisprezece, știi? a spus el. Până la ocean nu faci niciodată mai mult de douăzeci de minute.

Când au ajuns pe falezele vestice din Dingli, el a parcat mașina lângă drum și a venit să-i deschidă portiera. Ea era absolut fermecată de felul în care o privea, ca și cum nu și-ar fi dorit să fie cu nimeni altcineva.

Au mers spre margine pe coama netedă de stâncă și s-au minunat de versantul abrupt, de albastrul de safir al mării și de spuma albă ca laptele care se rostogolea la poalele stâncilor.

— Peste două sute patruzeci și trei de metri înălțime, a spus el. Amețitor, nu?

Încântată de toate, ea asculta chemarea pescărușilor.

— Iar asta e Mediterana.

Panorama mării era spectaculoasă. Ea era fată de oraș și, cu toate că în Franța își petrecuse verile în Périgord, nu era obișnuită cu apropierea mării. Mirosul de sare era puternic și avea să-i rămână în păr, și-a spus ea. El a întins mâna să-i scoată pălăria și i-a atins ușor obrajii.

— O să zboare, a spus el și i-a întins-o.

Avea dreptate. Trebuise să și-o țină cu mâna aproape tot drumul.

— Îmi place părul tău, a spus el și a zâmbit. Foarte modern.

Au mers un timp bucurându-se pur și simplu de ziua aceea.

— Uită-te la mulțimea aceasta de flori galbene, a spus ea.

— Așa e întotdeauna primăvara. Vara e galbenul feniculului sălbatic și e parfumul dulce al florilor de capere. Iar când te plimbi simți mireasma de cimbru care plutește în jur. Uite, a spus el, schimbând subiectul și arătând spre o insulă micuță. Aceea e Filfla. Complet nelocuită.

A copleșit-o o dorință imensă – imboldul irezistibil de a sta chiar pe margine, ca și cum ar fi stat chiar pe linia care desparte viața de moartea sigură. S-a dus mai aproape, apoi și mai aproape, îndrăznind să se pună la încercare pe ea, și poate și pe Bobby, împingându-și vârful picioarelor cu câțiva centimetri peste margine.

El a venit repede în spatele ei și a tras înapoi prinzând-o cu brațul de mijloc.

— Nu fi neroadă, a spus el. Stânca poate să se sfărâme.

Ea și-a răsucit trupul ca să-l poată privi. Și-a amintit cum își dorise o lume mult mai fascinantă. Ei bine, acum o găsise. Iar Bobby avea să fie sufletul ei. El s-a aplecat și a sărutat-o cu multă delicatețe pe buze. S-a retras, dar ea, simțindu-se încinsă de căldură și de dorință, și-a înfipt

degetele în părul lui și i-a tras capul spre ea din nou. Peste câteva momente el o săruta mai apăsat, iar ea își înfigea unghiile în ceafa lui, încurajându-l. Și-a lipit coapsele de coapsele lui, simțind intensitatea contactului dintre ei.

— O, Doamne! i-a șoptit el la ureche. Ce-mi faci tu mie?

I-a mângâiat ceafa și și-a frecat nasul în părul ei.

— Dar unchiul tău? i-a amintit ea cu răsuflarea tăiată.

— Ah, fir-ar să fie! Uitasem.

— Întotdeauna va exista o altă dată.

— Ai vrea să mai fie?

Ea a râs.

— Tu ce crezi?

I-a netezit părul acolo unde i-l ciufulise. Gestul i s-a părut, în mod ciudat, mai intim decât sărutul, iar pe urmă el a luat-o de mână și s-au întors la mașină.

Când s-au apropiat de orașul fortificat Mdina – ridicat deasupra șesurilor și cocoțat pe un vârf mare de colină, deasupra bastioanelor vechi de secole, pe o bază de piatră solidă –, zidurile înalte și aurii i s-au părut maiestuoase, dar și puțin neliniștitoare. Un oraș medieval, cu domuri, turnuri și cupole – complet neatins și complet inexpugnabil. Când l-a întrebat pe Bobby, el i-a spus că într-o formă sau alta orașul există de pe vremea romanilor și că a fost prima capitală a Maltei.

— În principal nobilii maltezi locuiesc aici.

— Unchiul tău e maltez?

— Nu.

— Și cum a ajuns să stea aici?

— S-a căsătorit cu Filomena, o malteză. Din păcate, ea a murit, deci casa e acum a lui. E o construcție din secolul al XVII-lea. Foarte frumoasă. Sigur, sunt și câțiva britanici aici.

A trecut cu mașina pe sub o poartă masivă din piatră și a parcat, apoi au mers pe jos un timp pe străzile întortocheate și umbroase. Riva se uita cu gura căscată la ceea ce el numea palazzi. Casele acelea impunătoare se înșirau de-a lungul străzilor înguste de piatră în toate direcțiile, cu obloanele lor trase și magnificele intrări boltite. Tot ce vedea îi spunea „stai la distanță".

— I se spune Orașul Tăcut.

A ridicat mâna și a arătat uluitoarea arhitectură barocă din jur.

Ea s-a oprit să asculte. Nu auzea decât vântul.

— M-aș rătăci singură aici.

— Da. E labirintic. După ce au venit Cavalerii Sfântului Ioan nu a mai fost capitală. Ei aveau nevoie să fie mai aproape de corăbii. Iar acum administrația britanică e concentrată și ea mai mult în La Valletta.

S-a oprit din mers și a scos din buzunar o cheie de metal.

— Asta e?

S-a uitat în sus la imensa ușă dublă și la cele două capete de leu din alamă cu care se bătea la ușă. El a dat din cap.

— Dumnezeule! Arată ca o fortăreață.

El a băgat cheia în broască, a răsucit-o și apoi a împins unul dintre canaturile uriașe, care a scârțâit. Era întuneric înăuntru și a durat puțin până când ochii ei s-au obișnuit cu obscuritatea. El a traversat holul mare și a trecut în altul care avea tavan boltit și era plin de umbre și de fâșii ciudate de lumină.

— Trebuie să trecem prin grădină.

Au mers pe un coridor și printr-o o galerie arcuită și pe urmă au ieșit într-o curte interioară înconjurată de ziduri de piatră de culoarea mierii. Ea s-a oprit să se uite și să inspire aroma de iasomie timpurie.

Niște plante agățătoare se urcau pe ziduri și altele cădeau în cascadă dintr-o galerie cu balustrade de fier decorative care înconjurau din trei părți etajul de sus.

— Ce grădină superbă, a spus ea, uitându-se la vasele de piatră pline de crini.

— Acolo e un smochin, a spus el, arătând cu capul spre un copac din colț. Cele mai bune smochine din lume. Și aici sunt doi portocali.

Ea a auzit susur de apă și a văzut o fântână, nu în centru, cum te-ai fi așteptat, ci la perete, apa curgând din trei statuete decorative într-o cuvă de piatră.

— Spirite de apă, a spus el, văzând unde se uită. Statuetele.

Ea a inspirat adânc și lăsat aerul să iasă încet.

— Deci, a spus ea.

— Deci, a replicat el. Ești pregătită să-l cunoști pe bătrân?

Au traversat curtea și pe urmă au trecut printr-o altă galerie spre o anticameră care ducea la o scară de piatră. În final, scările se deschideau spre un mare coridor boltit parfumat cu ceară de albine și lămâi, coridor de-a lungul căruia se înșirau ferestre până în tavan, de o parte, și portrete, de cealaltă parte.

— E un palat ascuns, a șoptit ea. Și absolut superb, nu e deloc fortăreață.

El a râs.

— Ai dreptate, dar cred că la un moment dat a fost și una, și alta.

Din loc în loc erau scaune tapisate și lămpi înalte de alamă lucioasă de lustruire, iar pe toată lungimea erau

întinse vreo șase covoare orientale care trebuie să fi costat o avere. Ea s-a uitat pe una dintre ferestre și a văzut o altă clădire somptuoasă vizavi, cu statui pe balcoanele de piatră.

— Dumnezeule! a spus ea.

— Stai să vezi priveliștea de pe partea cealaltă.

Au trecut printr-un hol și apoi el a bătut la o ușă. Ușa a fost deschisă de un om îmbrăcat în negru, despre care ea a presupus că e un valet.

— Domnule, domnișoară, a spus el cu o mică plecăciune. Vă rog să mă urmați.

— Unchiul tău are un apartament aici? a șoptit ea.

— Toată casa e a lui, dar el preferă să stea doar într-un apartament.

— Cine stă în celelalte? a întrebat ea.

El se pregătea să răspundă, dar ea s-a îndepărtat, ținându-și respirația, când au fost conduși pe o terasă descoperită de la etaj, de unde se vedea toată insula.

— Minunat, nu? a spus el zâmbit. A, iată-l pe unchiul meu, Addison.

Bărbatul care stătuse într-un fotoliu de nuiele, admirând priveliștea pe deasupra balustradei terasei, a sărit în picioare.

— Nu mă satur niciodată de ea, a spus el apropiindu-se cu mâna întinsă. Încântat de cunoștință, draga mea. Eu sunt Addison Darnell. Spune-mi Addison.

Ea și-a reprimat la timp pornirea de a se înclina și a reușit să spună:

— Riva Janvier.

Omul din fața ei era înalt, peste un metru optzeci, avea umerii largi și aceiași ochi de cicoare ca nepotul său. Era îmbrăcat cu o vestă de catifea bleumarin peste o cămașă de un alb imaculat. Fața îi era bronzată și acoperită de o rețea

de riduri fine, dar ce i se părea ei extraordinar era vitalitatea care părea să țâșnească din el. Și părul lui lung și alb legat într-o coadă la spate.

— Vino lângă mine, Riva, a spus el și s-a întors spre peisaj. Nu e prea cald pentru tine?

— Deloc. E o briză plăcută aici.

El i-a zâmbit.

— Nu-i așa? Și atât de mult cer. De-asta îmi place aici.

— Doar când reușim să-l luăm de la munca lui, a spus Bobby și, când a văzut expresia ei uimită, a adăugat: Unchiul meu e un pictor destul de cunoscut.

— Cochetez, a spus bătrânul.

— Nici chiar așa.

— Portretele acelea de pe coridor? a întrebat ea.

— Da. Mă tem că da.

— Dar sunt superbe.

— Poți să mai vii aici, a spus el zâmbind. Poate îmi pozezi odată.

I-a zâmbit, dar în spatele tonului glumeț Riva a detectat în ochii lui ceva ce nu putea numi. Probabil că simte lipsa soției, și-a spus ea în timp ce valetul aducea băuturi. Sau poate erau doar închipuirile ei.

— Mai aveți și alte rude care stau aici? l-a întrebat ea pe Bobby și a sorbit din pahar.

El a clătinat din cap.

— Mama vine în vizită ocazional.

Addison s-a strâmbat.

— Surorii mele mai mici, Agatha, nu-i place praful.

— Și nici nu aprobă, a spus Bobby și a schimbat o privire cu unchiul lui, după care a izbucnit în râs.

— Nepotul meu are dreptate. Sora mea nu aprobă faptul că lucrez. Mai ales după ce s-a căsătorit cu tatăl lui Bobby și a devenit parte a nobilimii britanice proprietare de terenuri.

Bobby și-a coborât privirea.

— Tata n-a fost niciodată snob.

— Într-adevăr, nu a fost. Probabil că-ți lipsește teribil. Știu că mie-mi lipsește.

— Da, a spus Bobby. Dar snobismul a fost întotdeauna al mamei. E și acum.

— Mă tem că asta e sora mea. Dar, hai, o plictisim pe tânăra noastră vizitatoare.

Riva se uitase în jur la ghivecele cu flori și a simțit că roșește.

— Nu, deloc, a spus ea.

— Spune-mi totul despre tine, a continuat Addison.

Ea s-a uitat cu nervozitate la Bobby, care a râs.

— Poți să fii sinceră. Deja i-am dezvăluit secretul tău întunecat.

Ea a roșit din nou, simțind cum i se ridică fierbințeala pe gât și pe obraji. Dar i-a povestit lui Addison despre slujba ei de la Paris, dar nu și despre felul în care plecase, despre cum a văzut anunțul și cum a pornit spre Malta, dornică să-și lărgească orizontul.

— Îți admir curajul, draga mea. Și ți-ai făcut mulți prieteni?

— Păi, îi am pe Bobby și pe Lottie, evident, și pe una dintre fetele cu care lucrez.

— Trebuie să vii aici mai des. Malta nu e plină doar de britanici cu cămăși scorțoase.

— Unchiul meu dă niște petreceri fabuloase. Vine lume din toată Malta, din Gozo și din toată lumea. Artiști, scriitori, actrițe și așa mai departe. O să-ți placă.

Unchiul lui a ridicat o sprânceană.

— Dădeam. Nu prea mai dau în ultimul timp. A, sună clopoțelul. Prânzul e servit, milady.

Riva a râs și l-a urmat pe valet într-o sufragerie frumoasă, tot în aer liber și cu vedere spre zona rurală, dar de data asta cu niște stâlpi care susțineau un plafon de sticlă. În mijlocul mesei așternută cu față de masă de un alb sclipitor era un bol de cristal gravat plin cu margarete mari și galbene. Bobby i-a tras un scaun, așa că s-a așezat și a admirat terasele nisipoase, copacii și tufișurile care înconjurau Mdina.

— După cum vezi, i-a explicat Addison, acest palazzo este construit parțial în fortificații.

— N-am fost niciodată într-un loc mai frumos.

— Sper să-ți placă și mâncarea. Smochine o să avem abia mai târziu, dar trebuie să le încerci atunci, chiar dacă Bobby n-o să fie aici. În curând începe pregătirea de pilot.

Nu se gândise că Bobby ar putea pleca și buna dispoziție i-a dispărut pe moment. A avut pe neașteptate o premoniție legată de ceva ce nu putea identifica și au trecut-o fiorii, în ciuda căldurii. Ce aberație, s-a mustrat ea. Totul va fi bine. Totul era bine.

Au mâncat risotto cu zucchini la început, apoi miel și pe urmă un delicios Grand Marnier și un sufleu de portocale. Timpul a trecut repede, Addison și Bobby se tachinau reciproc și întotdeauna o includeau și pe ea dacă nu înțelegea și până să-și dea seama s-au ridicat să plece. Addison a sărutat-o pe obraji, iar ea i-a spus că s-a simțit minunat.

— Revino curând, i-a spus el și i-a întins o carte de vizită cu litere aurii în relief, privind-o cu niște ochi albaștri așa de intenși, încât avea impresia că vede prin ea. Dacă simți

vreodată nevoia de o pauză, te rog, treci pe aici. Am o mulțime de camere de oaspeți în casa asta veche. Sau spune-mi dacă pot să fac ceva pentru tine.

Apoi, la ușă, i-a șoptit la ureche:

— Nu mi-a mai adus niciodată vreo fată s-o cunosc. Dar sunt așa de bucuros că a făcut-o azi.

CAPITOLUL 19

Scenele pline de soare încă o vrăjeau pe Riva când le derula în minte în zilele de după ieșirea lor, dar trecuse o săptămână în care nu primise niciun semn de la Bobby. Iar acum începea să se îndoiască de ea însăși și de ceea ce se întâmplase între ei.

— N-o să meargă, a mormăit ea, luând o ceașcă din dulapul de deasupra chiuvetei și uitându-se să vadă dacă nu are cercuri de murdărie.

Cafeaua băută afară, în micul ei balcon, cu o felie de pâine prăjită, făcea parte din ritualul ei matinal, dar din cauza gândurilor la Bobby și la palatul ascuns al unchiului se simțea puțin întristată.

— Să-l ia naiba! a spus ea, apoi s-a uitat pe fereastra pe care se vedea spatele clădirii de vizavi, unde obloanele erau deja coborâte din cauza căldurii.

Un foșnet de picioare în spatele ei i-a întrerupt gândurile, s-a îndepărtat de fereastră și le-a văzut intrând pe Paloma și pe Brigitte, celelalte două fete cu care împărțea bucătăria.

— Bună, a spus ea cu un zâmbet luminos, hotărâtă să le cucerească. Ce faceți?

Paloma s-a încruntat și i-a aruncat o privire înveninată, dar nu a vorbit. Era înaltă și zveltă, dar avea pieptul bogat și șoldurile rotunde. Brigitte era mai măruntă, mai energică, vorbea mai mult și chiar se înfuria mai des. Și-a îngustat ochii negri și apoi a dat din cap, ca și cum ar fi ajuns la o concluzie. S-a apropiat și i-a dat un ghiont în umăr.

— Tu… ai impresia… că ești mai bună ca noi, nu?

Riva s-a dat în spate.

— Fiindcă ești franțuzoaică. O-la-la!

Și a făcut un fel de unduire care nu prea i-a ieșit.

— Sigur că nu, a spus Riva, uluită mai mult de unduirea aceea decât de ce spusese fata sau de ghiont.

Deși chiar era o dansatoare mai bună.

— Am luat lecții de balet, asta-i tot. Am fost obligată.

Și s-a ridicat pe vârfuri, reușind cu greu să facă o piruetă. Nu a ajutat la nimic. Fetele doar și-au dat ochii peste cap și au pufnit batjocoritor.

Riva a încercat din nou.

— N-am mai multă experiență ca voi ca dansatoare de cabaret. Poate mai puțină. Voi sunteți aici mai de mult timp. Eu am tot felul de obișnuințe proaste de care trebuie să scap. Obișnuințe de balet nu merg la cabaret. Până și Gianni mi-a spus asta.

Brigitte a mijit ochii.

— Ți-a zis?

Riva a dat din cap. Nu era tocmai adevărat, dar Brigitte a părut că se înmoaie și i-a zâmbit cu un aer superior. Toate fetele aveau minimă securitate în privința slujbei și oricare dintre ele putea fi dată afară în clipa în care apărea alta mai tânără sau mai drăguță. Probabil că Brigitte și Paloma aveau nevoie să creadă că îi sunt superioare ca să se simtă în siguranță.

— Deci, prietene, a spus Riva și a întins mâna.

Brigitte i-a strâns-o.

— Deci cine e prietenul tău bogat? a întrebat-o Paloma, tot cu un aer sceptic.

Riva s-a încruntat.

— Te-am văzut urcând în mașina lui.

Riva a pufnit.

— Nu e mașina lui. A împrumutat-o.

Paloma a părut mai fericită auzind asta și Riva și-a dat seama că va trebui să fie mai discretă dacă nu vrea să stârnească gelozie printre fete.

— Vine o fată nouă, a spus Brigitte.

— Dansatoare?

— Hostess. Am văzut-o ieșind cu un bărbat din camera de rezervă.

— Cu Gianni?

Cele două au schimbat o privire.

— Nu.

— Atunci cu cine?

Brigitte a făcut cu ochiul.

— Cu cel de care se tem toți.

— Cine e?

Paloma i-a aruncat o privire lui Brigitte și fata a tăcut.

— Ne vedem mai târziu, a spus ea, apoi a luat-o pe prietena ei de cot și a scos-o din cameră.

Ei, și-a spus Riva, ce a fost asta?

Gândurile i-au zburat iar la Bobby. Oare doar își imaginase ce a simțit? Cu siguranță se dusese o parte din strălucirea acelei zile pe care o considerase perfectă. O zi cu cer albastru nemărginit și mări de safir, pe care s-o păstreze în suflet pentru totdeauna. Și-a amintit de amabilitatea lui Addison și de tablourile lui care exprimau ceva mai profund decât simplul aspect al unei persoane. Speranță și iubire, dar și suferință.

Și și-a amintit de sărutul lui Bobby; a simțit apropierea lui chiar dacă el nu era acolo, și senzația aceea a cutremurat-o și atunci.

Mai târziu, la club, Riva stătea la o masă și asista la numărul lui Tommy-O, într-o pauză. În seara aceea peruca lui era neagră, lungă, dreaptă și teatrală. Purta o rochie

aproape transparentă din paiete auriii cusute pe o plasă, niște cercei mari și rotunzi de aur și o capă de blană. La încheieturi avea brățări aurii cu rubine strălucitoare.

— Sunt autentice? l-a întrebat ea.

— Rubinele? Aș! Nu-s făcut din bani.

Ochii îi avea machiați cu dermatograf negru și arăta uluitor.

— Merg pe imaginea de prințesă egipteană în seara asta, dragă, a spus el strigând ca să se facă auzit prin zgomotul de veselă, pahare ciocnite și discuții de femei și bărbați.

Barul era înțesat de marinari care strigau să fie serviți și de fete ușoare care stăteau agățate de prada lor.

— Te pierzi aici, a răspuns ea la fel de tare. Ar trebui să fii la Hollywood.

— Mie-mi spui, păpușă? Vino cu mine!

Și-au luat paharele și au găsit un separeu mai liniștit, departe de bar, iar zgomotul s-a mai atenuat.

— Dar asta e adevărată?

S-a întins să atingă blana.

— Asta? Asta sigur e, dragă, a spus el și i-a făcut cu ochiul. Nurcă adevărată. Cadou de la un admirator bogat. Vrei s-o încerci?

I-a întins-o și ea și-a pus-o pe umerii goi, după care a început să-și țuguie buzele ca o vedetă de cinema, făcându-l să hohotească cu râsul lui lătrat și să împroaște cocteilul.

— Ai primit ecusonul? a întrebat-o el.

— Mi-l aduce Gianni în seara asta. O să fie la fel ca al fetelor care sunt hostess?

El a dat din cap.

— Cam la fel. Ale lor au inițialele poliției din Malta și număr de înregistrare. Oficial, trebuie să aibă peste douăzeci și unu de ani.

— Unele par mai mici.

El s-a strâmbat.

— Hm… Alea trebuie s-o șteargă când vine poliția la verificări.

— Sunt plătite bine?

— Câștigă o landa – un soi de jeton – de fiecare dată când conving un barcagiu să cumpere o băutură. Se descurcă destul de bine.

— Se și… știi tu… – a înclinat capul într-o parte – se duc cu bărbați?

El a zâmbit.

— Nu aici, dragă.

— Există bordeluri?

El și-a încrețit nasul și a tresărit puțin.

— Oficial, sunt interzise. Dar unele baruri au la etaj cămăruțe. Într-o perioadă, fetele erau examinate să nu aibă boli venerice, teoretic de patru ori pe lună.

— Și acum nu mai sunt?

— Nu, chérie. Patrula Navală de Uscat și Poliția Militară vin pe aici mai în fiecare noapte, dar se ocupă de scandaluri și bătăi, prea puțin de fete.

— Cine are grijă de ele? Mă refer la fetele de la bar și la hostess.

— E o zonă cam tulbure. Aici, la club, Gianni. Dar el e plevușcă.

În momentul acela, Riva l-a văzut pe Gianni intrând înăuntru cu o fată micuță, cu părul blond-deschis, trăsături delicate și o bărbie mică și ascuțită. Nu părea să aibă șaisprezece ani.

— Uită-te la ea, a spus ea.

Împreună cu ei era un bărbat cu părul grizonant și baston. Chiar dacă era întors într-o parte, era convinsă că l-a mai văzut undeva.

— Asta s-ar putea să fie fata care o să stea cu tine, a spus Tommy-O.

— Am auzit că o să vină cineva… Știi cine e tipul?

— Da, și mi-aș fi dorit să nu știu.

I-a luat fața în palme și a sărutat-o pe nas.

— Scuză-mă, fată dragă, dar urmez eu. Oricât de mult mi-ar plăcea să discut cu tine despre avantajele și dezavantajele prostituției, trebuie să mă schimb repede, înainte ca băștinașii să-și piardă răbdarea. Și când spun băștinași nu mă refer la maltezi.

Ea a râs și s-a uitat după el cum merge dezinvolt cu tocurile lui înalte până când a fost înghițit de mulțimea care dansa. Doar faptul că stătuse cu Tommy-O o făcuse mai optimistă și starea proastă de mai devreme îi dispăruse. Avea să fie bine. Bobby avea să apară în curând.

Încăperea lungă și îngustă se umplea, deși datorită oglinzilor de pe pereți întotdeauna părea că sunt acolo de trei ori mai mulți oameni decât erau. Formația începuse să cânte ceva vesel și ritmat, iar bărbații strigau înnebuniți după melodie – majoritatea erau marinari ce-și țineau în brațe fetele machiate strident cu care aveau să plece ceva mai târziu. Cel puțin la barul lui Johnny din Paris nu existau cămăruțe la etaj. Și-a amintit cum trebuise să-și șteargă rujul roșu și fardul înainte s-o ia tatăl ei furios de la secția de poliție. Avea impresia că s-a întâmplat într-o altă viață. A tras aer în piept și l-a dat afară încet. Tatăl ei. Ce s-o întâmpla acum cu el? Oare izbucnise scandalul? Sau reușise să mușamalizeze totul? Credea că probabil nu va afla niciodată. S-a gândit să-i scrie lui Claudette, să-i spună că e

bine – nu trebuia să-i dea o adresă. Dacă ar fi putut vorbi cu ea, ar fi fost și mai bine, dar știa că nu se poate. A simțit un junghi în inimă gândindu-se la sora ei. Atât de mult ar fi vrut să aibă vești despre ea și despre cele trei fiice ale ei – Hélène, Élise și micuța Florence.

CAPITOLUL 20

Florence

Devonshire, iarna

Florence rodea stiloul și se uita pe fereastră. Și acum avea în minte ultima scrisoare de la Hélène. Nu-i venea să creadă că Suzanne a fost ucisă după toate actele de bravură pe care le făcuse în ultimii ani. Gândindu-se la Suzanne, la Henri, la surorile ei și la nesiguranța în care trăiau și acum, gândul îi revenea tot mai des la amintirile despre războiul din Franța. Și la ziua aceea neagră pe care ar fi vrut să o poată uita.

A luat stiloul și a început să scrie în caietul pe care îl începuse atunci, după cea mai rea zi din viața ei. Jack era acolo. O ajutase. O luase în brațe și o dusese de lângă cadavrele bărbaților care o țintuiseră cu forța și pe care Élise îi împușcase.

Jack o văzuse pe Florence învinețită și traumatizată, aplecată, pe jumătate goală, peste masa din bucătărie. O dusese în brațe departe de ce se întâmplase acolo. Oare faptul că o văzuse așa, atât de vulnerabilă și de expusă, afecta felul în care o vedea acum? S-a crispat amintindu-și ziua aceea îngrozitoare. Murdară, întinată, fusese incapabilă să vorbească, tot ce voia era să șteargă violul acela din minte. Jurnalul devenise singura ei supapă de evacuare. Singurul mod în care a putut să gestioneze rușinea, vinovăția și furia. Rațional, știa că violul nu se produsese din vina ei, dar senzația de culpabilitate tot persista.

Îmi aduc aminte, a scris ea. Pericolul care pândește în spatele ușii. Ușa închisă. Ușa pe care eu, în naivitatea mea,

am deschis-o de bunăvoie. Ușa pe care eu însămi am deschis-o, ușa prin care violența a intrat în casa mea – în trupul meu – în sufletul meu. Chiar și când mă luptam și mă împotriveam știam că eu am fost cea care a lăsat-o să intre. Iar acum senzația de pericol din spatele ușii nu mă părăsește de tot.

Ochii i s-au împăienjenit și a pus stiloul jos. De când venise în Anglia, silise amintirea aceea să se ascundă într-un colț al minții, mai ales cât timp multe din viața ei pluteau în suspensie. Dar acum, că lucrurile se așezaseră puțin și începuse să lucreze la conac – pregătea masa de seară și prânzul și cina în weekend –, amintirile îi reveneau mereu. Reveneau, reveneau, reveneau. Și nu le putea opri.

Cu caietul în fața ei, pe masa din bucătărie, se forța să le înfrunte și în final, pagină după pagină, a găsit puțină liniște. Unde odinioară gătea și făcea gem, acum își nota cele mai cumplite sentimente.

Jack era plecat tot timpul – de obicei la Londra, bănuia ea, cu toate că el nu-i spunea asta – și, în ciuda slujbei de la conac, Florence se simțea foarte singură. Avea nevoie de cineva cu care să vorbească și se tot gândise să se ducă la cabina telefonică de la răspântie și să sune la numărul pe care i-l dăduse Bruce, dar ceva o împiedicase.

A deschis radioul. Era cu baterii și știa că ar trebui să se ducă în garaj să-l încarce, pentru că altfel s-ar închide în curând. La știri se vorbea tot despre rachetele V2 pe care le foloseau germanii de la începutul lui septembrie. Fuseseră poreclite „conducte de gaz zburătoare“, pentru că guvernul ascunsese adevărul și dăduse vina pe explozii la magistralele de gaz pentru distrugerile și morțile din Londra. Acum toată lumea știa că sunt rachetele „nemernicului de Hitler“.

A închis aparatul de radio; era prea deprimant. S-a apucat să citească o vreme. Cartea despre Malta pe care o luase de la bibliotecă era plină de cuvinte, dar nu avea destule fotografii. Ea ar fi vrut mai mult ca orice să vadă, așa că și-a imaginat un loc însorit cu o mare albastră și strălucitoare și adieri blânde de vânt.

S-a uitat la ziua geroasă care se vedea pe fereastra bucătăriei. Nu era nicio adiere blândă de vânt acolo. Acum iarna pusese stăpânire pe țară. În fiecare dimineață atârnau țurțuri de pervazuri afară, iar înăuntru baba iarna fusese ocupată, desenând pe geam sofisticate ferigi înghețate, dar nu și la bucătărie. Soba avea grijă să nu se întâmple asta.

Și-a luat paltonul de lână, și-a pus la gât un fular gros, pălăria și mănușile și a ieșit din casă să se plimbe pe lunca netedă din față. Promoroaca pe care o văzuse când s-a trezit încă mai rezista și deja îi pătrundea frigul în oase. S-a gândit că pârâul a înghețat și a pornit pe iarba aspră să se uite. Era gheață, dar apa curgea. A zărit o pasăre mică și ciudată, care părea că înoată pe sub apă. S-a uitat mai atent și a fost încântată când pasărea a ieșit din apă, s-a scuturat, s-a aplecat puțin, după care s-a urcat pe o piatră să cânte, iar când a început un tril melodios, s-a hotărât s-o caute în cartea lui Jack despre păsări. O păsăruică așa de vioaie și grăsuță, neagră în partea de sus, cu o pată albă mare pe piept și coada scurtă, nu putea fi greu de găsit.

S-a întors să plece acasă.

Cu mult înainte să ajungă a văzut corbii. Patru erau – mari, negri și impunători. Nu îi plăceau deloc și de când veniseră, cu vreo săptămână în urmă, se simțise neliniștită.

Seara i-a dat pisoiului să mănânce, bucuroasă că până la urmă acceptase să-l ia, iar el s-a ghemuit lângă ea în pat. Dar vântul urla afară, ferestrele zăngăneau de ploaia care

bătea în ele și i se părea că pereții se strâng în jurul ei. A aprins veioza de pe noptieră, dar pe urmă s-a auzit un pârâit puternic și veioza s-a stins. A bâjbâit pe întuneric după chibrituri și lumânări în sertarul mesei. Jack îi spusese că aprovizionarea cu energie electrică e problematică în timpul iernii și insistase că trebuie să fie mereu pregătită. A găsit, în sfârșit, ce îi trebuia, a înfipt lumânarea într-un sfeșnic și apoi a aprins fitilul cu chibritul. Flăcăruia pâlpâia și în colțurile camerei se mișcau amenințător umbre lungi.

Furtuna dura și dura, lua casa cu asalt până când Florence a avut senzația că nu se va opri niciodată. Și-a imaginat cerul frământat și învolburat, zeii furioși, propriul trup învârtindu-se prin nori și și-a tras păturile peste cap. Nu a ajutat-o. Lumea încetase să mai fie reală și în toiul nopții a visat că o pierde pe Hélène la fel cum Claudette o pierduse pe Rosalie. În visul ei încâlcit nu era nimic bun. La marginea lumii era negru. Groaznic de negru. Hélène apărea din umbre ca un spectru în ceață și Florence o striga, striga la ea până când o ustura gâtul: „Stai! Stai!“ Până la urmă Hélène s-a întors, s-a uitat drept prin ea, ca și cum nici n-o vedea, și apoi a râs, cu un râs amar, gâtuit, înainte să plece și să dispară peste margine, în bezna aceea. Abisul. Hélène căzuse peste marginea lumii, dar nu, până la urmă nu căzuse. Florence o împinsese. O împinsese pe propria soră în abis, în întuneric. S-a trezit țipând și respirând greu, înspăimântată, inima îi bubuia și obrajii îi erau uzi de lacrimi.

Deși febrilă, a reușit să mai doarmă puțin, în timp ce vântul urla și corbi-fantomă zburau prin cameră. Când s-a trezit și a vrut să se ridice i s-au tăiat picioarele. A scuturat-o un frison și s-a urcat înapoi în pat, unde a zăcut toată ziua, trecând de la frig cumplit la căldură insuportabilă. A

transpirat până când s-au umezit așternuturile, dar se simțea prea rău ca să le schimbe. S-a mutat în cealaltă parte a patului, unde era uscat. Când și partea aceea s-a udat și și-a dat seama că pisoiul plecase, s-a făcut ghem ca să se liniștească.

Florence s-a trezit în camera înghețată, cu o durere înfiorătoare de cap, și îi era așa de frig, încât avea impresia că i-au înghețat oasele. Era a doua zi sau a treia? Și-a tras iar pătura peste cap, dar când a avut impresia că e cineva jos a încercat să coboare din pat. Își dădea seama că nu se simte la fel de rău ca înainte, dar picioarele îi erau încă moi și nu după mult timp a renunțat. Revenită în pat, a ascultat cu neliniște. Putea fi Belinda? Apoi și-a auzit numele. Jack. Slavă Domnului! A strigat cu voce răgușită și slabă.

— Aici. Sunt aici.

L-a auzit urcând scările și apoi ușa s-a deschis larg, iar el a intrat.

— Doamne, ce naiba…

S-a dus repede să tragă draperiile, în timp ce ea se chinuia să se ridice în fund. S-a apropiat de ea cu privirea îngrijorată.

— Ești bolnavă.

Ea a încuviințat din cap.

El i-a dat părul ud de pe față.

— Dumnezeule, ești rece ca gheața.

— Mi-a fost cald, mi-a fost frig și nu pot să stau în picioare.

— S-a stins soba. De-asta e așa frig aici.

— Îmi pare rău. Tu mi-ai spus să n-o las să se stingă.

— Ți-a fost prea rău.

— Ce se întâmplă cu mine?

— O gripă urâtă, presupun. Bântuie. Acum mă duc să-ți aduc un pahar cu apă și pe urmă alimentez soba și aprind focul peste tot, inclusiv aici.

— Nu mă îmbolnăvesc așa de rău de obicei.

— Știu. Deocamdată culcă-te. După ce se încălzește în casă, o să vedem ce-i de făcut. Camera asta trebuie aerisită.

— Nu pot să cobor pe scară.

El a zâmbit.

— Găsesc eu o soluție.

— Erau corbi. Am știut că o să se întâmple ceva rău când i-am văzut.

El i-a adus un pahar cu apă și ea l-a ținut cu mâna tremurândă. Apoi el a plecat să încălzească în casa.

Ceva mai târziu s-a întors, iar ea s-a chinuit din nou să se ridice în fund când el s-a urcat în pat lângă ea.

— Focul arde zdravăn, așa că o să te duc în sufragerie. Trebuie să-ți schimb cearșafurile și să deschid ferestrele. O să aprind și aici focul mai târziu.

Ea a dat din cap.

— Soba se încinge mai greu, așa că nu pot să-ți fac deocamdată ceva cald de băut. Acum o să te prind cu o mână pe după umeri și cu alta pe sub picioare. Ești gata?

A ridicat-o din pat.

— Dumnezeule! Ești ușoară ca un fulg. Ai mâncat ceva cât am fost plecat?

Când s-a trezit a doua zi dimineață, Florence a știut că se însănătoșește. Dormise profund, fără corbi care să zboare prin cameră și fără alte vise pe care să și le amintească. „Trebuie că am delirat noaptea trecută“, s-a gândit ea și s-a cutremurat amintindu-și coșmarul cu Hélène. S-a răsucit cu grijă să se așeze pe marginea patului și pe urmă și-a verificat picioarele. Până acum era bine. Dar ceva era diferit. În afară

de trosnetele pe care le auzea dinspre soba de jos, lumea părea complet amuțită. A reușit să ajungă la fereastră și a tras draperia.

— Vai! a exclamat ea uimită.

Tot universul devenise alb. Dealul din spatele casei, copacii goi, arbuștii. Și-a găsit halatul și a deschis ușa de la dormitor. Jack probabil o auzise de jos, pentru că a venit imediat să o ajute.

— Ce mă bucur că te-ai ridicat.

— Zăpada.

— Știu.

— Nu avem mâncare.

— Avem o grămadă. Cât ai moțăit tu lângă foc ieri, am fost să iau câte ceva de la Ronnie. Plus că mai venisem cu niște resturi de la Londra. Hai, trebuie să mănânci.

A sprijinit-o ținând-o de talie și au coborât încet la bucătărie, unde acum era cald și plăcut. I-a tras un scaun unde putea să se uite la lunca înghețată.

— E superb, a spus ea, zâmbindu-i. Revigorant. Poate facem o plimbare prin zăpadă.

— Nu azi. Sunt nămeți uriași la ușă, și în față, și în spate. Ar trebui să ne dezgropăm cu lopata.

— Mâine?

— Hai să așteptăm să te faci bine. În orice caz, frigul o să mai dureze câteva zile. Vrei terci?

— Cred și eu.

Ușurată că se simte mai bine, a râs cum nu mai râsese de multă vreme și era așa de plăcut. În timp ce el amesteca în oală, ea stătea transfigurată de priveliște.

— Ninge iar. Uite. Nu-i așa că e magic?

— Ești exact ca un copil, a spus el, arătând cu spatula spre ea.

Timp de trei zile au rămas în casă privind ninsoarea care continua să cadă învârtejindu-se dincolo de ferestre. Pe lângă frumusețea priveliștii, Florence avea senzația că lumea de dincolo de zăpadă încetase să mai existe și rămăseseră doar ei doi. Niciodată nu fusese mai fericită. Jack îi citea și îi spunea povești amuzante, iar ea i-a povestit puțin despre jurnal. O bună parte din timp dormea ghemuită în fotoliul mare de lângă foc, în timp ce Jack îi făcea mâncare și avea grijă să se simtă bine.

În dimineața celei de-a patra zile, el a spus:

— Apropo, un tip pe care îl cunosc eu are o casă în Sicilia și vrea să o verifice un arhitect, să vadă dacă e bună de locuit, așa că m-a rugat pe mine. E plin de bani și din câte se pare casa e superbă, dar foarte posibil deteriorată. La o aruncătură de băț de Malta, știi?

Ea l-a privit, neînțelegând bine ce vrea să spună.

— Ai putea să vii și tu… dacă vrei, a spus el degajat. Evident, nu înainte să se termine războiul, și nici atunci nu prea știu cum să ajungem acolo. Ți-ar plăcea?

Când s-a uitat la ea, Florence s-a ridicat în picioare, s-a dus la el și l-a luat în brațe așa, cum stătea pe canapea. I-a simțit răsuflarea caldă pe gât și au stat îmbrățișați un pic mai mult decât ar fi trebuit.

Apoi ea s-a retras.

— Ai vreo veste de la Belinda?

El a dat din cap.

— Da. Ne-am văzut. Tot nu vrea să meargă înainte cu divorțul dacă nu-i dau o parte din casă.

— Trebuie să ai răbdare. Să aștepți să se răzgândească.

— Aproape că-mi vine să cedez. Pur și simplu nu mai vreau ca Belinda să fie responsabilitatea mea. Dar, ascultă

ce-ți spun, se va logodi cu Hector în prima secundă după ce vom divorța în sfârșit. În fine, acum trebuie să plec la fermă.

— Pot să vin cu tine?

— Am curățat cărarea, dar cred că un drum prin zăpadă e prea mult pentru tine.

— Vreau așa mult să merg prin zăpadă.

— Bine. Ce ar fi să faci o mică plimbare cu mine, iar la fermă mă duc mai târziu.

Ea a zâmbit, și-a tras ghetele, și-a aranjat pălăria, paltonul și fularul și a fost la ușă înainte să apuce el să-și pună cizmele de cauciuc.

— Hai, leneșule, a spus ea și a râs.

— Eu cred că ești puțin cam nebună, doamnă.

— Puțin?

El a zâmbit și a deschis ușa pe care a năvălit un aer rece. Zăpada era încă neatinsă și Florence, vrăjită, a inspirat aerul rece și apoi a pornit spre luncă. Era așa de liniște încât avea senzația că mintea ei e goală și calmă.

— Nu pe acolo, i-a spus el întinzând mâna după ea. E prea riscant. Nu știm unde e teren solid și unde nu.

— Am fost pe acolo înainte să mă îmbolnăvesc și am văzut o păsăruică frumoasă care căuta mâncare sub apă.

— A, trebuie să fi fost o mierlă de pârâu.

— Chiar se scufunda în pârâu.

— Cum arăta?

— O chestie mică și dolofană, cu pieptul alb.

— Sigur e mierlă de pârâu. I se mai spune sturz de apă. Hai să mergem pe cărare. E mai sigur. Ține-te de mine, i-a zis Jack întinzându-i cotul să se prindă de el. Poți să te uiți în cartea despre păsări cât sunt eu la fermă.

Crengile copacilor atârnau sub greutatea zăpezii, iar cărarea era încă de un alb imaculat, cu mormane mari de zăpadă pe o parte. Cerul era perfect senin și soarele care se reflecta în zăpadă îi orbea, în timp ce aerul părea făcut din cristale, proaspăt și rece.

Respirația lor făcea aburi în față, în timp ce urcau încet dealul. S-a ridicat un val de pulbere fină de zăpadă și a zburat în vânt, iar pe la jumătatea dealului s-au întors. Florence mergea puțin mai în față și, când Jack se uita spre vale, ea s-a aplecat la pământ și a țipat:

— Bătaie cu bulgări!

A aruncat unul, ratându-l doar cu puțin.

El a râs, a făcut un bulgăre și a aruncat.

Înviorată, ea a mai făcut unul, la fel și Jack. Au aruncat în același timp. El nu a nimerit, dar bulgărele ei l-a lovit în piept și ea a luat-o la fugă, împiedicându-se în zăpadă. El a ajuns-o din urmă rapid, a prins-o și au căzut amândoi pe un nămete, râzând și scuipând zăpada. Obrajii lui erau roz, la fel și nasul, iar ochii verzi îi străluceau. Ea i-a simțit răsuflarea caldă pe față și inima a început să-i bată tare când totul a încremenit. A ascultat liniștea adusă de zăpadă, așteptând cu răsuflarea oprită. A urmat un moment de incertitudine… și pe urmă Jack s-a împins în mâini și s-a ridicat repede, încheind momentul.

CAPITOLUL 21

A doua zi, când Jack a răspuns bătăii din ușă, era un curier. Jack a luat de la el telegrama și a strigat-o pe Florence.

— Pentru tine, a spus el când ea a venit în fugă pe scări, după ce îl văzuse pe curier.

Cu inima în gât, ea a desfăcut telegrama. Vești bune sau rele, nu se știe niciodată.

Pe urmă a exclamat încântată:

— O, Doamne! E o veste minunată. Élise a născut.

— Când?

— Acum două zile. O fată, a chițăit ea.

A inspirat adânc, după care a izbucnit într-un râs exuberant.

— Avem o nepoțică. Eu și Hélène. Avem o nepoțică.

Jack i-a zâmbit.

— Nu-mi vine să cred. Trebuie să le scriu imediat. O să-i trimit lui Élise felicitările mele și o să-i spun de zăpadă.

— I-ai spus că ai o slujbă?

— Da, în ultima scrisoare.

Lui nu îi spusese cât a fost de surprinsă Hélène să audă că stă în Devon. Dar Florence îi scrisese iar și insistase asupra faptului că e așa de liniște și că Jack e rareori acolo – ceea ce era adevărat la vremea aceea. Le scrisese deja despre Claudette și rugămintea ei de a o căuta pe Rosalie, sora ei de mult pierdută. Spusese și de ceartă, dar o asigurase pe Hélène că acum situația cu mama pare să fie mai bună.

După ce a terminat scrisoarea de felicitare pentru Élise, a dansat prin bucătărie, incapabilă să asimileze pe deplin informația. I se părea un miracol.

— Sunt mătușică, a spus ea țipând de bucurie. Sunt mătușică.

Și pe urmă a început să plângă.

— Hei, a spus Jack și a tras-o spre el. E în regulă.

Când a ținut-o să-i cerceteze chipul, ea s-a uitat în ochii lui atât de plini de compasiune și a simțit ceva în adâncul ființei. A început să râdă și să plângă în același timp, fără măcar să știe despre ce e vorba, ca un copil care freamătă de bucurie și care pe urmă nu-și poate stăpâni lacrimile.

— Așa de mult aș vrea să fiu acolo, Jack. Mă doare că nu sunt cu ele.

El a luat-o în brațe.

— Știu. Un copil, o nouă viață în familie, e un lucru așa de important și trebuie să fie groaznic că nu ești acolo.

— Da.

El i-a dat drumul și s-a îndepărtat.

— Ei, cred că se cuvine să sărbătorim cu un pahar de porto.

— Ai porto?

— L-am păstrat. A, și Ronnie mi-a dat asta.

I-a întins o cutie de tablă.

— E prăjitură de Crăciun. Și mi-a mai dat un pui mic, șase ouă, patru felii de bacon, o bucată mică de brânză, pâine, cartofi, mere și niște rădăcinoase.

De data aceasta Jack insistase să-și utilizeze cupoanele pentru rații. Florence era încântată, pentru că legumele pe care le cultivase ea erau acum ascunse undeva, în zăpadă, și oricum nu se făcuseră. Cât fusese Jack plecat, trăise cu fiertură de ovăz, varză de iarnă de la Gladys și ouă prăjite, așa că asta însemna belșug.

— O să fac o mâncare fastuoasă pentru cina festivă de diseară, a spus ea.

El și-a îngustat ochii.

— Hai să vedem cum te simți mai târziu.

Ea a dat din cap, dar în realitate nu asculta. Se simțea plină de vigoare, ca și cum era gata să urce pe cel mai înalt munte. Mă rog, poate nu asta. Urcase la munți cât să-i ajungă toată viața.

Puțin mai târziu însă, Florence a fost uimită să vadă cât de obosită se simte, ca și cum cineva ar fi scos-o brusc din priză. Așa că, după ce i-a spus lui Jack că se duce să tragă un pui de somn, l-a lăsat să aprindă focul.

S-a dezbrăcat, și-a pus cămașa de noapte și a adormit imediat. Când s-a trezit nu-i venea să creadă că deja s-a întunecat. A bâjbâit după comutatorul veiozei de lângă pat, l-a apăsat și, când lumina palidă a inundat camera, a căscat. De când dormea? Și-a găsit papucii, și-a luat halatul gros, cu garnitură de lasetă, și pe urmă a pornit spre scară, dar ajunsă acolo a adulmecat. Pui prăjit. Jack prăjea puiul.

— Bună, somnoroaso, a spus el când a intrat în bucătărie.

— Scuză-mă.

El i-a zâmbit.

— Nicio problemă.

— Parcă ziceai că nu știi să faci nici ouă.

— Am spus că nu știu să le fac decât prăjite.

Deci și tu îți amintești, și-a spus ea în gând, dar cu glas tare a spus:

— În fine, miroase superb.

— Ia loc, mademoiselle. Uite, prinde!

Și i-a aruncat o cutie de chibrituri, arătându-i patru lumânări noi puse în sfeșnice pe masă. Ea a aprins lumânările cât el se ocupa de mâncare.

— Avem vin? l-a întrebat ea.

— Vine acum. Roșu, deja destupat și aerat. Știu că în mod tradițional la pui se bea alb, dar eu sunt băutor de vin roșu.

— Și mie îmi place vinul roșu și nu dau doi bani pe tradiție.

— Asta-i fata mea.

— Nu prea mai sunt fată.

El s-a întors să se uite la ea, și-a îngustat ochii doar o fracțiune de secundă și între ei a fost ceva ce Florence își dorea cu disperare să înțeleagă. Și apoi a înțeles. Recunoaștere. Felul în care el rămăsese cu gura întredeschisă – ca și cum ar fi fost puțin surprins – i-a spus că o vede prima oară cu adevărat.

— Nu, a spus el foarte încet, mai mult pentru el decât pentru ea. Nu mai ești.

— Ce?

— O fată.

A observat, s-a gândit ea cu inima bătându-i tare. A observat.

Pe urmă el a pus cartofii și legumele pe un platou și a adus puiul la masă. I-a tăiat o bucată și i-a întins o farfurie plină cu mâncare.

— La naiba, nu pot să mănânc atât.

Au ciocnit după ce el a turnat vinul, lumânările pâlpâiau și Florence se simțea mulțumită. Și el părea mulțumit, iar ea nu voia să îi strice starea, dar după felul în care tocmai se uitase la ea… și-a dat seama că trebuie să-l întrebe de Hélène. Nu mai putea amâna subiectul.

După ce au terminat de mâncat, și-a stăpânit nervii și a spus:

— Trebuie să discut ceva cu tine.

— Mă gândeam eu.

Era ceva plat în tonul lui și a urmat un moment de tăcere când el s-a uitat la ea cu o expresie serioasă și fermă.

— Dă-i drumul.

Ea a simțit că roșește și căldura i s-a ridicat în obraji.

— Trebuie să te întreb ce simți pentru Hélène.

El a dat din cap.

— Ei?

A urmat o tăcere lungă și neplăcută. Florence nu auzea decât vântul de afară.

— Am citit întrebarea în ochii tăi, a spus el. Dar am fost prea laș sau… nu știu… În orice caz, am încercat să rezist.

— Să reziști?

— Știi că istoria relațiilor mele e complicată.

— Belinda?

A durat o clipă până să răspundă.

— Hélène mi-a fost foarte… dragă, presupun. E un om minunat și i-am admirat tăria de caracter, dar eu nu eram pregătit. Și nu am fost îndrăgostit de ea, nici atunci și nici acum.

Florence a dat din cap, ușurată, dar știa că e ceva mai mult.

— Dar te-ai culcat cu ea? a întrebat ea încet, încercând să nu pară acuzatoare.

— O dată.

A făcut pauză o clipă și a clătinat din cap.

— N-ar fi trebuit să se întâmple. Nu a fost bine și mă consider vinovat de asta, dar era așa de supărată… În fine, în ultima noapte petrecută în Franța am stat la distanță.

— Îmi amintesc.

— Aproape imediat ce ne-am întors în Anglia i-am scris, via Geneva, evident, ca să clarific situația.

— Nu mi-ai spus.

— Nu. A fost o scrisoare grea. Pe urmă, era ceva între mine și Hélène. I-am mulțumit, i-am spus cât de mult a însemnat pentru mine prietenia ei și i-am dorit numai bine în viitor. Știam ce simțea când eram în Franța, cu toate că nu a spus niciodată, dar am vrut să înțeleagă că nu e nicio șansă ca între noi să mai fie ceva. I-am spus că sper că o să fim întotdeauna prieteni.

Florence a simțit o înțepătură și a lăsat capul în pământ.

— Biata Hélène, a șoptit ea, gândindu-se cât de rănită trebuie să se fi simțit sora ei.

— Asta îți răspunde la întrebare? a întrebat el.

Ea nu a răspuns imediat, dar pe urmă a ridicat capul și s-a uitat în ochii lui.

— Cred că știi și tu că nu.

El a ridicat sticla de vin.

— Goală.

Florence a aprobat.

El a clătinat din cap ca și cum și-ar fi adus aminte.

— Traversarea munților cu tine a fost extraordinară. Am văzut în fiecare zi cât de îngrozită ești, dar asta nu te-a oprit niciodată. Ai fost curajoasă, Florence. Foarte curajoasă.

— Jack, eu cred…

Disperată să-l atingă, a întins mâna cu inima bubuindu-i, dar el nu a reacționat și, simțindu-se respinsă, și-a retras mâna. A inspirat adânc și încet ca să se calmeze.

— Eu nu pot să-ți ofer ce ai nevoie, Florence. Sunt un bărbat în vârstă, un divorțat deprimat, și, dacă evenimentele nu ne-ar fi adus laolaltă, s-ar fi terminat de mult. Nu vezi? Nu sunt omul de care ai nevoie. Sunt doar un om cu care ești nevoită să stai o perioadă.

Ea a dat încet din cap, dar mușchii gâtului i se contractaseră și nu putea vorbi. Da, vedea. Era umilitor, dar vedea.

S-a ridicat în picioare.

— Mă simt obosită, a reușit ea să spună cu vocea cât a putut de normală. Cred că mă duc să mă culc.

Și a urcat scările, s-a suit în pat și a plâns fără zgomot cu perna peste față.

CAPITOLUL 22

Într-una din dimineţile dintre discuţia cu Jack şi Crăciun, Florence a înfruntat realitatea. Era timpul să fie pragmatică. Jack nu o iubea şi, deşi se prefăcea că nu e mare lucru, îşi simţea inima frântă pentru că ea chiar îl iubea. Dar Jack ridicase ziduri în jurul inimii lui şi ea nu putea face absolut nimic. Faptul că nu fusese îndrăgostit nici de Hélène nu schimba nimic – sora ei tot ar fi devastată dacă ar şti că Florence a nutrit pentru el sentimente aşa de profunde.

Venise o scrisoare de la Claudette, în care o caracteriza pe sora ei ca fiind iubitoare de distracţii şi afectuoasă. Mama îi explicase că părinţii lor n-au înţeles-o niciodată pe Rosalie, că întotdeauna fusese ciudată si că încercaseră să-i înăbuse spiritul pentru că îi speria. Rosalie probabil s-a simţit atât de neiubită, a înţeles Florence şi a simţit un val de compasiune pentru fata aceea. Nu e de mirare că a fugit. Acum, după ce se gândise la toate, Florence luase decizia să plece în Malta imediat ce se va termina războiul, singură.

Între timp o să ia legătura cu Bruce. Poate se va dovedi un bun prieten, iar ea deja îl plăcea. Ezitase să-l sune, dar ştia că trebuie să-şi întindă aripile, să iasă mai mult în lume şi să nu mai plângă după Jack. Aşa că în cabina telefonică a format numărul repede, înainte să se răzgândească. Nu se aşteptase să răspundă chiar el şi a fost puţin uimită când i-a auzit vocea.

— Florence! Ce bine îmi pare să te aud, a spus el.

Liniştită de căldura pe care a simţit-o în vocea lui, şi-a amintit cât de drăguţ părea.

— Scuză-mă că a durat atât. Am fost teribil de ocupată. Mi-ar plăcea să fac o plimbare în atașul tău când se topește zăpada.

— Dumnezeule! Fii gata! Prognoza arată că zăpada mai ține vreo două zile. Așa că… ce zici de joi? Știu că nu stai departe de fermă, dar unde locuiești, mai exact? Vin să te iau la zece dimineață.

— Trebuie să mă duc la lucru seara.

El a râs.

— O să ne întoarcem cu mult timp înainte de asta. Pe motocicletă îngheți în perioada asta. Nu uita să te îmbraci bine.

Joi a auzit motocicleta prin fereastra dormitorului și a alergat în grabă pe scări, sperând să-și poată lua lucrurile înainte să aibă timp Jack să deschidă ușa. Și-a pus paltonul, căciula de lână, dar nu-și găsea mănușile. Cât le căuta, a auzit că Jack deschide ușa și apoi voci. Și-a găsit mănușile și a ieșit repede.

— Scuză-mă, Bruce, nu-mi găseam…

El i-a zâmbit.

— Nicio problemă, am stat puțin de vorbă cu Jack.

— Vă cunoașteți?

Era uimită, nu se așteptase și nu era pregătită pentru asta.

— Un pic, a spus Jack cam posac, după care a intrat în casă și a închis ușa după el.

Plimbarea nu a durat mult. Într-adevăr era prea frig, dar i-a plăcut să simtă vântul care îi ardea obrajii și s-a simțit bine și cu Bruce. El a oprit, a parcat motocicleta la marginea unei păduri și s-au plimbat puțin, lovind cu piciorul frunzele de pe pământul înghețat în timp ce discutau cu ușurință despre război, despre slujba lui și a ei. I-a spus de surorile ei și de cât îi era de dor de ele. Bruce o

asculta cu atenție și i-a spus că el nu o are decât pe mama lui. Ar fi vrut să se înroleze, dar, fiind doctor, era exclus de la recrutare, ceea ce pentru mama lui fusese o ușurare. Așa că în loc de asta lucrase doi ani într-un spital militar din Plymouth înainte să revină în Exeter, unde se specializa acum în cardiologie.

— Întotdeauna ți-ai dorit să fii doctor? l-a întrebat ea.

— M-am născut cu dorința de a fi doctor. Când eram mic, pisicile și cățeii se ascundeau când mă vedeau alergând spre ei cu fâșii de ziar și lipici care ziceam că e o alifie cu care îi tratez.

Ea a râs.

— Trebuie să fie totuși greu uneori să fii doctor în spital.

— Nu la fel de greu cum e pentru soldații care se întorc de la război. Nu e vorba doar de oase rupte sau de membre lipsă.

— Da, știu. Sora mea, Hélène, e soră medicală în Franța.

— Mi-ar plăcea să mă întâlnesc cu ea odată. Să ne comparăm observațiile.

Bruce era altfel decât Jack, mai direct, cu mai puține complicații și contradicții. Știa ce face și avea un scop clar în viață. Îi plăcea asta. Pe drum spre motocicletă ea a alunecat pe pământul înghețat și el a luat-o la braț. Și asta i-a plăcut.

Când a lăsat-o acasă, i-a luat mâna înmănușată și i-a strâns-o.

— Mi-ar plăcea să te mai văd, a spus el. Și poate, când se mai îmbunătățește vremea, mai facem o plimbare cu motocicleta. Eventual spre coastă. Deși e posibil ca toate plajele unde ar fi putut debarca vehicule-amfibie să fie minate, așa că va trebui să alegem cu grijă zona.

Acasă, Florence a făcut eforturi să se comporte cât mai normal posibil. Jack n-a spus prea multe despre ieșirea ei cu Bruce, dar părea mai taciturn ca de obicei și refuza să o privească în ochi. Dar apoi, în ajunul Crăciunului, a tăiat un pin și l-a târât în casă. Era o surpriză și ea a avut senzația că e un fel de cadou de împăcare.

— Sunt niște decorațiuni în mansardă, cred. Bunica mea ținea foarte mult la pomul ei. O să mă duc să le caut mai târziu.

Și pe urmă a ieșit afară și a revenit cu niște laur, iederă și o cutie de carton.

— Sunt conuri aici, a spus el.

Ea a bătut din palme, încântată.

— O să decorez eu cât cauți tu globurile.

— S-ar putea să fie colinde la radio, a spus el. Te-ar ajuta?

— Nimic nu te introduce mai bine în spiritul sărbătoresc precum colindele.

— Apropo de spirit, a adăugat el. Am descoperit o sticlă veche de Armagnac în ce a mai rămas din cramă. Ar trebui să fie încă bun. M-am gândit că o să-ți aducă aminte de casă.

Ea a dat din cap, dar a rămas cu fața întoarsă.

— Te simți bine, Florence? a întrebat el.

Ea a încuviințat, dar tot nu s-a uitat la el. Îi era așa de dor de casă, dar făcea eforturi să nu plângă în fața lui.

Cântând colindele preferate care se difuzau la radio s-a simțit mai bine, a întins iedera pe polița de deasupra șemineului și a așezat acolo conuri și laur. Era un an minunat pentru planta cu fructe roșii și vesele și în scurt timp a făcut ca toată camera să arate festiv. A sesizat că el nu adusese vâsc.

Ceva mai târziu el a coborât cu o cutie de lemn.

— Cred că astea sunt, a spus.

A pus cutia pe măsuța de cafea și a ridicat capacul. Ea a căutat cu grijă și a văzut că sunt pachete individuale înfășurate în mătase. După ce el a aranjat bradul și l-a fixat bine cu bucăți de cărămidă și un strat de pietre deasupra, ea a luat unul dintre pachețele. L-a desfăcut și a găsit o ciocănitoare mică și albă cu aripi verzi care avea o găurică în cap, ascunsă cu un disc metalic și o buclă de sârmă.

— Decorațiunile astea de sticlă ale ei sunt toate făcute și pictate manual, a spus el.

— E așa de delicată. Mi-e frică să nu o sparg.

— Nu o spargi.

A scos un pachet din cutie, care de data asta a dat la iveală o căsuță de turtă dulce din sticlă aurie și plină de inimioare. I-a întins-o.

— Aduc niște sfoară și un foarfece. Astea trebuie prinse bine în brad imediat.

După ce s-a întors, au continuat să desfacă pachetele și să agațe ornamente de sticlă în formă de inimă, diverse alte păsări, stele și îngerași. Toate agățate destul de sus ca să nu ajungă pisoiul la ele.

— E un bon sau ceva aici, a spus ea. Scris de mână în…

Și s-a uitat mai atent.

— A, da. Lauscha, Germania.

— Înseamnă că unele globuri datează cu mult înainte de Primul Război.

Ea a desfăcut doi ciorchini grei de struguri roșii.

— Dumnezeule, a spus el. Îmi amintesc de ăștia. Nu i-am mai văzut de ani buni. E Kugel german autentic… Cred că aveam doar cinci sau șase ani când mi-a dat voie bunica

să țin unul în mână. Avea ciorchini de struguri, dar avea și mere, pere, conuri, fructe mici. Să vedem dacă mai sunt și altele.

Au desfăcut alte pachete și au găsit mai multe ornamente Kugel în diverse culori: albastru-cobalt, verde, auriu și ametist.

— Sunt căptușite cu argint adevărat, a spus el. Mi-a arătat când am spart unul și mi-a spus că într-o zi vor fi valoroase. Mă întreb de unde le-a luat.

Florence a ridicat din umeri. Globurile germane îi creaseră o senzație ciudată în stomac. Atât de multe informații lipseau din viața ei. Ce îi lăsase ca moștenire ei Friedrich și ea nu știa? Trebuie să fie un milion de mărunțișuri, nu doar plăcerea grădinăritului, despre care știa că o are în comun cu fratele ei, Anton, ci alte lucruri necunoscute. Care era culoarea lui preferată? Îi plăcea peștele? Anton îi spusese că lui îi place să pescuiască. Îi plăcea și lui Friedrich? Dar să înoate? Lui Florence îi plăcea mult să înoate. Și ar fi și lucruri mai importante, pe care acum nici nu putea să și le închipuie. De când aflase de tatăl ei, avea impresia că i s-a modificat psihicul. Mai simțea și acum muzica vieții ei franceze sunându-i în inimă, dar cumva ritmul ei nu mai era la fel.

Ea și Jack și-au petrecut restul serii de ajun destul de liniștit, au lichidat delicioasa prăjitură de la Gladys, îmbibată bine cu lichior de cireșe făcut în casă, au băut Armagnac, care într-adevăr i-a amintit lui Florence de casă, și au ascultat BBC Home Service în fața focului. După știri s-au bucurat de o adaptare radiofonică după Alice în Țara din Oglindă și mai târziu, la nouă și jumătate, de muzică pentru seara de ajun interpretată de orchestra simfonică a BBC-ului. Nu au pomenit în discuțiile lor de Hélène sau de

întâlnirea ei cu Bruce și s-au dus la culcare la zece și jumătate. Dar Florence încă simțea o urmă de tensiune între ei.

CAPITOLUL 23

Era liniște când s-a trezit în dimineața de Crăciun, exceptând torsul micului Bart, care reușise cumva să adoarmă exact lângă fața ei, făcând-o să strănute. S-a gândit la Crăciunul din Franța, cu surorile ei, înainte de război, la cât de multă gălăgie era, și s-a întrebat cum o să fie acum, cu un copil în casă. Deja au terminat lungul ospăț numit de ei Le Réveillon – masa din ajunul Crăciunului pe care francezii o luau la miezul nopții –, cu toate că nu știa cine să le fi gătit sau ce au avut de mâncare. Proviziile probabil că se împuținau groaznic, din cauză că nu era ea acolo, să se ocupe de ele.

Și le-a imaginat înainte de război. Hélène, care lustruia totul înnebunită până când lucea, înainte să vină lumea – le-ar fi lustruit și pe Florence și pe Élise, dacă ar fi lăsat-o; Hélène întotdeauna fusese foarte strictă. Iar Élise aducea crenguțe verzi chiar în ultima clipă și le-ar fi agățat peste tot. Exista vin fiert în baruri. Vin fiert. Și gândul acesta i-a adus lacrimi în ochi. Dar și le-a șters și și-a adus aminte cum stătea ea la bucătărie, pregătind gâsca. Aproape că simțea mirosul vechii ei bucătării și iar a tânjit după sentimentul acela că ești acasă.

Apoi, pe vremea aceea, venea Marie cu doctorul Hugo și aduceau o imensă bûche de Noël, o buturugă de Crăciun frumos decorată, făcută cu ciocolată și castane. Și Marie mai avea și o cutie plină de fructe, smochine uscate, alune, nuci, arahide, nuga și struguri uscați. Ca să ai noroc în noul

an, după masă trebuia să mănânci treisprezece dulciuri diferite, reprezentându-i pe Iisus și pe cei doisprezece apostoli.

Dar pe urmă venise războiul și Crăciunul n-a mai fost niciodată la fel, cu toate că ele făceau tot ce puteau. Iar acum se schimba din nou. Cât de tulburător putea fi – ai impresia că lumea ta va rămâne neschimbată și va continua la fel ca înainte, dar dintr-odată, fără ca tu să faci nimic, absolut nimic, se dă cu totul peste cap. Se întreba dacă Friedrich și Anton vor mânca stollen, prăjitura presărată cu un strat gros de zahăr praf și coaptă cu mirodenii. Și se vor gândi la ea?

S-a dat jos din pat și s-a uitat în oglindă. Avea ochii înroșiți și înlăcrimați. Așa nu merge. Trebuie să fii fericit de Crăciun, așa că a încercat să-și compună o față veselă și a verificat în oglindă să vadă dacă are succes. Hm… Nu era grozav. Dar în curând aveau să meargă la Gladys, iar Gladys mereu o înveselea, orice ar fi fost.

S-a spălat, s-a îmbrăcat și a coborât.

— Crăciun fericit, i-a spus Jack și, cu un aer jenat, i-a întins o cutiuță.

— Vai, nu mă așteptam…

— O idee de ultim moment, a spus Jack întrerupând-o.

A deschis cutia și acolo, cuibărită pe o catifea roșie, era cea mai frumoasă brățară pe care o văzuse vreodată. Două lănțișoare de argint cu perle și pietricele albastre înșirate pe ele.

— A fost a bunicii, a spus el.

— E superbă.

— Perlele sunt autentice, iar pietricelele albastre sunt safire. Mi se pare că bunicul i-a adus-o din India.

— Trebuie să fie teribil de prețioasă. O moștenire de familie. Ești sigur că vrei să mi-o dai mie?

El a zâmbit.

— Cui altcuiva? În orice caz, bunica ar fi încântată că e purtată.

După un mic-dejun ușor, când au fost gata amândoi, ea și Jack au ieșit să vadă cum e vremea. Când au ieșit, a început să ningă din nou. El s-a uitat la cerul plumburiu.

— Ninsoare abundentă, cred. N-aș lua mașina.

— E în regulă. Mergem pe jos.

El a intrat din nou în casă, iar ea a început să tropăie mărunt ca să se încălzească, așteptându-l. Jack a ieșit cu o cutie în mână.

— Ce ai acolo?

— Vin, coniac și fructe uscate. Aduse de la Londra.

— Dumnezeule! Cum le-ai luat? a întrebat ea încruntându-se. Nu cu bonurile de rație.

— Nu de pe piața neagră, dacă la asta te gândești. Mi-a dat-o un cunoscut, pentru că l-am scos din Franța în siguranță. I-am spus că nu-mi datorează nimic, dar a insistat.

— O cutie întreagă?

El a dat din cap.

— Familia lui e fantastic de bogată, așa că a făcut un raid la casa lor din Gloucestershire și mi-a adus și mie o parte din pradă.

Când au bătut la ușa casei de la fermă, Ronnie a deschis și i-a poftit în bucătărie.

— Suntem toți în sufragerie, a spus el și i-a împins în față pe un coridor lung.

Florence, care a intrat prima în cameră, a rămas cu gura căscată. Un brad uriaș de Crăciun, care ajungea până la

tavan, strălucea de zeci de lumânări pâlpâitoare. Lumânări mici, adevărate, puse în niște suporturi micuțe, superbe. I-au dat lacrimile, iar Gladys, care stătea în picioare lângă foc, alături de un collie adormit, a zâmbit.

— Știu că nu poți să fii cu familia, draga mea, așa că am vrut ceva special pentru tine.

Nodul din gât a împiedicat-o un moment să vorbească, dar apoi s-a dus direct la Gladys și s-au îmbrățișat.

— Mulțumesc, i-a șoptit Florence. Mulțumesc mult.

— Acum dă-mi voie să-ți fac cunoștință cu Grace, prietena mea din Exeter. I-am povestit totul despre tine.

— Bună, a spus o femeie cu părul castaniu și cu pielea albă ca laptele, care s-a ridicat în picioare și i-a strâns mâna lui Florence.

— Și, evident, a continuat Gladys, deja l-ai cunoscut pe fiul lui Grace, Bruce.

— Ce bine îmi pare să te văd, a spus ea, nu știam că vei fi aici.

El i-a zâmbit cald și s-a ridicat s-o sărute pe obraz.

— Nu ar fi trebuit să fiu, a spus el oarecum în șoaptă, dar știam că vii tu și, după o mulțime de lingușiri și un schimb de tură de ultim moment, am ajuns.

Florence a simțit că roșește.

— Hai, Florence, a spus Gladys, ia loc pe canapea lângă Bruce.

Florence a aruncat o privire spre Jack, care stătea și se uita la picioare.

— Jack, a spus ea. Nu îi dai lui Gladys cutia?

Când a ridicat capul, Florence a văzut ceva nou în ochii lui. Nu erau acuzatori. Asta nu. Dar aveau o expresie pe care ea n-o putea defini, ca un fel de durere. Deși i s-a părut că momentul acela se întinde la nesfârșit, în realitate nu

durase așa de mult și se părea că nimeni altceva nu observase. Jack i-a dat cutia lui Gladys, care a deschis-o și le-a arătat celorlalți conținutul. Ronnie a spus:

— Vai, ce noroc, și noi care eram pe bere de casă.

După câteva secunde, Florence a văzut că Jack face eforturi să se adune și să se scuture de senzația aceea – care o fi fost – și i s-a strâns inima. A cântărit momentul și i s-a părut îngrozitor de greu. Jack simțea ceva pentru ea, știa asta, chiar dacă el n-ar fi admis niciodată. Dar acum își revenise și râdea.

— Toate sunt primite, așa că locul cel mai bun pentru ele era aici.

— Ai vreun vin dulce?

Gladys a răscolit în cutie.

— Ptiu, ce naiba e asta? Dramb… cum îi zice ăstuia?

— Drambuie, a spus Jack. Whisky scoțian, miere, plante aromatice și condimente. Din pivnița tatălui prietenului meu.

— Cum trăiesc alții, nu? Atunci hai să-l încercăm.

— De obicei se servește după masă, a spus Jack.

— Ei, cui îi pasă? Dă-l încoace.

Și Ronnie s-a dus la bucătărie, revenind cu o tavă cu pahare. A turnat și au băut. A turnat iar și au băut iar.

Florence s-a dus după Gladys la bucătărie s-o ajute cu mâncarea și, în timp ce pregăteau, Gladys i-a șoptit:

— Îți place Bruce, nu?

— Da, e foarte drăguț.

— E tare amorezat de tine. Ai putea nimeri mult mai rău. Dar, cum ziceam, ai grijă să nu-i rănești sentimentele. E un băiat bun.

Florence a râs.

— Pentru Dumnezeu, Gladys, ce tot spui?

Când mâncarea a fost gata și toată lumea a fost servită, s-a lăsat o liniște deplină în timp ce mâncau. Delicios, spunea toată lumea, timp în care Ronnie îi strecura bucățele de mâncare acelui collie nesățios. Pe urmă Gladys a pus în mijlocul mesei budinca de Crăciun flambată, pe fondul multor exclamații de „ooo“ și „aaa“.

— Nu e brandy, e băutură făcută în casă, a spus Gladys. Dar arde destul de bine.

Florence s-a uitat la cei din jur. Chipuri fericite, obraji roșii, ochi strălucitori, mai ales ai lui Bruce. Războiul era uitat.

— Mai vrea cineva ceva? a întrebat Gladys, cu limba puțin împleticită.

Florence a clătinat din cap și le-a trimis în gând urări de Crăciun lui Claudette, lui Hélène, lui Élise, micuței Victoria și tuturor prietenilor ei vechi din Franța.

Au deschis aparatul de radio să asculte mesajul de Crăciun adresat de regele George imperiului.

Când a venit vremea să plece, Florence a observat un smoc imens de vâsc care apăruse miraculos deasupra ușii de la intrare. Putea să jure că nu fusese acolo când veniseră și a surprins-o pe Gladys făcându-i cu ochiul lui Ronnie. Bruce s-a ridicat și a venit la ea să o îmbrățișeze.

— Ne vedem în curând, sper, a spus el și Florence a dat din cap fără un cuvânt.

Apoi el a sărutat-o pe obraz și ea știa că a roșit, dar spera că toată lumea o să creadă că e din cauza vinului.

Ea și Jack și-au luat paltoanele, fularele și căciulile și au pornit spre ușă.

— Trebuie s-o săruți, omule, a strigat Ronnie.

Jack stătea stânjenit sub vâsc, cu mâinile în buzunare. S-a aplecat și i-a dat un sărut pe obraz.

— Păi, nu așa, a continuat Ronnie. Hai, băiete! Dă-i unul ca lumea.

Ignorându-l, Jack a deschis ușa și a ieșit. Văzuse Florence cu adevărat dorința în ochii lui, o clipă? Sau doar ar fi vrut să vadă asta?

Cerul era senin și luna era plină cât au mers spre casă, fără să-și vorbească.

CAPITOLUL 24

Începutul lui aprilie, 1945

Florence își amânase cea de-a doua vizită la mama ei, dar acum, că vremea era mult mai plăcută, ceruse câteva zile libere și luase trenul ca și prima dată, doar că acum a ajuns când totul era în floare. Războiul nu se terminase încă, dar florile vesele proclamau cu entuziasm că se va termina în curând. Își amintea chipul alb și tras pe care îl avusese mama ei data trecută, dar acum Claudette a întâmpinat-o la ușă și i-a luat imediat mâinile într-ale ei. Florence își făcuse griji că ar putea fi și acum pierdută în gândurile despre șansele ei ratate și visurile spulberate, dar ea zâmbea. Dacă făcuse vreo autoanaliză de la ultima ei vizită, nu era evident.

— Chérie, a durat așa de mult, speram să vii mai demult.

— Am lucrat, am pus bani deoparte să plec în Malta. Dar ți-am explicat. Și încerc să-mi dau seama cum aș putea să ajung acolo. Chiar dacă se termină războiul, nu cred că va fi simplu.

— Ai spus că e o slujbă cu jumătate de normă.

— Da, lucrez seara și în weekenduri, dar în fiecare seară și în fiecare weekend, cu excepția Crăciunului.

— Pot să te ajut eu cu banii pentru Malta, s-a oferit Claudette. În fine, mă bucur că ești acum aici. Intră și îți fac un ceai. Mă tem că nu e decât ceai de mentă: pur și simplu nu pot găsi un ceai negru decent. Îl iau cu mătura de pe jos, odată cu praful, sunt convinsă.

— Criza e tot mai mare. Dar războiul se va termina în curând, nu?

Mama ei a dat din cap.

— Chiar acum câteva zile am auzit la radio că trupele americane au cucerit Okinawa, ultima insulă care mai era deținută de japonezi.

Inițial, Florence s-a gândit că mama ei uitase de promisiunea că va fi mai deschisă, fiindcă au petrecut o bună parte a după-amiezii lucrând împreună în grădină, iar seara ascultând la radio. Ușa trecutului rămăsese bine închisă, dar răbdarea ei a fost răsplătită în cea de-a doua seară, când Claudette a spus aproape din senin:

— Chiar l-am iubit pe bărbatul pe care tu l-ai crezut tată, a spus ea. M-ai întrebat asta ultima dată când ai fost aici.

Florence se întreba dacă nu cumva mama ei se pregătește să rescrie istoria, se întreba dacă nu va auzi vreo versiune anodină a realității și și-a ținut o clipă respirația, conștientă că ușa de la hol e deschisă și că se aude ticăitul pendulei.

A expirat lent și a încercat să-și stăpânească emoțiile.

— Da, și, sincer, mă simt ușurată să aud asta.

— Era un om bun, dar Friedrich… ei, el era altfel.

— Mi-a plăcut de el, a spus Florence cu simplitate. Și de fiul lui, Anton, fratele meu vitreg. Nu știu cât de mult va trebui să treacă după război până îi voi revedea.

Mama ei a mijit ochii.

— Tu chiar vrei să-i întâlnești?

— Cred că da, dar nu știu dacă voi putea să ajung în Germania… Ai spus că Friedrich era altfel decât tata. Poți să-mi spui în ce fel?

Florence a simțit că atmosfera din cameră se schimbă și privirea mamei a căpătat un aer distant.

— O, chérie… el a fost sufletul meu, viața mea.

Florence a întins mâna și mama ei i-a strâns-o.

— Când ai fost aici data trecută, am fost prea șocată ca să vorbesc. Am ascuns totul așa de multă vreme, am îngropat

tot, am încercat să șterg tot. Credeam că am reușit, dar când mi-ai spus că l-ai întâlnit și că secretul meu a fost descoperit mi-aș fi dorit să se deschidă pământul să mă înghită.

— Maman, a murmurat Florence, simțindu-se puțin vinovată că i-a provocat atâta tulburare.

Claudette a oftat, cu privirea pierdută.

— Nu trebuie să-mi spui, maman, e în regulă.

Claudette a ridicat mâna, făcându-i semn să tacă, și ai fi zis că dintr-odată e acolo, pierdută în vremea când se întâmplaseră toate.

— N-am putut să mă duc la el și să vă las acolo. Friedrich ar fi fost bucuros să vă ia pe toate, dar cum aș fi putut să vă iau de lângă tatăl vostru din Anglia? Ar fi fost sfâșiat.

Florence a spus încet, aproape în șoaptă:

— Deci ai rămas cu el din cauza noastră?

Claudette s-a uitat la ea cu un aer uimit, dar apoi a dat încet din cap.

— Da. Presupun că așa am făcut.

— Și ai fost nefericită.

— Nu văd ce altceva puteam să fac.

Ochii ei erau acum mari și goi.

— Dar nu puteam nici să respir fără Friedrich… simțeam o durere sfâșietoare în mine. În fiecare zi trăită după aceea am avut impresia că aș putea să mor dintr-asta. Îmi doream să mor. Sună ridicol acum, dar mă simțeam foarte nesigură. Mă țineam de mobile când voi erați la școală sau cu bona. Trebuia să mă țin ca să nu cad. Asta simțeam. Au fost zile rele, rele de tot, chérie.

Florence era șocată, o durea sufletul de mama ei și ochii i se umpluseră de lacrimi. Era foarte trist și aproape prea tulburător de ascultat.

S-a uitat la Claudette, care își acoperise gura cu mâna tremurândă.

Durerea pe care mama ei nu o arătase niciodată și de care nu vorbise niciodată era acum evidentă. O înăsprise cu anii, până când cea care fusese odinioară a rămas captivă într-o carapace dură.

Claudette a vorbit din nou.

— Privind în urmă, poate că ar mai fi fost vreo cale, dar eu nu o vedeam. Am făcut ce am crezut că ar fi mai bine pentru voi.

— Ți-ai sacrificat propria fericire.

— Nu mi se cuvenea. Eram căsătorită…

Florence a simțit că lacrimile încep să-i curgă acum.

— Dar, ai dreptate, nu eram fericită. Într-o zi s-a rupt ceva în mine și am luat o supradoză. Tatăl tău m-a găsit și mi-a turnat soluție salină pe gât până când am vomitat.

Florence se uita țintă la ea, cu lacrimile scurgându-i-se pe obraji și cu respirația superficială. Era mult mai rău decât își închipuise și ea nu știuse nimic. Oare Hélène și Élise știuseră?

— E…

Claudette a făcut o pauză.

— E atât de dureros să admit, dar nu am fost o mamă bună.

Lui Florence i s-a strâns iar inima.

— Te rog, nu spune asta, a implorat-o ea.

— Acesta e adevărul. Îmi pare atât de rău, Florence. Voi erați fetele mele scumpe și eu n-am știut. Îmi văd eșecul în ochii lui Hélène, îl văd în încruntarea lui Élise și îl văd și la

tine, fata mea dragă. Am fost prea absorbită de propria nefericire și nu v-am fost alături când aveați nevoie de mine. Niciodată nu am fost. De-asta v-am trimis în Franța. Era mai bine decât să vă bazați pe o mamă prezentă doar cu trupul, nu cu sufletul sau cu mintea. În schimb, în Franța puteați învăța să vă bazați una pe cealaltă.

Florence nu a vorbit, nu putea vorbi. Dar a luat o gură de aer, s-a ridicat și s-a dus la mama ei, îmbrățișând-o strâns. Claudette era slabă, mult prea slabă, și Florence o simțea cum tremură, iar în curând a început să plângă. Florence a închis ochii și a continuat s-o strângă în brațe. Pe mama ei o costase scump să vorbească despre viața pe care o ascunsese atâta vreme.

Au plecat la culcare la scurt timp după aceea și a doua zi Claudette i-a spus de ce fugise Rosalie. La Paris, familia fusese în pragul unui scandal pentru care o învinuiau pe Rosalie. În realitate, nu fusese deloc vina ei. Ea fusese doar mesagerul, dar era așa de nefericită, încât a crezut că nu are altă variantă decât să plece. Și, desigur, Rosalie niciodată nu se înțelesese cu părinții lor, care erau foarte stricți și voiau ca ea să se mărite cu un bărbat onorabil și să se așeze la casa ei. Ea nu voia asta, voia să fie dansatoare.

— Uite, i-a spus Claudette chiar înainte de a veni taxiul care urma s-o ducă pe Florence la gară. Asta e pentru tine.

A pus în palma lui Florence o brățară de argint sclipitor cu talismane.

— S-o porți tot timpul. Rosalie are una exact la fel, cu aceleași talismane. O purta mereu, spunea că-i poartă noroc. Dacă o să găsești o brățară identică, o s-o găsești pe Rosalie.

— Altceva poți să-mi mai spui despre Rosalie?

Claudette părea palidă, ca și cum dezvăluirile pe care le făcuse cu o zi în urmă o epuizaseră, dar ochii îi erau ciudat de strălucitori.

— Doar că a fost dansatoare de cabaret la Paris. Părinții noștri nu știau, dar mie mi-a spus.

— Am înțeles, dar, maman, nu arăți prea bine, a spus Florence. Aș putea să mai stau să te ajut.

— Nu fi caraghioasă, s-a răstit Claudette. Mă simt foarte bine.

Iar expresia iritată a ochilor lui Claudette a făcut-o pe Florence să zâmbească, bucuroasă – în fine, aproape bucuroasă – să vadă că mama ei nu și-a pierdut irascibilitatea care fusese pavăza ei atâta vreme.

— Te iubesc, maman, a spus Florence, a îmbrățișat-o și atunci a venit taxiul.

Aproape tot drumul a avut ochii încețoșați de lacrimi, iar când a luat-o Jack de la gara din Exeter tot nu putea vorbi. Când au ajuns la Meadowbrook, el a întrebat-o dacă se simte bine și dacă poate să dea drumul la radio, iar ea a dat din cap. Era 12 aprilie și au auzit vestea că, după doisprezece ani ca președinte al Statelor Unite, Franklin Delano Roosevelt murise în urma unui accident cerebral masiv.

Florence asculta șocată. Acest om își condusese țara în cele mai grele vremuri, împotriva Germaniei naziste, a cărei înfrângere era iminentă, și a japonezilor, acum în plină retragere.

— Vai, a spus ea cu voce gâtuită. E teribil de trist că nu a apucat să vadă finalul.

Jack a întins brațele spre ea și s-a dus la el. A plâns atunci pentru președintele american și a plâns pentru mama ei, pentru ea și pentru Jack, pentru cele două surori ale ei și

pentru toate prin câte trecuseră și a plâns pentru o lume în care era posibil războiul cu atâtea morți fără rost și fără folos.

În așteptarea terminării războiului, Florence oscila între o senzație tot mai mare de ușurare și teama că totuși ceva rău s-ar putea întâmpla. Jack o asigura că nu va fi așa și părea că nu mai trebuie să plece așa de des, cu excepția unor deplasări ocazionale de câteva zile făcute undeva, în Dorset, când își lua la el doar briceag, un rând de haine de schimb, o periuță de dinți și o busolă. Spunea că brigada de operațiuni speciale nu își va încheia misiunea mai înainte de sfârșitul anului, sau poate începutul anului următor, dar sarcina lui era în mare parte să finalizeze acțiunea. Era mai mult decât îi spusese vreodată despre ocupația lui.

Vestea bună era că Belinda acceptase, în sfârșit, divorțul și renunțase să mai pretindă o parte din Meadowbrook. Jack a părut mai fericit după asta, cu toate că nu știa ce a făcut-o să se răzgândească. Florence bănuia că acum, când sfârșitul războiului era aproape, Belinda, la fel ca toată lumea, voia să înceapă o viață nouă.

Jack începuse să vorbească iar despre Sicilia și, cu mult timp înainte să fie stabilită vreo dată sau să existe măcar o decizie fermă de a merge, Florence începuse să citească despre insulă, să vorbească despre ea și chiar să viseze la ea. Cu toate că se hotărâse să meargă singură în Malta, ar fi fost mult mai bine să vină și Jack. Când se gândea la Sicilia, se vedea plutind liberă, precum o creatură mitică înaripată care zboară pe deasupra caselor scăldate în soare și a mărilor albastre și sclipitoare. În visele ei mergea desculță pe plaje pustii, simțea nisipul cald când își mișca degetele de la picioare și valurile care îi udau tălpile.

Se uita la insulă, în atlasul geografic de la Jack, și îi urmărea conturul cu vârful degetului. În mod ciudat, Sicilia o chema într-un fel în care Malta nu o chemase până atunci. Oare Rosalie simțise la fel, o fi stat în Sicilia să înoate în apele ei învolburate și s-o fi decis să rămână acolo?

— Ce zici de asta? l-a întrebat ea pe Jack, văzând cu ochii minții personajele legendei siciliene pe care o citea în cartea de la bibliotecă.

El a murmurat ceva nedeslușit.

— Legenda fântânii Aretusa din Siracuza, Jack. Mi-ar plăcea să merg acolo. Crezi că am putea?

— Păi, dacă o să mergem și nu uita că nu e nimic stabilit încă – ar trebui să se termine războiul ăsta blestemat…

— Da. Da, știu, a spus ea iritată.

El a râs, dar nu răutăcios.

— Feribotul spre Malta pleacă din Siracuza, așa că presupun că ar fi posibil.

Florence s-a uitat din nou în carte.

— Apa curge dintr-o stâncă naturală printr-o fisură și formează un bazin. Se spune că zeița Artemis a transformat o nimfă arcadiană pe nume Aretusa într-un izvor care curge pe sub pământ și iese la suprafață în Ortigia, ca să scape de un zeu.

— Deci avea contact direct cu zeița? a întrebat Jack.

Florence a zâmbit.

— Nu toate nimfele frumoase aveau? Se pare că fântâna e fermecată, cei care se iubesc îi ating apa și își pun dorința să aibă copii și să fie fericiți.

— Și bine fac. Doar că legenda cu Etna și uriașul Enceladus sau cea cu ciclopii sunt mai pe gustul meu. La școală am fost silit să studiez clasicii și a trebuit să citesc ceva din Metamorfozele lui Ovidiu.

— Îh! Uriași cu un singur ochi. Nu, mulțumesc.

El și-a acoperit un ochi și a făcut o față fioroasă.

Ea s-a strâmbat și l-a amenințat cu perna.

— Ție îți place nonficțiunea, nu? Povești de război, cu bătălii și așa mai departe.

El a mijit ochii.

— Nu neapărat. Îmi plac romanele lui Graham Green, iar Inima întunericului de Joseph Conrad e una dintre cărțile mele preferate.

— Altceva?

— Doamna Bovary. Ți-ar plăcea, sunt convins.

— Cine a scris-o?

— Flaubert, a apărut în 1856. E despre o femeie, Emma Rouault, care se căsătorește cu gândul că va avea o viață plină de lux și de pasiune. Dar soțul ei este groaznic de plicticos și ea are o aventură. Dar amantul o trădează și ea e copleșită de dezamăgire și disperare.

— Pare cam sumbru.

— Ce o face minunată e felul în care autorul dezvăluie o întreagă lume de indivizi vicioși, cu vieți meschine și minți înguste. Nu scapă nimeni.

Florence s-a gândit la cele spuse de el. Trădarea de care pomenise o făcea să se simtă vinovată. Nu exact asta făcea ea îndrăgostindu-se de Jack, deși Hélène îl iubea? Când nu pleca și rămânea aici, în Devon, în ciuda faptului că el îi spusese, mai mult sau mai puțin, că nu o iubește, iar ea se hotărâse să meargă mai departe? Și totuși nu mersese.

CAPITOLUL 25

Florence a deschis ușa bibliotecii, a salutat-o din cap pe bibliotecară și s-a dus direct la secțiunea Referințe. Aveau noroc că biblioteca din Barnsford era bine dotată, deservind și alte sate din apropiere. Era încă devreme și în bibliotecă era liniște, așa că Florence a găsit rapid dicționarul de care avea nevoie și s-a așezat la o măsuță din colț. Era aproape de o fereastră laterală, prin care se vedea brutăria, un loc în care era puțin probabil să fie deranjată. A pus pe masă geanta de umăr și a căutat în ea cartea veche de bucate, cu filele îndoite. Șeful ei, lordul Hambury, bătrânul de la conac, i-o dăduse spunându-i:

— O s-o găsești aici, cu traducerea în engleză capsată.

Înainte să înceapă, a ridicat privirea din cărți și s-a gândit la Bruce. Îl văzuse la petrecerea de anul nou și apoi când speraseră să ajungă pe coastă cu motocicleta, dar iar era prea frig și abandonaseră excursia. În loc de asta, își petrecuseră după-amiaza într-o ceainărie drăguță, stând de vorbă ore în șir, și ea avusese impresia că e cu un prieten pe care îl știe de ani întregi. Azi era prima lui zi liberă de atunci și ceva mai târziu urmau să se întâlnească în fața cinematografului din Exeter. Florence spera să ruleze Casablanca, pentru că Gloria îl văzuse și îi vorbise despre Humphrey Bogart cu mult lirism și cu steluțe în ochi.

A deschis cartea de bucate și s-a uitat la dedicația din interior – un scris german, gotic, pe care nu îl putea descifra, deși când cartea s-a deschis la pagina dorită denumirea prăjiturii era destul de inteligibilă.

Berliner Pfannkuchen

— Berliner Pfann… kuchen, a șoptit ea, încercând să pronunțe cuvintele ciudate.

Aflase că lordul Hambury fusese diplomat la Berlin înainte de Primul Război Mondial, iar ambasada de acolo angajase un bucătar german de lux. Cel puțin asta credea Florence că a spus. În cea mai mare parte a timpului părea că alunecă în trecut, iar sora Carol, care venea la el de două ori pe zi, îi spusese că se îndreaptă spre senilitate. În orice caz, soția bătrânului învățase rețeta gogoșilor lui preferate – și asta era. Cu lacrimi în ochi, el o implorase pe Florence să i le facă, iar ea acceptase, pentru că-i era milă. Acum a pescuit bucata de hârtie îngălbenită care nu mai era prinsă de pagină și a citit ce se mai vedea din traducerea în engleză.

4 căni făină

1 ½ uncii drojdie

¼ căni zahăr

¾ căni lapte plus 2 linguri…

5…

Asta era tot ce putea descifra, plus câteva cuvinte.

… se prăjesc gogoșile… se scurg… se folosește gem.

A oftat. Cel puțin jumătate din rețetă era distrusă de apă. Nu îi rămânea decât dicționarul. Scosese dicționarul german-englez de pe raft din curiozitate, nu se așteptase să aibă așa multă nevoie de el. Câteva clipe a studiat rețeta originală, în germană. Nu înțelegea cuvintele, evident, dar și grafia era teribil de demodată și imposibil de citit. S-a uitat la pagina de titlu și a văzut că a fost publicată în 1905.

S-a uitat la ceas. Asta avea să-i ia ceva timp, iar ea trebuia să plece la Exeter cu autobuzul de unsprezece și un sfert.

Încet, dureros de încet, s-a concentrat să descifreze cuvintele și pe urmă să le caute în dicționar, notându-și în caiet ceea ce credea că e traducerea corectă.

Ceva mai târziu a tresărit auzind în spate un foșnet, s-a întors și a văzut o femeie solidă, de vârstă medie, care stătea în picioare și se uita la cărți.

— Bună ziua, doamnă Wicks, a spus Florence, apoi a împins scaunul și s-a ridicat în picioare.

Doamna Wicks era femeia care stătuse cu ea la masă în sala organizației femeilor, cea care îi vorbise despre un posibil loc vacant de bucătar la conac.

— Mă bucur așa de mult să vă văd. Trebuie să vă mulțumesc…

— Germană, a șuierat femeia, întrerupând-o și arătând-o cu degetul. Ești de-a lor.

— Cum? a făcut Florence înspăimântată, șocată nu doar de dezgustul pe care îl vedea pe chipul femeii, ci și de cât de aproape era de adevăr.

Femeia a mijit ochii.

— Am auzit de oameni ca tine.

— Ce vreți să spuneți?

Vocea îi ieșise subțire și ascuțită. A inspirat adânc, ca să se calmeze.

— Spioni care trăiesc printre noi. De ce citești în germană dacă nu ești de-a lor? Și vorbești germana, nu?

Florence a încercat să-și păstreze calmul, cu toate că inima îi bătea nebunește.

— Deloc. Lordul Hambury m-a rugat să-i fac niște gogoși care-i plăceau când lucra la ambasada britanică din Berlin. Asta e tot. Aici e rețeta.

Doamna Wicks s-a oțărât.

— Păi, ce să spui și tu, nu?

— Serios, dacă aș fi spion german, așa sta să caut ceva în văzul lumii, într-o bibliotecă publică?

Femeia i-a aruncat o privire furioasă și Florence a început să-și bage lucrurile în geantă. Trebuia să plece de acolo.

— Mi s-a părut mie că vorbești cam ciudat. M-am gândit la asta după ce ne-am întâlnit la organizația femeilor și am discutat cu vecina mea. Păreai o fată drăguță, dar ceva era în neregulă. Vecina mea spunea că trebuia să mă duc la poliție.

Florence și-a înghițit neliniștea și a spus bățoasă:

— Ei bine, nu sunt germană și mă simt extrem de jignită că vorbiți așa.

Cu mâinile în șolduri, femeia a zâmbit cu un aer sumbru.

— Dovedește, atunci.

— Ah, pentru Dumnezeu! a strigat Florence într-un acces de furie, uitând cu totul să-și pondereze reacția. E ridicol. Încercam să-i fac o favoare lordului Hambury, atâta tot. E bătrân și singur și am vrut să-i fac o bucurie. Și, dacă vreți să știți, am trăit o vreme în Franța, așa că n-aveți decât să credeți ce vreți. Dar poate de-asta vi s-a părut că vorbesc cam ciudat, cum spuneți.

Doamna Wicks a zâmbit cu satisfacție.

— Ei, vezi. Știam eu. Noi pe aici nu prea simpatizăm nici broscarii. Să-l lase așa pe Hitler să-i calce în picioare…

Florence a oftat. La naiba! De ce a trebuit să pomenească de Franța? Dumnezeu știe ce minciuni o să scornească femeia pe la spate. Nimic nu se împrăștie mai repede ca un scandal bun. În scurt timp tot satul o să creadă că nu e englezoaică, ba chiar că e germană, dacă doamna Wicks o să-și transmită mai departe suspiciunile. Era gata să plângă, oscilând între furie și rușine – după câte avusese de îndurat

în Franța, să ajungă să fie acuzată așa, oricât ar fi fost de nedrept. Fusese nevoită să fugă din Franța din cauza asta. Oare va fi nevoită să fugă și din Devon?

A luat autobuzul spre Exeter, ascultând-o pe taxatoare cum le spune tuturor „scumpete“ și „drăguță“. Auzea fără să vrea două babe care bârfeau pe bancheta din spate și asta a enervat-o și mai mult. Își dăduse întâlnire cu Bruce la intersecția străzii North cu aleea pe care se afla cinematograful. După discuția pe care o avusese cu doamna Wicks la bibliotecă rămăsese într-o stare de furie și de tristețe, dar când a coborât din autobuz și l-a văzut pe Bruce așa de bucuros că o vede, și-a mai revenit puțin.

— Cum a fost drumul? a întrebat-o el după ce a îmbrățișat-o scurt.

— Bun. Scuză-mă că am întârziat.

— Mai avem timp, dar trebuie să o luăm la picior.

— Două bătrâne trăncăneau despre cât de groaznici sunt germanii. Și naziștii sunt, sigur că sunt, dar nu toți germanii sunt groaznici. Detest felul în care războiul ne face să împărțim totul în „noi“ și „ei“.

Nu i-a spus de scena din bibliotecă.

El a zâmbit.

— Știi, vorbești ca o adevărată englezoaică. Nu mă refer la accent. Ci la cuvintele colocviale.

— Mi se trage de la timpul petrecut cu Gladys.

Gaumont era singurul cinematograf redeschis în Exeter după bombardamentele din 1942, iar în ziua aceea urma să ruleze un film britanic de război. Pentru ea, ieșirea aceea însemna vreo oră de speranță smulsă din viața ei tulbure. Luminile din sală se stinseseră când au mers să se așeze pe scaune și deja se difuzau știrile producătorului de jurnale Pathé. Plasatoarea le-a luminat cu lanterna zona în care

aveau locurile, cam pe la jumătatea rândului, și și-au cerut scuze în șoaptă când s-au strecurat pe lângă oamenii deja așezați, care acum bombăneau nemulțumiți.

Era dezamăgită că nu e Casablanca, ci o adaptare după un roman scris de Graham Green – Went the Day Well? Când s-a auzit muzica patriotică avântată de la începutul filmului, Florence a simțit foarte acut prezența lui Bruce lângă ea. Apropierea lui o tulbura și se întreba dacă după aceea vor merge să petreacă un timp acasă la el. Pe neașteptate, ecranul a pâlpâit un moment, după care s-a făcut negru. Lumea bombănea și se plângea, se auzeau o mulțime de „fir-ar al naibii" și un țipăt sau două venite din public. Nu era ceva neobișnuit. Filmele se stricau mereu. Dar pe urmă luminile din sală s-au aprins și o femeie cu voce stridentă li s-a adresat din difuzor:

— Ne cerem scuze pentru întrerupere, doamnelor și domnilor, a spus ea și toți au mormăit. Filmul va fi reparat în cel mai scurt timp posibil.

După ce s-au stins din nou luminile și ecranul a prins viață, Florence s-a instalat mai bine și a încercat să savureze filmul. Dar subiectul nu o ajuta să-și schimbe starea de spirit. Când un grup de parașutiști germani deghizați în ingineri din armata britanică a cucerit un sat englez liniștit, a început să fie tot mai agitată. Treptat devenea clar că printre săteni există un trădător care înlesnește ceea ce înțelege că este o ocupație germană.

În clipa aceea s-au auzit din public murmure înăbușite, fiindcă spectatorii se întorceau unul spre celălalt mormăind dezaprobator.

Când toți sătenii erau ținuți sub amenințarea puștii în biserică și vicarul care încercase să tragă clopotele în semn de avertisment a fost împușcat cu sânge-rece, nu se auzea

nici musca. Dar scenele care au tulburat-o cu adevărat pe Florence au fost cele care îi prezentau destul de realist pe săteni ripostând; până și diriginta de poștă lua un topor și se repezea la gardianul german care o păzea, omorându-l pe loc. Nu că n-ar fi trebuit să riposteze, sigur că trebuia, dar nu putea să-și reprime senzația de vulnerabilitate. Ce s-ar întâmpla cu Florence dacă ar afla cineva că tatăl ei este german? Acum, că doamna Wicks nimerise din întâmplare adevărul, nu se mai simțea în siguranță. Meadowbrook fusese refugiul ei, dar oare lucrul acesta o va urmări toată viața?

„Zona este evacuată", spunea o femeie aprigă din film. „Trebuie să eliberăm întâi copiii."

Dar un băiat se cățărase deja pe o fereastră să fugă după ajutor și Florence a tresărit când a fost împușcat încercând să scape de soldații germani.

— Ești bine? a întrebat-o Bruce.

Ea a dat din cap, dar nu a vorbit.

La final, publicul a ovaționat. Sătenii britanici curajoși câștigaseră lupta și acum oamenii stăteau în picioare, râdeau și vorbeau despre film.

Vocea imaterială a difuzorului a răzbătut în vacarmul general.

— O bombă neexplodată a…

Un pârâit puternic i-a întrerupt discursul.

— Ce-a fost asta? l-a întrebat Florence pe Bruce și i-a auzit și pe alții întrebând același lucru.

Vocea a continuat:

— … așadar, în lumina acestor evenimente, vă rugăm să vă părăsiți locurile în mod ordonat și să vă îndreptați spre…

Au început să se miște, dar au auzit o explozie de undeva, de afară, iar luminile s-au stins din nou.

Bătrâna care stătuse lângă Florence a prins-o de cot.

— Pot să mă țin de tine, drăguță? Am scăpat ochelarii pe jos și nu văd prea bine pe întuneric.

— Sigur că da. Țineți-vă bine. Trebuie să mergem spre ieșire.

— A spus unde e bomba? Doamna de la difuzor.

— A explodat deja undeva, afară. Am auzit-o. Nu vă faceți griji, a spus Florence. Doar țineți-vă de mine. Ar fi bine e să ieșim acum, repede.

Dar Bruce era la câțiva pași în fața ei, pe interval, deși pe întuneric nu putea să-l vadă. Se desprinsese cumva de mâna lui, dar auzea cum o strigă.

— Sunt aici, a strigat ea peste gălăgia și confuzia generală. Mergi înainte.

Lumea era obișnuită cu bombe neexplodate, dar n-ai fi vrut să fii prins undeva pe întuneric. Simțea înțepătura fricii. Niciodată nu știai dacă nu mai e alta gata să explodeze. A prins-o bine de braț pe femeie și aproape că a târât-o după ea pe interval. Că era un pericol sau nu, oamenii tot se îmbulzeau și se îmbrânceau și n-aveai cum să nu stai cu respirația tăiată până nu ajungeai afară. Dar atunci a apărut o plasatoare la balconul de deasupra și a îndreptat lanterna spre scări. Lumina a îmbunătățit situația și Florence, ușurată, s-a chinuit să ajungă spre scări, având grijă ca femeia să se țină de ea.

Peste câteva momente, alături de o mare de oameni surescitați, au ajuns în capul scărilor și au fost purtate de val prin foaier spre ușile deschise din fața cinematografului. Când au ajuns afară, femeia, cu lacrimi în ochi, i-a mulțumit lui Florence pentru ajutor. Florence i-a zâmbit,

i-a spus „pentru puțin“ și apoi s-a uitat în jur după Bruce. Un miros înțepător de ars umplea aerul și toți se agitau, întrebându-se unul pe celălalt ce a văzut.

Bruce i-a făcut cu mâna, i-a făcut semn să vină după el și au pornit pe o alee îngustă spre o zonă din spatele cinematografului la care acum accesul era restricționat. Florence a văzut polițiști, paznici și părinți care stăteau în grupuri, ținându-și strâns copiii. S-a uitat la fumul care încă ieșea din focurile împrăștiate în jur și la resturile aruncate de explozie în toate părțile. Dar, mai rău de atât, a dat cu ochii de un crater de vreo patru metri și jumătate, cu marginile ridicate, o înspăimântătoare rană a pământului. Curtea școlii unde învățau copiii fusese distrusă. S-a uitat la clădirea școlii, cu zidurile ieșite în afară, jgheaburi smulse, geamuri sparte și găuri care ciuruiau pereții. În depărtare, sunetul vocilor de copii.

— Dumnezeule, a șoptit ea, apoi s-a întors și a văzut că și clădirea cinematografului era plină de găuri. Am fost cumplit de aproape.

— Afurisitele astea de bombe neexplodate. A fost chiar mai dramatic decât filmul ăla nenorocit, a spus el cu umor sec. Deși poștărița cu toporul… expresia aia de pe fața ei. Înfiorător. Data viitoare să avem grijă să vedem un film de dragoste.

— Sau o comedie, a sugerat ea. Nu cred că mai suport alte șocuri. Un râs sănătos îmi trebuie.

După ce drama s-a consumat, Florence se gândea mereu la incidentul de la bibliotecă. Gândul că femeia aceea ar putea răspândi zvonuri despre ea o obseda, viața în Devon i se părea acum fragilă. Nu îl mai văzuse pe Bruce din seara aceea. El îi scrisese de două ori. O dată ca să spună cât de mult i-a plăcut să meargă la film cu ea, în ciuda finalului

dramatic al întâlnirii lor. Și pe urmă, chiar înainte de o altă întâlnire stabilită, îi trimisese un bilet în care îi spunea că mama lui e bolnavă și că o perioadă nu va fi liber, ocupat fiind cu îngrijirea mamei lui și cu îndatoririle de la spital. Ea a fost dezamăgită, dar i-a scris și i-a transmis sănătate lui Grace.

Cu toate că dorea îmbrățișarea lui Jack, să-i simtă trupul puternic și liniștitor – așa ar fi fost, știa că așa ar fi fost –, nu îi împărtășise temerile legate de zvonurile pe care doamna ar fi putut să le lanseze Wicks. În schimb, i-a spus lui Gladys, care nu știa adevărul despre tatăl ei, iar Gladys i-a spus să nu-și facă griji și că va avea de spus și ea o vorbă în sat. Evident, Florence tot își făcea griji. Cum să nu-și facă? De asemenea, gândul la Friedrich și la Anton îi revenea des în minte și spera că sunt în siguranță.

Iar acum, în aceste zile de așteptare, asculta împreună cu Jack la radio într-o stare de expectativă nervoasă, când vestea a venit, rapid și furios. Pe 2 mai, când au auzit că Berlinul a capitulat în fața armatei ruse, Jack a chiuit și ea a bătut din palme și apoi iar, două zile mai târziu, când s-a predat o parte din armata germană.

— Jack, l-a întrebat ea, cum o să fie situația în Germania? Pentru Friedrich și Anton, vreau să spun?

— Chiar nu știu. Un lucru e sigur, viața lor nu va fi ușoară. Cel puțin o vreme.

Pe 7 mai, crainicul de la radio a anunțat că noul președinte german, amiralul Karl Dönitz, a autorizat capitularea necondiționată a armatei Germaniei naziste. Crainicul a adăugat că a doua zi va fi sărbătorită în Marea Britanie ca Ziua Victoriei în Europa.

Florence și Jack s-au uitat unul la celălalt cu lacrimi în ochi. Atât de multe li se întâmplaseră amândurora în

timpul acestui interminabil război, încât era aproape imposibil de crezut că s-a terminat, cel puțin în Europa. A închis ochii o clipă, cât gândurile i s-au îndreptat spre surorile ei din Franța și spre toți oamenii care suferiseră așa de cumplit acolo. Și apoi, nemaiputând să se stăpânească, a plâns în brațele lui Jack.

CAPITOLUL 26

8 mai 1945, Ziua Victoriei

A doua zi, Florence se îmbrăcase cu o rochie albastră cu buline albe și cu mâneci bufante. Îi adăugase un paspoal roșu și niște nasturi roșii, ca să arate mai patriotic, și era încântată de rezultat. Vremea era noroasă, dar uscată, și acum ea, Jack, Gladys și Ronnie se duceau în sat cu camioneta de la fermă. Florence nu-și putea stăpâni zâmbetul gândindu-se la cum vor fi „serbările" – cum le numea Gladys. După șase ani lungi, era nevoie de timp să conștientizezi pe deplin, dar avea să fie o zi pe care s-o ții minte, dacă doamna Wicks nu făcuse prea mult rău cu bârfele ei.

Înainte să parcheze, Gladys a oprit ca să poată privi cu toții strada principală și imaginea pe care au văzut-o a fost încântătoare. Ușile și ferestrele împodobite cu ramuri verzi, de care erau prinse flori de primăvară și de vară timpurie, dădeau satului aerul vremurilor trecute. Oameni cu pălării de hârtie roșii, albe și albastre, făcute de ei, așezau mese de lemn, duceau pe umeri scaune sau vrafuri mișcătoare de farfurii într-un echilibru precar. Copiii îmbrăcați în costume frumoase – de elfi, de prințese și de soldați – alergau peste tot agitând panglici și țipând, în timp ce o orchestră de alămuri își verifica instrumentele și zeci de metri pătrați de fanioane cu steagul britanic roșu-alb-albastru fluturau pe sus. Florence a simțit că jubilează cu adevărat. Războiul chiar se terminase în Europa.

— Nu pot să-mi închipui ce cred ei că o să mâncăm toți, a mormăit Gladys virând din strada principală pe una laterală, unde a parcat. O să împărțim, evident, dar n-am destul cât să hrănesc tot satul.

— Toată lumea aduce câte ceva și o să fie bere de casă, a spus Jack. Din belșug.

— Și cidru, a adăugat Gladys.

Ea și Jack au dat jos din spatele camionetei o masă mică și patru scaune.

— Presupun că o mulțime de oameni se vor ușura în spatele tufișurilor, a mormăit Ronnie.

O, Doamne, serios? – și-a spus în gând Florence, dar apoi a râs tare. În acest moment fantastic și ametitor nu conta. La naiba cu asta! La naiba cu naziștii! La naiba cu toate! Azi nu conta nimic, decât să-ți lași părul liber și să te distrezi. Așteptaseră destul, nu? Era o zi superbă. O zi minunată. O zi de veselie.

Și s-au veselit. Mai întâi orchestra a cântat „Land of Hope and Glory". Adevărul e că nu foarte bine, iar Florence și-a ascuns un zâmbet cu mâna, însă a bătut din palme și a ovaționat laolaltă cu ceilalți. Pe urmă a defilat Garda Civilă, urmată de poliție și de soldații din zonă, cărora li s-au alăturat cu mândrie veteranii din Primul Război Mondial, cu medaliile lor lustruite sclipind. A urmat apoi o mulțime de săteni și copii care se înghionteau, iar mulțimea pestriță s-a adunat la biserica parohială, pe ale cărei balustrade atârna vesel o pancartă pe care scria „Trăiască regele!". Nimeni nu s-a uitat ciudat la ea, așa, că indiferent ce o fi spus, Gladys reușise să dezamorseze răutățile pe care doamna Wicks ar fi putut să le împrăștie, iar Florence se simțea ușurată.

Odată intrați în biserică, venise momentul pentru rugăciuni de mulțumire și imnuri.

Dar au fost și momente mai triste. Florence a auzit de undeva din spate plânsul unei femei, pentru că, deși era o zi de sărbătoare, mult prea multe femei își pierduseră tații, soții, iubiții, fiii sau frații. Pe deasupra, unii bărbați încă erau pe front, luptându-se cu japonezii în arhipelagul malaysian sau în Birmania. I-au răsunat în cap cuvintele lui Churchill: „Japonia neînfrântă… cruzimi incalificabile".

Așezată lângă ea pe bancă, Gladys strângea în mână o batistă cu care își tampona ochii, iar lui Florence i s-a strâns inima pentru ea. Jack privea și el țintă în jos, gândindu-se, evident, la băiețelul lui. Florence i-a pus mâna pe braț și el s-a uitat la ea dintr-o parte și a dat din cap ca o confirmare. A simțit că i se umezesc ochii gândindu-se la surorile ei care erau în Franța fără ea, la nepoțica pe care nu o văzuse niciodată și la toate lucrurile prin care trecuseră cu toții. Vicarul le-a spus că, deși întunericul și pericolul trecuseră și era o zi a veseliei, nu trebuie să-i uite vreodată pe cei căzuți ori prețul cumplit pe care îl plătiseră.

— Ca o frățietate puternică de oameni, a adăugat el cu vocea pătrunzătoare, trebuie să ne punem credința în Dumnezeu și să construim împreună viitorul.

Când slujba s-a terminat și clopotele au început să bată, Florence l-a întrebat pe Jack dacă se simte bine. El i-a zâmbit atât de trist, încât ea era gata să înceapă să plângă din nou.

— Îmi pare așa de rău, Jack.

— Hai, a spus el. Nu putem trăi în trecut. Nu azi. Singurul lucru pe care trebuie să-l hotărăști acum e: bere sau cidru?

Florence s-a strâmbat gândindu-se la bere și la scurt timp după aceea a dat bucuroasă peste cap o halbă de cidru de casă.

— Pentru viitor, a spus ea și i-a zâmbit.

Fusese cât pe ce să spună „pentru noi“, dar se oprise exact la timp.

Cidrul i s-a urcat direct la cap, pentru că, deși Jack îi spusese că ar fi bine să mănânce înainte de petrecere, ea fusese prea surescitată.

Copiii se jucau trăgând de frânghie și toată lumea a râs în hohote când ambele echipe au dat drumul frânghiei în același timp și toți au căzut în fund. Pe urmă Florence a văzut cu uimire cum fiul vicarului scoate afară un pian.

— O să fie frumos, a spus Jack. Geoffrey e un profesionist.

Când a început să cânte, ea și Jack au stat alături legănându-se și au cântat odată cu ceilalți melodiile pe care toți le știau, începând cu „Daisy Bell“, un cântec căruia ei îi spuneau „O bicicletă pentru doi“. Pe urmă a venit „Pack Up Your Troubles“, urmat de ritmatul „It's a Long Way to Tipperary“ și, în final, de mai lentul „Goodnight Sweetheart“.

De acum băutura curgea liber, iar un tânăr șchiop a adus un gramofon mecanic, cu manetă, din anii 1930, și l-a instalat pe masa lângă care stătea acum Florence, ceva mai departe de Jack și de ceilalți. Când el s-a mai îndepărtat, ea a pornit pe stradă în direcția opusă. Le zâmbea tuturor și le surâdea copiilor care alergau printre picioarele oamenilor, printre mese și scaune, țipând și râzând de câte ori făceau un adult să se împiedice. Florence deja mai băuse o halbă de cidru și se simțea amețită.

Atunci l-a văzut pe Bruce, în picioare în spatele mamei lui, care stătea la o masă și părea palidă, dar vindecată. Bruce i-a făcut cu mâna și ea s-a dus la ei să îi salute.

— Mă bucur așa de mult să te văd, a spus el cu un zâmbet larg și cu ochii căprui sclipitori. Îmi pare rău că nu ne-am mai întâlnit de când am fost la cinema.

— E vina mea, a spus Grace. Dar acum mă simt mult mai bine.

— Mama a insistat să venim, a spus Bruce. Chiar dacă eu m-am oferit să rămân acasă cu ea.

— Pfui! a făcut Grace. Ce fel de sărbătoare ar fi fost aia?

În momentul acela, bărbatul cu gramofonul a început să învârtă manivela. După câteva pârâituri s-a auzit o muzică de dans.

Bruce s-a uitat la mama lui. „Du-te", părea să spună privirea ei, iar el i-a întins mâna lui Florence. Timp de o oră au dansat ca nebunii pe „In the Mood" a lui Glenn Miller și pe alte melodii ritmate. Mai târziu, spre final, mai mult s-au legănat împreună pe mai romantica „Wonder When My Baby's Coming Home", cântată de Jimmy Dorsey și orchestra lui. Florence se simțea cam beată și foarte dezinvoltă în brațele lui Bruce. La urmă, bărbatul cu gramofonul a pus-o pe Vera Lynn, cu „There'll Always Be an England". Dansatorii au rămas nemișcați și Florence a simțit curgându-i pe obraji lacrimile care o amenințaseră toată ziua. Bruce i-a întins o batistă.

— E curată, a spus el și i-a zâmbit afectuos.

Ea s-a uitat în jur și a văzut că aproape toată lumea are lacrimi în ochi. Bombele, distrugerile așa de mari suferite de țara lor frumoasă, clădirile care zăceau în ruină. Frica. Viețile pierdute. Dar nu era doar trecutul. Tristețea lor temporară avea în ea și neliniștea legată de ce ar putea

urma – de cum vor trăi cu tot ce s-a întâmplat și ce fel de viitor îi așteaptă. Și așa a trecut după-amiaza și când s-a înserat urmau să facă un uriaș foc de tabără în poiana de la marginea satului. Bruce plecase să aibă grijă de mama lui, iar Florence, dându-și seama că nu l-a mai văzut pe Jack de mult, s-a uitat în jur după el. Nu-l zărea nicăieri. Sigur n-a plecat acasă. Probabil că ajuta la aprinderea focului de tabără.

La scurt timp Bruce a revenit și a luat-o pe după umeri.

— Ți-e frig?

Ea a clătinat din cap.

— Deloc.

— Mama se odihnește acasă la o prietenă.

S-a uitat spre dreapta.

— E ceai acolo. Vrei puțin?

— O, Doamne, da. Mi-e groaznic de sete.

Au împărțit o cană de ceai călduț și foarte slab, după care el a luat-o de braț și au pornit spre poiană.

— Speri să te duci curând în Franța să-ți vizitezi surorile? a întrebat-o el.

Florence a oftat.

— Ieri le-am scris. Nu știu care e situația acolo. A fost haos după eliberare și se pare că încă mai e.

Nu i-a spus că se gândește și la Rosalie și că o călătorie în Malta e foarte probabilă. Claudette îi vorbise din nou despre Rosalie în ultima scrisoare și Florence nu putuse de atunci să-și scoată cuvintele ei din cap. „Trebuie să știu ce s-a întâmplat cu ea, Florence, înainte să fie prea târziu“, îi spusese ea.

Când au ajuns la foc, ea a privit flăcările aurii care jucau pe chipurile bete și voioase ale oamenilor din fața lor. Se

simțea ușoară ca aerul. Probabil de la cidru – dar tot era minunat să se simtă măcar o dată așa lipsită de griji. Bruce a întors-o cu delicatețe spre el.

— Mi-a fost dor de tine, a spus el.

Pe urmă a sărutat-o pe buze, iar ea s-a lipit de el și a uitat de toate.

CAPITOLUL 27

Riva

Malta, 1925

Cu un prosop făcut turban pe cap și un altul înfășurat lejer în jurul trupului, Riva a auzit că bate cineva la ușa de la intrare. Era ziua ei liberă și abia se spălase pe cap, dar n-avea cum să coboare așa. A auzit-o pe una dintre fete pe palier și apoi niște murmure de jos. Peste câteva minute, Bobby a intrat în camera ei înarmat cu bomboane de ciocolată, zâmbind.

— Ei, arăți…

— Dezbrăcată, a spus ea cu mai multă duritate decât intenționa, având impresia că într-un fel neglijența ei i-a permis s-o vadă așa. Déshabillée?

— Superb, de fapt. Îmbujorată și proaspătă. Vii cu mine la Lottie?

— De ce?

Se simțea un pic iritată și jignită de faptul că venea aici nonșalant, fără să-și ceară măcar scuze că nu a mai dat niciun semn de cel puțin trei săptămâni.

— Ea și iubitul ei sunt plecați la Gozo până mâine. Vom avea casa doar pentru noi.

— De ce nu apartamentul în care stai tu?

— Nu e așa drăguț. Dezordonat. Masculin. Miroase a băutură. E camerista acolo.

— Frumos, a spus ea și a ridicat o sprânceană, hotărâtă să nu cedeze prea ușor.

Era o lume nouă pentru ea și în afara clubului i se părea totul foarte englezesc, așa că nu prea știa care sunt regulile

de comportament. A regretat iar că nu poate vorbi cu Claudette, poate ar fi descusut-o puțin în legătură cu englezii.

— De fapt, sunt cam ocupată, a spus ea.

I-a picat fața.

— A! Îmi pare așa de rău, știu că ar fi trebuit să te anunț. Problema e că… a fost cam dificil. A venit mama pe aici.

— Din Anglia?

— Nu. Are o casă în Italia.

— Nu mai stai în… cum ai zis… apartamentul acela dezordonat, alcoolizat și mirositor? Am înțeles bine?

El a râs.

— De fapt stau la cel mai bun hotel din La Valletta.

— Și ai preferat să nu iei legătura cu mine cât a fost ea aici?

El s-a strâmbat.

— N-a fost timp.

— Ei, a spus ea, știind că e doar o scuză. Te tachinam. Chiar nu contează cum a fost cu mama ta.

— Deci vii cu mine la Lottie? Am șampanie.

Ea a râs și, când s-a uitat în ochii lui care o priveau direct, a văzut speranță.

— Cum ți-am spus, sunt cam ocupată.

A ridicat mâna să-și dea o șuviță de păr de pe frunte și prosopul a alunecat.

Într-o fracțiune de secundă el a fost lângă ea, a sărutat-o pe frunte, pe obraji și, în final, când și-a pus buzele pe gura ei, ea l-a lăsat. Cu o mână pe fundul ei, Bobby a lipit-o strâns de el. Era unul dintre acele săruturi lungi, care te topesc, și în momentele acelea timpul a accelerat și pe urmă s-a oprit, iar ea a fost pierdută.

— Ai un fund superb, i-a șoptit el la ureche.

Era gata să-i cedeze, să-l lase să aibă ce vrea, exact în clipa aceea, atunci și acolo, pentru că mai mult ca orice și ea îl dorea, totuși s-a retras.

— Mi-a fost așa de dor de tine, a spus el. Îmi pare rău pentru situația cu mama. Vino, te rog.

Inima ei bătea nebunește și simțea cum transpiră la subraț, dar a încercat să vorbească degajat. Chiar dacă respira precipitat, și el știa asta, a reușit să se întoarcă cu spatele și să spună calm:

— Bine. Poate. Dar ai putea să aștepți în stradă cât mă îmbrac și, înainte de orice, ai putea să mă scoți la micul-dejun.

— Aș putea să mă uit la tine cât te îmbraci.

— Pleacă de aici, a spus ea, râzând acum, și l-a împins afară pe ușă.

S-a pieptănat fără grabă. Când s-a uitat în oglindă, a auzit vocea mustrătoare a mamei. „Nimănui nu-i plac fetele ușoare.“ Chiar avea de gând să-și petreacă o zi și o noapte cu Bobby? Voia să se îmbete cu șampanie și să-l lase s-o dezbrace. Voia să-l sărute peste tot, până la abdomen și mai jos. Voia, nu, tânjea să simtă totul. Nu făcuse niciodată dragoste, doar se prostise, nimicuri față de scenele explozive pe care și le imagina acum.

S-a oprit brusc. Era ridicol. Nici nu-l cunoștea. Ieșiseră o singură dată și pe urmă el n-o mai căutase deloc, pur și simplu apăruse azi din senin – convins că ea va accepta. Ei, la naiba! Avea impresia că el e buricul pământului și ea e o fată cu care poți să-ți faci de cap, o dansatoare, nu cu mult mai sus față de o prostituată. Și totuși o dusese să-l cunoască pe unchiul lui. A decis pe loc să nu facă ce vrea el și s-a îmbrăcat cu cele mai bune haine. O rochie bleumarin de bumbac ușor mulată în partea de sus, cu zigzaguri de un

alb imaculat pe poale și cu un cordon alb pe șold. Își cumpărase recent o pălărie albă de soare pe care acum o învârtea în mâini. Puțin machiaj și va fi foarte bine.

La micul-dejun, care s-a dovedit a fi unul fabulos – croasante, fructe și o cafea deosebit de bună –, el a ridicat ceașca și a spus ca și cum ar fi toastat cu un vin bun:

— Noroc! În cinstea noastră.

Ea și-a tamponat buzele cu șervetul și, uitându-se drept în ochii lui, i-a spus pe un ton rece că ar fi mai bine să nu fie văzuți împreună în public.

El a părut surprins, dar și curios.

— De ce nu? Eu vreau să te arăt tuturor.

Ea a ridicat privirea când au trecut pe deasupra trei păsări negre ca cerneala și apoi a văzut un bărbat care stătea pe cealaltă parte a străzii, cu o mână apărându-și ochii de soare și cu cealaltă sprijinită în baston.

— Îl cunoști pe omul acela? l-a întrebat ea. L-am mai văzut și pare că ne urmărește.

Bobby s-a uitat peste drum și a ridicat mâna în semn de salut. Bărbatul și-a înclinat pălăria și s-a îndepărtat.

— Cred că mai degrabă pe tine a pus ochii. Are o adevărată reputație.

— Cu femeile, vrei să spui? Dar e bătrân. Trebuie să aibă peste patruzeci de ani.

Bobby a râs.

— Ăștia-s cei mai răi.

— Deci cine e?

— Stanley Lucas. Probabil l-ai văzut la cina aia oribilă la care te-a târât Lottie. E un afacerist local și un intermediar cu multe relații. Dar nu mi-ai răspuns la întrebare. De ce n-ar trebui să fim văzuți împreună?

Ar fi putut să-i dea orice explicație dorea, dar s-a decis să spună adevărul.

— Fetele sunt geloase. La Valletta nu e locul în care să putem merge pe unde vrem.

El s-a încruntat.

— Lasă-le să fie geloase.

Ea a oftat, ca și cum el ar fi fost un copil.

— Sunt nevoită să stau cu ele.

— A!

— Și pot fi foarte rele.

— Bine. O să fim amanți secreți!

Ea a mijit ochii.

— Nu cumva faci niște presupuneri?

— Am crezut că…

— Ai crezut că…

— Am crezut… am crezut că mergem acasă la Lottie.

Ea a clătinat din cap.

— Am spus „poate".

El a avut bunul-simț să roșească.

— A… Desigur… Îmi pare așa de rău. Dacă nu vrei. N-aș vrea să crezi că… în fine, putem face altceva. Sigur că da.

Ea a zâmbit, pentru că îi plăcea să-l vadă fâstâcit.

— Ai ceva concret în minte?

— Ce-ar fi să-mi arăți insula, cum mi-ai promis când ne-am văzut prima oară?

— Sigur. O să facem un picnic.

— Mi-ar plăcea să mă bălăcesc în mare.

A așteptat în mașină cât el s-a dus să cumpere ingredientele pentru picnic, după care au pornit cu mașina spre partea de nord-vest a orașului. Când se apropiau de un sătuc, el i-a spus:

— Putem merge la Riviera Bay de aici.

— Riviera?

— Nu-ți face iluzii, nu seamănă deloc cu riviera franceză. E micuță și rurală, dar foarte frumoasă. Localnicii o numesc Ghajn Tuffieha – așa se spune în malteză la „lumina ochilor“ – și e plaja mea preferată.

— Sunt convinsă că ar fi frumos.

— Am auzit că în curând vor închide drumul și nu se va mai putea coborî spre plajă decât pe scări.

După ce au coborât cu mașina spre plajă pe drumurile periculos de alunecoase, ea s-a dat jos și a rămas să se uite la imaginea panoramică a golfului foarte arcuit și la marea de turcoaz. Erau absolut singuri, înconjurați de maluri de pământ și de faleze înalte care se ridicau de o parte și de alta a golfului.

El a despachetat o parte din alimentele pe care le cumpărase și a așezat pe un covoraș ġbejniet, care spunea că e brânză de capră, zalzett, cârnat cu aromă de coriandru, plus pâine rustică, ulei de măsline, anșoa și o sticlă de vin.

— Întrecere până la apă, a spus el după ce au mâncat și a luat-o la fugă.

Ea și-a aruncat pantofii și l-a urmat, alergând pe nisipul roșcat, fin și denivelat, și apoi a intrat cu picioarele în apa limpede, încântată de culorile vii ale scoicilor și pietrelor. După câteva minute a ridicat privirea și a văzut că se uită la ea.

— Îți place?

Ea s-a uitat în jur, la frumusețea aceea uimitoare.

— La nebunie.

— Ești bună înotătoare?

— Sigur, a spus ea, nevrând să admită că nu e.

— Sunt curenți aici, deci trebuie să avem grijă. E mai bine în timpul verii, dar ar trebui să meargă și acum. Și n-am băut chiar așa de mult.

Ea a lăsat capul în jos și și-a înfundat în nisip degetele de la picioare.

— O să stau doar la plajă.

— Sigur. Addison are mereu în mașină prosoape și rogojini.

S-a dus să le aducă și după ce s-a întors a așezat pe jos două rogojini de paie pe care le-a netezit bine. Pe urmă i-a întins un prosop.

— Ce e? a spus el, simțindu-i clar stânjeneala.

— N-am costum de baie.

— Tu ai vrut să mergem la plajă.

— Știu. N-are importanță.

El s-a uitat în sus, la cerul albastru, strălucitor.

— În curând o să ardă.

Avea dreptate – și nu era umbră nicăieri. Atunci ea, conștientă că el o privește, și-a desfăcut cu grijă nasturii și și-a scos rochia. Se simțea jenată stând așa, doar în desuurile ei roz, o cămășuță și un jupon dintr-un material nou, numit viscoză. Dar ținea cald și ea regreta că nu sunt din mătase. De obicei nu se încurca cu corsetul aici, în Malta, cu toate că mama ei ar fi sărit ca arsă doar la gândul acesta. Mama ei. I s-au prăbușit umerii gândindu-se la ea.

— Ce e? a întrebat el din nou.

— Nimic. Mă gândeam la mama.

— Probabil că ți-e dor de ea.

— Doamne, Dumnezeule! Deloc.

El a râs.

— Cunosc senzația asta.

— Dar mama ta tocmai ce a venit să te vadă. Pun pariu că te crede cel mai bun.

— Puțin probabil. Oricum, nu a venit doar să mă vadă pe mine.

— Dar de ce?

— Mici tracasări la bancă. Ceva foarte plicticos. E o femeie căpoasă. Îi place să rezolve ea totul.

— Ei, măcar a venit.

El a clătinat din cap, dar n-a mai spus nimic, pur și simplu și-a scos pantalonii crem de bumbac și cămașa albastră, sub care ea a văzut că poartă un combinezon cu mânecă scurtă și pantaloni scurți. S-a dus la malul apei și și-a scos lenjeria cu spatele la ea. Ea îl urmărea fascinată. Era prima dată când vedea un bărbat complet dezbrăcat, chiar dacă doar din spate. Avea pielea albă și mușchii bine definiți pe coapse, fund și spate. A întors capul spre ea și ea a simțit că roșește pentru că a surprins-o uitându-se la el, ceea ce, de altfel, fusese și intenția lui, înțelegea ea acum.

S-a aruncat în mare, iar ea s-a apropiat de mal, unde apa se lovea de degetele ei de la picioare, i-a verificat temperatura și pe urmă s-a avântat mai departe, privindu-l cum înoată. După o vreme el s-a oprit și i-a făcut cu mâna.

— Intră. Apa e superbă.

— Mi se pare rece, i-a strigat ea de la mal, mutându-și greutatea de pe un picior pe altul și privind ceața de la orizont.

— Absolut deloc, a spus el, apoi a continuat să înoate, dispărând din raza vederii ei.

Ea și-a adunat curajul, a ieșit din spuma mării din nou pe nisip, și-a scos jupa și a rămas doar în cămașă și pantalonași, apoi a intrat în apă până la mijloc și a țipat când valurile s-au spart pe abdomenul ei.

— E rece ca gheața, a strigat ea când l-a văzut din nou.

El a râs și a înotat spre ea.

— N-am mai înotat niciodată în ocean, a spus ea, simțind greutatea privirii lui pe trupul ei pe jumătate dezbrăcat.

— Dar unde?

— În râul Dordogne, din Franța.

— Ei, aici e perfect. Te încălzești când începi să te miști. Numai să nu te duci prea departe.

— Nu ca tine?

El a înclinat capul și a ținut pasul cu ea când a început să înoate șovăitor bras. Apoi s-a îndepărtat, pentru că stilul craul, care părea profesionist, îi permitea să taie valurile în viteză.

— Nu te duce mai departe, i-a strigat el.

Ea se bucura de înotul acela domol, pierdută în frumusețea mării și a cerului nesfârșit, de culoarea albăstrelelor. Vânt nu era mai deloc și după ce s-a încălzit a închis ochii și a plutit, simțindu-se relaxată, fără să-și dea seama cât e de departe de mal. Dar brusc, fără niciun avertisment, marea s-a dezlănțuit și a împins-o în larg, luând-o pe sus. L-a strigat, lovind apa cu mâinile, disperată, și a încercat să țină piept curentului care o trăgea în larg. În panica ei s-a dus la fund, apoi a reușit să iasă la suprafață să respire, dar, cu apă în gură și în nări, a început să tușească și să scuipe. A încercat să înoate pieziș, ca să scape de curent, dar acesta o ținea strâns și acum avansa și mai repede. O, Doamne, de ce nu-l ascultase? De fiecare dată când se ridica la suprafață era trasă iar sub apă. Simțea că se scufundă iar și iar, dar de fiecare dată reușea să se ridice și să stea câteva momente cu fața chiar la suprafața apei, suficient cât să ia o gură de aer. Gâfâia și în minte începuseră să-i apară

străfulgerări de imagini. Nu se putea întâmpla asta, dar se întâmpla. Puterea cu care apa o trăgea la fund era acum mai mare și când a ajuns sub apă nu a mai avut forță să lupte. În timp ce forța copleșitoare a curentului o ținea acolo, știa că nu mai face față și se va scufunda…

Cu o ultimă zvâcnire de energie, s-a luptat și a ieșit iar la suprafață, țipând. Îngrozită că se îneacă, a mai strigat o dată înainte să înghită apă. Pe neașteptate, a simțit brațele lui Bobby în jurul ei, smulgând-o din curent și ducând-o înapoi spre țărm.

După ce a ajuns pe nisip a căzut în genunchi, tușind și plângând în același timp. Când a putut, în sfârșit, să vorbească, s-a ridicat clătinându-se în picioare și a strigat la el:

— Nemernicule ce ești! Puteam să mor acolo. De ce naiba n-ai stat cu ochii pe mine?

El a înțepenit.

— Ai zis că înoți bine.

— Ți-am spus că n-am mai înotat niciodată în mare.

A încercat să-și păstreze demnitatea când a pornit pe nisipul instabil spre locul în care își lăsase hainele și apoi și le-a pus cu greu peste lenjeria udă, fără să-i pese cum arată. El a venit după ea și i-a întins un prosop pe care ea l-a ignorat.

— Acum du-mă acasă, a șuierat ea. Și după asta nu vreau să te mai văd cât voi trăi.

CAPITOLUL 28

În noaptea aceea Riva a visat că se scufundă, că simte cum marea o trage departe de viață și a avut din nou senzația aceea îngrozitoare de apă sărată înțepătoare în nări, în gât și în ochi. Când s-a trezit, se chinuia să respire, gâfâia, se îneca și plângea. Îl ura pe Bobby că i-a păsat așa de puțin de ea și totuși o mică voce din capul ei îi șoptea că ea e vinovată. El avea dreptate. Îl mințise când îi spusese că înoată bine, iar el o prevenise că sunt curenți. Fusese o idioată că încercase să-l impresioneze, dar tot nu putea să scape de furie.

S-a dat jos din pat și când a deschis obloanele a clipit des la lumina intensă a noii zile senine. Simțind că îi e dor de diminețile pariziene cețoase și de ciocolata pe care i-o aducea camerista în ceașca ei favorită, s-a așezat pe pat și s-a uitat la ceas. Era încă devreme. Ce ar putea să facă până când se va duce la serviciu? Ar putea să se ducă la Lottie. Nu voia să fie singură azi, când era așa de supărată și de indispusă. În mintea ei era o învălmășeală când derula evenimentele petrecute la plajă și și-ar fi dorit să nu fi vorbit pe un ton așa de acuzator. Imaginea trupului lui gol, întors cu spatele spre ea, îi revenea mereu în minte și nu reușea să scape de ea decât parțial.

Și-a luat halatul și a ieșit pe palier, unde a auzit un plânset înfundat. A ascultat la ușa camerelor unde stăteau Brigitte și Paloma, dar acolo era liniște. Plânsul părea să vină de jos și, când a coborât în vârful degetelor, și-a dat seama că se întâmplă ceva în camera unde stătea fata cea nouă. Riva a încremenit. Ar fi trebuit să intervină? Nu voia

să dea buzna în intimitatea ei, dar dacă era fata pe care o văzuse la club? Palidă, tânără și, da, acum că se gândea, speriată.

A bătut încet la ușă. Nimic. A crăpat-o un pic.

— Pot să te ajut cu ceva?

Fata doar a scos un geamăt și a clătinat din cap. Riva a deschis ușa ceva mai mult.

— Nu vrei să-ți aduc puțină apă?

De data aceasta fata a dat din cap, a ridicat privirea și ochii ei erau așa de umflați și de roșii, încât ai fi zis că a plâns toată noaptea.

— Vai, scumpete, a spus Riva. N-am nicio batistă. Uite, mă duc să-ți aduc niște apă și un prosopel.

Fata nu a spus nimic, și-a tras nasul și și-a șters ochii și fața cu mâinile.

Peste câteva clipe Riva era înapoi, văzând cu ușurare că ușa e tot întredeschisă. A intrat în cameră și a pus pe noptiera fetei un pahar, apoi i-a întins un prosop ud.

— Uite. E curat. O să te simți mult mai bine după ce te ștergi pe față și bei puțină apă.

Fata a ascultat-o și a făcut exact ce i-a spus ea.

Riva s-a uitat prin cameră și a văzut o valiză mică și vreo două rochii agățate de o bară. Când fata a terminat, a întrebat-o de unde vine.

— Din Rusia, a spus fata cu un hohot de plâns.

Speriată că o să înceapă iar să plângă, Riva a bătut-o ușurel pe mână.

— Eu sunt Riva, a spus ea. Vrei să-mi spui cum te cheamă?

— Mă cheamă An… ia, a bâlbâit ea.

Engleza ei era șovăitoare, lipsită de încredere. Riva a luat-o pe după umerii care tremurau și erau așa de înguști, încât ai fi zis că vântul poate s-o ia pe sus.

— Sunt foarte frumoase, a spus Riva, arătând spre un șir de păpușele din lemn așezate pe pervaz.

Ochii fetei s-au luminat.

— Păpuși matrioșka. Mama are un copil în ea, și copilul are copil. Multe. Intră una în alta. E viața.

— Se bagă una în alta?

— Da.

— Cât de multe?

— Opt.

Riva s-a apropiat de pervaz și a luat păpușa cea mai mare, care reprezenta o femeie cu un cocoș negru sub braț. Era clar că sunt făcute manual, galbenul și rozul erau cam șterse pe alocuri, însă tot erau frumoase.

Ania a zâmbit.

— Ea e mama. Bunica mi-a dat-o. E foarte veche și valoroasă. O iau peste tot.

— Dar sunt numai șapte.

— Am ascuns-o pe ultima.

— De ce?

Fata a ridicat din umeri și a părut că s-a întristat.

— Eu nu vreau… nu vreau să vin aici. Nu știu unde e familia mea. Ei m-au obligat să vin.

— Familia ta te-a obligat să vii?

— Poate. Nu știu. Eu mă gân… desc că tata și fratele meu sunt morți.

— Și acum tu ești hostess.

Ania s-a uitat pieziș la ea, pe sub gene, ca și cum ar fi încercat să-și dea seama cât de mult poate să spună.

— Așa spun ei. Mie nu îmi place.

— Câți ani ai?

— Nu pot să spun.

— Cine ți-a zis să nu spui?

— Te rog… nu-mi mai pune întrebări.

— Vrei să vii cu mine să bem un ceai mai târziu? Știu o cafenea frumoasă. E un loc absolut sigur.

— Mi-e treabă, nu, mi-e teamă… vor veni bărbații. Mă iau iar.

— Nu-ți face griji. Voi fi cu tine. Tu odihnește-te și vin eu mai târziu, după-amiază. Știi că baia e lângă camera ta?

Ania a dat din cap.

— Te superi dacă intru eu prima? Termin repede. O să bat la ușă când termin, dar tu poți să stai cât vrei.

Riva a dat fuga în cameră să-și ia prosopul, apoi repede la baie, înainte să intre altcineva. După ce a terminat, a anunțat-o pe Ania că baia e liberă și pe urmă s-a dus înapoi în cameră să se îmbrace. Reușise să-și comande câteva rochii de bumbac lucrate ieftin de o croitoreasă din zonă și a ales una verde, după care s-a pieptănat. Oricât de mult își pieptăna părul, tot se încrețea. Reușise să-l vopsească din nou negru, dar culoarea se ducea foarte repede și nu știa cât timp va putea să țină pasul.

În drum spre Lottie își spunea că nu se duce cu speranța de a-l vedea pe Bobby și într-un fel era adevărat. Dacă l-ar fi întâlnit, ar fi fost extrem de jenată din cauza felului în care reacționase pe plajă. Pe urmă, chiar dacă acum o terminase cu el, asta nu trebuia s-o împiedice s-o vadă pe Lottie, care, în fond, era singura ei prietenă adevărată de aici.

— Vai, ce mă bucur să te văd, i-a spus Lottie din ușă. Hai sus!

Au urcat scările și, când Lottie a deschis ușa apartamentului, Riva s-a uitat uimită în jur. Erau haine

împrăștiate peste tot. Pe spătarele scaunelor, puse vraf pe podea, iar pe pat erau trei valize mari deschise, pe jumătate umplute.

Riva s-a încruntat.

— Pleci?

— Mă duc puțin acasă. Tata nu se simte prea bine și m-au chemat.

— Vai de mine! Sper că e bine.

— Probabil e o furtună într-un pahar cu apă, dar trebuie să mă duc. Și îmi prinde bine să plec puțin.

— Dar iubitul tău?

Lottie a ridicat din umeri și Riva a văzut în ochii prietenei ei ceva ce nu a înțeles.

— Te bucuri că te căsătorești cu Archie, nu?

Lottie și-a mușcat buzele, dar apoi și-a revenit și a zâmbit larg.

— Sigur că da. Dar acum mama parcă și-a ieșit din minți… Te-ai mai întâlnit cu Bobby?

Riva s-a strâmbat.

— L-am văzut aseară, era abătut, n-am reușit să-i smulg un zâmbet.

— Ne-am despărțit.

— A, cursul adevăratei iubiri. Vrei să vorbim despre asta?

Riva a clătinat din cap.

— Vrei să te ajut la bagaj?

— Ai vrea? Sunt total nepricepută.

Și în următoarele două ore fetele au luat la mână fiecare lucru, alegându-le doar pe acelea pe care Lottie avea să le îmbrace în Anglia.

La un moment dat, s-a uitat la Riva și a spus:

— De fapt, e o tâmpenie. Am o grămadă de haine acasă. Poate iau doar o valiză.

— Bună idee, Lottie. Ia doar ce-ți trebuie pentru drum.

Când au terminat, Lottie s-a apropiat de noptieră, a luat de acolo niște chei și i le-a întins Rivei.

— Ce-i cu astea?

— Cheile de la apartament. Vino să stai aici de câte ori vrei.

— Ești sigură?

O invidiase pe Lottie pentru viața ei, iar acum, în fața unei asemenea generozități, se simțea rușinată.

— Dacă lucrurile… în fine, dacă tu și Bobby vă împăcați, o să aveți nevoie de un loc unde să vă duceți. O să-i spun lui Archie.

— N-o să se supere?

— Deloc. Dar să nu aduci pe altcineva aici. În afară de Bobby, sau de Archie, evident. E prea neplăcut?

— Sigur că nu. E foarte drăguț din partea ta, dar nu cred că voi avea nevoie de asta.

— Nu se știe niciodată.

Mai târziu, când s-a întors acasă după ce a lăsat-o pe Lottie mulțumită cu o valiză frumos împachetată, Riva s-a dus direct la camera Aniei și a bătut la ușă. Niciun răspuns. A bătut iar. Tot nimic. Dacă Ania dormea, n-ar fi vrut să o trezească. Încă nu era timpul să plece la serviciu, așa că era probabil cel mai bine să lase fata să se odihnească. Se pregătea să plece, dar ceva nu-i dădea pace, așa că a deschis ușa foarte încet, doar un pic, și s-a uitat înăuntru. Ania nu era acolo. Riva a intrat, a închis ușa în urma ei și s-a uitat la patul pe care acum nu mai erau nici pături, nici cearșafuri. Absența Aniei i se părea ciudat de neliniștitoare și avea o presimțire rea, așa că s-a uitat în dulap, în șifonier și în mica noptieră. Hainele, păpușile și mica ei valiză nu mai erau. Nu mai rămăsese nimic de la fată.

CAPITOLUL 29

Timpul trecea și nimeni nu părea să știe ceva despre asta sau, dacă știa, nu spunea. O perioadă, Riva a întrebat pe oricine o asculta de fata rusoaică, Ania, care dispăruse așa brusc de acasă. O întrista ideea că cineva poate să dispară așa, fără urmă, și nimănui să-i pese, astfel că s-a decis să-și petreacă seara liberă acasă la Lottie. Simțea nevoia să se înveselească și un pic de lux ar fi putut s-o ajute, se gândea ea, dar când urca scările s-a întâlnit cu Bobby, care cobora.

S-au oprit brusc, s-au uitat la altul și au vorbit amândoi în același timp.

— Am vrut să… a spus Bobby.

— Trebuie să… a spus Riva și știa că mai mult ca orice avea nevoie de prietenia lui.

Amândoi au ezitat, dar pe urmă el și-a desfăcut brațele. Ea s-a simțit cuprinsă de ușurare când a căzut în brațele lui și orice urmă de resentiment pentru nepăsarea lui de pe plajă s-a evaporat.

— Te duceai la Lottie? a întrebat-o el când i-a dat drumul.

Ea s-a uitat spre ușă.

— Da, mi-a spus că pot să folosesc apartamentul.

— Super. Am o sticlă de șampanie pusă la frigider de când a plecat ea.

— Serios?

— Da. E un Frigidaire din America. Noi nu avem la apartament.

Ea a râs.

— Mă refer la șampanie, nu la frigider.

El a ridicat din sprâncene.

— A, da. În fine, nu pot să-ți spun de câte ori am urcat și am coborât scările astea sau de câte ori am stat pe ultima treaptă, așteptând să apari. Vai, Riva, îmi pare așa de rău. Ai avut dreptate, am fost un idiot nesăbuit…

Vorbea repede, ca și cum ardea de nerăbdare să-i spună totul, iar ea a fost forțată să-l întrerupă.

— Nu. Am mințit. A fost vina mea. Eu ți-am spus că înot bine.

— Mi-a fost dor de tine, a spus el.

— Și mie mi-a fost dor de tine.

— Deci șampanie?

Nu au făcut dragoste în noaptea aceea, nici în următoarea ei seară liberă din săptămâna care a urmat și nici în cealaltă – de fiecare dată el se întorcea la orele dimineții în apartamentul pe care îl împărțea cu Archie. Dar în a patra noapte petrecută împreună ea se uita la el cum stă întins pe sofa, fumând și ascultând radioul. Își evalua propria disponibilitate când i-a spus:

— De ce nu rămâi?

Cuvintele pur și simplu îi scăpaseră, dar apoi a spus mai hotărâtă:

— Rămâi cu mine în seara asta.

S-a ghemuit lângă el pe sofa și l-a sărutat. Fuseseră o mulțime de săruturi și de discuții, iar acum avea impresia că îl cunoaște de o viață. Dar nu ca pe un prieten vechi. Era cu totul altceva.

Au urcat scările late spre dormitor, unde ea l-a încurajat să o dezbrace încet, piesă cu piesă, până când a rămas goală în fața lui, fără să se simtă deloc rușinată. Singurul lucru de

care Riva era sigură era trupul ei. Era sănătoasă, puternică, avea forme frumoase și știa că bărbaților li se pare atrăgătoare.

— Dumnezeule, Riva, a spus el și și-a scos hainele.

Stând încă în picioare, și-a trecut degetele pe trupul ei, de la gât până pe pântece. Ea s-a simțit electrizată și a ridicat instinctiv șoldurile.

El a zâmbit.

— O, nu, nu încă.

Ea a râs și a întins brațele spre el.

— Vino încoace, caraghiosule.

El a clătinat din cap.

— Eu n-am mai, știi tu, până acum, a spus ea.

— Am bănuit.

Și-a pus o palmă pe abdomenul ei și pe urmă și-a coborât degetele spre coapse, depărtându-i și mai mult picioarele, și a mângâiat-o până când ea a simțit că nu mai rezistă. L-a tras peste ea și și-a trecut palmele peste spatele lui până jos și apoi l-a prins de fund și a încercat să îl ghideze în interiorul ei. Cu puțina ei experiență, se baza pe instinct.

Dar el atunci i-a șoptit:

— Nu te grăbi, iar ea, uitându-se la el, se întreba dacă a greșit cu ceva.

Dar el nu părea supărat, s-a întins după pantaloni și a scos ceva de acolo.

— Ce e? a întrebat ea.

— Produse de cauciuc pentru domni, așa li se spune. Trebuie să fi auzit de ele. Niște chestii oribile, a spus el râzând, dar am aflat dintr-o sursă de încredere că americanii vor veni în curând cu ceva mult mai bun.

După ce și-a rulat „chestia oribilă“ – se uitase la el prin genele tremurate, cu ochii pe jumătate închiși –, el a

continuat lent, fără grabă, și, când a intrat în sfârșit în ea, ea a țipat, în parte de durere și, o clipă sau două, de frustrare. Frustrare pentru că o voce nepoftită din capul ei comenta, făcea remarci și note. Dar apoi, fără să-și dea seama cum s-a întâmplat, a înțeles că ceva s-a schimbat și, în loc să se simtă ciudat și cumva sub observație, ea și Bobby s-au sincronizat pe neașteptate. A încetat cu totul să mai gândească și părea că știe exact ce are de făcut. De ce nu îi spusese nimeni că va fi așa? Stătea acolo, întinsă în patul lui Lottie, cu absolut nimic în cap. A închis ochii. Fusese iute. Fusese furios. Și se terminase.

Pe urmă, amândoi au gâfâit de epuizare și, până când n-au putut respira normal, niciunul dintre ei nu a vorbit.

— Ei, a spus ea în cele din urmă, putem să o mai facem o dată?

— Poftim? Acum?

Ea a dat din cap.

El a râs și pleoapele ochilor lui albaștri s-au încrețit.

— Lasă-mă un minut să-mi revin.

Dar puțin mai târziu el a ghidat-o, iar ea a învățat cum să-l ajute să-și revină, iar asta avea să se mai întâmple o dată în seara aceea.

Dimineața s-a trezit și l-a văzut că se uită la ea.

— Bună, a spus el.

Ea i-a inspirat mirosul. Dafin și cuișoare. Ceva de modă veche, oricum. Plăcut. Picant.

— Uite, am vrut să-ți spun de aseară, dar se pare că s-au întâmplat niște lucruri care mi-au distras atenția.

— Ce? A întrebat ea.

— Mama.

— Mama ta? E un subiect ciudat după ce am făcut toată noaptea.

El a râs.

— Ai dreptate. Dar va sta aici vreo două săptămâni. N-o să mai pot rămâne noaptea aici.

— A!

S-a dat jos din pat și s-a întins, iar el a stat pe marginea patului, uitându-se la ea.

— Problema e că de data asta n-o să stea la hotel. O să stea aici.

— În apartamentul ăsta? A întrebat ea, uimită.

El a râs.

— Nu. În apartamentul unde stau eu și Archie.

— Serios? De ce nu stă la cel mai bun hotel, ca până acum?

— A devenit brusc econoamă. Am chemat pe cineva să facă curățenie.

Ea a zâmbit.

— Oricând poți să dai o fugă aici pentru o reparație rapidă.

El a râs.

— Ceva îmi spune că nimic din ce fac cu tine nu e rapid.

— A, nu știu, ar putea fi distractiv.

Și-a unduit șoldurile provocator în fața lui și s-a aplecat astfel încât el nu a mai avut altceva de făcut decât să-i ia un sfârc în gură. Și au făcut prima tentativă de sex rapid neprotejat, Bobby retrăgându-se chiar la timp.

— Îți vine regulat? a întrebat-o el.

— De ce?

— Pentru că mai există și metoda calendarului. Nu e garantată sută la sută, dar cel puțin am ști care sunt zilele în care trebuie să fim mai atenți.

— Am auzit de ea. O să schițez un plan. Un plan de sex.

Și a izbucnit în hohote de râs, gândindu-se ce ar fi zis mama ei dacă ar fi știut.

Nu avea idee cum reușiseră părinții ei să producă două fete.

El a zâmbit și a sărutat-o pe nas.

— Trebuie să plec.

— O, nu, serios?

— Ajunge puțin mai târziu și trebuie să aranjez apartamentul înainte să vină menajera… Știi că în scurtă vreme plec, nu? Fac instruirea de pilotaj aici, în Malta, dar mai devreme sau mai târziu va trebui s-o finalizez în Anglia.

— O să fii plecat mult? L-a întrebat ea.

— Deocamdată nu știu, dar hai să nu ne gândim acum la asta.

— Bine. Fugi, atunci. Înapoi la mămica ta.

El i-a zâmbit.

— Apropo, a spus ea. Am vrut să-ți spun mai demult, nu știu cum de am uitat, a dispărut o fată de la noi din casă. Acum trei sau patru săptămâni. Am tot întrebat, dar se pare că nimeni nu știe nimic despre asta. Era tânără. Minoră, cred, și era rusoaică. Am auzit-o plângând. Spunea că îi e frică.

— Știi de ce îi era frică?

Ea a clătinat din cap.

— Nu. De ceva sau de cineva, doar atât a spus și pe urmă a dispărut.

— O să mă interesez.

— Discret.

— Evident.

Pe urmă s-a îmbrăcat și a venit s-o sărute pe marginea patului, unde stătea. Ea l-a tras spre ea și i-a desfăcut nasturii de la pantaloni și lenjeria.

— O, Doamne, a gemut el. Ai devenit foarte rapid o femeie perversă.

CAPITOLUL 30

După ce mama lui Bobby a plecat, în ziua liberă a Rivei s-au dus cu mașina la Mdina să îl viziteze pe unchiul lui pentru a doua oară. Era încântată să-l vadă din nou pe Addison și superbul lui palat ascuns și abia aștepta o noapte cu Bobby. A început să fredoneze veselă un cântec pe care îl auzise recent la radio.

Bobby s-a întins și i-a dat la o parte o șuviță de păr de pe obraz. Ea s-a întors spre el zâmbind, apoi i-a luat mâna și i-a sărutat-o.

— Ai grijă, a spus el. Sunt la volan.

Era o zi superbă, deși bătea puțin vântul, iar ea s-a rezemat de spătarul scaunului să se bucure de senzația pe care i-o dădea soarele pe fața ei.

— Apropo, am o informație, a spus el, despre rusoaică. Cel puțin așa cred.

Ochii lui priveau drept înainte.

— Vești bune? A întrebat ea uitându-se la el cu speranță.

Dar, când el a clătinat din cap, a inspirat adânc.

— Atunci, ce?

— Îmi pare foarte rău. E cumplit, dar rămășițele unei fete au fost găsite pe o plajă.

S-a întors o secundă spre ea, cu o privire gravă.

Riva a exclamat uimită.

— O, nu!

— Am un prieten la ziarul Times of Malta. S-a întâmplat să-i pomenesc de fata despre care mi-ai vorbit și el mi-a spus. Autoritățile au obiceiul de a ascunde lucruri de genul acesta.

— Când a fost găsită?

— Acum vreo două săptămâni. Stătuse ceva timp în apă.

— O, Doamne! E îngrozitor. Dar de ce crezi că era ea?

— Cineva de pe Strait Street a identificat-o ca fiind fata din Rusia care abia venise de vreo două zile aici și n-a mai apărut la serviciu. Nu și-au făcut griji, pentru că oamenii vin și pleacă frecvent.

— Poate să fi fost o altă fată din Rusia.

— Ei i-au spus Ania.

Rivei i-au dat lacrimile. Le-a șters, dar era teribil de întristată pentru fata aceea. Dacă ar fi putut face ceva s-o ajute, când a avut ocazia. A clătinat din cap, pentru că se simțea groaznic la gândul că a preferat să nu stea cu Ania în ziua aceea, iar acum era prea târziu și nu mai putea face nimic pentru ea.

El a oftat.

— Ascultă, iubito, se tot aude de niște raiduri pe Strait Street. E posibil ca poliția să devină mai dură. Mi-aș dori să pleci de acolo.

— Mai dură, în ce fel?

— Nu știu precis, dar prietenul meu de la ziar vrea să vorbească cu tine.

— Cu mine? De ce cu mine?

— E un ziarist care miroase problemele. Dar e băiat bun, un băiat pe care e bine să-l ai de partea ta. El a propus să vă întâlniți la un ceai.

— Și tu crezi că e o idee bună?

— Poate. Nu trebuie să spui nimic despre ce s-a întâmplat în Franța sau să-i spui numele tău adevărat. Dar eu cred că, în fine… cred că ți-ar fi prieten, dacă vei avea vreodată nevoie de unul.

Ea s-a uitat lung la el, întrebându-se dacă nu cumva fusese o greșeală să-i spună lui Bobby adevărul despre ea.

— Tu ești prietenul meu.

— Mai mult decât prieten, sper. Dar dacă eu nu sunt aici…

S-a uitat la ea cu o privire ciudată, pe care ea nu a înțeles-o, după care și-a fixat din nou ochii pe drum.

— Trebuie să-ți dai seama că pentru mine ești totul.

— Și tu pentru mine, a răspuns ea și s-a aplecat să-l sărute pe obraz.

Era bucuroasă, evident, după cele spuse de Bobby. Ar fi trebuit să fie un moment special, și chiar era, dar se simțea și neliniștită – fericirea îi era umbrită de ceea ce se întâmplase cu biata Ania. Cât de cumplit trebuie să fi fost. Cât de speriată și de singură trebuie să se fi simțit. În loc să-și petreacă ziua cu fata, ea dăduse fuga la Lottie. Dacă ar fi rămas cu Ania, poate că acum ar fi fost în viață. Și totuși nu avusese cum să știe ce se va întâmpla. Nu știuse nici ce se întâmplase. Cum ajunsese Ania în mare? Cu siguranță cineva știa. Fata a continuat să-i tulbure gândurile până când au ajuns la Mdina.

Addison, unchiul lui Bobby, a fost la fel de generos ca prima dată și au luat un prânz delicios, cu plăcintă lampuki, un fel de mâncare cu pește cum nu mai mâncase vreodată, iar ca desert, kannoli – tuburi dulci din aluat crocant umplute cu ricotta. Omul acesta mare, cu o inimă la fel de mare, a înveselit-o pe Riva și în timp ce vinul curgea ei râdeau și mâncau, și iar râdeau și iar mâncau. După cafea, Addison s-a șters la gură și a spus:

— Am ceva să vă arăt.

S-a ridicat în picioare, a intrat în casă și a luat ceva din sertarul de sus al biroului.

— Haideți! Urmați-mă, a spus el pe urmă.

Au ieșit după el pe ușa principală și au coborât scările. Acolo s-a oprit la o altă ușă, a descuiat-o și le-a făcut semn să intre pe un hol luminat slab. Acesta ducea spre un salon superb, cu plafon înalt, plin de soare de la lumina care pătrundea prin ferestrele înalte până la tavan și cu o terasă îngustă, în aer liber.

— Vai! a spus Riva uitându-se în jur la mobila feminină, colorată pastel. E așa de frumos.

— Da, a fost camera favorită a soției mele. Deci aici sunt cheile. Poți folosi apartamentul.

— Ești sigur?

— Nu-mi place să-l închiriez, deși uneori mai închiriez parterul. În orice caz, în cele din urmă toată casa îți va reveni ție.

— Păi, mulțumesc, a spus Bobby clipind repede din ochi de uimire. E foarte generos din partea ta. Dar eu sper că vei mai fi aici mult timp.

— Într-adevăr.

S-a întors spre Riva.

— Filomena, soția mea, și cu mine n-am avut niciodată copii și, așa cum vezi, Bobby e ca un fiu pentru mine.

— Mă gândeam că ai putea să-i lași casa mamei, a spus Bobby.

— Doamne, Dumnezeule, nu. Detestă locul ăsta, sigur ar vinde-o. Nu, casa asta veche înseamnă așa de mult pentru mine, că prefer să-l păstrez în familie. Vă dau două chei, dar mai am și eu una, pentru situații de urgență.

O clipă, Riva n-a avut cum să nu își compare părinții aspri cu acest om minunat de generos și a oftat.

— Nu-ți place? a întrebat-o Addison.

— Ba da, îmi place la nebunie. Scuze, mă gândeam la altceva.

I-a zâmbit și, după ce Addison a urcat, ei au explorat apartamentul. Era mai mare decât crezuse Riva la început. A deschis ușile înalte de sticlă și a ieșit pe terasă, unde și-a întins brațele și s-a învârtit, având senzația că toată lumea se rotește. Reveniți înăuntru, au descoperit o sufragerie și după ea o bucătărie. În cealaltă direcție erau două dormitoare cu o baie comună între ele și o toaletă pe hol.

— Nu-mi vine să cred că putem sta aici, a spus ea.

El i-a aruncat o cheie.

— Dacă nu sunt aici, sari în autobuz și vino când vrei. Consideră-l un refugiu.

— Așa o să fac, a spus ea, fără să știe ce refugiu va deveni într-o bună zi.

— Ți-ar plăcea să stăm peste noapte? a întrebat-o el.

— Putem?

El și-a încrețit sprâncenele și și-a strâmbat buzele ca și cum ar fi cugetat adânc.

— Hm… da.

Ea a râs.

— În cazul ăsta, mă duc să fac o baie.

El a prins-o de braț.

— Înainte sau după ce botezăm patul?

— Înainte, a spus ea.

— Nuuu.

— Ba da. Vreau să fiu roză și strălucitoare și să miros a produsele alea minunate de toaletă pe care le-am zărit în baie.

A căutat și a găsit niște prosoape albe și pufoase și un halat de baie de mătase de culoarea lavandei.

— Avem mâncare și vin, a strigat Bobby.

Era limpede că Addison nu se îngrijise doar ca apartamentul să fie curățat-lună, îl și dotase cu tot ceea ce ar avea nevoie. A inspirat adânc și a expirat lent. Oare reușise să aterizeze în paradis?

A dat drumul la apă și a stat pe un scăunel, uitându-se cum se umple cada.

Cada era superbă, cu picioare terminate cu gheare de aur și cu robinete de aur. Aur adevărat, s-a gândit ea. A deschis dulapul de sticlă și a scos sticluțele de uleiuri aromatice, de trandafiri, portocal amar și eucalipt, și a turnat din belșug în cadă. Pe măsură ce aburul parfumat se înălța, la fel se înălțau și speranțele ei pentru viitor. Bobby îi spusese, practic, că o iubește. Nu îndrăznea să privească prea departe în viitor, pentru că viața putea să fie cu totul altfel, dar tot nu se putea stăpâni să se închipuie cu el, ba vedea chiar și o droaie de copii. Căsătoria nu fusese un lucru la care să viseze, niciodată nu aspirase la ea; în fond, avea să fie o persoană pe picioarele ei. Dar poate, atâta doar, poate ar face o excepție pentru sir Robert Beresford, baronet, după care și-a spus că e o idioată și s-a cufundat sub apă.

După o vreme a ieșit, s-a uscat și și-a înfășurat părul în prosop. Și-a pus halatul de mătase, s-a dus să-l caute pe Bobby și l-a văzut, aparent adormit, pe canapea, cu capul rezemat de spătar. Și-a lăsat halatul să se desfacă și apoi s-a urcat călare pe el. Ochii lui au rămas închiși cât timp ea s-a mișcat în față și în spate, simțind cum se întărește sub ea. O urmă ușoară de zâmbet i-a spus că se preface că doarme. I-a descheiat cămașa și l-a sărutat pe piept, apoi s-a ridicat ca să-i poată desface pantalonii și să-i scoată. Nu purta nimic pe dedesubt și ea s-a uitat țintă la el, neașteptându-se la asta. El tot nu a deschis ochii. Cu puțin efort, ea a reușit să se lase în jos pe el și s-a mișcat încet la început,

bucurându-se de senzația de putere, după care tot mai repede, în timp ce el continua să se prefacă adormit. A terminat repede, cu inima bubuind și respirația precipitată. Nu trăise niciodată până atunci ceva asemănător. O înfiorase, o zguduise și o făcuse să se simtă invincibilă fiindcă îl posedase ea pe el, dar apoi el a deschis ochii.

— Iar acum, drept pedeapsă, a spus el și, încă în ea, s-au rostogolit amândoi pe podea și a terminat și el.

Plutind în satisfacția de pe urmă, ea a râs și a râs până când aproape a dat în plâns.

— Știam că ești treaz, a spus ea.

— Da, dar am vrut să capitulez.

— Robert Beresford. Cine ar fi crezut?

— Ce?

— Că o să lași o fată simplă să-ți fie șefă.

— Nu e nimic simplu la tine, draga mea. Și îmi cam place să-mi fii șefă.

— Te iubesc, Bobby, i-a spus ea.

A doua zi, tot cu Ania în minte, s-a întâlnit la ceai cu prietenul lui Bobby la British Hotel, în Grand Harbour. Acesta s-a ridicat în picioare când s-a apropiat și i-a strâns mâna. Era mai în vârstă ca Bobby, poate vreo treizeci și cinci de ani, și mai înalt, cu ten măsliniu, păr șaten ondulat și niște ochi blânzi, căprui, cu picățele aurii.

— Mă bucur așa de mult că te-ai decis să vii, a spus el strângându-i mâna. Ottavio Zampieri.

— Riva Janvier.

S-au așezat și un chelner și-a făcut imediat apariția cu un meniu. În timp ce comandau ceai și prăjituri, ea l-a studiat. Bine îmbrăcat, dar cu un aer puțin neglijent, nu era

neatrăgător. Apoi s-a întors cu privirea spre minunata priveliște a marelui port, auriu și strălucitor în soarele după-amiezii.

— Ai mai fost aici? a întrebat-o el.

Ea a clătinat din cap.

— Nu. Sper că nu vă deranjează că spun asta, aveți un nume neobișnuit, domnule Zampieri.

— Tata a fost italian și mama e malteză. Te rog, spune-mi Otto.

— Îmi face plăcere să te cunosc, Otto, deși nu prea știu de ce ai vrut să te întâlnești cu mine.

— Bob mi-a spus că ești dansatoare.

— Da.

El s-a uitat în jur cu un aer gânditor și a spus cu voce scăzută.

— Și că ai o prietenă care a dispărut și care, din păcate, a fost găsită adusă de ape la mal.

Ea a oftat adânc și s-a aplecat spre el.

— Ania, da, am fost cumplit de tulburată când am auzit ce s-a întâmplat cu ea, dar nu mi-a fost prietenă, de fapt. Am vorbit o singură dată cu ea.

— Ai putea să-mi spui despre ce?

— Locuiam în aceeași casă, deși cred că ea era acolo de o zi sau două. Am auzit-o plângând și m-am dus să văd ce s-a întâmplat. La început n-a vrut să spună, dar pe urmă mi-a spus că a fost obligată să vină aici.

— Altceva?

— Pur și simplu părea foarte speriată.

— A pomenit vreun nume?

Pentru că Otto vorbise mai încet, a scăzut și ea vocea.

— Nume?

— Numele celor care ar fi speriat-o.

Riva a clătinat din cap.

— Nu. Și imediat după asta a dispărut.

— În aceeași zi? a întrebat el, încruntat.

— Da. Când m-am întors mai târziu, camera ei era goală și lucrurile ei dispăruseră.

— Și de ce te-ai dus iar la ea în cameră?

— Îi promisesem că mă duc. I-am spus că o să luăm ceaiul împreună.

— Mă întreb…

Dar atunci a venit chelnerul cu un platou etajat de prăjituri. Era însoțit de un altul, care a pus pe masă un ceainic, plus lapte și zahăr. Le-a turnat ceaiul și a plecat.

— Arată foarte britanic, a spus ea și și-a pus zahăr și lapte în ceai, observând că el nu adaugă nimic.

— Da, și tu ești franțuzoaică, evident, a spus el pe un ton conversațional.

— Da. Prăjiturile astea par delicioase. Te superi dacă mă servesc?

— Deloc.

Și-a ales o felie de pandișpan, un ecler și ceva care semăna cu un biscuit de ciocolată.

— Tocmai mi-am amintit ceva. Înainte să fac cunoștință cu Ania, cred că am văzut-o cu cineva în clubul unde lucrez.

— Cine era?

— E posibil să fi fost un bărbat pe nume Stanley Lucas. Ar putea fi implicat?

Otto a ridicat din umeri.

— Nu știu, dar mă întreb dacă n-ai putea să mă ajuți, a continuat el în șoaptă, în timp ce ea își mânca felia de pandișpan. Vreau să aflu ce s-a întâmplat cu fetele astea.

— Fetele? a exclamat ea și a înghițit repede, gata să se înece.

A ridicat mâna și a tușit de câteva ori înainte să șoptească:

— Vrei să spui că Ania nu e singura?

— Au dispărut mai multe artiste străine, unele n-au fost găsite niciodată, dar trei au fost găsite moarte. Ania e ultima. Celelalte erau o franțuzoaică și o unguroaică.

— Dumnezeule mare! N-am știut.

— S-a mușamalizat. Problema e că prostituția e în floare și există o piață care se bazează într-o oarecare măsură pe trafic de persoane. Pe lângă faptul că e teribil de rău, noi încercăm să dezvoltăm turismul. Chestiunile astea două nu se împacă.

— Înțeleg. E puțin probabil ca turiștii să vrea să vină într-un loc în care apar frecvent fete moarte.

— Sau într-un loc a cărui reputație e pătată de povești referitoare la trafic de fete și femei străine.

— Ania era rusoaică și era îngrozitor de tânără.

— Da, de obicei așa sunt. Insula e superbă, însă există un curent de adâncime care trece exact pe Strait Street. Cum tu lucrezi acolo, mă gândeam că ești bine plasată ca să-mi spui ce vezi sau ce auzi. Te-aș plăti, evident.

— Vrei să fiu spioană. Ce palpitant!

El a râs.

— Cred că poți să spui și așa.

— Pot să mă mai gândesc?

A mușcat din ecler și a mestecat. Dar deja știa. Își dorise să se schimbe, să fie diferită de părinții ei burghezi, și acum va fi. Spioană! Ce spui de asta? Evident că ar face orice ca să nu mai dispară și alte fete.

El s-a uitat în jur și a spus și mai încet:

— Multe dintre fetele astea lucrează pentru oameni periculoși, pentru infractori. Ăștia trăiesc din câștiguri imorale și se poartă urât cu fetele. Va trebui să fii foarte precaută.

— Pot să am grijă de mine.

— Chiar și așa. Și, cum ai spus și tu, mai gândește-te.

— Pot să-i spun lui Bobby?

— Nu cred că o să fie încântat, dar, da, poți să-i spui, însă nimănui altcuiva și ne întâlnim aici peste o săptămână.

— Poate n-ar trebui să fiu văzută cu tine în public. Lumea n-o să pună totul cap la cap?

— Am ales hotelul ăsta pentru că e în întregime britanic, iar ziarul la care lucrez eu e probritanic, așa că n-ar intra nimeni la bănuieli dacă ne-ar vedea. Nu-ți face griji. Ești în siguranță aici. Pe Strait Street trebuie să ai grijă. Acolo să fii cu ochii în patru.

CAPITOLUL 31

Malta, 1926

— Trebuie să-ți scoți masca la intrare, i-a spus Bobby când a parcat lângă clădire.

Balul era dat de Corpul Funcționarilor Publici și accesul era liber, dacă îți permiteai să plătești taxa de intrare.

— Trebuie să-ți dezvălui identitatea acolo, dar în altă parte, nu. Poți să ți-o pui după ce intrăm. În plus, e interzis să porți mască pe stradă după apusul soarelui.

— De ce?

— E o poveste lungă. Cine știe de ce se teme guvernul? Probabil de indezirabili care în spatele măștii pot scăpa nepedepsiți pentru crime. Maltezilor însă nu le place demascarea, e tradiția lor și nu îi condamn. Odată ce ai intrat și porți mască, toți sunt egali, nu e ca la balurile acelea oribile care se dădeau la Palatul Guvernatorului. Niște chestii teribil de snoabe.

Riva închiriase un costum și era îmbrăcată precum Nefertiti, o regină din Egiptul antic, soția faraonului Akhenaton. Bobby era costumat în faraon, în veșminte negru cu auriu, și împreună alcătuiau un cuplu impunător. Puțin cam prea impunător, și-a dat seama Riva, văzând cât de multe priviri s-au întors spre ei când au intrat în holul puternic luminat. În toate lunile de când erau împreună, era prima oară când apăreau în public. Un bărbat înalt, costumat în Sherlock Holmes, s-a apropiat de ei și Riva și-a dat seama că e Otto. A tras-o deoparte.

— Poți să vii cu mine?

Ea s-a uitat la Bobby, care a încuviințat din cap.

— Te găsesc eu, a spus el.

L-a urmat pe Otto într-o cameră retrasă, departe de oamenii care se foiau și de orchestră.

— Nu ți-e cald în costumul ăsta asta? a spus ea.

— Ba da. O idee trăsnită.

— Ai noutăți?

— Da. Știi că mi-ai spus că ai văzut-o pe Ania la club cu Stanley Lucas.

Ea a dat din cap.

— Da, și acum vreo zece zile l-am văzut cu alte două fete tinere. Așteptam să-ți spun. De atunci nu le-am mai văzut pe fetele acelea.

Riva fusese cu ochii în patru și din când în când se întâlnise cu Otto să-i raporteze ce descoperise. Până atunci nu i se păruse nimic deosebit. Veniseră fete noi, plecaseră fete noi, dar niciuna nu fusese găsită moartă – din câte știa ea.

— Ei, Lucas a fost arestat, i-a spus Otto.

— Pentru trafic?

— Nu. Pentru fraudă, dar sper că asta o să-i convingă pe polițiști să sape mai adânc. Până acum n-am nicio dovadă că ar face parte dintr-o bandă de traficanți.

— E britanic, nu? Și bogat?

— Da, de-asta ar fi neobișnuit. Poate că-i procură alții fete și el nu e implicat propriu-zis în mecanism, ca să spunem așa.

— E posibil să trimită fetele în altă parte? Ieri, Tommy-O mi-a spus că l-a văzut pe Stanley Lucas cu o fată care n-a mai continuat să lucreze pe Strait Street.

— Putea s-o vândă. Dar mulțumesc. Te pricepi la săpături. N-ai vrea să sprijini și mai mult cauza? Eventual să lucrezi pentru mine ca asistentă, știi? În timpul liber.

Ea a râs.

— Nu cred. Poate când voi fi o bătrână cu părul alb.

El s-a strâmbat.

— Vai, scuză-mă, n-am vrut să spun că tu ești un bătrân cu părul alb. Doar că îmi place la nebunie să dansez și nu am prea mult timp liber.

— Ei, dacă te răzgândești vreodată… O să demarez o campanie ca să scăpăm de sclavia albă și de traficarea femeilor pentru prostituție.

În clipa aceea Bobby i-a descoperit și a luat-o de acolo. Uitând de Otto, ea s-a lăsat cuprinsă de bucuria balului și și-a petrecut noaptea dansând și bând până când abia se mai putea ține pe picioare. Târziu, când chiar nu mai puteau dansa, s-au ținut de mână, simțindu-se încălziți și lipicioși. Mirosul, fumul și trupurile transpirate erau prea mult pentru Riva; capul îi fâsâia de la atâta șampanie și abia se putea mișca de oamenii beți care o înghesuiau. După un timp, Bobby a luat-o de mână și și-au făcut loc prin mulțime până la grădina din spate, unde au stat jos, sub cerul violet plin de stele.

— Sunt prea beat ca să conduc până al Mdina, a spus el. Putem merge acasă la tine?

S-au ridicat în picioare și au pornit împleticindu-se pe străzi, au uitat să-și scoată măștile și, râzând ca oamenii beți, din nimic, se susțineau unul pe celălalt. Riva avea privirea încețoșată și a fost uimită când s-a concentrat, în sfârșit, asupra siluetelor solide ale celor doi polițiști care se apropiau.

— Las' pe mine, a mormăit Bobby și și-a scos masca.

— Foarte bine, domnule. O regulă stupidă, dacă mă întrebați pe mine, a spus unul dintre polițiști, recunoscându-l imediat.

— Mă scuzați, domnule agent.

A luat-o pe Riva de acolo înainte să trebuiască să-și dezvăluie identitatea.

S-au dus la grădinile de unde se vedea portul și acolo și-au scos măștile, s-au așezat pe o bancă și au privit luminile.

— Hai să stăm aici puțin, a spus ea visătoare.

— E patru dimineața, a spus el, uitându-se la ceas.

— Unde ți-e spiritul de aventură?

El a râs.

— În pat cu tine.

Și pe urmă ei i-a venit o idee.

— Hai să ne plimbăm cu dghaisa. Vreau să văd cum se ridică soarele pe parapetele fortului St. Elmo. Lottie mi-a spus că e superb și de cât timp sunt aici încă n-am apucat să văd asta.

— Și putem să luăm cafea și gogoși când ne întoarcem, a spus el acceptând provocarea.

Au stat de vorbă puțin și el i-a spus că sigur finalizarea instructajului lui de pilot se va face în curând în Anglia, dar că peste două luni se va întoarce.

— Nu vreau să simți, cumva, vreodată, că ești legat de mine, a spus ea.

— Eu vreau să fiu legat de tine. Nu mai există altcineva în viața mea.

— Mi-aș dori să putem ieși împreună pe față.

— Tu ai spus că fetele s-ar ofusca.

— Poate acum nu, că mă cunosc.

El a strâns-o tare în brațe, iar ea și-a rezemat capul de el, gata să adoarmă. După un timp el a zgâlțâit-o ușor.

— E timpul să luăm dghaisa.

Au găsit una cu ușurință și, în timp ce erau scoși pe apă, ea s-a uitat înapoi spre oraș. Și atunci, când a apărut soarele mare de dimineață, totul s-a colorat în roz, iar parapetele s-au făcut treptat roșii, ba chiar sângerii.

— Vai! a șoptit ea. Parcă chiar au luat foc. Nu-i așa că Malta e cel mai frumos loc din lume?

CAPITOLUL 32

Malta, 1929

Timpul, anii și viața au trecut. Acum Riva stătea singură, împodobită cu mărgele, fulgi și fundițe și se simțea decăzută ascultând tropăielile care veneau din salonul de dans și măscările strigate de bețivii de pe stradă. Mai mult decât grețos, locul acela îi întorcea stomacul pe dos. Nu fusese la doctor, în fond nu era căsătorită, dar, cum rotunjimile i se accentuaseră și mai mult în ultimul timp, era sigură că e însărcinată.

— Ești bine, dragă? a întrebat-o Tommy-O după ce s-a așezat confortabil lângă ea pe scaunul de la bar, înclinând capul. Pari cam abătută.

— Am douăzeci și trei de ani și mi-e greață de mor de mirosul de fum, de bere, de pește prăjit și de usturoi.

— Vai de mine! Ai luat-o tare.

— Ce am luat?

— Chestia aia cu „trebuie să existe o viață mai bună decât asta".

Avea dreptate. Ajunsese să simtă repulsie față de luminile viu colorate și de farmecul artificial care nu era deloc fermecător. O ucidea și trebuia să-și adune curajul să facă o schimbare înainte să fie clar pentru toată lumea că e însărcinată.

Tommy-O s-a ridicat și a bătut-o ușurel pe umăr.

— Toți trecem prin asta, mai devreme sau mai târziu. Și acum, iubirea mea, mă scuzi, trebuie să mă schimb în ceva fabulos.

Ea i-a trimis o bezea.

— Ne vedem mai târziu.

Ea și Bobby erau fericiți împreună din 1925 – patru ani de acum –, dar el lipsise fără vreo explicație de la ultima întâlnire, din urmă cu aproape două săptămâni, și de atunci ea își tot făcea griji. Nu că relația lor ar fi fost doar lapte și miere. Ca în orice cuplu, se contraziceau, se certau și se enervau unul pe celălalt. Ea putea să fie pătimașă și cu gura mare și atunci el era mai degrabă conciliant, ceea ce o irita și mai mult, dar întotdeauna se împăcau și cuplul lor rezistase în ciuda plecărilor lui în Anglia și a programului ei dificil de lucru. Își propusese să-i spună că e însărcinată în ziua aceea când el nu venise – și chiar trebuia să-i spună cât mai curând.

Iar acum, că ajunsese să fie tot mai sătulă de viața de dansatoare și aștepta un copil, nu știa ce să facă. Strada Strait era vulgară și deșănțată, dar Bobby era și acum luminița de la capătul tunelului, deși încă îi plăceau chestiile detectivistice pe care le făcea pentru Otto.

A doua zi după întâlnirea la care Bobby nu venise, era decisă să-i dea de urmă. În toți anii în care fuseseră împreună fusese un om de cuvânt, întotdeauna o anunța că va fi reținut, întotdeauna îi spunea că va fi plecat. Deci ce se întâmplase? Nu avea idee ce părere ar avea despre copil. Nu avea idee ce părere are ea despre copil. Într-un fel, era încântată, dar niciodată nu discutaseră despre căsătorie, iar gândul că ar putea avea un copil în afara căsătoriei o îngrozea.

De multe ori vorbeau despre viață și despre cum e bine să trăiești.

„Profită de fiecare șansă“, era deviza lui. „Fă ca fiecare zi să conteze.“

Vorbeau despre obligații și el întotdeauna își confirma iubirea făcându-i cadouri, ducând-o unde voia ea și, în ultima vreme, ieșind împreună în public. Nimeni nu-i băga în seamă. Îl însoțea la cocktailurile date de Addison la Mdina, își petrecea timpul în apartamentul de acolo și întâlnea tot felul de oameni interesanți, bărbați eleganți, femei fascinante, oameni bogați și oameni nu prea bogați, dar plăcuți. Dar Bobby nu vorbise niciodată despre căsătorie și nici ea nu pomenise despre asta. I se părea că nu are importanță. Erau tineri și aveau toată viața înainte. El îi știa numele adevărat și de ce fugise din Paris. Ea îi spusese că vrea să fie mai mult decât soție și mamă cum îi repeta mama ei că e născută să fie.

— Nu vreau să cad în capcana în care a căzut sora mea, spunea ea sfidător. Pentru mine nu va fi niciodată suficient.

Acum se întreba dacă nu greșise. A făcut bine c5ă a fost așa de fermă? Și-ar fi dorit să-i povestească mai multe despre părinți și despre copilăria ei, să-i explice mai bine ce a vrut să spună.

Și acum unde era el și de ce nu o anunțase că nu vine?

Încerca să nu se neliniștească, dar nu putea. În afară de senzația de greață, mai avea și o durere în piept care niciodată nu-i trecea. O respirație pe care abia o trăgea. O senzație de viață pusă pe pauză. Rătăcea neconsolată pe bulevardele din La Valletta privind scrutător în lumina puternică, de parcă așa ar fi putut să-l facă să se materializeze și să-l găsească undeva, așteptând-o. Din întâmplare, a găsit-o pe Lottie, stând la fereastră într-una dintre cafenelele frumoase. Prietena ei i-a zâmbit și i-a făcut semn să intre.

Înăuntru, Riva și-a tras un scaun.

— Tocmai am trecut pe la apartamentul tău, a spus ea.

— Altcineva locuiește acolo acum. Archie încă are bârlogul lui de burlac, așa cum evident știi, pentru că și Bobby stă acolo, dar noi avem acum o casă în Gozo.

— Parcă mi-a spus Bobby, dar nu te-am văzut de un secol, așa că am trecut pe la apartament pentru orice eventualitate.

— Mă căutai pe mine?

— Într-un fel. De fapt, îl caut pe Bobby.

Lottie s-a îmbujorat ușor și s-a foit pe scaun.

— Ce e? a întrebat Riva.

Lottie s-a strâmbat.

— E complicat.

— Haide! Dacă știi ceva, spune-mi. Suntem încă prietene, nu?

— Bine. Chestia e că Bobby a plecat.

Riva s-a încruntat.

— Plecat? Ce vrea să însemne asta?

— S-a întors în Anglia.

— Cu serviciul?

Lottie a clătinat din cap.

— Nu. Din cauza crahului de pe Wall Street. Mama lui i-a trimis o telegramă să întoarcă.

Riva era șocată.

— Dar de ce nu mi-a spus?

— Poate n-a avut timp. A fost ceva neașteptat și urgent. Și-a pus câteva lucruri într-o geantă și a plecat. N-a spus un cuvânt. Părea pur și simplu abătut și a plecat.

— L-ai văzut când a plecat?

— Da. Telegrama a venit când eram în apartament.

— Deci nu știi cât va lipsi?

— Nu. Crahul i-a afectat foarte tare, asta e tot ce știu. Am avut impresia…

A ezitat, rozându-și pielița degetului mare.

— Ce impresie?

— Am avut impresia că va dura ceva.

— Mă rog, e în regulă. Dar mi-aș fi dorit să-mi spună.

Lottie a dat din cap și pe urmă și-a fixat privirea pe mâini.

— E ceva ce nu-mi spui?

Lottie n-a ridicat privirea.

— Ei, mulțumesc, oricum.

Era foarte ciudat și Riva a oftat, simțindu-se mai tulburată decât ar fi fost dispusă să recunoască. Dar pe urmă și-a dat seama că nici Lottie nu arată prea bine.

— Cum îți prieste viața de femeie măritată?

Acum Lottie a ridicat privirea.

— E bine.

— Bine? Atât? Nu ești teribil de fericită?

— El e plecat mult timp. Mă simt singură la Gozo. Nu se întâmplă nimic acolo.

— Du-te și tu cu el.

Lottie a clătinat din cap.

Pe urmă, când mâneca lui Lottie s-a ridicat puțin, a observat la încheietura mâinii ei o vânătaie. Riva a prins-o de mână și prietena ei aproape s-a strâmbat de durere.

— Cum ai căpătat asta?

— Nu e nimic. N-o băga în seamă.

— Sigur nu ți-a făcut-o Archie?

Ochii lui Lottie s-au umplut de lacrimi.

Riva a oftat. Era îngrozitor.

— Te bate des?

Lottie a lăsat privirea în jos și nu a spus nimic.

Riva nu știa sigur ce să spună sau ce să facă.

— Aș putea să vorbesc cu cineva?

— Dumnezeule, nu! a exclamat Lottie, părând îngrozită.

— În fine, cel puțin hai să ne mai întâlnim așa, la cafea, bine?

Lottie a clătinat din cap.

— Ce e?

— Lui Archie nu i-ar plăcea.

— Ei, asta e. Trebuie să-i spui lui? El îți spune tot ce face?

Lottie a scos un hohot de râs amar.

— Nici nu trebuie. Îmi lasă tot felul de indicii.

— Sper că nu alte femei?

— Posibil.

— Vai, Lottie, îmi pare rău.

Trecuseră două luni și Riva nu primise nicio veste de la Bobby. Nu avea adresa lui din Anglia, doar a vechiului lui apartament, care nici măcar nu mai era al lui acum, și nu avea cum să-l contacteze. Era absurd, dar cu siguranță Bobby avea să se întoarcă, mai devreme sau mai târziu. Sau o să scrie. Poate că i-a scris deja, dar s-a rătăcit scrisoarea. Era convinsă că nu ar fi lăsat-o așa. Trebuie să fi fost un motiv serios, cu toate că pe măsură ce trecea timpul îi era tot mai greu să creadă. S-a cufundat în munca ei, ca să uite. Sarcina încă nu era prea vizibilă, slavă Domnului, dar tot timpul se îngrijora ce o să facă. Mulțumea cerului că mai are de lucru pentru Otto când nu dansa, ca să-și ocupe timpul, și învăța tot mai multe.

Acum știa că diverși jurnaliști, politicieni și organizații făceau de ceva timp campanie împotriva traficului de femei și copii. În 1927, Liga Națiunilor publicase un raport în care vorbea despre felul în care femeile erau atrase, fără să știe, în comerțul cu sex prin contracte false prin care li se promitea că vor lucra ca artiste de music hall. Riva înregistra fiecare caz de fete care i se păreau aduse ilegal și îl

prezenta șefului poliției care, a aflat ea mai târziu, arunca imediat dosarul la gunoi. Cu toată zarva pe care campania o produsese în Anglia, în Malta nu se schimbase nimic.

Într-o seară era în toaleta femeilor când s-a deschis ușa și a intrat un bărbat.

— Ai greșit locul, a spus ea, gândindu-se că e beat. Toaleta voastră e alături.

El i-a zâmbit rece și a făcut un pas spre ea.

— Ascultă ce-ți spun. Șeful meu vrea să nu te mai amesteci în afacerile lui.

Ea a înclinat capul.

— Șeful tău? Cine e șeful tău?

Apoi, înainte să apuce să strige, el s-a năpustit peste ea. I-a acoperit gura cu palma și a lipit-o de perete.

— Șeful meu… a început el iar, dar ea l-a mușcat.

Tipul și-a retras mâna, și-a frecat-o și apoi a strâns celălalt pumn și a lovit-o în lateralul capului. Ea s-a dezechilibrat și s-a lovit de perete.

— Ia-o ca pe un avertisment, a spus el când ea s-a îndreptat.

Ea și-a frecat capul.

— Ai înțeles?

A dat din cap, simțindu-se complet îngrețoșată. Și în clipa aceea s-a hotărât să plece de pe Strait Street.

Două zile mai târziu s-a întâlnit cu Otto la British Hotel. Stătea în același colț liniștit unde se întâlneau de obicei, dar când s-a apropiat de el a văzut că se întâmplase ceva. Părea obosit, dar era mai mult de atât.

— Te simți bine, Otto? l-a întrebat ea. Pari cam slăbit.

— Nu mă simt așa bine. Nu e mare lucru, pe cuvânt.

Ea a mijit ochii.

— Ești sigur?

El a dat din cap.

— Mai important e cum te simți tu.

Ea și-a frecat capul.

— Mă cam doare. L-ai mai văzut pe Stanley Lucas?

Aflaseră că Stanley Lucas a fost eliberat fără a fi acuzat – în ciuda dovezilor de fraudare și a bănuielilor că trăiește din câștiguri imorale –, apoi omul părea să fi dispărut.

— De ce întrebi?

— Pur și simplu mă întrebam dacă el o fi în spatele bărbatului care m-a amenințat, a spus ea.

— Posibil. Ai anunțat poliția?

Ea a clătinat din cap.

— Nu, dar plec de pe Strait Street. Problema e că n-am nicio veste de la Bobby și mă gândeam să plec în Anglia. M-am săturat de dansat. Am nevoie de un nou început.

— Uite, a spus el, părând ezitant și tulburat în același timp. M-am tot gândit ce să fac cu asta.

A băgat mâna în buzunarul de la sacou și a scos o hârtie decupată dintr-un ziar.

— Nu știu dacă ai văzut deja. Sau ce știi. Dar din ce mi-ai spus… în fine. Mai bine citește.

A desfăcut hârtia și i-a întins-o.

Ea a citit ce scria pe tăietura dintr-un ziar englezesc și aproape că i s-a oprit inima.

Sir Robert Beresford, baronet, urmează să se căsătorească în mai 1930 cu Joanna Walton, blonda moștenitoare a unui imperiu petrolier texan.

Chelnerul venise cu ceaiul lor obișnuit de după-amiază, dar Otto i-a făcut semn să plece. Pe Riva o usturau ochii încețoșați de lacrimi nevărsate. S-a ridicat în picioare și a ieșit din salonul de ceai al hotelului, în stradă. Nu putea fi adevărat. Era însărcinată cu copilul lui. Nu putea face asta,

după cei patru ani în care au fost împreună. Îi spusese cu ochii lui plini de sinceritate că o va iubi mereu. Îl crezuse. Era viața ei. Devenise viața ei. Și-a dat seama că Otto o prinsese de cot.

— Hai să plecăm de aici – vrei să mergi undeva?

Ea a dat din cap.

— La Mdina. Poți să mă duci acolo?

El a condus-o prin mulțime la locul unde avea parcată mașina. Ea s-a urcat ca amorțită.

— Să ne oprim să-ți iei lucrurile?

Ea a clătinat din cap. Voia doar să plece din La Valletta și din Kalkara cât putea mai repede, înainte să o vadă cineva izbucnind în plâns. După aceea el a condus în tăcere. Ceva mai târziu, când au ajuns la Mdina, ea i-a spus:

— Ai putea să-i spui tu lui Gianni că nu mă mai întorc la club? El știe că oricum aveam de gând să plec. Spune-i că îmi pare rău.

Otto i-a deschis portiera și ea a coborât.

— Pot să fac ceva pentru tine?

— Nu, a spus ea. Mulțumesc.

El a urcat în mașină și, pe când descuia ușa, a știut că o să i se facă rău. A urcat în fugă scara până la apartamentul lor. Apartamentul lui. Pe urmă a dat fuga în baie exact la timp.

După ce și-a dat cu apă pe față, s-a uitat în oglindă, așteptându-se să vadă pe fața ei suferința. Nu se vedea. S-a dus în dormitor și acolo, pe noptieră, era un plic. L-a rupt și a citit patru cuvinte. Îmi pare foarte rău. Asta era tot și urma numele lui. A rupt hârtia în bucățele și a ieșit pe terasă, unde le-a lăsat să plutească în vânt.

Deci avusese timp să vină aici ca să lase un bilet inutil. Ce proastă a fost. Niciodată nu s-ar fi putut căsători cu una ca ea, o dansatoare de cabaret, pentru numele lui

Dumnezeu. Dar o durea așa de tare gândul că niciodată nu va fi destul de bună pentru el. Ea i se oferise, avusese încredere în el, iar el nu a avut măcar decența să îi spună asta în față.

Își amintea de toate nopțile pe care le petrecuseră în acest apartament, iar acum nu va mai putea veni aici. Va veni el cu soția lui. Soția lui. Era insuportabil. Mai mult decât insuportabil. Oare se înșelase în legătură cu sentimentele lui? I se păruse așa de autentică, așa de adevărată iubirea lor. Felul în care se înțelegeau unul pe celălalt. Toate lucrurile mărunte. În ziar trebuie să fi fost o eroare, pentru că, dacă ar fi fost adevărat, cum ar fi fost posibil să nu-i spună?

Când sufrageria s-a umplut de lumina soarelui la apus, a desfăcut o sticlă de vin și a băut-o pe toată. Apoi a desfăcut alta și a urlat, a urlat, simțind tot timpul că i se frânge inima.

Voia să se ascundă în apartament, în patul lor, dar în final a adormit pe canapea. În noaptea aceea a simțit primele dureri puternice în pântece. A fugit la baie și a simțit cum i se scurge un lichid cald printre picioare. În lumina puternică din baie a văzut sângele, l-a atins cu degetele și a vrut să-l șteargă. Dar nu a putut. Curgea prea repede, continuu. Și-a cuprins trupul cu brațele și s-a înspăimântat, inima îi bătea nebunește. Nu. Te rog, nu. Copilul, copilul lor era tot ce îi mai rămăsese de la Bobby. Nici măcar nu știuse dacă îl vrea, dar acum? Da. Da. Acum îl voia din tot sufletul. S-a întins pe podeaua băii cu un prosop sub cap și și-a strâns genunchii la piept când crampele au devenit mai puternice. Continuau întruna. Pe urmă, mai târziu, pe lângă sânge a văzut și primele cheaguri și a știut că e mult

prea târziu. Ieșea tot din ea și ea nu putea face nimic să oprească asta. A plâns, șocată, îngrozită și simțindu-se mai singură ca niciodată.

Dimineața s-a simțit golită. A șters sângele, a umplut cada, și-a făcut un ceai și apoi s-a înfofolit în pături și a dormit toată ziua și aproape toată noaptea următoare, acolo, în pat, unde șocul, durerea și suferința nu o puteau ajunge. Doar că în vis puteau. Nu a visat copilul zdrobit, care fusese în ea așa de puțin timp și care nici măcar nu avusese o șansă la viață. În schimb, a văzut un băiețel care se juca cu mingea în grădina unei case, împreună cu un pui de golden retriever. Un băiețel care îi spunea „maman". Un băiețel cu părul blond care arăta exact ca Bobby.

Cu lacrimile uscate pe obraji, s-a trezit când a auzit deschizându-se ușa de la apartament și pe cineva intrând. Se întorsese.

— Bobby, a strigat ea și a încercat să se ridice, dar a căzut pe sofa tocmai când Addison intra în sufragerie.

— Am cafea, a spus Addison și a privit-o atent. Dumnezeule, ce palidă ești…

— Am…

— Nu trebuie să vorbești. Încearcă să bei puțină cafea. Am și aspirină.

— Capul meu, a murmurat ea slab.

Nu putea să-i spună de sarcina pierdută, nici de durerea din pântece și nici de oribilul șuvoi de emoții care o copleșise după avort. Se simțea amorțită, furioasă, tristă, derutată, toate în același timp.

— Nu trebuie să vorbești, a spus el.

A luat o gură de cafea și Addison a deschis ușa terasei ca să intre aer curat. Ea s-a întors cu spatele la lumina aceea puternică.

— Tu ai știut? a reușit ea să spună într-un târziu.

— Nu, dar am văzut anunțul din ziar. Voiam să vin azi să te caut. Nu știam dacă ai aflat.

Ea a clătinat din cap.

— Nu ți-a spus?

— Niciun cuvânt.

— Urâtă treabă. Nepotul meu e un om bun, iar eu l-am iubit întotdeauna, dar mă tem că uneori poate fi cam laș. Ascultă ce spun: aici e mâna maică-sii.

— Cum așa?

— Deja cheltuia mult, dar pe urmă a pierdut mult după crahul de pe Wall Street. Are nevoie ca Bobby să facă o partidă bună ca să refacă averea familiei.

— Și el face întotdeauna ce vrea ea?

El a ridicat din umeri.

— Și tu ai fost afectat de crah?

A clătinat din cap.

— Eu nu.

S-a sprijinit cu capul de spătarul canapelei și a avut senzația că se prăbușește într-o groapă adâncă. Cu toată lumina de afară, mintea ei era întunecată de gânduri sumbre.

— Stai dreaptă, i-a spus el. Nu vreau să-ți pierzi cunoștința.

— Am renunțat la slujbă și la casă. Nu știu unde să mă duc.

— Poți sta aici cât vrei.

— Dar Bobby și femeia aceea? Dacă vin aici?

— I-am scris deja lui Bobby și i-am zis să nu vină. În fine, am altă idee care te-ar putea interesa. Putem vorbi despre asta când o să te simți mai bine. Crezi că un prânz ușor mai târziu poate să ajute?

Ea s-a strâmbat.

— Ei, mai vedem. Bați la ușă la mine dacă ai nevoie de ceva.

— Mulțumesc.

El a dat din cap încet.

— Ești fată bună, Riva. Cum am zis, urâtă treabă. Meriți mai mult de atât.

După plecarea lui, ea s-a instalat într-un fotoliu, prea amorțită ca să mai plângă. Își dorea copilul. Îl dorea pe Bobby. Își dorea orice, numai să nu fie așa de singură, simțea nevoia ca el s-o îmbrățișeze și totuși, dacă ar fi încercat să facă asta, probabil l-ar fi ucis. Gândurile i se învârteau la nesfârșit în cap, se poticneau, după care iar se învârteau, în timp ce încerca să-și dea seama dacă făcuse o greșeală fără să știe. Cum era posibil să se termine așa? Fără să-și dea măcar seama ce va urma. Ar fi trebuit să încerce să fie mai temperată? Nu observase semnele? Nu bănuise cât de mult îl va afecta crahul pe el sau pe mama lui. Bobyy îi vorbise despre îngrijorarea tot mai mare a mamei sale în legătură cu banii, dar niciodată nu păruse ceva serios, iar ea nu insistase. Nu voia să știe. Poate dacă l-ar fi întrebat. Și totuși, deși căuta ceva care s-o învinovățească, nu găsea nimic. Bobby se căsătorea cu o fată bogată fiindcă așa voia mama lui. Poate că asta s-ar fi întâmplat oricum. Cu sau fără crah. Niciodată nu îi făcuse cunoștință cu mama lui. Nici măcar o dată. Asta ar fi trebuit să-i spună destul.

Și în locul acela de o liniște nesfârșită a apărut o altă îndoială, făcând-o să se simtă febrilă și panicată. Dacă Bobby chiar o iubea pe americanca aceea? Dacă nu fusese niciodată îndrăgostit cu adevărat de ea? A plâns iar, sfâșiată de o durere profundă cum nu mai trăise niciodată.

Chinuită de amintiri, a jelit pierderea timpului petrecut împreună și pierderea copilului lor. Zilele au trecut. Cumva. Și pe urmă săptămânile. Trei la rând. Cele mai lungi și mai singuratice săptămâni din viața ei. S-a gândit la părinții ei, ba chiar și-a făcut griji pentru ei, întrebându-se ce s-o fi întâmplat după plecarea ei din Paris. Acum o întristau toate astea, felul în care plecase. Dar adevărul e că acum totul o întrista. Cursul vieții ei părea așa de limpede după ce-l întâlnise pe Bobby. I se păruse ceva concret, un curs pe care îl înțelegea. Acum totul era tulbure și nesigur.

Treptat, furia a luat locul tristeții. Umbla ca o furtună prin apartament, lovea pernele, se uita urât la imaginea ei din oglindă. Cum a îndrăznit să se descotorosească așa de ea, să o arunce ca pe o pereche de pantofi vechi, pe care nu-i mai vrei? Ei, o să-i arate ea. O să le arate ea tuturor. Dar, în furia aceea, o voce mică șoptea: ce Dumnezeu o să faci acum?

Nu știu. Pur și simplu nu știu.

CAPITOLUL 33

Florence

Palermo, Sicilia, septembrie 1946

Florence a păşit, în sfârşit, pe pământ sicilian la ceva mai mult de un an după sfârşitul războiului în Orient. Sperase să plece în Malta mult mai devreme, dar haosul care a urmat după capitularea necondiţionată a Germaniei din mai 1945 şi apoi capitularea Japoniei din august a făcut ca toate călătoriile să fie restricţionate. Florence a vrut să-şi viziteze surorile în Franţa şi, cu ajutorul lui Jack, a luat legătura cu Ministerul de Externe de la Londra să întrebe cum poate ajunge acolo. A fost sfătuită ferm să nu încerce acest lucru, întrucât doar diplomaţii şi militarii au permisiunea să plece. Vizitarea familiei nu era considerată vitală, dată fiind situaţia gravă de acolo.

Şi Hélène îi scrisese despre situaţie. Florence plânsese citind prima dată scrisoarea, dar o luase cu ea în călătoria în Sicilia, pentru că pe verso era o mică schiţă făcută de Hélène, reprezentând-o pe Élise alăptând copilul. Acum Florence a scos scrisoarea să se uite la desen, şi apoi a citit-o iar.

Draga mea Florence,

Am fost foarte bucuroasă să primesc veşti de la tine, dar trebuie să-ţi spun că n-ar fi deloc înţelept să vii să ne vizitezi. Franţa e îngenuncheată. Oamenii sunt bolnavi şi flămânzi, două treimi din copiii noştri au rahitism şi te doare sufletul când vezi că mulţi nici nu trec de anii copilăriei. Totul e complet blocat şi e imposibil să te duci undeva altfel decât cu bicicleta, pentru că lipsesc cam toate,

inclusiv combustibilul pentru mașini. Va trebui să reconstruim totul, să o luăm de la început. Cu toate că războiul s-a terminat, mi-e greu să nu mă gândesc cu amărăciune la cât de mult a suferit Franța.

Sute de mii de clădiri au fost distruse și am auzit că producția industrială și agricolă e acum la mai puțin de jumătate decât fusese înainte de război. Starea înfiorătoare în care se află porturile, căile ferate, străzile și podurile face ca nici măcar ajutoarele medicale să nu ajungă la noi. Doctorul Hugo este peste măsură de îngrijorat, iar soția lui, Marie, încă nu a fost repatriată de la Londra. În anumite zone din țară, fermierii nici nu știu unde e sigur să lucreze pământul, din cauza minelor.

Din toate aceste motive cred că va trece ceva timp până când va fi sigură o vizită, a ta sau a noastră. Vai, draga mea soră, amândurora ne e tare dor de tine, la fel ca întotdeauna, și amândouă îți trimitem dragostea noastră. Sper să îți placă micul desen pe care ți l-am făcut. Ce face Jack? Am fost surprinsă să aflu că s-ar putea să meargă în Malta cu tine și că ai rămas la Devon așa de mult; dar maman mi-a spus că așa ai putut pune deoparte suficient de mult pentru călătoria ta. Îți doresc succes la căutarea lui Rosalie.

Hélène

Florence a împăturit scrisoarea clătinând din cap și și-a șters lacrimile. Deși o citise de mai multe ori, cu speranța că va găsi altceva, cuvintele rămâneau aceleași, evident, iar ea nu-și putea reprima sentimentele de tristețe și de îngrijorare pentru surorile ei și pentru Franța.

Jack reușise să obțină permise de îmbarcare pe un vas al Royal Navy care transporta medicamente și alte ajutoare la Roma, Napoli și în Sicilia, dar nu și în Malta. Pentru Malta trebuia să ia un feribot din Siracuza.

Fusese încântată că, în sfârșit, avea să plece, dar călătoria fusese lungă și lipsită de confort. Numeroasele scări de metal erau înguste și alunecoase, iar puntea era permanent udă de la stropii de apă, ceea ce însemna că era greu să te miști printre vinciuri, frânghii făcute colac și bărcile de salvare aliniate, gata să fie folosite. Era un miros de metal și de catran, pe lângă izul ciudat emanat de prelatele groase și portocalii. Marea i se părea imensă și i-a fost foarte rău până s-a obișnuit cu alunecarea pe apă. Dar a reușit să savureze ultimele zile, când își trecea degetele peste sarea de pe balustradele vaporului și simțea vântul în păr. Și în sfârșit făcea primul pas pentru îndeplinirea dorinței mamei de a o găsi pe Rosalie.

În ceea ce îl privește pe Bruce, după ce a sărutat-o în seara aceea când sărbătoreau Ziua Victoriei, ea și-a dat seama că, oricât de mult îl plăcea – și chiar îl plăcea –, nu era îndrăgostită de el și știa că niciodată nu avea să fie. Încă îl iubea pe Jack. Așa că se întâlnise cu el să-i spună că nu vor fi decât prieteni, iar în ultimul an asta și fuseseră. El a fost primul dintre cunoscuții ei care a prezis victoria laburiștilor din 1945 și faptul că Churchill nu va putea păstra puterea.

Iar acum Jack avea să lucreze într-o localitate numită Lipari, care, după cum avea să se dovedească, nici nu se afla pe partea continentală a Siciliei, ci mult mai departe, pe una dintre micuțele Insule Eoliene. Deși își dorise mult să vadă Sicilia, Florence începuse să se frământe, gândindu-se cât va mai dura până vor pleca în Malta.

După ce au ajuns în Sicilia și s-au mai uitat câteva momente spre mare, și-au luat gențile de pânză burdușite și au plecat din port spre aerul fierbinte și nemișcat al orașului stăpânit de căldură. Palermo era așezat pe un platou din mijlocul regiunii Conca d'Oro – „scoica de aur" –, înconjurat de un semicerc de munți violacei, dar nimic nu părea auriu în după-amiaza aceea. Florence se uita șocată la grămezile de moloz de pe străzile înguste ale orașului, la zidurile prăbușite, la pereții găuriți de gloanțe și la ce mai rămăsese după bombardamente din casele aristocratice de culoare rozalie.

În adâncul pasajelor întunecoase, casele erau decolorate, părăginite și vechi, cu ușile atârnând din balamale și fără acoperișurile de țiglă roșie. Nu văzuse Londra de când fusese bombardată, deși Jack îi povestise, dar acum plecaseră din Portsmouth și distrugerile provocate acolo de bombardamente fuseseră suficient pentru ea. Și, evident, văzuse cu ochii ei ce stricăciuni poate să facă o bombă neexplodată. Aici, pe străzile de piatră distruse tușea când vântul ridica în aer rotocoale de praf galben.

Au ajuns într-o grădină în care chiparoșii și arborii iudei lăsau loc unei livezi verzi de portocali. Câteva coloane și arcade rămăseseră intacte, plus o clădire care nu mai avea geamuri la ferestre, dar grilajele sofisticate din fier forjat rămăseseră neatinse. De acolo se vedeau și turlele înalte ale catedralei.

— E groaznic să vezi asta, Jack. Cred că a fost înspăimântător.

— Știu. A fost unul dintre cele mai frumoase orașe din lume.

— Până la război.

El a dat din cap.

— Ploaia de bombe de la Palermo a avut ca scop distrugerea portului, a aerodromurilor, a bazelor militare, a gărilor și așa mai departe, dar întotdeauna există și pagube în rândul populației civile. Și, evident, asta a descurajat mișcarea de rezistență în momentul în care trupele Aliate au invadat, în sfârșit.

Florence rămăsese aproape mută, închipuindu-și că Malta trebuie să fie într-o stare la fel de înfiorătoare. Văzuse de aproape ororile naziștilor în Franța, dar când vedea distrugerile acestea teribile înțelegea cumva adevărata magnitudine a războiului mondial.

— Hai, a spus Jack. Dă-mi mie geanta.

— Pot s-o duc.

— Bine. Dar trebuie să ne mișcăm înainte să se lase întunericul. Nu cred că vom ajunge la Lipari în seara asta. Ceea ce ne trebuie e un hotel, dacă mai există așa ceva.

Au mers mai departe și el a cerut indicații de la niște localnici. Se pare că pe lângă engleza maternă Jack nu vorbea doar franceza și germana, ci și un pic de italiană.

— Problema e, a spus el clătinând din cap, pentru că nu înțelegea întotdeauna răspunsul, că sicilienii nu vorbesc propriu-zis italiana. Practic, au limba proprie.

Mulți oameni păreau săraci, copiii slabi alergau desculți, în haine vechi și găurite, iar bătrânele îmbrăcate în negru, cu capetele acoperite, stăteau pe scaune de lemn în fața a ceea ce cândva le fusese probabil casă. Măgarii umblau liberi pe străzi, ca și câinii, toți la fel de costelivi. O priveliște jalnică. Florence știa că Sicilia are o istorie încărcată de sângele, sudoarea și lacrimile locuitorilor, dar nu se așteptase să vadă așa de mult din ea acum.

După ce a întrebat mai mulți localnici, Jack a găsit o pensiune care odinioară fusese o vilă particulară.

Acum proprietară era o văduvă pe nume Margarita și, când Jack a întrebat-o dacă are camere libere, ea a râs amar și a arătat cu mâna în jur.

— Uită-te și tu. Ți se pare că am camere?

Jack s-a uitat. S-a uitat și Florence.

— Lasă, Jack, a spus ea, hai să căutăm în altă parte.

Câțiva localnici intrau și ieșeau din pensiune, iar Jack, care nu părea dispus să renunțe, s-a încruntat.

— Doamnă, dacă aveți un spațiu liber, vă plătim bine.

Margarita a mijit ochii și a ridicat din umeri.

— Cablurile de curent și țevăria sunt distruse în mare parte. Odăile mele frumoase… în fine, uită-te și singur.

Jack s-a înțeles cu femeia asupra prețului și aceasta i-a dus într-o grădină cu o terasă mare. Mirosul de trandafiri care se revărsa dintr-o pergolă a luat-o prin surprindere pe Florence. Cum de supraviețuiseră în mijlocul atâtor distrugeri? Erau și niște mușcate superbe care curgeau în cascadă din ghivece, iar de o parte și de alta a terasei erau două banchete sparte de piatră, așezate sub câțiva palmieri. Margarita i-a dus printr-o livadă mică de măslini cu crengi strâmbe spre capătul grădinii, unde era un hambar fără uși. Florence se simțea încinsă, murdară și flămândă, dar nu voia decât un pat.

— E o fântână.

Femeia a arătat într-o parte.

— Are apă bună. Deci asta e camera voastră.

A arătat cu capul spre hambar.

— După germani, Aliații. Acum doar cei rămași fără casă și săracii.

A oftat adânc și i-a lăsat.

Jack a intrat primul în hambar și s-a întors spre Florence.

— Vrei să înnoptăm aici?

— Sigur. Nu mă deranjează să dorm pe paie, a spus ea, prefăcându-se în continuare că nu e nicio problemă să împartă același spațiu, dar simțind bine că mai există între ei o oarecare stânjeneală. Un adevărat lux.

— Sigur? Putem merge în altă parte. Trebuie să existe și ceva mai bun.

— Sunt prea obosită, Jack. Vreau doar să dorm.

— Mă duc să văd fântâna.

Ea s-a întins pe paie, bucuroasă că se află, în sfârșit, pe pământ ferm, dar, în loc să adoarmă pe loc, a rămas trează, cu atât de multe lucruri în minte pe care și-ar fi dorit să le poată scrie în jurnal. În ultimul an începuse să scrie și un roman inspirat de viața ei din Dordogne și ardea de nerăbdare să se întoarcă la el. A oftat. Romanul va trebui să aștepte. Și cu acest ultim gând a adormit adânc.

Când s-a trezit dimineața, a trebuit să-și ferească ochii de strălucirea zilei. S-a uitat prin hambar după Jack, pe urmă a ieșit și a văzut că el umpluse o găleată cu apă și acum mânca un fel de chiflă.

— Uite, i-a spus el și i-a întins și ei una. Însă sunt calde.

— Mulțumesc. Ce-i asta – un fel de brioșă?

— În stil sicilian, cu pastă de migdale în ele.

Ea a mușcat din chiflă și a mestecat.

— Delicioasă, a spus savurând-o.

— Am și lapte. De capră.

I-a întins o cană de tablă plină cu lapte. Ea l-a băut rapid.

— Mă fac nevăzut cât te speli și te schimbi.

A arătat spre găleata cu apă.

— Ai dormit bine?

— Ca un prunc.

El a plecat, iar Florence, după ce s-a spălat un pic, a scos o rochie curată din geantă și și-a trecut peria prin părul încurcat. Când el s-a întors, ea începuse să strângă bagajul și i-a spus că ar fi bine să facă planul pentru ziua aceea.

— Trebuie să luăm un autobuz până la Milazzo, a spus el. Acolo vom găsi pe cineva să ne ducă în micul port din Lipari. Sunt niște feriboturi, dar azi nu circulă niciunul.

Ea și-a îndreptat spatele.

— Niciodată n-o să-mi poți spune ce făceai când eram în Devon și tu erai plecat? Acum, că s-a terminat războiul.

— E tot secret, a spus el strâmbându-se. Dar pot să-ți spun că lucram în colaborare cu Serviciul de Informații Secrete și cu Francezii Liberi. Și mi s-a oferit o slujbă la MI6.

— Ai refuzat-o?

— Sunt arhitect, ai uitat?

Ea a râs.

— Așa spui tu. Iar eu tot mă duc în Malta s-o caut pe Rosalie. Vii și tu când termini aici?

— Absolut, dar deocamdată hai să ne concentrăm pe ce avem de făcut. Știu foarte puține despre locul unde mergem. Casa prietenului meu Edward e pe coasta de nord-vest a insulei Lipari, dar e o insulă micuță, așa că n-ar trebui să fie greu de găsit.

— Ce vrea să faci acolo?

— În prima fază, doar să inspectez casa, să văd dacă n-a fost afectată de bombe. Să văd dacă e mai e sigură.

— Și pe urmă?

— Păi, am înțeles că are planuri mari pentru ea, deși încă nu știu ce planuri, nici dacă mă va angaja pe mine ca arhitect.

— Sunt convinsă că nu ți-ar fi cerut ție să faci asta dacă nu avea de gând să te angajeze.

— Poate. E bogat. Are proprietăți în toată lumea și înainte de război înființase un lanț de hoteluri de lux.

— Înseamnă că trebuie să fie o casă mare.

— S-ar putea să fie doar reședința lui. A fost destul de evaziv. Vrea să îl contactez când aflu care e treaba.

— Atunci trebuie să aflăm dacă feriboturile au un orar. Pentru întoarcere.

Mica barcă pescărească a săltat pe marea azurie și strălucitoare și în scurt timp i-a lăsat pe un dig îngust. Florence și-a luat geanta de pânză și a inspirat mirosul de sare și alge, cât timp Jack a găsit o căruță care să-i ducă la destinație.

Insula era prăfoasă și muntoasă. Doamne, Dumnezeule, și-a spus ea după ce au pornit, unde m-a adus? Malta i se părea mai departe ca niciodată. Căruțașul stătea călare pe măgarul care ducea căruța pe o potecă pietroasă – nu puteai s-o numești „drum“ – trecând pe lângă case rare și mohorâte. Pe urmă căruța a mers zguduindu-se și săltând pe cărări de pământ care urcau pe colinele aride. Nu vedea decât șiruri nesfârșite de stânci gălbui, după ce lăsaseră marea în urmă. Vântul prinsese viață și îi arunca praf în față și ea se ștergea la ochi, reușind doar să amplifice usturimea.

Jack a observat.

— Ești bine?

A dat din cap, dar moralul îi scădea.

— E o perioadă rea din an, a spus el peste zgomotul pe care îl făceau roțile căruței când se învârteau lovindu-se de pietre. Uscată. Pare mai verde spre nord-est.

Ea a întors capul și a închis ochii. Oare aici putea să fie mai bine în vreo altă perioadă?

Au ajuns în vârful muntelui pe care îl urcaseră și apoi au început să coboare printr-o zonă arsă de soare. Ea a făcut ochii mari.

— Vai, a spus și și-a ținut respirația când a văzut marea.

Părea nesfârșită și avea o culoare albastru-violet foarte intensă.

El a zâmbit văzând-o așa uimită.

Au coborât versantul zgâlțâiți și ea a văzut falezele vulcanice care se prăbușeau abrupt în mare, acolo unde pluteau bărci pescărești viu colorate.

— Trebuie să fie o mulțime de pește, a spus Jack.

— Omul nu poate să trăiască doar cu pește, a spus ea și i-a zâmbit.

Au ajuns la o potecă lungă sau un drum, nu știa prea bine, cu copaci de o parte și de alta, care ducea tot spre munți, dar în zona aceea era teren plat. A văzut un lucrător brunet cu un șorț lung de piele, care i-a făcut cu mâna vizitiului lor. Puteai să-i spui vizitiu unui om călare pe un măgar? Aleea, se convinsese că este o alee, avea acum de o parte și de cealaltă coloane groase sculptate, dintre care unele erau deteriorate, și apoi l-a zărit.

A fluierat cu uimire.

Începea să se vadă un mare conac, asta părea să fie.

Vizitiul a spus ceva într-o siciliană guturală, iar Jack a spus:

— Cred că a spus că înainte a fost palat, dar că de zeci de ani nu a stat aici nimeni, în afară de o menajeră.

Clădirea crem, din teracotă, cu etaj, se întindea în fața lor într-un dreptunghi înalt. Ea a numărat ferestrele de la etaj, care aveau toate grilaje delicate din fier forjat. Zece? Nu. Douăsprezece. Cel puțin douăsprezece. Toate cu

transperantele de pânză lăsate, dar ținute departe de fereastră prin tije metalice în partea de jos, pentru a permite pătrunderea aerului în cameră.

Omul a mers cu căruța către o latură a casei, care s-a dovedit a fi fața.

Jack a ajutat-o pe Florence să coboare.

Ea se simțea brusc exuberantă, senzație pe care n-o mai avusese de mult timp. O aștepta aici ceva important, știa asta.

A ridicat privirea spre ușa principală a casei maiestuoase. Se afla la parter, între două ferestre mari, și era înconjurată de decorațiuni din piatră, cu un balcon în față. Din balcon coborau două rânduri de scări, care se arcuiau spre fața casei. Sub ușa principală erau niște porți înalte care închideau un culoar mare, acoperit. Piatra din care era făcută casa lucea ca aurul în lumina puternică a soarelui, flori violet de bougainvillea urcau pe ziduri și un miros puternic de lămâie plutea în aerul înmiresmat. Și plante aromatice, și-a spus ea, în mod sigur cimbru, mentă și rozmarin. A inspirat adânc și s-a ciupit de braț. Putea fi adevărat un astfel de loc? În spatele casei se înălțau magnific munții vulcanici, rozalii și cețoși, și când s-a întors în partea cealaltă a văzut nu departe linia sclipitoare a mării.

Jack părea aproape la fel de surprins ca ea.

— Nu ți-a spus? l-a întrebat ea.

— Nu mi-a spus. Casa asta e imensă.

O femeie îmbrăcată într-o rochie neagră și decolorată, cu guleraș alb și șorț alb cu pieptar, a ieșit de pe culoar. Nu le-a zâmbit și nu le-a spus nimic, dar le-a făcut semn să vină după ea pe scări. Era înaltă și slabă-băț, cu părul cărunt împletit în coadă și strâns în coc la spate și cu ochii negri ca noaptea.

Când urca treptele largi și albe, Florence abia aștepta să vadă interiorul casei, dar a trebuit să-și țină în frâu nerăbdarea, pentru că femeia se mișca așa de încet, de parcă toate articulațiile ei ar fi trebuit să fie unse. În capul scărilor a descuiat ușa de bronz, oxidată de timp sau de capriciile vremii, sau poate de ambele, și care avea o patină delicată de un albastru-verzui. Au intrat într-o încăpere lungă, cu o duzină de ferestre pe una dintre laturi, unde niște perdele crem de dantelă italienească se umflau în vânt de partea cealaltă a transperantelor pe care le văzuse de afară. Florence a văzut că Jack ridică din sprâncene, la fel de uluit ca ea, pentru că aveau impresia că au fost poftiți într-o lume de mult dispărută. Era o încăpere de pur secol al XIX-lea, în care anii nu atinseseră nimic. Nu era lumină electrică – și se îndoia că există apă curentă –, însă totul era superb. Mobilă sculptată neagră și fotolii cu tapiserie aurie în dungi. Sfeșnice pe măsuțele de lângă pereți și cel mai frumos mozaic văzut vreodată de ea pe podea, cu arabescuri complicate în nuanțe de albastru, ocru, alb și roșcat.

— Incredibil, a murmurat Jack. Absolut intact.

A ridicat capul și a fluierat, iar ea i-a urmărit privirea spre plafonul pictat cu heruvimi care dansau printre nori.

Trecutul era peste tot în jurul ei, la fel și spiritele trecutului. Auzea șoapte și sunetul fantomatic al unui clopoțel. Și i-a imaginat pe oamenii care locuiseră acolo și care nu păreau să fi plecat. Nu plecaseră deloc. Poate ieșiseră pentru câteva minute? Poate se duseseră pe plajă, la un picnic și aveau să se întoarcă dintr-un moment în altul, întrebându-se ce caută în casa lor acești călători din altă lume. A auzit foșnetul mării îndepărtate și a simțit un fior neplăcut. Era ceva amenințător în aer și ea simțit că spiritele de aici nu sunt prietenoase.

Menajera a zâmbit cu un aer sumbru și i-a spus ceva lui Jack.

— Ce e? a întrebat Florence.

— A zis că o cheamă Claudia și să ne ducem cu ea în camerele noastre.

Au trecut pe lângă câteva camere în care se vedea mobilă protejată de praf cu pânze și, în capăt, Claudia le-a arătat două camere așezate de o parte și de alta a coridorului. El s-a uitat în amândouă și apoi a înclinat capul spre ea.

— Alegerea îți aparține, Florence.

Camerele erau identice, cu excepția faptului că una era pe partea cu muntele, care părea incredibil de aproape, iar cealaltă pe partea cu marea. A ezitat, era atrasă de munte și totuși… o intimida? Ba chiar era amenințător? Cu toate acestea, a arătat spre camera dinspre munte.

— Sigur? Nu vrei mai degrabă marea? E mai luminoasă.

Ea s-a uitat și a clătinat din cap.

— Sigur.

Claudia a spus iar ceva, iar el i-a tradus lui Florence.

— A zis că ne va pregăti masa și că are o scrisoare pentru mine.

— Serios? Cum așa?

El a ridicat din umeri.

— Habar n-am. Se duce acum s-o aducă.

Femeia plecase cât vorbea Jack și acum revenise cu un plic alb pe care era scris numele lui. El a lăsat jos bagajele, a rupt plicul și a citit.

— De la cine e? a întrebat Florence, curioasă.

— De la Edward, proprietarul casei. E deja în Sicilia.

— Vine aici?

— Nu. Se pare că va trebui să mă duc acasă la el, în Donnafugata, cu raport cu tot.

— Ți-a cerut să te ocupi de restaurare?

— Nu. Vrea doar o părere sinceră despre starea ei, înainte să meargă mai departe.

— Cât va dura până vom pleca în Malta?

— O să-mi ia ceva timp să verific bine casa și pe urmă să mă văd cu el.

Florence a învârtit pe mână brățara cu talismane și și-a amintit ce lumină ciudată aveau ochii mamei când i-o dăduse. Văzuse atunci cât de slabă era Claudette, simțise asta în îmbrățișare, dar, când o întrebase, mama ei se enervase. „N-am absolut nimic", îi spusese ea.

Sperase ca mama ei s-o viziteze la Devon înainte să plece în Sicilia și de fapt plănuiseră vizita, dar, când venise momentul, Claudette îi scrisese că e puțin răcită, nimic serios, și nu poate veni. S-a gândit la mama ei și la Rosalie. Cum trebuie să se simtă când nu s-au văzut de douăzeci de ani? Era inimaginabil să nu-ți poți vedea sora atâta vreme și ar fi vrut să-i poată spune lui Claudette ce aproape e acum de Malta.

CAPITOLUL 34

În timp ce Jack lucra, măsura, verifica și examina, Florence se plimba pe moșie, dar nu îndrăznea să se îndepărteze prea mult. Insula aceea mică și sălbatică avea ceva care o tulbura și simțea nevoia să rămână în apropierea casei. Așa că își lua caietul și începea să facă însemnări pentru romanul ei. De multe ori privea muntele care își schimba culoarea, era violet, albastru, verde, gri, ba chiar ocru, în funcție de lumină, dar uneori i se făcea pielea de găină și îl simțea rău. Muriseră oameni pe muntele acela și în casa aceea; era sigură de asta, iar moartea lor fusese violentă.

Nu văzuse nici picior de om, cu excepția vizitiului cu căruța lui trasă de măgar, iar el venea rar, când aducea câte ceva. Asculta vaierul mării și vântul și avea iar impresia că o așteaptă ceva aici, deși nu devenise mai clar ce ar fi. Culegea flori, trandafiri cu parfum dumnezeiesc și buchete de plante aromatice cu miros pătrunzător cu care umplea casa. Ar fi trebuit să fie un rai, dar nu se auzea cântec de păsărele și asta era lugubru. Muntele era prea impunător și casa prea liniștită, de parcă toată viața ar fi fost furată de acolo. Note discordante îi răsunau în cap. Sunete de clopot, fluierături și țiuituri ascuțite. Nu se simțea în siguranță și mergea prin casă în vârful picioarelor, înfricoșată că ar putea să sară cineva din umbră și s-o ia de acolo. I se părea că oameni fantomatici strigă după ajutor, că vocile lor sunt purtate de briza mării. Când se uita în jur, aproape că le simțea tristețea, durerea și chinul, iar asta o înspăimânta. Da, într-un fel era frumos aici, dar era și terifiant și se simțea prinsă

în capcană la fel cum trebuie să se fi simțit și oamenii care locuiseră odinioară aici. Iar când Jack a întrebat-o la un moment dat pe menajeră ce s-a întâmplat cu oamenii aceia, femeia n-a vrut să-i dezvăluie.

Când i-a spus lui Jack că o tulbură atmosfera amenințătoare din casă și din jurul ei, el i-a spus:

— O să plecăm în curând. Sunt de acord că e o atmosferă stranie, dar n-ai de ce să-ți faci griji. E doar imaginația ta.

Ea știa că nu e așa.

Zilele au trecut una după alta și la sfârșitul primei săptămâni el a declarat zi liberă.

— Am o surpriză. Am făcut rost de o barcă. Mă rog, e o barcă gonflabilă, de fapt, dar Claudia ne-a făcut ceva de mâncare, să luăm la noi.

— Te simpatizează.

El a râs.

— Știe că tu nu înțelegi niciun cuvânt și de aceea vorbește cu mine.

— Vorbește cu tine fiindcă tu ești bărbat.

El s-a strâmbat.

— Și unul teribil de important, a spus el pe un ton prefăcut pompos.

Ea a clătinat din cap.

— Idiot.

— Ei bine, acest idiot ar vrea s-o invite pe mademoiselle la o mică plimbare cu barca, iar plimbarea trebuie să fie azi, cât e vremea bună.

Era fericită că pleacă de acasă, deși în mod normal îi plăceau lucrurile vechi, lucrurile uitate, care erau o urmă a ceea ce fuseseră cândva. În Franța căutase în toate librăriile din zonă cărți de bucate și manuale de grădinărit care nu se

mai găseau. Când era copil, erau basmele. În Devon devenise colecționară de panglici, șnururi, ace cu gămălie, catarame, creioane, agrafe de păr și așa mai departe. Dar palatul acesta vechi era altfel. În zidul din spate erau urme de gloanțe și simțea că, indiferent ce se întâmplase acolo, lucrul acela era în continuare prezent.

După ce au traversat insula și s-au instalat în barca pneumatică cu motor Johnson exterior, au pornit din Marina Corta spre partea de sud-vest. Șesurile întinse pe lângă care treceau au făcut în curând loc coastelor stâncoase.

După un timp a văzut o plajă.

— Am putea să înotăm acolo, a strigat ea peste zgomotul valurilor și al motorului.

— Hai să vedem întâi ce mai e pe aici. Putem oricând să ne întoarcem.

Au trecut în continuare pe lângă faleze uriașe, care coborau abrupt în marea sclipitoare, apoi pe lângă un promontoriu în care lava săpase o scobitură. Alte faleze, mai mici, apoi mai înalte și pe urmă o plajă cu pietriș, complet pustie. Mai departe era o coastă uluitoare, cu mici insule, peșteri, golfuri și stânci de culoarea cuprului și cu muntele violet înălțat în spate.

— Până acum aici e cel mai frumos, a spus ea.

Și pe urmă au găsit-o – o plajă mică adăpostită în spatele unei faleze și acolo Jack a ancorat barca și au coborât.

În ciuda brizei marine, Florence se simțea înfierbântată și lipicioasă, dar aerul era plin de miros de pin și eucalipt care venea doar de la vreo doi arbori. Era plăcut, amestecat cu mirosul de sare al mării și mirosul de nisip încins, iar

Florence, încântată, s-a dezbrăcat până la lenjerie și s-a repezit în apă. Nu era rece, așa că a început să stropească și să țipe, după care a înotat kilometri la rând, așa i se părea.

Jack ieșise deja din apă și examina mâncarea de prânz. Ziua era și mai însorită, cerul era lămâios, iar marea avea o tentă violet.

— Haide, i-a strigat el când a văzut că înoată spre mal. Masa.

— Cerul are o culoare ciudată, a spus ea uitându-se în sus. E normal?

— Cred că da.

Înviorată, s-a scuturat și s-a așezat pe o piatră, să se usuce la soare.

El a scos niște pachete înfășurate în hârtie cerată.

— Brânză, cred, a spus el și a desfăcut un pachet. Uite! Pecorino cu aromă de piper.

Ea a luat un pachet mai mare.

— Aici e pâine.

A rupt o bucată și i-a întins-o.

— Ai destulă brânză?

— Da. E puțin cam sărată.

— Aha! a făcut el. Am văzut salam. Deja feliat.

I-a întins câteva felii și ea l-a mirosit.

— Cred că e un amestec de porc și vită slabă.

A mușcat din el.

— Superb. Foarte consistent.

— Sunt și niște roșii, și vin.

— O să mi se facă somn dacă beau vin.

Când au terminat mâncarea și vinul, Jack s-a întins pe spate, cu mâinile sub cap, și respirația i-a devenit imediat regulată.

Florence s-a dus să caute umbră, udându-se puțin când a călcat prin apa nemișcată din bazinele cu piatră netezită de vreme, a mers cu grijă pe pietre, dar s-a zgâriat puțin la genunchi. A găsit un golfuleț stâncos, cu o mică grotă care părea ideală. Dacă s-ar fi culcat în soarele amiezii s-ar fi ales cu o durere de cap, dar umbra aceea era perfectă și avea să fie plăcut să adoarmă pe mișcarea ritmică a valurilor.

Mai târziu, când s-a trezit, l-a auzit pe Jack strigând-o prin zgomotul tot mai puternic al furtunii. S-a ridicat în picioare și și-a dat seama că marea se umflase cât dormise, iar acum valurile se loveau de stânci. Nu putea să-și dea seama cum să ajungă pe plajă, la Jack, fără să treacă direct prin apa învolburată care o speria, pentru că putea s-o ducă în larg. Nici măcar nu a reușit să-l vadă pe Jack sau mica lor barcă când s-a uitat spre apă. Valurile uriașe se izbeau de stânci și făceau spumă când săreau în aer, iar cerul violet și amenințător devenea negru. Stătea rezemată de o stâncă, lipindu-și tare spatele de ea, ca să nu alunece. L-a strigat pe Jack, dar vântul i-a acoperit vocea. Inima îi bubuia. Situația nu arăta deloc bine.

Poate că apa nu va umple grota și putea pur și simplu să aștepte. Nisipul din fundul grotei părea destul de uscat. Dar chiar nu știa ce să facă. L-a strigat iar pe Jack. Nimic.

S-a uitat în sus să vadă dacă ar mai fi vreun loc prin care să treacă și l-a văzut pe Jack stând în picioare și uitându-se cu chipul întunecat la apă de pe o stâncă aflată la câțiva metri mai sus și lateral de ea. A fluturat brațele ca să-i atragă atenția. El a văzut-o și Florence a sesizat expresia de ușurare pe care a căpătat-o fața lui.

— Rămâi acolo, a spus el. Cobor eu.

I s-a strâns inima când el a început să coboare, dezechilibrându-se și alunecând pe pietrele care i se

sfărâmau sub pași. Chiar dacă ajunge la mine, s-a gândit ea, cum am putea să ne cățărăm înapoi, loviți de torentul acesta?

Vântul șuiera și apa a început să se învârtejească la intrarea în grotă. Nu va putea niciodată să treacă peste ea. Dincolo, marea devenise și mai agitată. Auzea izbiturile valurilor și bubuiturile tunetului, zgomotul era așa de puternic încât abia mai putea să gândească. Și apoi a văzut că Jack a ajuns la ea, se apleca peste intrarea în grotă și întindea mâna spre ea.

— Vino! a reușit ea să-l audă strigând. Vino! Acum. Nu avem mult timp.

Trebuia să riște. Să sară, ca să ajungă la mâna lui. Dar, dacă n-ar fi reușit, în câteva clipe ar fi fost în apă, dusă de curenți. Nici măcar Jack n-ar fi putut s-o scape.

Temându-se să se miște, dar și să nu se miște, a inspirat adânc, în timp ce el striga la ea să se grăbească. Inima aproape i s-a oprit când s-a întins, a sărit și apoi, o, Doamne, a simțit prinsoarea mâinilor lui. A început s-o tragă în sus. Și-a zdrelit carnea de stânci și abia mai respira de frică să nu o scape Jack. Dar nu a scăpat-o și când, în sfârșit, a tras-o peste marginea stâncii, s-au întins amândoi, gâfâind epuizați de efort. Și furtuna părea că face o pauză.

După un timp el s-a ridicat și a ajutat-o și pe ea, dar atunci vântul s-a intensificat cu forța unui ciclon.

— Mergi aplecată. O să fie bine dacă mergem în zigzag. Încearcă să cauți locuri ferme în care să pui piciorul.

Ea a dat din cap și înțelegea ce vrea să spună. Dar nu-și simțea nicio parte din corp, ce să mai vorbim de picioare.

Când au ajuns, în sfârșit, pe un teren ceva mai plat, s-au odihnit iar un moment, după care el a arătat în sus.

— E un adăpost. Mergem acolo și stăm până se termină furtuna.

S-au chinuit să meargă prin vântul puternic și prin ploaia vijelioasă, concentrați să nu-și piardă echilibrul pe pietrele instabile, cu sentimentul că nu se va termina niciodată. Dar apoi au ajuns, în sfârșit, la adăpost. El a deschis ușa căsuței vechi și amândoi s-au repezit înăuntru tremurând și uimiți că au reușit.

— Dumnezeule, Florence, a reușit el să îngaime, respirând greu.

Și ea a văzut că Jack, un bărbat care nu se șoca așa ușor, era acum zguduit.

— Îmi… pare… așa de rău, a încercat ea să spună, cu toate puterile epuizate.

El a luat-o în brațe.

— M-ai speriat.

— M-am speriat și pe mine.

A auzit marea învolburată, valurile care se izbeau zgomotos de stânci și ploaia care bătea în acoperișul de tablă și s-a dus împleticindu-se într-un colț, unde i s-au tăiat picioarele. S-a prăbușit ca o păpușă de cârpă pe niște pături care miroseau de parcă ar fi stat acolo de ani întregi.

El s-a așezat lângă ea, cu genunchii la piept. Niciunul nu a vorbit, iar Florence a căzut într-un fel de toropeală.

Ceva mai târziu s-a ridicat și a văzut că zgomotul furtunii s-a mai potolit – se auzeau doar vuietul și plesnetul apei –, iar Jack a aprins o lumânare.

— Am avut noroc că primul băț nu a fost umed, a spus el.

— Am avut noroc?

El a râs amar.

— L-am găsit aici, cu lumânarea. Singurul băț din cutie. Zeii au fost de partea noastră.

— Deci a fost un miracol.

A râs iar, la fel de amar, dar ea a simțit și altceva în râsul acela. Frică, poate?

După aceea conversația s-a stins și a urmat o lungă tăcere. El o ținea strâns și ea îi simțea bătăile inimii. Afară, în furtună, simțise cum o împinge vântul de la spate. O propulsează. Fusese îngrozită la gândul că va muri. Dar acum toate acestea o făceau să gândească, o făceau să simtă, o forțau să spună ce crede.

— Tu te închizi în fața mea, Jack, în fața vieții, a explodat ea brusc. De ce?

— Poftim?

Părea iritat. Totuși ea a continuat.

— După toate prin câte am trecut adineauri, trebuie să întreb. E o legătură între noi. Fii sincer. Știi că e, dar tu continui să negi.

— N-am spus un cuvânt.

— E nevoie de vreun cuvânt?

— Nu te înțeleg.

— Ba mă înțelegi. Mă ții la distanță. De ce ți-e frică așa de tare?

— Azi am avut o confruntare cu moartea, a spus el pe un ton exasperat. De-asta mi-a fost frică.

— Nu, nu e adevărat, ție nu ți-e frică de moarte. Nu e asta. Ție ți-e frică de viață.

El s-a retras de lângă ea în tăcere și atmosfera era încordată. Nu a răspuns imediat, după care a zis:

— Nu vrei s-o lăsăm baltă, Florence?

— De ce te ferești, Jack?

El a pufnit.

— Habar n-ai.

— Atunci, spune-mi tu, a replicat ea cu vocea ridicată.

A auzit cum el inspiră repede.

— Foarte bine. Ai dreptate. Nu mi-a fost teamă că o să mor. Mi-a fost teamă că o să mori tu.

— Eu?

— Ești responsabilitatea mea, a spus el cu voce gâtuită.

Asta e, și-a spus ea. Asta e.

— Păstrezi și acum atâta durere în tine, a spus ea aproape ca pentru sine.

El n-a spus nimic un moment. Când a vorbit, vocea îi era răgușită și joasă.

— Nu mi-am ținut copilul în siguranță. Și nu te-am ținut pe tine în siguranță în fața bărbaților de la BNA care te-au violat.

Florence i-a perceput durerea din voce și ar fi vrut să-l consoleze, dar, simțind că e gata să-i spună totul, a tăcut.

— Pierderea unui copil e ceva indescriptibil.

S-a oprit o clipă și când a vorbit din nou vocea îi tremura.

— Era datoria mea… dar n-am putut să-l protejez.

Ei i s-a strâns inima și dorea din tot sufletul să îl mângâie, dar el a continuat să vorbească și ea s-a mulțumit să asculte.

— Nu-mi pot permite să iubesc, Florence, nu înțelegi? Nu am meritat copilul pe care l-am pierdut. Când a murit Charlie am ajuns la limită. Niciodată n-aș mai putea să îndur o astfel de suferință.

— Vai, Jack!

A auzit un hohot și apoi, pe neașteptate, el a început să plângă, înghițind guri mari de aer. Nu a încercat să-l

oprească și a simțit că i se umezesc și ei ochii. Oare mai plânsese vreodată așa moartea copilului? Se îndoia. Bărbații ca Jack rareori plâng.

L-a mângâiat pe spate și după un timp, tot tremurând, el și-a trecut palma peste obrajii uzi.

— Iartă-mă.

Ea n-a spus nimic, dar i-a luat mâna.

— Hélène m-a întrebat odată dacă îmi doresc o familie, a spus el.

— Ce i-ai spus?

— Aș fi vrut să-i spun adevărul, dar singura mea scăpare era să fiu în Franța. Dacă i-aș fi povestit ce mi s-a întâmplat când eram acolo… în fine, era imposibil. I-am spus doar că nu mă pot gândi la asta.

— Era adevărat.

— Da. Dar am avut senzația că am păcălit-o.

Ea l-a strâns în brațe.

— Poți să treci peste asta.

El a clătinat din cap și a spus foarte încet:

— Florence, pur și simplu nu știu cum.

— Nu a fost același lucru, evident, dar după viol am descoperit că durerea insuportabilă poate să treacă prin tine fără să te distrugă. O lași în tine puțin câte puțin, o simți și apoi trece.

— Trece?

— Da, și așa înveți să trăiești din nou. În mijlocul a ceva ce îți pare imposibil poate să fie pace. Momente doar, dar tot pace, și momentele acestea devin tot mai lungi. Dar, dacă îți petreci viața reprimându-ți durerea, asta chiar te va distruge.

— Știi că te iubesc, Florence.

— Da… Știu. Și știu că ai încercat să nu mă iubești.

— O să mă ajuți?

Ea a strâns tare din ochi, cu dorința de a plânge până la epuizare.

— Sigur că da. Sigur că te voi ajuta. Numai tu poți s-o faci, dar nu trebuie să fii singur. Voi fi alături de tine, Jack. Întotdeauna îți voi fi alături.

El a dat din cap.

— Și, știi, toți se duc, toți, oricât de iubiți sau de prețioși ar fi. Toți trăim cu certitudinea asta. Așa e viața. Și totuși încă avem curajul să iubim, știind că într-o zi aceeași iubire ne va frânge inima.

Și apoi el a sărutat-o. Cum se cuvine. Cu dor. Cu pasiune.

CAPITOLUL 35

Riva

Malta, 1930

Addison a fost cel care a salvat-o, Addison a pus-o pe picioare când și-a revenit după pierderea copilului și i-a fost clar că Bobby nu se mai întoarce… Addison, care, la câteva săptămâni după ce rupsese biletul lui Bobby, a venit la ușa ei și a rugat-o să-l însoțească, fără să-i spună unde.

Ascultase la radio, unde toate știrile vorbeau tot de crahul de pe Wall Street care avusese loc cu un an înainte și despre criza economică din toată lumea. Milioane de oameni erau șomeri, flămânzi și disperați, iar în Germania oamenii se îndreptau spre partidul nazist, căutând o soluție. Deși era limpede că pacea e fragilă, Rivei i se părea destul de departe ca să nu-și facă probleme și prefera să asculte știri venite de departe, în loc să fie nevoită să dea ochii cu lumea de dincolo de ușa ei.

L-a urmat pe Addison cam fără voie, au ieșit din apartament pe coridor și apoi au coborât scara cea mare.

— Unde mergem? l-a întrebat ea.

El s-a întors pe jumătate să se uite la ea cu ochii sclipitori.

— O să vezi.

— Știi că încă nu vreau să plec din casă.

El a râs.

— Nici nu trebuie. Promit.

Când au ajuns la parter el a traversat holul cel mare și a descuiat o ușă mică din fața scărilor. Riva nu bănuia că el

deschide o ușă către un alt viitor, presupusese că e un soi de dulap, dar el i-a spus să o urmeze pe un coridor îngust și întunecat.

— Dumnezeule, Addison, o să mă încui într-o temniță până la bătrânețe?

El a râs din nou și la capătul coridorului a deschis o altă ușă. Ea și-a acoperit ochii cu mâna când coridorul a fost scăldat de lumina orbitoare a soarelui.

— Vino, a spus el și a ieșit.

Riva s-a uitat afară și apoi, după ce i s-au obișnuit ochii cu lumina, a pășit în cea mai frumoasă curte interioară pe care o văzuse vreodată. A auzit susurul delicat al fântânii așezate chiar în mijloc, înconjurată de flori în ghivece de email albastru și de trandafiri care se cățărau pe ziduri. Un culoar acoperit, cu aspect arăbesc, de pe partea opusă, ducea spre ceea ce părea a fi un iatac acoperit.

— Grădina mea marocană, a spus el. Soția mea și cu mine am fost la Marrakech în luna de miere și i-am promis că o să-i construiesc și ei una.

— I-a plăcut?

El a clătinat din cap.

— Filomena a murit înainte să apuc s-o fac. Așa de multe lucruri ar fi trebuit să fac, dar a fost prea târziu.

Ea a privit culorile frumoase, ca de nestemate, ale mozaicului de jos – albastru, alb, ocru și turcoaz. Acesta înconjura fântâna în formă de cupă și se ridica până la jumătatea pereților, în timp ce pe marginile curții erau plăci de teracotă cu modele, acolo unde pe două suprafețe dreptunghiulare fuseseră plantați portocali. Priveliștea aceea i-a înălțat spiritul. Lângă culoarul acoperit erau doi palmieri

uriași, în vase de teracotă, care stăteau de pază ca niște păsări exotice cu aripile întinse, gata parcă să-și ia zborul. A simțit un miros care părea să plutească peste tot în jur.

— Ce este? a întrebat ea, adulmecând.

El a zâmbit și a arătat spre niște flori albe care creșteau în jurul fântânii.

— Brugmansia.

— Mirosul e divin.

— Îmi pare bine să te văd mai fericită, a spus el.

— Cum să nu fiu? Aici e paradisul.

— Iar asta e plumbago, a spus el uitându-se la culoarul acoperit. Am legat-o în așa fel încât să facă umbră pentru camera de acolo. E verde tot timpul anului.

— Tu ai făcut asta?

— O parte… până m-a doborât artrita.

— Vai, iartă-mă, n-am știut.

El a zâmbit.

— Ei, poate te surprinde, dar am șaptezeci și ceva de ani. De obicei nu spun. Oricum, artrita se extinde, șolduri, coloană și așa mai departe, dar ce e mai rău e că îmi cuprinde și degetele și încheieturile mâinii.

— Pot să te ajut cu ceva?

El a părut că îi studiază fața înainte de a spune:

— Poate.

Absorbită de gânduri, a rămas în urmă când el a pornit spre culoar, îndreptându-se spre încăperea umbroasă în care era o canapea albă cu pernuțe frumos imprimate. S-a uitat înapoi la grădină și a inspirat din nou parfumul, dar Addison s-a întors spre dreapta și a deschis o altă ușă.

— Casa asta e un labirint, a spus ea.

— Mai mult decât crezi.

Au pătruns pe un hol mic și cam întunecat, care se deschidea spre un dormitor și o baie, ambele văruite în roz prăfos, dar cu niște ferestre așezate sus și pe care nu se vedea decât cerul. El a răsucit un comutator și s-a aprins o lampă care a făcut pereții să strălucească de parcă ar fi fost luminați din interior și Riva a văzut o carpetă marocană atârnată deasupra patului.

— Vai, a spus ea. Ce frumos!

— Am cumpărat-o din Marrakech. După cum știi, electricitatea pe insulă e limitată, așa că o parte din această căsuță e luminată doar cu lămpi cu gaz. Acum mergem sus, a spus el.

Revenită pe hol, a văzut într-un colț o scară în spirală.

— N-am observat-o până acum.

— Nu aprinsesem lumina. Ia-o tu înainte.

A urcat scările care dădeau într-o bucătărie mare și luminoasă, cu o masă în capăt. Pe ea o uluia casa aceasta încântătoare, dar ciudată, cu susul în jos.

— E și frigider, s-a lăudat el. American, evident, făcut de General Electric. Urcă mai sus.

A urcat și, când a ajuns în capul scărilor, s-a uitat în jur uimită. Era o sufragerie spațioasă, cu plafonul înalt, decorată cu cele mai palide nuanțe de albastru și de verde, din care se vedea peisajul Maltei. Eșarfe delicate de mătase atârnau peste două lămpi mari. Șiraguri de mărgele argintii erau agățate de o oglindă și niște perne brodate erau așezate teanc pe o canapea bleumarin. Nu exista vreo terasă largă alături, doar o ușă dublă de sticlă care se deschidea spre un balcon suficient de mare cât să încapă o mică masă din fier forjat și două scaune, cu o mică pergolă deasupra, pentru umbră.

— Îți place?

Ea a zâmbit.

— O ador. Dar e așa de ciudat. N-am văzut niciodată o casă care să aibă o singură cameră pe etaj.

— Am aranjat să ni se aducă cafea și prăjituri, dacă vrei să vii.

Pe una dintre laturile sufrageriei era un perete cu o singură ușă și nicio fereastră. El a descuiat ușa, iar ea l-a urmat. Era un hol mic, apoi altă ușă.

— Mai e?

— Nu. Aici e apartamentul meu, iar noi – a deschis ușa – suntem în biroul meu. Intră.

— Nu mă așteptam la asta.

S-au îndreptat spre terasa cu balustradă, unde pe masă fuseseră așezate un ibric de cafea, două cești cu farfurioare și un platou cu prăjituri care arătau delicios.

— Servește-te, i-a spus el.

Ea și-a pus cafea, apoi și-a ales două prăjituri și le-a mâncat cu poftă. Era prima dată după câteva săptămâni când nu s-a forțat să mănânce.

După ce a terminat, el a întrebat-o dacă vrea să audă povestea micului apartament pe care i-l arătase.

Ea a dat din cap, dar i se părea mai degrabă o căsuță.

— Palatul acesta e un labirint, ca multe altele de aici, dar a trecut ceva timp până să-i descopăr toate secretele. Ușa pe care am intrat acum în biroul meu era zidită și multă vreme n-am știut de ea.

— De ce a fost zidită?

— Păi, e posibil să fi fost ascunzătoarea unui preot. Dar eu cred că mai degrabă au fost traficanți. Contrabandiști.

— Cum ai descoperit ușa?

— A intrat o pasăre. Am auzit bătăi cumplite de aripi. Așa cum știi, palatul e construit în zidurile exterioare ale

Mdinei și de la distanță evident că vedeam balconașul, dar am presupus că face parte din clădirea de alături, dar când l-am întrebat pe proprietar, mi-a spus că în casa lui nu e nici urmă de pasăre.

— Ce palpitant. Ca în visele în care casa ta are aripi întregi de care nu ai știut și te trezești încântată și e așa de dezamăgitor când îți dai seama că nu e așa.

— Eu aș spune că visele acestea au o semnificație.

— Ce semnificație?

— Poate că există niște lucruri pe care acum încă nu le înțelegi și posibilități pe care nu ți le-ai imaginat vreodată.

Ea a zâmbit.

— Sper să ai dreptate… Te rog, continuă.

— Ei, am angajat imediat un arhitect care și-a dat seama că e cel mai probabil o anexă cu care se face conexiunea prin biroul meu. Trebuia să vezi când constructorul a spart zidul. Un miros de drojdie. Mucegai.

— Și când ai restaurat apartamentul?

— O, nu l-am restaurat ani întregi. Dar pe urmă am avut senzația ciudată că va avea cineva nevoie de el.

— Serios? Cine? a întrebat ea și a observat că se uită la ea cu subînțeles.

— Păi, după cum se vede, tu, draga mea. Tu.

Ea a clipit repede din ochi, fără să înțeleagă.

— Înțeleg că nu e ideal pentru tine să stai în apartamentul lui Bobby. Căsuța ascunsă, cu susul în jos, din zidurile palatului nu e locuită. Dacă îți place.

— Îmi place la nebunie, a spus ea uluită. Dar nu pot sta aici. Trebuie să lucrez, să-mi câștig existența.

El a ridicat un deget.

— Ei bine, m-am gândit și la asta. Toată viața mea am scris jurnale și, mă crezi sau nu, poezii. Iar acum un editor britanic îmi va publica memoriile.

— Deci nu ești doar artist.

— Scrisul a fost prima mea dragoste, dar n-am putut să fac bani din el. Pe urmă, tablourile le făceam mai repede, deși după ce m-am căsătorit banii n-au mai fost o problemă.

— Și ai continuat să pictezi.

— Nu imediat. Dar nu poți să faci dintr-o persoană scopul tău în viață. Am aflat asta când Filomena a murit.

Ea l-a privit cu compasiune.

— Deci, da, după ce a murit ea, am continuat să pictez și am făcut-o destul de bine. Dar acum degetele îmi sunt înțepenite de la artrită, iar editorul vine peste vreo două luni să vadă cât am scris.

A ridicat brațele disperat.

— Am urgent nevoie de cineva care să mă ajute să aleg și să colaționez. O persoană care să-mi placă.

Ea a simțit cum i se cască gura de uimire.

— Eu? Dar…

— Nu hotărî pe loc. Mai gândește-te. Te-aș plăti, evident, și cred că ar dura vreo șase luni. Cam așa. Poți să folosești automobilul meu dacă te duci undeva.

— Eu nu conduc.

— Ușor de rezolvat.

— Nici la dactilografie nu excelez. Mama m-a obligat să fac cursuri, dar o secretară cu pregătire ți-ar fi mai de folos.

El a clătinat din cap.

— Îmi trebuie o persoană în care să am încredere, care să fie implicată și cred că te-ar ajuta și pe tine.

— Sunt mișcată că gândești așa. Dar… în fine… problema e că, nu știu cum să spun, dar eu nu sunt cine crezi tu.

El a zâmbit indulgent și a bătut-o ușurel pe mână.

— Fata mea dragă. Știu cine ești. Ești Rosalie Delacroix, din Paris.

Auzindu-și numele adevărat, Rivei i-au dat lacrimile, dar a reușit să le oprească.

— Nu-l condamna pe Bobby că mi-a spus. Cel puțin, nu pentru asta. Eu l-am tras de limbă. Și am noutăți despre familia ta.

Ea a dus repede mâna la gură.

El i-a povestit că a existat o anchetă de mare amploare a poliției, dar s-a demonstrat că nu fusese decât o escrocherie. Nu a fost o fraudă, dar s-a aflat despre dependența de jocuri de noroc a tatălui ei. Și-a pierdut slujba din cauza asta și a datoriilor, au fost siliți să vândă apartamentul din Paris și bijuteriile mamei. După aceea s-au mutat într-un orășel de provincie unde duceau o viață liniștită, mult mai modestă. Riva era ușurată să afle că tatăl ei nu a făcut închisoare, dar era teribil de întristată gândindu-se la umilințele suferite de el. Iar acum, gândindu-se la viața și la oamenii pe care îi lăsase în urmă, i-au dat lacrimile.

CAPITOLUL 36

Malta, câteva luni mai târziu

Riva nu a avut nevoie de timp să se gândească la oferta lui Addison și a acceptat-o chiar a doua zi. Întrerupsese pentru moment colaborarea cu Otto, dar se aștepta ca mai târziu să revină la ea. Acum, micul și frumosul apartament ajunsese să fie mângâierea ei, iar munca pe care o făcea pentru Addison era o ușurare. Tot timpul cât stătuse în apartamentul lui Bobby se temuse că ar putea să apară cu americanca lui, în ciuda avertismentului dat de unchiul său. Îngropase suferința provocată de pierderea copilului; o durea prea mult. Iar acum locuia în căsuța ei cu susul în jos și făcea tot posibilul să nu se mai gândească la trădarea lui Bobby. Dar încă îi era dor de el, încă simțea durerea copleșitoare, suferința inconsolabilă, amintirile, furia. Nu se va mai trezi niciodată lângă el, însă el nu era mort, era doar pierdut pentru ea.

S-a îmbrăcat cu grijă, într-o rochie de bumbac bleumarin, și și-a pus pantofi albi cu toc înalt, pentru că voia să-i facă impresie bună lui Gerard Macmillan, editorul lui Addison. Nu știa prea bine ce să facă cu părul. Vopseaua se ducea rapid și se hotărâse să revină la roșcatul ei natural, dar încă se vedea linia despărțitoare dintre culori. A găsit printre lucrurile ei o eșarfă albastru cu roșu și și-a înfășurat-o în jurul capului ca pe un turban, s-a strâmbat când s-a uitat în oglindă, și-a mai dat cu puțin ruj roșu, după care l-a șters din nou. Voia să arate ca o femeie serioasă, nu ca o dansatoare de cabaret de pe Strait Street.

Mai târziu, când a intrat în biroul lui Addison, după ce a bătut la ușa care despărțea apartamentul lui de al ei, el a măsurat-o din cap până-n picioare și a zâmbit.

— Merge? a întrebat ea, încă ezitând.

— Fată dragă, tu întotdeauna arăți superb. Cafea?

Ea a dat din cap.

El s-a ridicat și s-a dus să cheme valetul, care le-a adus cafeaua peste câteva minute.

— Nu avem mult timp, pentru că vreau să te duci să-l iei pe Gerard.

— O, Doamne! Serios?

— Crezi că poți?

Ea a lăsat capul pe umăr și a zâmbit.

Ceva mai târziu mergea cu superba mașină a lui Addison, îngrozită la gândul că ar putea să o lovească, dar decisă să-i demonstreze că poate avea încredere în ea. În fiecare zi el o scosese pe drumurile liniștite din jurul Mdinei, dându-i lecții de condus, și se ducea cu regularitate la Rabat, orașul vecin, pentru cumpărături. Era prima oară când mergea în portul din La Valletta.

Pe măsură ce se apropia de oraș devenea tot mai neliniștită. În port era haos ca întotdeauna, dar l-a identificat imediat pe Macmillan. Era un bărbat înalt, palid și slab, de vreo treizeci și cinci de ani, îmbrăcat cu un costum crem de in, cu cămașă albă și cravată albastră. Purta o pălărie de paie și niște ochelari negri, cu ramă subțire, și își ferea ochii cu palma de strălucirea soarelui, clipind des, de uimire, cum și-a închipuit Riva. Își amintea cum i se păruseră și ei aglomerația și zgomotul când venise prima dată aici și s-a dus repede să-l întâmpine.

După ce s-a prezentat, încercând să pară mult mai sigură pe ea decât era, el i-a strâns mâna viguros și au pornit spre mașină, unde el și-a așezat servieta de piele maronie.

— F…rumoasă mașină, a spus el și ea i-a sesizat ușoara bâlbâială.

— E a lui Addison.

— Conduci de mult?

— Nu de mult, a spus ea degajată, sperând să nu se vadă cât e de încordată, acum nu atât din cauza șofatului, cât pentru că omul acesta venise să evalueze munca lui Addison și munca ei și avea să rămână două săptămâni.

Împreună cu Addison petrecuse ore la rând trecând prin nenumăratele sertare cu mâner de alamă din cele trei dulapuri de mahon înalte până la tavan unde el își ținea scrierile.

— Le-am făcut special, spusese el. Dulapurile.

Ea îi sortase jurnalele și poeziile, chiar și desenele lui, și fusese copleșită de faptul că uneori cuvintele lui erau așa de emoționante, în special când vorbea despre răposata lui soție. Îi dădeau adesea lacrimile și simțea nevoia să-i apere opera, sperând că acest Macmillan n-o s-o strice. Problema era că era mult prea mult material pentru un volum de memorii și aveau nevoie de ajutorul editorului. La întoarcere, pe drumurile denivelate de țară, au schimbat câteva cuvinte despre Londra și despre situația economică. Ea i-a recitat o listă de invadatori și colonișți pe care Malta trebuise să-i îndure, fenicieni, arabi, italieni, francezi și britanici, și în scurt timp au ajuns la locul unde pinii-umbrelă de pe ambele părți ale drumului indicau direcția spre Mdina.

— Am ajuns, domnule Macmillan, a spus ea peste câteva minute, când treceau pe sub poarta masivă a străvechiului oraș.

— O, te rog, s… spune-mi Gerard. Gerry, de fapt, dacă nu te superi.

Ea a parcat și, după ce au coborât, Gerard s-a uitat în jur.

— Ei, sunt uimit. Nu aveam idee că va fi atât de frumos. Știam că va fi impresionant, dar asta…

Gerry, așa cum tot insista el să-i spună, s-a dovedit a fi un om blând, cu un surâs neașteptat care îi lumina ochii de un albastru-deschis. Era politicos și diplomat și, pe măsură ce treceau orele, îl dirija cu delicatețe pe Addison în direcția spre care voia el să meargă cartea.

— Problema e, a spus el, că trebuie să rămânem la poveste.

— Poveste, a spus Addison țeapăn. E viața mea, nu e un roman.

— Totuna, cititorii vor o poveste. Și noi vrem o poveste – și presupun că partea complicată e ce poveste să alegi.

Addison pufnea nemulțumit.

— Nu știu dacă te înțeleg, bătrâne.

— Păi, de exemplu, e o poveste de dragoste?

Addison a mormăit ceva ce Riva n-a prea înțeles, dar era sigură că a fost o înjurătură.

— Sau e o poveste despre cum și-a găsit cineva menirea de artist. Sau e mai mult despre expozițiile pe care le-ai avut în toată lumea?

Addison părea nesigur și, după ce Gerry a plecat să se plimbe ca să-i lase să vorbească, a întrebat-o ce părere are.

— Sincer?

— Sincer.

— Eu cred că povestea cea mai impresionantă e cea de dragoste. Lumea va vrea să știe cum ți-ai găsit iubirea vieții, cum ai pierdut-o și cum ai supraviețuit ca să devii cel mai generos și mai bun om din câți am cunoscut.

— O, draga mea, a spus el și ea a văzut că are lacrimi în ochi.

Și așa s-a decis, cu toate că Addison n-a cedat încă două zile, în care a convins-o pe Riva să-i prezinte lui Gerry insula Malta.

Dar, înainte să meargă prin împrejurimi, ea l-a dus prin Mdina.

— Numele medieval era Notabile, „orașul nobil", i-a spus ea în timp ce el contempla străzile tăcute. Familiile nobile din Mdina care locuiesc în aceste palate descind din marii seniori normanzi, sicilieni și spanioli care au construit orașul.

— E extraordinar, a spus el. Etern.

— Nu totul e frumos. Există temnițe cel puțin dedesubtul unuia dintre palate.

— Pare fascinant.

— Addison are cărți despre ele. La ce erau folosite și așa mai departe. În principal camere de tortură, din ce am citit. În epoca romană, Malta era colonie de sclavi, dar torturile au continuat de-a lungul timpului, chiar și în timpul ocupației franceze.

În timp ce Gerry se minuna, Rivei străzile îi aduceau aminte de Bobby. Avea impresia că ar putea să întoarcă privirea și să-l vadă zâmbind, iar inima i s-a înălțat, dar apoi i s-a strâns când a înțeles că asta nu se va întâmpla. Nu se putea întâmpla. Dacă l-ar fi văzut vreodată aici, el n-ar fi zâmbit – și nici ea.

— Să ieșim acum din oraș? a sugerat ea. Pot să-ți arăt altă dată catedrala Sfântul Paul. N-ai cum să ratezi cupolele ei cu dungi roșii și albe.

L-a dus pe Gerry la Hagar Qim, templul preistoric situat pe un munte din partea de sud a insulei, unde s-au plimbat vreo jumătate de oră. După aceea au fost în satul Qrendi, unde au găsit o cafenea, și apoi mai departe spre sud, până la peșteri.

— Poți vedea ceva din ele de sus, de pe faleză, a spus ea. Trebuie să mergem puțin pe jos. Deși cel mai bine se văd din barcă.

Nu i-a spus că Bobby închiriase o barcă și îi arătase peșterile și marea uimitor de albastră, ci a rămas tăcută.

— S-a întâmplat ceva? a întrebat Gerry după un timp.

Ea a înghițit în sec și a clătinat din cap.

Au mers mai departe și s-au uitat în jos la peșteri, iar Gerry clipea des în spatele ochelarilor lui.

— Poate mâine mergem la stâncile Dingli, a spus ea. Sunt preferatele mele.

— Sper că mâine putem să ne apucăm din nou de lucru.

— Desigur.

— Nu am vrut să par așa tăios.

A făcut o pauză.

— Îmi dau seama că ceva nu e în regulă. Pot să fac ceva? Sunt un ascultător bun.

De fapt, seara aceea s-a dovedit a fi momentul în care Riva chiar a vorbit. După o cină târzie, Addison s-a ridicat în picioare și a căscat.

— Eu mă duc la culcare, dar tu poți să iei o sticlă de vin și pe tânărul acesta încântător și să mergeți în apartamentul tău, Riva. Ne vedem dimineață.

— Nu trebuie să vii cu mine, a spus Riva după ce Addison a plecat. Dar ar fi mai bine să plec. E felul lui de a spune că vrea liniște, vrea să fie singur în apartament. Probabil că trecerea prin amintirile legate de soția lui îl obosește emoțional.

— Mi-ar plăcea să vin cu tine, a spus Gerry, uitându-se la ceasul cu curea de piele. Dacă nu te deranjez. E abia zece.

După asta nu mai putea să spună nu, așa că a dat din cap, dar a descoperit că Addison încuiase ușa din birou, care ducea spre apartamentul ei. Întotdeauna ținea cheia la el, așa că trebuiau să coboare și să intre în apartament din hol, prin mica grădină marocană.

L-a dus acolo pe Gerry, dar când a descuiat a văzut imediat că uitase ușa de la dormitor deschisă și lampa aprinsă. Pe lângă risipa de electricitate, părea o invitație clară. El i-a luat mâna cu grijă și i-a cercetat ochii, ca și cum ar fi vrut să-și dea seama la ce se așteaptă de la el. Când a zâmbit, ea a înțeles imediat și a dat din cap.

S-a aplecat s-o sărute delicat și după aceea ea a vrut să vorbească. El i-a pus un deget pe buze și apoi i-a scos eșarfa de pe cap. Purta o altă eșarfă în fiecare zi.

— Chiar mă întrebam ce e cu părul tău. De ce ascunzi aceste bucle minunate? a spus el, trecându-și degetele prin ele.

— Vreau să-mi crească părul, să se ducă vopseaua neagră.

— E aproape dusă. Părul tău roșcat e superb.

După un moment, a adăugat:

— Riva, Addison m-a pus la curent în legătură cu nepotul lui, Robert.

Ea s-a simțit dintr-odată vulnerabilă și mai nesigură decât fusese.

— Numai dacă vrei, a spus el, uitându-se spre pat. Fără obligații.

Ea a știut instantaneu că aici a fost mâna lui Addison. Voia ca ea să uite de Bobby și credea că bărbatul acesta blând și delicat o va ajuta. Addison știuse tot timpul că va merge pe povestea de dragoste.

A început să râdă. De curajul lui Addison, de îndrăzneala lui, de înțelepciunea lui.

Gerry a zâmbit.

— Ce e?

— Ți-a spus Addison să faci dragoste cu mine?

El a clătinat din cap.

— Nu. Pentru numele lui Dumnezeu, nu. Mi-a spus doar că ți-ar trebui puțină veselie.

— O, Doamne! Ce bătrân șiret.

— Deci?

Ea a râs iar.

— Ce pot să spun altceva, decât bun venit în budoarul meu.

Sexul nu a fost la fel cum era cu Bobby. Gerry era mai sensibil, mai delicat și mai atent. Nu avea nimic din pasiunea aceea animalică și sălbatică și nu pornea de la dorința adânc înrădăcinată de a poseda sau de la jindul insațiabil de a deveni o singură ființă. Dar a fost plăcut. Chiar plăcut. El știa clar ce are de făcut și nu a pus-o în pericol să rămână însărcinată.

— Povestește-mi despre tine, i-a spus ea curioasă.

— Păi, soția mea, Yvonne, e franțuzoaică. Ea m-a învățat tot ce știu.

— Ești căsătorit?

— Doar cu numele. Nu i-a plăcut Anglia și după război s-a întors pe tărâmul însorit din Provence, luându-l și pe

fiul nostru. Cei din familia ei sunt parfumieri și au câmpuri de lavandă aproape de Greoux-les-Bains, în Provence, dar activitatea mea… e în Londra.

— Probabil ți-e dor de ei.

— Mi-e dor de fiul meu.

A urmat o scurtă tăcere.

— Uite, a spus ea. Trebuie să spun că nu vreau nicio relație. Nu vreau un alt bărbat în viața mea. Dar mă bucur că s-a întâmplat. Nu știam ce mult îmi lipsește o îmbrățișare.

— Toți avem nevoie de îmbrățișări câteodată, a spus el mai degrabă trist.

Ea a înghițit în sec și a chibzuit înainte de a vorbi.

— Nu am spus nimănui asta, nici măcar lui Addison, dar eram însărcinată cu copilul lui Bobby când a plecat. Eram așa de supărată și de șocată de plecarea lui, încât am băut prea mult și am pierdut copilul.

El i-a mângâiat mâna.

— Biata de tine.

Ea a clipit repede, ca să-și oprească lacrimile care-i înțepau pleoapele.

— Încă doare. Cred că e posibil să fi fost vina mea, știi? Pierderea sarcinii. Nu pot să nu mă învinovățesc.

El a clătinat din cap.

— Sunt convins că nu a fost vina ta. Și Yvonne a pierdut o sarcină și am citit că asta se întâmplă de obicei când ceva nu e în regulă cu fătul.

— Dacă ar fi așa, asta chiar m-ar face să mă simt mai bine.

— Așa și trebuie. Nu purta povara acestei vinovății. Lucrurile astea se întâmplă.

Ea nu a spus nimic, dar a sesizat că bâlbâiala lui ușoară dispăruse complet.

— Uite, dacă vei vrea vreodată o schimbare, aș putea să-ți găsesc de lucru la editură. La Londra, evident, ca stagiară. Poate fi foarte amuzant.

Era așa de ușor să fii cu el, un partener de discuție minunat, și felul în care îi oferea toată atenția lui o făcea să se simtă cu adevărat ascultată. Nu voia altceva în afară de prezența ei și ea simțea la fel în legătură cu el. Și a început să se vadă prin ochii lui. Nu va fi niciodată o poveste de dragoste, dar dacă ar accepta oferta lui de a-i găsi ceva de lucru la Londra?

CAPITOLUL 37

Malta, decembrie 1932

În cei doi ani care au urmat, Riva a continuat să lucreze pentru Addison, cu toate apelurile lui Otto de a se întoarce în La Valletta să-l ajute și cu toate rugămințile lui Gerry de a veni la Londra. Dar în 1932 Addison și-a terminat cel de-al doilea volum și a jurat că nu va mai scrie altul, iar Gerry a plecat definitiv la Londra. Riva ajunsese la un punct în care nu mai putea să ignore pericolul tot mai mare în care se aflau tinerele din Malta.

Atât News of the World, cât și Daily Herald publicau articole în care vorbeau despre „nerușinatele" șantane din Malta. „Englezoaice păcălite să lucreze în vizuini de ticăloșie", spunea titlul, iar în articol se afirma că tinere inocente, ademenite cu promisiunea unui salariu mare, erau aduse aici, departe de siguranța teritoriului englez. Se trezeau obligate să locuiască în case insalubre, cu salarii mizere și mâncare insuficientă. Acestor „biete" englezoaice li se pretindea să distreze marinari în privat, în așa-numite case, care nu erau deloc case. „Bordeluri", urlau jurnalele. „Nimic altceva decât bordeluri." Se mai afirma că „puritanii" localnici din Malta le batjocoresc pe fete și aruncă în ele cu mâncare stricată pe stradă. Fără bani, fetele se trezeau că sunt prizoniere într-o industrie a music-hallului care era de fapt acoperirea sclaviei albe.

Sclavie albă.

Cuvintele acestea răsunau în toată lumea.

După ce poveștile s-au repetat și în Daily Malta Chronicle, Otto i-a telefonat Rivei și a rugat-o să se întâlnească.

Încă lucra pentru ziarul probritanic Times of Malta și, în timp ce se îndreptau spre masa lor de la geam din British Hotel, și-a salutat din cap cunoștințele.

— Se stârnește o revoltă aici, a spus el după ce s-au salutat. Uită-te la asta.

A împins spre ea un exemplar din Daily Malta Chronicle.

— La naiba! a spus ea după ce a citit. Localnicii sunt furioși.

— Spumegă de furie, și pe bună dreptate. Eu nu cred că se aruncă în fete cu mâncare stricată.

— Ei, mie nu mi s-a întâmplat. E ridicol.

El i-a spus că a scris deja un articol în care cerea demisia ministrului care avea în subordine poliția.

— Nu a făcut-o, evident, a adăugat. Dar acum Chronicle solicită o anchetă și se zvonește că ministrul e de acord.

— Ăsta e un lucru bun, nu?

El și-a strâmbat buzele într-o parte, ca și cum ar fi vrut să spună că nu e prea sigur.

— Ar putea să fie. Dacă nu cumva ancheta se va dovedi o mușamalizare.

Ea a oftat.

— Crezi că e posibil?

El a dat din cap.

— Toată lumea e îngrijorată. Oamenii sunt convinși că repercusiunile scandalului de cabaret, cum îi spun ei, vor distruge reputația Maltei și îi va ține la distanță pe turiștii de care avem nevoie. Ancheta va fi o mușamalizare, probabil.

— Mi-aș dori să pot ajuta cu ceva.

— Poți. Cu experiența ta de pe Strait Street, noi doi am putea să publicăm o serie de articole care să pună poliția în mișcare pentru ce se întâmplă cu adevărat acolo. Ce-ai spune să lucrezi cu mine cu regularitate?

— În ce calitate?

El a zâmbit cu un aer încântat de sine.

— N-ar fi ceva extraordinar, doar un post independent de asistent.

Ea a zâmbit.

— Pare un plan bun.

Dar trecuse ceva timp de când nu mai lucra pe Strait Street și nu știa dacă mai sunt acolo cunoștințele ei de atunci, dar s-a hotărât să stea puțin de vorbă cu vechiul ei prieten Tommy-O.

Când a intrat în sala aproape goală a clubului Evening Star, Tommy s-a întors să se uite și a bătut cu palma în scaunul înalt de piele. Ea l-a sărutat pe obrajii încărcați de pudră și s-a cocoțat pe scaunul de lângă el, îngrijorată de aerul lui îmbătrânit și obosit. Localul nu se schimbase, era tot cu oglinzi, pictat roșu și auriu, luminat doar de lămpi cu gaz și mirosind a parfum ieftin și a bere stătută.

— Nu știam dacă mai ești aici.

— Ei, după cum vezi, aici sunt. Dar nu mă așteptam să te văd. Am crezut că lucrezi pentru cel mai faimos artist de pe insulă.

Ea a ridicat din umeri.

— Am lucrat.

— Ai văzut articolele din ziar?

— Cine nu le-a văzut? De-asta am și venit aici.

A scăzut vocea.

— Otto, de la Times, vrea să-l ajut. Tu cunoști toată lumea de pe insulă. Există vreo posibilitate să-mi obții un interviu cu șeful poliției, fără știrea nimănui, vreau să spun.

El și-a umflat obrajii și a dat drumul la aer.

— Pot să încerc. Dar e greu.

A clătinat din cap.

— Poliția și biserica chiar investighează scandalul, numai că-l investighează prost.

— Cum adică?

— Fetele în pericol nu sunt englezoaice. Încă din anii 1920 erau în principal din Italia și din Franța, cum ai fost și tu. Acum aproape toate sunt unguroaice. Nu britanice. Întreabă la toate barurile, la tabarine sau șantane. Aceeași poveste peste tot.

— Chiar dacă nu sunt britanice, tot prostituție și exploatare se cheamă.

El a dat din cap.

— Da, dar pe ei nu-i interesează asta. În articole se afirmă că englezoaicele au fost folosite în acest fel. Ancheta va demonstra fără dificultate că nu e adevărat.

A intrat Gianni și a dat din cap spre Riva. Încă nu o iertase că plecase fără să-l anunțe.

— Ai grijă, Riva, i-a spus Tommy și i-a atins mâna.

Câteva zile mai târziu, Riva stătea pe o bancă în grădinile de unde se vedea oceanul, așteptând pe cineva. Nu știa prea bine pe cine. Primise un mesaj de la Tommy, care îi spunea să fie acolo la zece, dar să fie atentă. Acum era zece și jumătate și se pregătea să se ridice și să plece, când un bărbat cu ochelari s-a apropiat de ea. Ea i-a studiat mersul calm și apoi fața. Părul ruginiu era rar și, cu obrajii aceia

țepoși și bărbia ascuțită, semăna cu un prădător de animale mici. Un vulpoi cu ochi sfredelitori; parcă se aștepta să-și arate colții.

El a făcut o mică plecăciune.

— Domnișoara Janvier?

Ea a dat din cap.

— E cineva care dorește să îți vorbească. Vrei să mă însoțești?

— Ești de la poliție?

El a dat din cap.

— Fără nume, dacă nu te superi. Nu vrem probleme. Înțelegi?

— Da, a spus ea, vrând să pară nonșalantă, deși nu înțelegea prea bine.

Probleme pentru ea? Pentru el?

— Poate știi că se discută despre abolirea constituției. Dacă se va întâmpla așa, insula va reveni din nou la statutul de colonie a Coroanei Britanice. Toată lumea ar prefera să evite asta.

Ea l-a urmat în centrul orașului și apoi pe o stradă laterală.

— E cumva un drum lăturalnic spre secția de poliție? l-a întrebat ea, simțindu-se tot mai neliniștită.

El a râs.

— Chestiunile delicate se discută rareori la secția de poliție. A, am ajuns.

A descuiat o ușă masivă de lemn și a poftit-o înăuntru, apoi pe o scară lată de piatră, până la o cameră din fundul casei. A bătut și a intrat imediat, după care a ținut ușa deschisă pentru Riva. Ea s-a uitat în jur, la dușumeaua lustruită care lucea și la tablourile cu animale sălbatice atârnații de pereții crem.

— Domnule, a spus el.

Un bărbat subțirel stătea cu spatele la ei și se uita pe fereastră. În timp ce bărbatul se întorcea, un altul, care stătuse în ușă, a tușit. Riva s-a întors să vadă cine e.

— Domnișoară Janvier, a spus el, iar ea, cu inima strânsă, l-a recunoscut imediat pe bărbatul grizonant cu baston.

Stanley Lucas.

— Ne întâlnim din nou, a spus el și i-a zâmbit. Ce plăcere!

Ea și-a pus mâinile în șolduri.

— Credeam că ai plecat de pe insulă.

El le-a făcut semn cu mâna celorlalți bărbați și aceștia au părăsit camera.

— O perioadă. Așa cum poate știi, poliția m-a achitat de acuzațiile acelea nerușinate de fraudă.

— Poliția coruptă pe care o plătești dumneata?

El a râs.

— Îmi place că ai simțul umorului. Dar asta e. Dacă ai dovezi care să demonstreze contrariul, te rog.

Ea a inspirat adânc înainte să vorbească, se simțea nesigură, dar a spus:

— Te-am văzut.

Ochii lui s-au mișcat o clipă, ca și cum nu s-ar fi așteptat la asta.

— M-ai văzut?

— Cu fete tinere. Cu Ania, rusoaica, de exemplu.

I-a cercetat fața, apoi a înclinat capul ca să pună întrebarea.

— Poliția te-a achitat și de crimă?

El s-a înfuriat, și-a umflat obrajii și i-a aruncat o privire încărcată de ură.

— Cred că mai degrabă ești un soi de fantezistă. Pe vremuri femeile erau închise pentru mult mai puțin.

— Soția dumitale, poate?

Fața lui s-a făcut roșie, apoi vânătă.

— Ariadne a murit.

A urmat o tăcere lungă cât el s-a întors cu spatele și și-a aprins o țigară. Ea nu știa ce să facă. Să plece? Să rămână?

— În fine, a spus el acum evident stăpânit și s-a întors din nou cu fața spre ea. Ca și tine, m-am stabilit aici. Sunt colecționar.

— Colecționar?

— De objets d'art.

Și de oameni, și-a spus ea.

El a făcut un gest vag cu mâna spre vitrina din spatele biroului, unde erau expuse o mulțime de bibelouri.

Ea s-a uitat și i s-a strâns inima. Un șir de păpuși de lemn stătea pe un raft, în spatele geamului, printre celelalte bibelouri. Păpușile vechi și rare ale Aniei.

A auzit în minte vocea fetei. „Păpuși Matrioșka. Mama are un copil înăuntru și copilul are un copil înăuntru. Multe. Toate intră una în alta. E viața."

Riva s-a uitat la păpușa cea mai mare – femeia care avea sub braț un cocoș negru –, la nuanțele de galben și portocaliu puțin decolorate și a simțit că i se face rău.

— Înțeleg că ești interesată de ancheta referitoare la acuzațiile șocante de trafic de persoane apărute în ziare, spunea Lucas, dar Riva nu putea să se gândească decât la faptul că trebuie să plece de acolo, și încă repede.

A inspirat adânc și a răspuns cu greu.

— Desigur, a spus ea, auzindu-și tremurul din voce. Sunt absolut îngrozitoare, dacă sunt adevărate.

— Și vrei să afli asta, firește. Totuși e esențial pentru noi toți din Malta și pentru guvernul britanic din Anglia ca această chestiune să fie rezolvată cât mai rapid și mai corect posibil.

— Desigur.

Inima îi bătea nebunește când a vorbit.

— În aceste circumstanțe, ar fi mai înțelept să faci un pas în spate și să nu încerci să prelungești situația.

— Înțelept? a reușit ea să spună.

— Ei, ești o fată frumoasă. Și știi…

În camera aceea încărcată și plină de fum, a simțit că i se face pielea de găină, dar a rămas fermă.

— Eu nu răspund la amenințări, domnule Lucas.

— Nu e o amenințare. Consideră-mă un binevoitor. În povestea asta sunt implicate personaje dubioase. N-aș vrea să pățești ceva. Las-o în seama poliției. O să facă treabă bună. Înțeleg că rezultatul anchetei se va comunica în februarie. Nu mai e mult.

— Care e rolul dumitale în asta? a întrebat ea, găsind destulă putere să-l înfrunte.

Cu toată frica, știa că s-ar putea să fie ultima ei șansă.

El s-a încruntat, și-a azvârlit brațele în sus și apoi a ridicat din umeri, într-un gest clar de uimire.

— N-am niciun rol, dar am o afacere. Construim un lanț de hoteluri. De lux, înțelegi. Restaurante, cazinouri, terenuri de tenis, bazine de înot. Înțelegi ce vreau să spun. Turismul va fi viitorul nostru, după ce se retrage armata. Cu toții vrem să ștergem pata pe care o are acum reputația Maltei.

Era periculos, dar nu își putea ascunde disprețul.

— Și dumneata ești cel care va face asta.

— Dacă ai fi cunoscut sărăcia, adevărata sărăcie, ai fi înțeles. Nu-ți voi permite să distrugi ce am construit.

— Sărăcia? Despre ce vorbești?

Evident tulburat, el a clătinat din cap.

— Eu sunt ungur la origine. Părinții mei au fost săraci și au murit de gripă spaniolă… am ajuns un orfan fără casă.

Pentru o clipă aproape că i-a fost milă de el.

— După accent pari britanic.

El i-a zâmbit cu răceală.

— Faci ce trebuie să faci.

Riva și-a îngustat pleoapele.

— Și numele?

— Era Lukács. Zoltán Lukács.

— Deci nu ești Stanley Lucas. De ce îmi spui asta acum?

— Prietenul tău de la Times știe deja. Dar nu sunt singurul care folosește un nume fals, nu-i așa? Ai mare grijă, domnișoară Janvier.

— Sunt liberă să plec?

El a zâmbit.

— Firește. Îți doresc numai bine.

În timp ce se îndepărta, inima ei bătea nebunește.

Revenită la Mdina, a creionat un articol pentru Otto, în care contrazicea afirmațiile ziarului englez, conform cărora fete din Anglia erau abuzate, dar spunea că problema este încă valabilă pentru fete din alte țări. Și acum cel puțin poliția stătea de vorbă cu toate fetele care lucrau pe Strait Street și nu numai acolo. Următoarea ei oprire avea să fie la autoritățile bisericești, despre care știa că vor neapărat să scape de imoralitatea de pe insulă. N-o să-i lase să câștige pe cei de teapa lui Stanley. Putea s-o amenințe cât voia; nu avea să dea înapoi.

CAPITOLUL 38

Riva stătea cu Addison în balconul lui. Norii denși acopereau luna și stelele, iar ea se plângea cu amărăciune de autoritățile bisericești. Când vorbise cu ei, refuzaseră să admită existența exploatării și poziția lor era că problema o reprezintă caracterul imoral al femeilor. În viziunea lor, femeile trebuiau să fie subjugate, să fie docile și respectuoase, pentru că altfel ordinea socială e distrusă. Cel puțin aceasta era atitudinea unuia dintre liderii religioși cu care vorbise.

— N-a spus concret că, dacă le ții în ignoranță, demonul din ele va fi îmblânzit, dar putea foarte bine s-o spună, a spus ea.

Addison a oftat.

— Groaznic. În epoca în care trăim.

— Așa o prejudecată nenorocită, a continuat ea. Toată lumea știe ce se petrece. Toată lumea. Dar nimeni nu e dispus să rezolve problema. Nimeni nu e dispus să ajute.

— Ascultă ce-ți spun, ancheta o să dea vina tot pe femei, a spus Addison, în loc să examineze în ce măsură stăpânirea coloniștilor britanici și numărul atât de mare de soldați au încurajat exploatarea.

— Nu știu ce să fac. Ei nu iau în seamă articolele lui Otto și am vorbit cu toți la care m-am putut gândi. Mă întrebam dacă n-ar trebui să fac o manifestație.

— Ce fel de manifestație?

— O manifestație publică, să demasc ipocrizia și să scriu o petiție în care să cer măsuri imediate pentru a garanta siguranța fetelor.

— Ai grijă, Riva. Nu vreau să te găsească moartă pe o alee.

La începutul lui 1933, în ciuda sfatului dat de Addison, Riva a mers înainte cu manifestația pe care a organizat-o într-o sală aflată nu departe de Strait Street. Se plimba prin sală, simțindu-se vulnerabilă, dar în același timp se temea că nu va veni nimeni. În cele din urmă, câțiva enoriași cu pancarte au intrat strigând lozinci prin care cereau stoparea prostituției. Nu era abordarea pe care o sperase Riva, dar în final a reușit să-i convingă să stea jos, spunându-le că toate subiectele vor fi abordate la momentul potrivit.

S-a bucurat când au venit câteva fete și s-au așezat în spate, cu capul acoperit și cu ochii la ușa din lateral. Părul Rivei era acum din nou complet roșu, cu valurile de bucle atingându-i umerii. De mult nu mai încerca să pară brunetă pentru a-și proteja adevărata identitate. Când i s-a părut că nu mai vine nimeni, a făcut un pas în față și a început să vorbească înflăcărat în favoarea drepturilor omului și împotriva încălcării acestora și a susținut stoparea exploatării tinerelor aduse din alte țări. A vorbit despre propria experiență ca dansatoare și, fără să dea vreun nume, le-a povestit de Ania.

— E timpul ca autoritățile să ia în serios problema, a spus ea spre finalul discursului. Cât să mai așteptăm acțiunile care pot schimba cu adevărat situația acestor fete? Vă rog să semnați petiția pe care o vedeți pe masa aceea și să le spuneți prietenilor voștri că voi mai face o manifestație săptămâna viitoare, la aceeași oră. Dacă putem strânge suficiente semnături, voi înainta petiția șefului poliției, iar ministrul va trebui să ne ia în seamă solicitările privind controalele de prevenire.

S-a uitat spre ușa principală și a văzut intrând în sală mai mulți bărbați. S-au așezat în spatele sălii cu picioarele depărtate și cu brațele încrucișate la piept. Inima începuse să-i bată tare, pentru că atmosfera devenise apăsătoare din cauza unei amenințări tăcute. Inițial nu s-a întâmplat nimic și ea a continuat să vorbească. Asta a fost greșeala ei.

Perturbarea a început cu șoapte și a continuat cu niște cuvinte rostite încet, pe care nu prea le distingea, dar care aveau un ton urât. Nu i-a venit să creadă când a văzut că tocmai femeile vorbesc, cu fețe complet lipsite de expresie. Femeile!

Nu înțelegeau că ea încearcă să le ajute?

La scurt timp după aceea, fetele și-au ascuns fața și s-au strecurat pe ușa laterală, pentru că își făcuseră treaba. Riva a fost cuprinsă imediat de spaimă, dar a continuat.

— Nu vreau să mă cert cu voi, le-a spus ea bărbaților, care au început să râdă și să pârțâie din buze.

— Du-te de unde ai venit, franțuzito, i-a strigat unul dintre ei.

Ea a rămas fermă pe poziție și a continuat să vorbească, încercând să se facă auzită prin huiduielile și fluierăturile din ce în ce mai zgomotoase. Se vor potoli, și-a spus ea. Dar nu s-au potolit și hărmălaia a continuat până când vocile au devenit mai agresive și șuvoiul de invective a fost și mai urât. Curvă. Târâtură. Le vedea fețele strâmbate de furie în timp ce strigau. Curvă. Târâtură. Curvă. Târâtură. Deși tremura în interior, era decisă să nu se lase oprită de otrava lor și a ridicat mâna, rugând să se facă liniște. A observat un polițist care stătea cu brațele încrucișate la piept ceva mai departe de bărbați. Oare va interveni?

Nu a intervenit.

S-a uitat în jurul ei, în timp ce vocile continuau să strige. Târâtură. Curvă. Boarfă. Târâtură. Târâtură. Târâtură.

— Vacă frigidă, știu eu ce i-aș face, băieți, a spus unul printre dinți, iar ceilalți au râs aprobator.

Iar acum se uita la ușa laterală, dându-și seama că va trebui să o ia la fugă înainte să se ajungă la violențe fizice. Trebuia să fi plecat înainte de toate astea.

Cineva a aruncat în ea cu ceva. Nu a nimerit-o, dar enoriașii din față, care rămăseseră muți de uimire, au început să țipe și să se ferească de pietrele care zburau prin prin aer.

— Ia-o ca pe un avertisment, a strigat cineva și a râs când o piatră a lovit-o în obraz.

— Data viitoare, domnișorico, or să fie gloanțe.

Bărbații s-au bătut pe spate și în final au ieșit din sală.

Zguduită, Riva a simțit că i se scurge sângele pe obraz și a încheiat abrupt întâlnirea. Nimeni nu o ascultase. Nici femeile religioase, nici fetele, nici bărbații. La ce se așteptase?

Era o noapte întunecată când a lăsat-o taxiul în ziua aceea și a pornit pe jos spre casa lui Addison. Auzind ceva în spate, și-a amintit de cuvintele lui Otto. Insula e superbă, însă există un curent de adâncime care trece exact pe Strait Street. Deși aici era în Mdina, nu în La Valletta, pielea o furnica neplăcut. S-a oprit brusc, simțind frica până în oase. Liniște. Umbla cineva prin întuneric? Stătea la pândă? Presimțirile sumbre s-au adâncit când s-a uitat în jur. Nimic. Oricine va fi fost, nu se vedea. A continuat să meargă și a auzit huruitul unui motor. Deci era doar cineva care pleca din Mdina. Poate vreun localnic. Nimic sinistru. Fusese doar închipuirea ei.

Acasă la Addison, a stat singură pe terasă cât el s-a dus înăuntru să aducă a doua sticlă cu vin. Mintea i se întorcea mereu la întâlnirea cu Lucas. Abătută și descurajată, simțea atracția trecutului. Nu viața ei cu Bobby. Nu asta. Ci Parisul, unde se născuse. Și unde, cu aproape opt ani în urmă și fără să arunce o privire înapoi, își făcuse bagajul și fugise de acasă. S-a gândit la sora ei, Claudette, la cât îi era de dor de ea și s-a gândit și la părinții ei; deși niciodată nu se adaptase acolo și nu avusese sentimentul de apartenență, nu putea să șteargă cu totul atracția pe care o avea pentru casă.

— Ai o rezervă nesfârșită? l-a întrebat ea pe Addison când a revenit cu sticla.

El a râs.

— Cam așa.

Ea a zâmbit.

— Mă tot gândeam, a spus el. Ce ar fi să accepți propunerea lui Gerry de a lucra la Londra…

Ea a dat să-l întrerupă, însă el a ridicat mâna.

— Apartamentul tău va fi în continuare aici pentru vacanțe sau dacă te răzgândești în privința Londrei și vrei să te întorci. Mi-ai lipsi, evident, dar ai făcut tot ce s-a putut.

— Am făcut?

El a ridicat din umeri.

— Nu știu, dar gândește-te la ce ți-am spus. Măcar gândește-te. Îmi fac griji pentru siguranța ta.

Ea a dat din cap.

— Îți mulțumesc că îți pasă.

— Sigur că îmi pasă.

— Cred că mă duc la culcare acum, dacă nu te superi. Sunt moartă de oboseală.

Când a dat să plece i-a atras atenția o pereche de faruri în întuneric. Automobilul părea că se apropie încet, după care a dispărut. A coborât în apartamentul ei și a uitat de el. Nici măcar nu s-a dezbrăcat, pur și simplu s-a urcat în pat, a stins lumina și camera s-a cufundat în întuneric. A adormit instantaneu, dar s-a trezit în scurt timp, auzind bătăi puternice în ușă.

Și-a luat halatul și l-a găsit la ușă pe Addison, împreună cu un polițist.

— Ce e? a spus ea uimită.

— Otto. A fost rănit.

— Accident?

— Nu. A fost atacat. Vrea să vorbească cu tine.

Otto a rămas o săptămână în spital cu coaste rupte și contuzii, incapabil să-și amintească prea mult din cele întâmplate. Când i s-a permis să plece acasă, ea l-a vizitat și a stat cu el în apartament.

— Siguranța stă în cantitate, a spus ea râzând, ca să-și explice prezența, dar deja aranjase să fie instalate încuietori mai bune la ușa apartamentului. N-ai văzut cine ți-a făcut asta? l-a întrebat cu speranța că a început să-și mai amintească ceva.

— Nu. Era prea întuneric. N-a fost doar unul, cred.

— Au spus ceva?

— M-au amenințat cu ce e mai rău. Și pe tine. Doar atât îmi amintesc.

— Crezi că Stanley Lucas e în spate?

Otto a ridicat din umeri.

O săptămână mai târziu au fost publicate concluziile anchetei. Așa cum prezisese Addison, concluziile se învârteau în jurul imoralității femeilor din străinătate, iar lucrul acesta a încurajat xenofobia pe insulă. Era nu doar

inteligent, ci și simplu să speculezi temerile subconștiente ale oamenilor. Era așa de multă ură ascunsă chiar la suprafață; să-i ferească Dumnezeu dacă fricile acestea ieșeau la suprafață.

Femeile sunt vinovate, urlau ziarele.

Soluția propusă de anchetă era să denunțe fetele depravate și să le scoată țapi ispășitori, nu să abordeze problema impactului pe care îl are dominația britanică asupra societății malteze. Iar autoritățile militare britanice se concentrau pe pericolul bolilor cu transmitere sexuală pentru angajații lor, nu pe analizarea propriei responsabilități.

Nicio britanică nu a fost exploatată, urlau alte jurnale, în timp ce fetele din alte țări erau ignorate.

Orice afirmație referitoare la sclavia albă era negată vehement. Nu exista. Toate fetele care fuseseră interogate, barmanițe sau dansatoare de cabaret – majoritatea străine –, veniseră în Malta de bunăvoie și niciuna nu era implicată în prostituție. Oricine ar fi citit raportul sau ziarele ar fi ajuns la concluzia că în Malta nu există prostituție și nici exploatare a femeilor.

Riva a încercat să stabilească o întrevedere cu ministrul de finanțe, ca să facă o plângere. A fost refuzată. I-a scris ministrului care se ocupa de securitatea națională și forțele de ordine. Din nou a fost refuzată. Nici măcar unul dintre cei care se ocupau de guvernarea Maltei, fie în La Valletta, fie la Londra, nu era dispus să discute chestiunea. Cum Otto nu mai lucra, a scris ea un articol în care condamna concluziile anchetei. Nimeni n-a vrut să-l publice.

Când s-a întâlnit cu Tommy-O la o cafea, el a ridicat din umeri, a deplâns situația politică și a avertizat-o să nu mai continue cu problema traficului de persoane.

— Devine tot mai periculos, fata mea. Atâta agitație și prostituția a ajuns și mai clandestină. Fetele sunt ținute în datorii de infractorii care le controlează și nu au curaj să vorbească. Nimic nu se schimbă.

Riva a oftat.

— Nu vor depune niciodată mărturie?

— Amenințările traficanților au grijă de asta. Și agenții care le oferă camere la prețuri exorbitante, și matroanele care le „împrumută“ fetelor bijuterii și haine. Le țin prizoniere.

— Deci, dacă fetele nu vorbesc, care e soluția?

— Legalizarea industriei. Să se dea licență pentru prostituate și bordeluri și să le scoată din La Valletta.

Riva s-a gândit că s-ar putea să aibă dreptate.

— Chiar cred că trebuie să te retragi acum, a adăugat el. Pentru siguranța ta.

Ancheta a fost uitată în scurt timp în tărăboiul iscat de revenirea Maltei la statutul de colonie a Coroanei, condusă de un guvernator, așa cum fusese în 1813. În 1921 i se acordase o autonomie parțială, iar în deceniul de după acea concesie a britanicilor politica malteză se schimbase și devenise mai complicată. Naționalismul înflorise și o mare parte din populație făcea demersuri pentru obținerea unei adevărate independențe în viitor. Acum totul se întorcea în timp cu zeci de ani și era multă furie.

În ziua în care s-a anunțat asta a trecut pe lângă Stanley Lucas pe stradă și el i-a zâmbit cu dispreț. Vezi, fătuco? N-ai ce să faci.

Știa că nu are ce să facă în privința lui, cel puțin nu pe moment. Și a acceptat ideea că trebuie să se retragă și să-și vadă de viața ei. Poate că n-avea să afle niciodată ce s-a întâmplat cu Ania și cu celelalte fete care muriseră sau

dispăruseră, dar avea să facă tot ce se putea ca să-l ajute pe Otto să îmbunătățească situația fetelor care încă mai erau acolo.

Dar apoi ancheta, statutul de colonie a Coroanei și toate celelalte au trecut pe planul al doilea, pentru că la sfârșitul deceniului a început să mocnească o altă nenorocire. Genul de nenorocire despre care nimeni nu putea să creadă că s-ar putea întâmpla din nou.

CAPITOLUL 39

Florence

Sicilia, 1946

Când au revenit pe insula principală a Siciliei, Florence și Jack au coborât din taxi în lumina fierbinte și albă a soarelui, acompaniați de sunetul clopotelor de la biserică. Au rămas în fața unei case de țară cu ziduri galben-brune, înconjurată de șesuri întinse și arbuști sălbatici. Florence era încântată că lăsaseră în urmă Lipari. De când Jack recunoscuse ce sentimente are pentru ea și de la sărutul lor, în amândoi începuse să se nască și să crească o speranță tot mai mare.

A deschis ușa care dădea într-o curte interioară pavată cu superbe pietre de culoarea nisipului, pe care soarele după-amiezii le pictase cu dungi aurii.

— Calcar, s-a auzit o voce.

Florence s-a răsucit și a văzut un bărbat mărunțel și slab care se apropia de ei zâmbind, cu brațele întinse.

— E extras din zona munților Iblei, de aici, din Sicilia. Jack, bine ai venit.

Jack a dat mâna cu bărbatul, după care s-a întors spre ea.

— Ea e Florence.

Edward i-a zâmbit și a sărutat-o pe obraji. În timp ce ea se uita prin curte, la plantele suculente, la bambușii cu frunzele ca pana, care creșteau în ghivece uriașe de teracotă, și la florile care curgeau în cascadă de la ferestrele de sus, Edward le spunea că în curte dau două „saloane“ comune, sau sufragerii.

— Folosiți-o pe care vreți. Faceți-o camera voastră. Nu suntem decât eu și Gloria aici. Și e și un bazin acolo. În fine, de fapt e un iaz, dar poți să-ți răcorești picioarele în el. Peștii nu mușcă.

Florence a oftat de plăcere, iar el i-a condus apoi înăuntru, printr-un hol, spre un dormitor. S-a dovedit a fi o cameră cu tavanul albastru boltit, cu candelabru, cu niște draperii crem de pânză, care încadrau două uși de un albastru decolorat, și cu niște perdele din voal diafan trase de o parte și de alta a ferestrelor. Ea a privit imaginea dealurilor aurii, bucuroasă că e departe de palatul din Lipari, cu atmosfera lui apăsătoare.

— Gloria este designerul de interior, a spus Edward. Și nepoata mea. Haideți s-o cunoașteți.

Câteva minute mai târziu, o femeie înaltă și elegantă, îmbrăcată cu un caftan de mătase roz cu portocaliu, care flutura în jurul ei când mergea, i-a salutat de departe. Părul blond îi cădea drept până spre mijloc și ochii ei erau de un albastru electrizant.

— Încercăm să trăim sustenabil, a spus ea. Aici toate au un ritm mai lent. Îmi pare bine să vă cunosc.

— Aveți grădină de legume? a întrebat-o Florence.

— Avem. Vinete, ardei, dovlecei, pepeni, ceapă și căpșuni.

— În Franța cultivam și eu toate astea.

— Ei, la noi e primul an. Războiul, știi…

— Ați suferit multe pierderi?

— Câteva.

— Locuiți aici tot timpul anului?

Femeia a oftat și, apucând-o pe Florence de cot, a condus-o spre o altă ușă de un albastru decolorat, cu gemulețe prin care se vedea o curte mică umbrită de

palmieri. Aerul zumzăia de albine și de cântec de păsărele. Era așa de diferit de Franța și de Anglia, încât Florence se gândea că s-ar putea să fie și ceva maur aici. Florile de bougainvillea se cățărau pe zidurile de piatră, trei ferigi micuțe creșteau în vase de pământ și mai erau acolo două fotolii de ratan, o măsuță, un șezlong confortabil și un lămâi.

— Asta e a voastră. Vezi ușa aceea? Dă direct în camera voastră.

Florence s-a uitat la Jack, întrebându-se dacă le-a spus că ei au nevoie de două camere. El nu a spus nimic.

Au luat o cină ușoară, stropită cu vinul roșu local, și s-au dus la culcare devreme, pretinzând că sunt obosiți. În baia lor privată, luminată doar de lumânări, prima s-a spălat Florence și apoi Jack. El a stins lampa cu gaz din dormitor și s-au întins amândoi pe cearșaful alb și proaspăt, sub ventilator, ascultând susurul fântânii, în timp ce aroma de cimbru intra de pe fereastra deschisă. Era sfârșitul verii, dar încă era cald.

Niciodată nu se mai simțise așa și a întins mâna să-i atingă pielea cu vârful degetelor. I-a simțit cutremurul în propriul trup și a auzit cum inspiră repede. A întors capul să se uite la el, cum stătea așa, întins lângă ea, un lucru pe care și-l dorise atât de mult, dar nu-i vedea decât silueta și profilul feței. A făcut eforturi să aștepte, să fie sigură că el o dorește. Era sigură și de ea, cu toate temerile pe care le avusese că nu va putea avea niciodată relații intime cu un bărbat după viol. Acum plutea în momentul acela încântător de dinainte de a se întâmpla mai mult, dar când ești sigur că se va întâmpla. I-a urmărit cu degetul curbura musculoasă a brațului și apoi s-a întors complet spre el, în întuneric.

El a sărutat-o întâi delicat, după care mai apăsat.

— Ești sigură că vrei? a întrebat-o.

— Chiar trebuie să mai întrebi?

Ea a râs și el a mângâiat-o pe gât, pe sâni și pe coapse cu cea mai ușoară și mai delicată atingere.

— Mi-am revenit după ce mi s-a întâmplat, a spus ea. Sincer.

După o așteptare așa de lungă, credea că sexul se va termina repede, dar n-a fost așa. Au existat interludii de o plăcere inimaginabilă, în care nu s-au grăbit, și momente în care a simțit lacrimi pe obraji și o căldură care ieșea în valuri din trupul ei. Ea i-a sărutat încheieturile mâinilor, i-a simțit pulsul și, uluită de senzația pe care i-o dădea inima lui pe buzele ei, l-a lăsat să o cuprindă. De mult se întreba cum o fi Jack, iar acum știa. S-a cufundat în el, cu inima bătându-i atât de tare, încât i se părea că o să-i sară din piept. Și era minunat. Mai mult decât minunat, iar Jack era exact așa cum visase ea să fie.

La micul-dejun s-au ținut de mână pe sub masă, în timp ce fața de masă albă se ridica încet în vânt. Un fluture portocaliu rămăsese prins în faldurile perdelelor din spatele lor. Ca prin vis, l-a urmărit vrăjită pe Jack cum se ridică, ia fluturele în palme și îl eliberează în grădină. Gloria le-a adus un ibric de cafea, prăjituri de casă, pâine și brânză din regiune.

— Am uitat sucul de portocale, a spus ea.

Jack s-a ridicat în picioare, dar ea i-a făcut semn să se așeze.

Mai târziu au făcut o plimbare pe terenul stâncos, plin de tufe, aflat deasupra unei văi adânci, de unde au văzut grote săpate în stânci.

— Cred că o să evit grotele o perioadă.

El a râs și a tras-o spre el.

Ceva mai departe se vedeau păduri întinse și dealuri stâncoase.

— Am putea să mergem la Noto, dacă vrei. Edward spune că orașul e un labirint de case de culoarea mierii. Mă gândeam că e genul de loc care îți place ție.

— Te întâlnești azi cu Edward? Să lucrați, vreau să spun.

— După prânz.

— Casa asta e a lui sau a Gloriei? Am întrebat-o dacă locuiesc aici tot timpul, dar cred că nu mi-a răspuns.

— Ea locuiește la New York, cred, dar o parte din an stă aici. Și-a făcut un nume în lumea designerilor, cel puțin înainte de război. Casa asta e cel mai recent proiect al ei.

Cât timp Jack s-a întâlnit cu Edward, Florence a tras un pui de somn, sau un riposo, cum îi plăcea acum să spună. A avut o jumătate de oră minunată, jumătate trează, jumătate adormită, auzea sunete, dar nu le asculta, pur și simplu visa fericită cu ochii deschiși, în timp ce lumea plutea pe lângă ea. Dar apoi i-a apărut imaginea lui Hélène, când viața lor din Dordogne i-a revenit în minte, imagine după imagine. Silită să reevalueze fiecare moment, s-a văzut cum urcă dealurile cu surorile ei dimineața, înainte să se ridice negura. S-a văzut îngrijindu-și caprele dragi. S-a văzut înotând cu Hélène, care întotdeauna îi fusese ca o mamă. Lui Florence îi plăcea să creadă că e o fată bună, dar, Dumnezeule! Îl iubea pe Jack, cu adevărat îl iubea, și el o iubea, dar Florence o iubea și pe sora ei și își făcea griji cum va reacționa Hélène când va afla. Gândurile tulburătoare au continuat și, cu cât se adâncea mai tare în senzația de incorectitudine, de greșeală, cu atât mai gravă i se părea profanarea relației cu sora ei.

După-amiaza târziu, când Jack s-a întors la ea și ochii lui verzi superbi arătau mult mai relaxați ca înainte, s-a simțit mai bine. Știa că se schimbă, se maturizează și asta însemna că trebuie să înfrunte probleme dificile. Va fi totul bine cu Hélène, și-a spus ea. Până la urmă, va trebui să fie bine. Relația asta nouă, schimbată, cu Jack era încă atât de fragilă și abia începuseră să se descopere unul pe celălalt – nu voia ca nimic să strice asta.

— Te simți bine? a întrebat-o el. După noaptea trecută.

Ea a zâmbit.

— Mă simt foarte bine după noaptea trecută, Jack, dar nu pot să nu mă gândesc la Hélène.

— O să fie bine, Florence, sunt convins. E un om bun.

Florence a dat din cap și spera ca el să aibă dreptate.

— Edward a decis să amâne lucrările la palatul din Lipari, dar mi-a dat numele cuiva din Malta care ar putea avea nevoie de o mână de ajutor la niște restaurări, nu știu. Au suferit pagube imense în timpul marelui asediu.

— Cine e persoana?

— Cineva din departamentul guvernamental care se ocupă cu reconstrucția. Se pare că distrugerile de acolo sunt mai mari ca în Palermo.

— Greu de imaginat, nu?

— Asta mă face să mă gândesc – dacă Rosalie mai e acolo, cât de mult o fi afectat-o pe ea.

Jack a clătinat din cap.

— Ți-am mai spus ce importanță strategică a avut Malta, fiind colonie britanică.

— Da, și cât a suferit în timpul bombardamentelor aeriene.

El i-a strâns mâna.

— Ce vreau să spun eu e că s-ar putea ca Rosalie să nici nu mai fie în viață.

A urmat un moment de tăcere cât Florence s-a gândit la asta.

— S-ar putea să ai dreptate, a spus ea în cele din urmă.

— Chiar sper să n-am… Apropo, ca să schimbăm subiectul, Edward mi-a spus ceva despre casa din Lipari. Ai avut dreptate cu atmosfera de acolo. Se pare că acolo au fost măcelărite trei generații dintr-o familie. O răzbunare mafiotă, crede el. Puțini localnici se apropie de locul acela. Sunt convinși că e blestemat.

Lui Florence nu-i era greu să creadă. Dat fiind ce simțise acolo, părea logic.

Au stat tăcuți câteva clipe și pe urmă aerul din cameră a părut mai ușor.

— Altceva voiam să-ți spun, a continuat el, apoi i-a luat mâna, dar n-a mai spus nimic.

Ea a zâmbit văzându-l așa de nesigur și totuși așa de deschis.

— Poți să-mi spui ce vrei, Jack. Orice.

El i-a evitat privirea, uitându-se în pământ.

— Problema e că…

Ea a înclinat capul, așteptând.

— Nu prea mă pricep la chestii de genul ăsta, Florence, dar vreau să iubesc fără să mă tem… și absența ta din viața mea… În fine, până acum nici nu puteam să mă gândesc, iar când te vedeai cu Bruce, eu… în fine… nu mă simțeam bine.

Ea nu și-a putut stăpâni zâmbetul auzindu-l cum își descrie sentimentele.

El a ridicat capul și i-a căutat ochii.

— Bine, adevărul e că simțeam că mor… Trebuie să înțelegi, să înțelegi cu adevărat că eu nu iau în ușor relația cu tine, Florence. Că niciodată nu o voi lua în ușor și nu vreau să profit de tine în niciun fel…

I-a dat delicat la o parte părul de pe frunte. Apoi, când ea a dat să vorbească, i-a pus un deget pe buze și apoi le-a sărutat.

CAPITOLUL 40

A doua zi Edward, gazda lor, a bătut la ușă și apoi i-a strigat după ce a deschis și a intrat în sufragerie.

— Suntem afară, i-a răspuns Florence.

El a ieșit în curtea mică în care stătea ea cu Jack.

— Am găsit astea, a spus el și i-a întins niște ziare. Majoritatea sunt ziare malteze vechi. M-am gândit că o să ți se pară interesante.

Florence a frunzărit ziarele, în caz că ar putea să dea peste vreo referire la Rosalie, dar, deși a căutat cu atenție, n-a găsit nimic. A fost uimită când a citit într-un ziar din 1944 că femeile încă nu primiseră dreptul la vot și că se înființase o organizație numită Asociația Femeilor din Malta, cu scopul de a susține sufragiul femeilor. Din ce auzise, Rosalie era genul de persoană care luptă pentru convingerile ei, deci era posibil să fi făcut și ea asta? A citit numele a optzeci de persoane care fuseseră implicate, dar nici urmă de ea.

A citit că, deși Partidul Constituțional și Partidul Naționalist nu erau decise asupra rolului femeilor, Biserica se opunea ferm ideii ca delegate ale femeilor să fie primite în Adunarea Națională. Și se opunea ferm prezenței femeilor în politică, care le-ar afecta rolul de mame și gospodine.

— Și nici acum nu au, a spus ea, aruncând dezgustată un al doilea ziar când Jack intra în cameră. Nici acum. Doi ani mai târziu.

— Ce e doi ani mai târziu?

Ea a luat din nou ziarul și i l-a întins.

— Citește. Femeile nu au nici acum drept de vot în Malta. Îți vine să crezi? În Franța au în sfârșit, dar în Malta, nu.

— Poate că înainte să plecăm să alergăm după potcoave de cai morți ar trebui să ne gândim la ce ți-a spus mama ta despre ea.

— Cum adică?

— Claudette a spus că era independentă și încăpățânată, nu? Poate că Malta a fost așa de demodată, că nu a fost genul de loc în care să vrea să trăiască. Cel puțin nu pentru multă vreme.

— Hai să mergem la Noto și să ne mai gândim la asta.

Ceva mai târziu, în timp ce autobuzul se târa pe drumurile șerpuite, printre plantațiile de măslini, podgorii mici și livezi pline de pere și caise coapte, Florence scosese capul afară și adulmeca mirosul de eucalipt și încă ceva. Fenicul, și-a spus ea.

Autobuzul acela vechi și zdruncinat era așa de diferit de autobuzul englezesc care mergea la Exeter, cu încasatoarele lui vesele, sau taxatoare, cum li se spunea, care flecăreau întruna. Acesta era plin de glasuri siciliene și nu pricepea un cuvânt. În final au ajuns la Noto, de unde, de pe cele două străzi principale, Corso Vittorio Emanuele și Via Camillo Benso Conte di Cavour, pornea labirintul de case vechi de piatră.

— O parte din trupele Aliate au debarcat în apropiere, în golful Noto, i-a spus Jack. Pe 10 iulie 1943 – atunci a început debarcarea.

Florence a închis o clipă ochii, imaginându-și cum ar fi putut să fie.

— Cel puțin pagubele provocate de bombardament nu par la fel de mari ca în Palermo.

S-au apropiat de catedrala barocă, coborând niște trepte largi, dar canicula din miezul zilei începea să crească și Florence nu mai putea de cald, i se lipeau coapsele de transpirație.

— E frumos, a spus ea, uitându-se în sus la superba fațadă. Dar poate găsim un loc răcoros să bem ceva.

Cafeneaua din apropiere era răcoroasă și liniștită, iar ea a fost bucuroasă să-și scoată încălțările și să se relaxeze, în timp ce Jack a reușit cumva să se facă înțeles și a comandat o masă simplă, alcătuită din niște roșii uriașe, brânză delicioasă de capră și pâine cu coajă sfărâmicioasă, plus un vin de regiune.

— Trebuie să fie așa de multe povești aici, a spus ea. În Sicilia, vreau să spun. Istoria nu dispare niciodată complet, nu?

— Știai că sicilienii s-au răsculat împotriva francezilor la sfârșitul secolului al XIII-lea?

— Nu știam.

Cât au zăbovit în cafenea, s-au gândit de unde ar putea să-și înceapă căutările în Malta.

— Păi, a spus Jack, oficiile guvernamentale ar fi un început. Și poliția, evident.

— Ei au în arhive persoanele decedate în timpul războiului, nu? Și mai sunt arhivele ziarelor.

A făcut o pauză.

— Poate există și un recensământ.

— Presupun că vom vedea. Păcat că nu știm mai multe despre Rosalie.

— Practic, nu știu decât că a fost copilul neastâmpărat al familiei, că le-a făcut părinților o mulțime de probleme, a spus Florence. Rebelă, la fel ca Élise.

Jack a zâmbit.

— O adevărată forță.

— Și, cum ai spus și tu, Malta pare o țară foarte tradiționalistă.

El a dat din cap.

— Nu e genul de loc care să-i placă lui Rosalie. Depinde de tine, evident, dar mă întreb dacă n-ar trebui să plecăm direct în Anglia după ce termin aici, și să lăsăm Malta.

Ea nu a răspuns. Nu știa prea bine ce să spună, deși de dragul mamei ei și pentru a-și satisface propria curiozitate sigur ar trebui să meargă mai departe s-o caute pe Rosalie, mai ales că ajunsese până aici. Oricât de mult o atrăgea Meadowbrook, cu rutina familiară și cu sentimentul de stabilitate pe care i-l dădea.

Mai târziu, când stăteau în mica lor curte sorbind din vin, iar parfumurile înserării pluteau în aer, a simțit ciocnirea dintre speranțele și temerile ei. Speranță pentru ea și Jack, teamă că o va supăra pe Hélène și teamă că nu o va găsi pe Rosalie. Atât de multe incertitudini.

În timp ce era cufundată în aceste gânduri, a simțit vag că el bagă mâna în rucsacul de jos.

— Florence?

— Scuză-mă, eram cu mintea departe.

El a desfăcut palma și ei i s-a tăiat respirația când a văzut o cutiuță acoperită cu catifea albastră.

— Florence Baudin. Vrei…

S-a oprit și ea s-a uitat fix la el.

— Vrei să… Vreau să spun, ne căsătorim? Ai vrea?

Ei i s-au umplut ochii de lacrimi.

— O, Doamne! N-am vrut să te fac să plângi.

Ea a râs.

— Sunt lacrimi de fericire, tontule. Și vreau.

El a zâmbit aproape rușinat, apoi a desfăcut cutia și a scos un inel de logodnă cu safir pe care i l-a pus pe deget.

— A fost al bunicii mele.

— Cum ai știut că o să-mi vină?

— L-am modificat. Mai demult.

— Te-ai gândit mult la asta?

Având în vedere cât ezitase Jack să se confrunte cu sentimentele lui, era surprinsă.

— Da, dar nu la tine. Întotdeauna am știut că ești perfectă. La mine m-am gândit. Mi-a fost teamă că nu pot să-ți ofer ceea ce meriți.

Ea a clătinat din cap, gândindu-se la timpul pe care l-au pierdut, dar poate că nu a fost pierdut, poate că așa trebuia să fie. O cerere în căsătorie făcută în cel mai frumos loc în care a fost vreodată.

— De unde ai știut mărimea? l-a întrebat ea.

— Ți-ai scos odată un inel când ai spălat. L-am împrumutat.

— Inelul pe care am crezut că l-am pierdut și apoi l-am găsit în săpunieră.

El a zâmbit.

— Sincer, Jack, puteai să mă întrebi atunci. Nu trebuia să mă îneci pe jumătate într-o grotă din Sicilia ca să spun da.

El a râs și a râs și ea cu el. Apoi a ridicat mâna spre lumina care se strecura pe fereastră.

— E un inel superb.

— Din Ceylon, a spus el.

— Cât de minunat. Cât de al naibii de minunat.

— Mai am un inel pentru tine. O verighetă.

Ea a râs.

— Tradiția nu e să aștepți până când vom fi chiar căsătoriți?

— Nu vreau să-mi forțez norocul.

— Înțeleg. Am putea avea camere separate, desigur.

— Nici vorbă. Mi-a trebuit așa de mult timp să te bag în patul meu, nu te las să pleci așa ușor. Tu, Florence Baudin, ești o sirenă periculoasă!

În timp ce se schimba pentru cină, Florence a ajuns la concluzia că trebuie să-i scrie lui Hélène, și cât mai curând. Evident, trebuia să afle de logodnă de la ea, dar gândul la sora ei i-a stârnit un alt moment de îndoială.

A auzit cum se așază vesela pe masa de afară, a auzit și râsete și pe cineva bătând din palme. Odată cu mirosul de caracatiță prăjită cu usturoi s-a topit și neliniștea ei.

Și apoi, pe când cerul începea să se facă auriu și apoi roșu, s-a dus la masă lângă ceilalți, iar Edward și Gloria s-au ridicat imediat în picioare, zâmbind radios, în timp ce Jack desfăcea o sticlă de șampanie.

— Felicitări, au spus ei în cor, iar Jack s-a făcut roșu ca sfecla.

Florence simțea un așa extaz, de avea impresia că va exploda. Lucrurile vor merge bine acum; era sigură de asta. Rădăcinile lor erau suficient de puternice. Se va căsători cu Jack, iar Hélène va accepta.

Chiar și înainte ca Jack s-o ceară în căsătorie, Sicilia îi vorbise. Acum era un loc pe care nu avea să-l uite vreodată.

În pat, în seara aceea, el i-a sărutat palma.

— Mai fericit de-atât n-aș putea fi, să știi.

Ea a zâmbit, simțind în ea o căldură.

— N-am discutat despre ce se va întâmpla.

— Cum adică?

— O să locuim în continuare în Devon?

— Așa mă gândisem… dar, ascultă, dacă tu nu vrei…

— Vreau, a spus ea, dând viguros din cap. Îmi place la nebunie Meadowbrook.

El a mai vorbit o vreme despre Devon, despre locurile unde ar putea merge împreună, despre lucrurile pe care ar putea să le facă. Hope Cove, Lannacombe Bay, Bantham. Numai ascultându-l pe Jack vorbind despre coasta de sud a Devonului se răcorea, chiar dacă se simțea înfierbântată și lipicioasă.

S-a gândit și la Rosalie. Deși o atrăgea foarte mult ideea de a se întoarce direct în Devon, tot voia să afle ce a făcut mătușa cu viața ei, în Malta sau în altă parte a lumii. Și se gândea, poate cu naivitate, că poate aceasta ar fi șansa ei de a reface o parte a familiei, care a fost stricată.

— Deci, a spus ea zâmbind, când plecăm spre Malta?

— Tot ești hotărâtă să mergem?

— Evident. Nu am venit până aici ca să renunț la Rosalie.

CAPITOLUL 41

Riva

Malta, 1940

Nimănui nu îi venea să creadă că ar putea să fie război, dar în dimineața de 11 iunie Riva s-a trezit auzind un șuierat înfiorător și apoi o bubuitură asurzitoare. A sărit din pat. Clădirea s-a zguduit și ea tremura de groază, convinsă că au fost loviți și că tavanul se va prăbuși dintr-o clipă în alta. Zgomotul acela se repeta întruna în urechi, în cap, în creier. Apoi s-a auzit vaierul sirenelor de la navele de război britanice din port, anunțând raiduri aeriene și foc antiaerian. Așteptarea luase sfârșit. Se pregătiseră pentru asta. Pentru războiul inevitabil cu Italia, care îi făcea vulnerabili, aflându-se la doar vreo sută de mile marine de țărmul lor.

Acum stătea în camera de oaspeți a casei lui Otto, la câțiva pași de docuri. Era mai ușor să stea în La Valletta, decât în Mdina, ca să lucreze. Oare portul fusese lovit? Oare muriseră oameni? A stat doar o clipă, prea înfricoșată ca să se miște, dar apoi și-a pus repede hainele și ghetele și a coborât împiedicându-se scările, împreună cu Otto, alergând în stradă.

Oamenii implorau să fie ajutați, în timp ce praful, fumul și sfărâmăturile de piatră pluteau în aer pe toată lungimea docurilor, și au început să se audă sirenele ambulanțelor. Riva abia putea să respire. Tușea și se freca la ochii care o usturau, în timp ce Otto o târa spre noul adăpost care fusese amenajat chiar înainte ca Mussolini să declare război.

Pe măsură ce zilele treceau, își dorea tot mai mult să vină cineva să-i arate direcția. Să-i spună cum ar fi mai bine să ajute. Nu avea idee. Nu știa decât că, după ce se asigurase că Addison e bine, nu va putea să stea pur și simplu în La Valletta. Trebuia să găsească un mod prin care să ajute, dar pe urmă situația a fost ciudat de liniștită – calmul de dinaintea furtunii, a înțeles ea mai târziu.

Până în decembrie a început o ofensivă aeriană germană mai intensă și mai înfricoșătoare, iar în ianuarie Luftwaffe a început să atace portavionul HMS Illustrious, mândria forțelor navale britanice.

Riva era în pat și citea când au coborât reflectoarele germane, dar a văzut lumina albastră pe pereții dormitorului. A sărit din pat și a alergat la fereastră, în timp ce sirenele urlau. Apoi a urmat o serie înfiorătoare de explozii peste Grand Harbour și dincolo de el, iar aerul s-a dilatat și s-a umflat de parcă era gata să explodeze și să înghită toată insula. Clădirea în care stătea Otto vibra așa de tare, încât era convinsă că e gata să se prăbușească. Fusese o proastă că nu se dusese din timp la adăpost, iar acum nu putea decât să se uite îngrozită la luminile de căutare și apoi la avioanele care se desprindeau unul după altul din formație și plonjau drept spre bateria de artilerie antiaeriană. Acestea nu erau raidurile italiene pe care le văzuseră până atunci. Riva se uitase cum bombele acelea părăsesc avionul cu un șuierat strident doar ca să cadă în apă cu un pleoscăit. Ba chiar râsese de ratările lor. Cele de acum erau bombele germane mult mai cumplite, lansate de la mică distanță de avioane Stuka. A văzut cum se umple cerul de schije și cum se învârt avioanele când convoiul în care se afla și Illustrious a fost atacat și numeroasele tunuri

au ripostat cu un baraj de artilerie teribil. A auzit apropierea înspăimântătoare a bombelor șuierânde și apoi a văzut clădiri care se prăbușeau și focuri.

Pe la zece în seara aceea, HMS Illustrious, înclinat pe o parte, a fost tractat la intrarea în port, cu coca arzând roșie în întuneric. În final l-au acostat într-un debarcader din French Creek. În aerul încărcat de fumul substanțelor explozive, docherii au urcat în grabă la bord, ducând cu ei măști de oxigen și echipament de stingere a incendiilor, ca să potolească focul.

Când s-a luminat, a alergat împreună cu sute de oameni pe malul consolidat al portului și a văzut devastarea de pe celălalt mal, norii de praf, clădirile prăbușite, casele care încă ardeau.

Ea și Otto au luat feribotul de la Scările Vămii până la așa-numitele Trei Orașe, care primiseră atacul în plin. Când a coborât de pe feribot, a văzut zeci de capre moarte plutind în apă. Străzile erau necirculabile, pline de plăci de beton, geamuri sparte și munți de cărămidă, și au fost întorși din drum de poliție. Riva a aflat mai târziu că o sută douăzeci și șase de oameni muriseră și nouăzeci și unu fuseseră răniți în noaptea aceea pe Illustrious.

HMS Illustrious a mai fost lovit de două bombe în timpul unui alt raid asupra Maltei. Dar, deși avariat, ca și docurile, de altfel, a supraviețuit. Însă germanii nu au renunțat. În ciuda bombardamentelor, muncitorii din port continuau să lucreze zi și noapte pentru a repara suficient nava cât să poată pleca. Pe 23 ianuarie, HMS Illustrious, grav avariat, a plecat spre Egipt.

Dar bombele au continuat să cadă.

Noapte de noapte.

Zi după zi.

În săptămânile care au urmat, când raidurile persistau și oamenii și-au petrecut noaptea în pivnițe și subsoluri, serviciul „Demolare și curățare“ acționa în forță. Când Riva ieșea din adăpostul lor în praful și în molozul acela, nu putea decât să-i ajute pe răniți să ajungă într-un loc sigur și să se facă utilă de câte ori putea. Știa că nu e destinul ei să fie infirmieră, dar a dat o mână de ajutor când mii de maltezi și-au părăsit casele din port, cu lucrurile îngrămădite în căruțe – oale, așternuturi, boccele cu haine –, iar majoritatea animalelor au fost lăsate să moară de foame în timp ce ei încercau să-și caute adăpost la rudele din interiorul insulei.

Ziua, ea și Otto scriau articole despre ce se întâmpla. Ea se concentra asupra poveștilor cu oameni obișnuiți, scria despre curajul lor, despre rezistența lor, despre tragediile lor și încerca să găsească fărâme de speranță în întunericul care acum îi învăluise. Otto scria despre mersul războiului. Nu erau vești bune. Rareori erau vești bune.

Riva simțea nevoia să-l vadă pe Addison, să se asigure din nou că e bine. Epuizată după o altă noapte în care dăduse ajutor în adăpost, a luat autobuzul spre Mdina, pentru că îi returnase de mult frumoasa lui mașină.

Când a ajuns în capul scărilor, a văzut că ușa lui e întredeschisă. Știa că valetul o lasă așa câteodată, ca să se facă curent, așa că a intrat direct, vag conștientă de murmurul vocilor și neavând idee ce va vedea.

— Bună, a strigat ea și a intrat în sufragerie.

Addison s-a întors spre ea, la fel și un bărbat în haine civile, cu ochi albaștri.

A înlemnit.

— Nu ne-am văzut de mult, a spus bărbatul.

— De doisprezece ani, a spus ea scurt și s-a întors spre Addison. Am venit doar să văd ce faci.

— Sunt bine, Riva. Îți mulțumesc că te interesezi de mine.

— Nicio problemă. Știi asta.

A făcut o pauză, s-a întors spre celălalt bărbat și a rămas nemișcată, cu inima bătându-i furios.

— Ei, ce mai faci, Bobby? a reușit ea să spună.

El a dat din cap.

— Destul de bine.

Ea s-a uitat în jur.

— Și soția ta?

— A murit acum cinci ani. Cancer.

Ea a dat din cap și a inspirat adânc, reprimându-și senzația de amărăciune.

— Da. Scuză-mă, Addison, trebuie să mă întorc în La Valletta.

— Nu rămâi la o cafea? a întrebat-o Bobby și, când s-a apropiat de ea, Riva a văzut că șchiopătează.

Deci nu mai e pilot, și-a spus ea, după care a clătinat din cap și s-a îndreptat spre ușă.

— Ne vedem mai târziu, Addison.

S-a oprit pe palier să-și potolească respirația și l-a auzit pe Bobby întrebând:

— Nu mai stă aici?

— Nu, a venit răspunsul. Stă cu Otto, știi tu, ziaristul din La Valletta.

Nu a vrut să audă mai mult și a coborât repede scările.

Duminică noaptea a auzit șuierul unei bombe, după care o bubuitură asurzitoare și zgomotul tirului de artilerie. Nu

fusese nicio sirenă de avertizare. Apartamentul lui Otto s-a cutremurat din nou, iar el a alergat în camera ei să vadă dacă e rănită.

— Am fost loviți? l-a întrebat ea cu inima bubuind.

— Nu știu. Ești bine?

Ea a dat din cap.

— Ar fi bine să ieșim naibii de aici.

A luat-o la fugă după ea și au coborât scările ca vântul, în timp ce în jurul lor se auzeau bubuituri și vuiete. Când au ajuns în sfârșit la pivnița plină-ochi, el s-a ținut de ea și amândoi gâfâiau de efort și se chirceau de frică. Atacul a continuat mult, până când capul Rivei ajunsese să vibreze de zgomot de motoare, de explozii și de tir de artilerie. Iad. Un adevărat iad. Nu exista un alt cuvânt potrivit și nu se simțea pregătită pentru asta.

Dimineața s-au uitat la geamurile sparte, la străzile pline de cioburi și la praf, era atâta praf, cu toate că mult mai multe clădiri din jur păreau să fie neatinse. Dar oamenii care umblau pe străzi erau furioși, țipau și înjurau și mulți erau așa de tulburați, că nu știau ce să facă. Riva i-a mângâiat pe cei bătrâni și le-a adus pături și băuturi calde. Încurajați, și-au adunat puterile și au mers mai departe.

Până la urmă, groaza nocturnă care exploda în cerul violaceu, deasupra lor, a devenit un eveniment așa de regulat, încât s-au obișnuit cu el. Noaptea, când stătea întinsă în pat ascultând, își dădea voie să se gândească la Bobby. Ce căuta în Malta? De ce se dusese acasă la Addison, la Mdina? Fuseseră evacuați aproape toți britanicii civili, așa că era ciudat să fie acolo. Oricât de mult încercase să-l uite, tot îi apărea în gânduri.

Peste câteva luni, la sfârșitul unei zile teribile, Riva a auzit de la Lottie că Hugh Lloyd, comandantul RAF, caută în

mod discret femei care să fie instruite pentru misiuni în centrele de coordonare a focului. Comandamentele militare erau copleșite și duceau lipsă de personal, însă era o activitate strict secretă și trebuia să fie foarte atenți pe cine iau. Riva, încântată de idee, s-a dus direct la adresa pe care i-a dat-o Lottie, dar își făcea probleme că ar putea să nu vrea decât englezoaice.

A fost poftită într-o cameră unde o ofițereasă cu înfățișare severă, care s-a prezentat „Roberts“, i-a întins niște foi de hârtie.

— E un test de inteligență. Ai o jumătate de oră.

Riva s-a așezat la un mic birou din colț și a plecat capul spre test, simțindu-se emoționată. Parcă s-ar fi întors la școală și avea doar o jumătate de oră în care să rezolve.

Când a expirat timpul, care Rivei nu i se păruse deloc o jumătate de oră, femeia a sunat dintr-un clopoțel și i-a făcut semn să vină la ea.

— Ești franțuzoaică, a spus Roberts, uitându-se în partea de sus a paginii, unde Riva își scrisese numele.

Apoi a apăsat un buton de pe birou și a intrat o altă femeie.

— Fă tu punctajul, Giovanna, bine?

Cealaltă femeie, Giovanna, a dat din cap, a luat hârtiile și a ieșit.

— Sunt franțuzoaică, a spus Riva. Dar locuiesc aici din 1925.

— Într-adevăr. Am auzit de eforturile tale de a rezolva problema prostituției. Foarte tranșantă, am înțeles.

— Am făcut ce am putut.

— Stăpânirea limbii engleze este cel mai important lucru, deși tot trebuie să treci testul și să fii aprobată de serviciul de siguranță. Cum ești aici de mult timp și ai un dosar bun, n-ar trebui să fie probleme.

Riva și-a încrucișat degetele la spate.

Giovanna s-a întors și i-a dat hârtiile ofițeresei.

Roberts s-a uitat la un număr notat sus, încercuit cu verde.

— Ei, ai note bune. Din partea mea ai acceptul. Giovanna, du-o la siguranță, te rog.

Acolo, un bărbat chel s-a uitat pe cerere și i-a pus câteva întrebări despre familia ei, dacă a fost de multe ori în Italia înainte de război și dacă are germani printre rude. Când ea a spus că nu, a întrebat-o ce anume a lucrat pentru Addison. Întrebările continuau și ea își făcea griji că actele false vor fi sfârșitul ei. Dar acum avea carnet medical și cod numeric personal pe noul nume, plus pașaportul fals, dar nu i-a spus nimic de asta. Totuși, când i-a dat drumul, era convinsă că a picat.

Însă, spre mirarea ei, a primit o scrisoare la scurt timp după aceea, în care i se spunea că a obținut slujba. Două zile mai târziu era escortată jos, în comandamentul de război Lascaris, pe care Linda, femeia care era la conducere, îl numea în glumă „Groapa". Riva înțelegea de ce. O bună parte din sediu era un labirint de tuneluri întunecate, fără soare, și de camere sumbre, care o trimiteau cu gândul la un labirint claustrofobic. Tot complexul era alcătuit din vechile tuneluri construite de cavalerii Sfântului Ioan, dar armata britanică adusese mineri din Yorkshire și din Țara Galilor să mai mineze alte stânci. Așadar, sub grădinile Upper Barrakka, de unde se vedea Grand Harbour, tunelurile fuseseră extinse pentru forțele aeriene și navale britanice.

Minerii mai făcuseră și alți kilometri de tuneluri în oraș, ca adăposturi pentru oameni, și săpaseră chiar încăperi mici, unde familiile puteau găsi o oarecare intimitate în timpul raidurilor aeriene.

Rivei i s-au arătat diferite camere. Centrul de coordonare a focului – Sala Operațiuni de Sector nr. 8 – unde urma să lucreze avea deasupra o galerie de unde comandanții se puteau uita jos, la masa uriașă pe care erau marcate toate pozițiile. I s-a prezentat și camera apărării de coastă, o cameră pentru operațiuni antiaeriene și altele.

— Aerul este ventilat mecanic prin țevi metalice luate de la navele scufundate în Grand Harbour, a spus Linda cu mândrie. Începi de luni, dar nu uita că noi suntem sistemul central nervos al apărării Maltei și nu trebui să vorbești niciodată despre ce facem aici. Înțelegi?

Weekendul a fost relativ liniștit, iar Riva a reușit să doarmă un somn neîntrerupt de visele cu Bobby, care o luaseră prin surprindere.

Când a început să lucreze ca planificator în acea primă zi de luni dimineața, s-a uitat la masa uriașă de planificare strategică RAF, unde a văzut harta Maltei și a zonei din jur, inclusiv o parte din Sicilia și Insulele Eoliene. Când și-a aruncat privirea în sus, la galeria de acolo și la oamenii din lojă – cum era numită galeria –, a făcut un pas înapoi, șocată.

— E șeful departamentului de supraveghere, i-a șoptit Linda, văzând unde se uită. Coordonatorul nostru, căpitanul de grup sir Robert Beresford, iar adjunctul lui e locotenentul de aviație Weston.

Riva nu a putut vorbi, a dat doar din cap și ar fi vrut s-o ia la fugă. Oare Bobby știa că ea lucrează aici? Poate dacă ținea capul jos și își vedea de treabă nici n-avea s-o observe.

Și-a pus căștile, așa cum i se arătase, și mesajele din sala de filtrare au început să vină. Toți au devenit imediat serioși și orice alt gând i-a dispărut din minte când a început să adune și să mute machetele avioanelor. Trebuia să folosească o baghetă lungă pentru a fixa poziția avioanelor care se deplasau spre sud, apropiindu-se de Malta, și îi era groază să nu greșească. Activitatea celor de deasupra a devenit febrilă când au început să se audă în difuzoare vocile piloților și escadroanele s-au înmulțit. Când auzeau în căști „țintă în vizor", fetele nu mai aveau altceva de făcut decât să se roage ca piloții să fie bine.

De cele mai multe ori, Riva nu avea timp nici să gândească, nici să doarmă și nici să respire, iar după o astfel de noapte a mers afară în aerul prăfos al dimineții și l-a găsit pe Bobby fumând rezemat de perete, cu un aer obosit.

— Bună, Riva, a spus el și i-a oferit o țigară.

A luat-o. Mai mult de nervi decât de dorință. Rareori fuma.

— Speram să stăm de vorbă.

— Despre ce? a întrebat ea. Adică despre ce, sir?

El a zâmbit.

— Mă bucur să văd că nu te-ai schimbat.

Ea a pufnit.

— O, ba da, m-am schimbat.

— Îmi pare rău. Sincer. Dar hai să nu ne certăm. Am fost prieteni, nu?

Deci așa se numește relația noastră, și-a spus ea în gând, dar nu și cu voce tare.

— Mă duc la popota ofițerilor RAF din palatul Xara, în Mdina. Ai vrea să mergi cu mine? Poate să treci să-l vezi pe Addison? Amândoi avem două zile libere, din câte știu. Sau se supără iubitul tău dacă pleci din La Valletta?

— Iubitul meu?

— Otto, nu?

Ea a clătinat din cap și a râs.

— Otto nu e iubitul meu. Pur și simplu stau într-o cameră din apartamentul lui, a spus ea și i-a citit pe față ușurarea, repede ascunsă.

— Deci? Mdina?

— Bine, a spus ea, cu toate că mintea ei se dădea peste cap s-o avertizeze.

— Am mașină și șofer de la statul-major. Dar probabil ar fi mai bine să conduc eu. Cei de la RAF sunt cam rigizi când e vorba de ofițeri care umblă cu tinere de la Lascaris.

— Unu, n-am nicio intenție să umblu cu tine și doi, cu greu pot fi numită „tânără".

— Arăți exact la fel.

— În curând fac treizeci și cinci de ani, Bobby. E imposibil să arăt la fel.

— În fine, nu cred că ar avea ceva de obiectat dacă doi vechi prieteni beau împreună ceva. Stai tot în apartamentul din casa lui Addison? Mi-a povestit totul și că ai lucrat pentru el. Cărțile au avut un succes uriaș.

— Mi-a plăcut să lucrez cu Addison.

— Mă surprinde că nu te-a atras o slujbă la o editură din Londra sau New York.

— Am avut oferte.

— Sunt convins.

A făcut o pauză.

— Și nu te-ai căsătorit niciodată?

— Nu.

Au rămas tăcuți restul drumului.

A încetinit mașina când s-au apropiat de zidurile vechi ale Mdinei și i-a propus ca înainte să-l viziteze pe Addison

să meargă la el în apartament să bea ceva. Ea a șovăit. Era o idee bună? Probabil că nu, totuși s-a auzit spunând că acceptă și au urcat scările spre locul în care petrecuse cu el atâtea ore fericite.

— Whisky? a întrebat-o el, ridicând sticla.

— Unul mic.

Au ieșit cu paharele pe mica terasă, unde ea și-a sorbit whiskyul și niciunul nu a vorbit. Auzea câinii lătrând în orașul din apropiere, simțea mirosul fumului de lemn în aer și vedea drumurile albe șerpuite și câmpurile înclinate, unde măgarii bătrâni își petreceau zilele.

Bobby stătea în fața ei și privea țintă podeaua. Apoi a înghițit vizibil în sec și a spus:

— Cred că ar trebui să-ți explic.

— Nu e nevoie, a spus ea, ținându-se tare, pentru că, dacă și-ar fi lăsat sentimentele să iasă la iveală, ar fi fost terminată.

— Nu e adevărat. M-am purtat…

— Oribil, l-a întrerupt ea. Te-ai purtat oribil.

— Eu…

Ea a ridicat din umeri.

— Ascultă, nu mai contează. Au trecut ani întregi de atunci. Acum suntem alții.

— Da? Eu n-am încetat niciodată să te iubesc.

Auzind asta, s-a ridicat în picioare furioasă.

— Ei bine, eu am încetat să te iubesc.

A scuipat cuvintele, apoi a intrat în casă și s-a dus direct spre ușă.

— Nu pleca, te rog.

S-a întors și s-a uitat la el cum stă în picioare, ridică mâna și face un pas șchiopătând spre ea.

— Nu.

A clătinat din cap, a luat-o la fugă pe scări și abia când s-a ascuns pe una dintre străzile pietruite s-a rezemat de un perete și a plâns în hohote, îndoită de mijloc de durerea pe care o simțea în trup. Cum îndrăznește să vină aici și să spună asta? Cât de proastă a fost să vină cu el? Doar nu era un copil, pentru numele lui Dumnezeu.

Peste câteva clipe a auzit un mers inegal, a încercat să-și șteargă fața cu mâneca și a pornit din loc. Apoi cineva a prins-o de cot. S-a smuls din mâna lui și a început să-l bată cu pumnii în piept, ca și cum ar fi putut să scoată astfel durerea îngropată în ea de atâta vreme. Durerea pe care nu-și dăduse voie niciodată s-o simtă pe deplin.

— Riva.

I s-a tăiat vocea.

— Nu.

— Te rog.

— Mi-ai frânt inima, nemernicule.

— Eu…

Ea s-a legănat, copleșită de furia cumplită care îi umpluse tot corpul, făcându-i inima să bubuie și sângele să fiarbă… a inspirat adânc, dar pe urmă a rămas brusc nemișcată și chircită lângă zid ca o păpușă de cârpă.

— Mi-ai… frânt… inima, a repetat ea. Și am pierdut copilul.

— Copilul?

Tăcerea Mdinei a părut că se adâncește când el a ajutat-o să se îndrepte. A luat-o în brațe și apoi au plâns amândoi – ea, cu ușurarea că i-a spus, iar el… în fine, nu era sigură, dar de tristețe, credea ea.

Când lacrimile s-au scurs, el i-a șoptit:

— Îmi pare așa de rău. N-am știut că ești însărcinată.

— Ar fi schimbat ceva?

El a părut oripilat.

— Sigur că da. Niciodată nu te-aș fi lăsat să treci singură prin asta. Știu că nu vei putea să mă ierți vreodată, dar aș face orice să îndrept lucrurile, orice vrei tu.

Ea a devenit rigidă și apoi s-a retras.

— Nu poți să faci nimic. Anumite lucruri nu pot fi reparate. Acum plec, Bobby.

— Dă-mi voie să te duc eu.

— Nu. Prefer să iau autobuzul. E mai bine să nu risipim benzina.

CAPITOLUL 42

După aceea Riva a păstrat distanța. Îl vedea în galerie, dar făcea tot posibilul să evite o întâlnire. Linda a observat că e cam crispată și a luat-o deoparte.

— Nu știu ce se întâmplă cu tine, dar mintea trebuie să-ți fie la slujbă. Greșeala uneia dintre noi poate însemna moarte sigură pentru un pilot. Înțelegi asta, nu?

Riva a dat din cap.

— Ești fată bună, a adăugat Linda cu afecțiune. Războiul ăsta e greu pentru noi toți. Ai pierdut pe cineva? Despre asta e vorba?

— Într-un fel.

Linda a bătut-o pe umăr.

După acel avertisment, Riva a ținut capul plecat și nu s-a gândit decât la muncă.

Două săptămâni mai târziu, când s-a strigat „țintă în vizor", una dintre planificatoare a izbucnit în plâns. Linda a scos-o repede din încăpere.

Riva s-a întors spre Tilly, o tânără inteligentă, de vreo douăzeci de ani, cu părul blond-deschis.

— Ce-a fost asta? a șoptit ea.

— E căsătorită. A avut o aventură cu cineva din armată. Linda va trebui s-o dea afară.

Rivei i-a apărut imediat în minte Bobby.

— RAF n-are ce să le facă angajaților necăsătoriți care se întâlnesc în timpul liber. Dar așa ceva nu tolerează. Relațiile extraconjugale. E rău pentru moralul armatei. Bărbatul implicat era pilot și am auzit că deja a fost detașat în altă parte.

În timp ce zilele se topeau una în alta, nopțile deveneau mai obositoare și chiar mai grele. Erau patru ture în care lucrau vreo paisprezece femei. Supravegherea se făcea neîntrerupt, timp de douăzeci și patru de ore, zilnic. În atmosfera încordată a camerei de planificare, bărbații și femeile lucrau cot la cot. Depindeau vieți de munca făcută bine de toți, iar emoțiile erau mai intense decât în circumstanțe obișnuite. Când erau liberi, se relaxau împreună.

Riva și ceilalți care lucrau în centrele de coordonare a focului aveau o legitimație specială pe care s-o prezinte poliției militare, în caz că erau opriți noaptea. Trebuiau să fie foarte atenți. Nu puteai să-ți aprinzi o țigară afară și toate felinarele erau permanent oprite. Noaptea era beznă.

Petrecerile dansante se țineau după-amiaza, între trei și șase, dar Riva mergea rar. Lasă-i pe tineri să se ducă, își spunea ea. Îi plăcea însă să se plimbe, păstrând mereu în minte locul unde se afla cel mai apropiat adăpost antiaerian. Foloseau ca adăpost tuneluri feroviare, pivnițe, subsoluri și grotele din stâncile de calcar care erau pline de pasaje și tuneluri formate de-a lungul secolelor.

În timpul unei astfel de plimbări în grădinile Upper Barrakka, când era liberă, a dat iar peste Bobby. Deși „a dat peste el“ nu e expresia potrivită. L-a văzut venind înainte ca el s-o vadă și a înghețat un moment. Când a văzut-o, el s-a oprit puțin, apoi a început să se apropie încet de ea, sprijinindu-se cu grijă în baston. Rivei i s-a topit inima și și-a mușcat buzele ca să-și stăpânească lacrimile apărute din senin.

— Bună, Riva, a spus el zâmbind, și părea așa de pierdut, încât ea i-a întins mâna.

Nu intenționase să facă asta. Se întâmplase involuntar.

El i-a luat-o.

— Să ne așezăm? l-a întrebat ea. Vreau să spun, piciorul tău…

— Da. Nu pot să merg prea mult în ultimul timp.

— Te doare?

— Din când în când.

Dar ea l-a văzut cum strânge din ochi de durere când au ajuns la bancă și a îndoit genunchiul să se așeze.

— Vai, Bobby, a făcut ea.

— Nu mă așteptam să te văd în camera de coordonare. M-a șocat.

— Și pe mine.

— Am putea să fim din nou prieteni, măcar? Știu că nu vrei să auzi asta, dar mi-a fost dor de tine, Riva. Mi-a fost al naibii de dor.

Ea a oftat.

— De ce ai plecat fără să-mi spui nimic? Asta m-a durut cel mai tare.

— A fost pur și simplu lașitate.

— Și mama ta. Ea a plănuit asta pentru tine.

El a dat din cap posomorât.

— Ce mai face?

— Ei, cum știi.

Riva a dat din cap.

— Și copii? Ai copii?

El a clătinat din cap.

— Uite, nu m-am purtat bine cu tine și nici cu soția mea. N-am putut s-o iubesc. Am ținut la ea, am avut grijă de ea când a fost bolnavă, dar n-am putut s-o iubesc. Întotdeauna ai fost tu, Riva. Eu…

— Oprește-te, Bobby. Oprește-te. Chiar nu vreau să aud asta.

El s-a uitat la ea.

— Trebuie s-o spun. Faptul că te-am părăsit a fost cea mai mare greșeală a vieții mele.

Ea a înghițit repede în sec și vocea i-a sunat mai acru decât intenționase.

— Dar părăsindu-mă ți-ai rezolvat problemele financiare, deci e foarte bine, nu?

— Riva, te rog.

Ea a clătinat din cap.

— Povestea asta… mă macină. Te implor, iartă-mă.

— Eu…

S-a oprit și atunci și-a dat seama de ceva.

— Ce e?

— Nu de iertarea mea ai nevoie. Ci de a ta.

El se uita țintă în pământ și o vreme n-a mai vorbit niciunul.

— Viața e scurtă, a spus el în final. Mai ales acum. Știi asta. Riva, e vreo șansă să o luăm de la capăt?

Și, deodată, toții anii au făcut un cerc complet. Se chinuise mult să accepte ce se întâmplase, dar acum timpul se plia brusc, de parcă anii din acest interval, chinul, suferința și furia se șterseseră pur și simplu.

— Poate, a spus ea.

El a strâns-o așa de tare la piept, că n-a mai putut să respire.

— Lasă-mă, a reușit ea să spună în final.

— N-o să te mai las niciodată până la ultima mea suflare.

Aveau puțin și prețios timp liber, dar în săptămânile care au urmat au început să-și petreacă fiecare clipă liberă împreună, în special în Mdina, departe de ochii curioșilor. Aveau doar câteva ore la dispoziție și, în afară de Addison, care radia de bucurie când îi vedea așa de fericiți, n-au mai

spus nimănui de relația lor. Relația era acum diferită, mai puțin strălucitoare, mai puțin explozivă, o iubire cumva mai estompată. O iubire care era marcată de experiență, de trădare și acum de iertare. Erau destinați să fie împreună, pentru că, iată, în ciuda a tot ce se întâmplase, tot aici erau. Din nou. Ea crezuse că a înțeles cum fusese iubirea lor prima dată. Nu înțelesese nimic. Fusese alimentată de dorință, de pasiune, de patimă și de jind. O dependență. Beți de iubire, erau înnebuniți, înghițiți unul de altul și aproape distruși de ea.

Și totuși fusese o bucurie, ceva inefabil, ceva despre care nu vorbiseră niciodată, ceva ce nu identificaseră niciodată, pentru că nu fusese nevoie să fie identificat, dar care acum dispăruse pentru totdeauna. Genul de iubire pe care o pot simți doar tinerii. O Riva tânără și un Bobby tânăr. Iar acum asta. Ce anume? O iubire mai profundă, o legătură iar mai presus de cuvinte? Asta însemna că iubirea lor se va schimba din nou peste zece ani, peste douăzeci, peste treizeci? Oare era prea bătrână pentru un copil? Mai conta asta? El o găsise din nou. Ea îl găsise din nou. Și era ca și cum se cunoșteau perfect, dar în același timp nu se cunoșteau deloc.

CAPITOLUL 43

Bombardamentele au continuat neîntrerupt. Pe 15 aprilie 1942, regele George al VI-lea a conferit Maltei Crucea lui George. Insula devenise ținta principală a atacurilor aeriene germane și italiene, care încercau să distrugă bazele militare și să-i forțeze pe localnici să capituleze din cauza foametei.

Într-o zi, când Riva s-a dus la brutărie să cumpere pâine, era o coadă neobișnuit de lungă. O femeie cu chipul ridat și o basma care îi acoperea aproape complet părul cărunt s-a întors cu o privire disperată în ochi.

— E o pierdere de vreme, a murmurat ea.

— Ce anume?

Femeia s-a încruntat.

— Nu mai au pâine. Ce să-i dea fata mea băiețelului? Are doar doi ani.

— Îmi pare așa de rău. Dar de ce stați la coadă dacă nu mai e pâine?

Femeia a oftat și părea gata să plângă.

— Pentru brânză și unt de capră. Lăptăria a fost bombardată, așa că vând aici… Tu nu pari speriată. Nu ești speriată. Eu sunt. Tot timpul.

Riva a luat-o de mână.

— Știu. Și eu sunt.

— O să rămânem fără mâncare, nu-i așa? Soțul meu, Pawlu, spune că o să murim cu toții de foame.

O altă femeie s-a alăturat conversației sumbre.

— Băiatul meu spune că până la mijlocul lui august murim de foame dacă nu reușește să treacă niciun convoi. El lucrează la docuri, știți? Zice că n-a intrat aproape nimic.

Riva a dat din cap. Era ceva de neconceput și ar fi vrut să creadă că oamenii exagerează și răspândesc teama ca de obicei, dar suspecta că nu e așa.

Pe 16 iunie, cele mai mari temeri i-au fost confirmate când a deschis radioul în apartamentul lui Otto și a dat volumul mai tare – guvernatorul urma să țină un discurs transmis direct de Rediffusion.

Îmi pare rău să anunț, a început el, că ultimele două convoaie de douăzeci și patru de nave care se îndreptau spre noi cu provizii nu au reușit să ajungă. Unul dintre ele a fost atacat așa de puternic de Luftwaffe, încât doar două nave mici au ajuns până la noi. Celălalt convoi a fost silit să se întoarcă.

Riva și-a înăbușit un strigăt auzind asta.

— Dumnezeule, Otto. Chiar ne așteaptă vremuri îngrozitoare. Doar două nave din douăzeci și patru. Ce Dumnezeu o să ne facem?

Este doar o fracțiune din ce sperasem noi, a continuat guvernatorul.

— Poți să mai spui asta o dată, a spus Otto în surdină. Iar piața neagră nu ne ajută. Sursele mele spun că Stanley Lucas e băgat în povestea asta.

— De ce nu mă surprinde? Bobby mi-a spus că proviziile destinate popotei ofițerilor din Mdina au fost interceptate și s-a furat benzina din mașinile armatei.

Otto a clătinat din cap.

— Incalificabil. Dar întotdeauna au existat băieți buni și băieți răi și nu e altfel în vreme de război, de fapt războiul oferă noi posibilități pentru oameni ca Lucas.

Transmisia a continuat.

Vor fi privațiuni și trebuie să facem totul pentru a evita risipa. Rezervele noastre de petrol sunt mici. Parafina e

aproape terminată. Raționalizarea va fi mai stringentă ca niciodată. Vor veni ajutoare. Nu trebuie să uităm asta. Dar până atunci introducem pedepse severe ca parte a campaniei noastre de a stopa comerțul la negru. Pedeapsa maximă va fi de cinci ani închisoare.

La puțin timp după aceea Riva umbla disperată prin oraș ca să vadă dacă poate face rost de mâncarea de care aveau nevoie. Până în momentul acela nu reușise să găsească decât niște lapte de capră și o ciocolată pe care vânzătorul spunea că o găsise sub o ladă din spate și probabil e mucegăită. Pe Riva n-a interesat-o și a luat-o așa. Ce spera ea să găsească, de fapt, erau ouă. Oamenii mai aveau și acum găini, așa că trebuia să fie și ouă pe undeva. Devastarea pe care o vedea, mirosul de distrugere și oamenii slabi și trași la față pe lângă care trecea o demoralizau așa de tare, încât îi venea să renunțe la tot. Să se așeze jos, în praful străzii pietruite, și să renunțe. Dar a continuat să meargă și s-a dus mai departe de zonele pe care le cunoștea bine.

Brusc a început un bombardament cumplit. Nu fusese niciun avertisment. Înlemnită, a început să alerge spre partea de oraș pe care o cunoștea. Majoritatea locuitorilor insulei își petreceau ziua adăpostindu-se de atacurile lungi și terifiante și aveau locurile lor favorite în tunelurile săpate de minerii britanici. Dar oamenii săpaseră și ei în stâncile de calcar din zona rurală, în curți și sub casele lor din oraș. Acum Riva a găsit adăpost într-o astfel de buncăr săpat în apropierea clădirii bombardate a Operei. Ajunsă înăuntru, s-a așezat pe vine și a văzut că cineva are o lumânare aprinsă. Și-a acoperit urechile cât a putut, dar tot a auzit șuierul înfiorător al bombelor, bubuitura, trosnetul și apoi i s-a tăiat respirația auzind zgomotul de pietre care au căzut când o parte din adăpost s-a surpat.

În aerul fetid nu mai vedea nicio lumină. Oare lumânarea se stinsese sau era acum de cealaltă parte a pietrelor căzute? Cu inima bubuind în întunericul acela dens, a pipăit în jur după geantă, a găsit-o și a bâjbâit în ea, căutându-și lanterna. Întotdeauna avea lanterna la ea. De ce nu era acolo? A pipăit pe jos, din ce în ce mai disperată. A auzit un vaier și pe urmă, slavă Domnului, și-a găsit lanterna la câțiva pași, unde se rostogolise. Lumina era slabă, dar suficientă cât să vadă că pietrele căzute formaseră un zid colțuros. S-a dus să caute o cale de ieșire, pipăind cu mâinile. Nimic. Era compact. Spaima imediată și absolută a prins-o în ghearele ei.

În afară de un bătrân din colț, care părea mai mult mort decât viu, ea și o femeie cu o sarcină avansată și cu doi copii mici erau singurii blocați acolo. Toți ceilalți erau de partea cealaltă a pietrelor. Când malteza însărcinată a început să plângă, Riva a încercat s-o liniștească, a ținut-o de mână și a vorbit cu copiii, care acum plângeau și ei.

— Nu-ți face griji, a spus ea, deși i se făcea rău de la ceva mult mai grav ca îngrijorarea.

S-a dus lângă pietre și a strigat după ajutor. A strigat că sunt blocați acolo. A bătut cu pumnii în pietre, apoi a luat o piatră mai mică și a bătut cu ea în pietrele mai mari. A auzit voci slabe de partea cealaltă și a ascultat. Era imposibil să distingă altceva decât murmure. A strigat iar, ca să le spună.

— Suntem aici! Suntem aici!

Femeia însărcinată gemea încet. Oare era normal? Și-a amintit de propriile ei dureri când pierduse sarcina. Femeia a țipat pe neașteptate și s-a apucat de burtă, cu ochii mari și disperați în lumina slabă a lanternei. Era doar teama? Doar nu avea să nască aici, nu?

Deși era îngrozită că nu va mai ieși niciodată de acolo, că nu va mai vedea niciodată lumina zilei, că nu îl va mai vedea niciodată pe Bobby, trebuia să se concentreze asupra femeii. Era un loc mizerabil în care să nești și Riva încă mai auzea zgomotul curios de înăbușit al bombelor care continuau să cadă sus, peste oraș, ba chiar auzea și răpăitul îndepărtat al artileriei antiaeriene. I-a venit în minte imaginea grădinii mici, dar superbe din curtea interioară de la Mdina. Grădina ei. A înghițit în sec. Dacă vor muri cu toții? Femeia acum gâfâia și copiii plângeau. A strâns-o pe Riva și mai tare de mână și a țipat. Pe urmă a tăcut iar, părând că durerea s-a domolit.

În liniștea aceea, Riva intra și ieșea succesiv din starea de alertă, simțindu-se îngrețoșată și înăbușită de căldură și de miros. Timpul a trecut. Ore nesfârșite. Nu avea idee cât de mult. Dacă măcar ar putea să vadă lumină. Lumina zilei. Orice fel de lumină. Nu aveau decât întunericul și fasciculul tot mai slab al lanternei.

Bombardamentul se terminase.

Apoi a venit un răgaz.

Copiii au adormit și, când s-au trezit, Riva le-a dat ciocolată.

Din nou liniște.

Dar curând după aceea liniștea a fost sfâșiată de un muget gros și apoi de un urlet. Riva putea doar să-și închipuie în ce dureri e femeia, o ținea de mână și îi vorbea liniștitor ca răspuns la rugămințile ei disperate de ajutor. Nu avea idee cât va dura travaliul.

Femeia începuse să gâfâie în intervalele scurte dintre respirații.

Tulburată, Riva aștepta și se ruga.

I se părea mai frig în adăpost – sau mai cald? Care din ele? Cât timp va mai fi oxigen? Gândurile ei alergau și alergau, până când s-a simțit amețită și nu și-a mai dorit nimic altceva decât să închidă ochii și să doarmă.

Dar apoi s-a auzit un țipăt ascuțit și supărat. Era indubitabil. Copilul. Riva a redevenit imediat pe deplin conștientă și a întins mâinile printre genunchii îndoiți ai femeii. Uluită, cu inima bubuind, a simțit copilașul moale, care se agita pe jos. Și-a scos eșarfa și l-a înfășurat cu grijă în ea, apoi i-a întins micul pachet mamei. Femeia acum vorbea repede, dar Riva nu înțelegea, deși a auzit în final cuvântul „placentă".

Desigur. Știa de asta și a așteptat, sperând să se întâmple de la sine.

După un timp femeia a icnit iar și s-a auzit cum țâșnește un lichid. Sânge? Era sânge? Pe urmă s-a auzit un plesnet umed.

Femeia a făcut cu degetele gestul forfecării și a spus:

— Taie.

Riva nu avea cuțit sau foarfece, nu? Poate avea în geantă forfecuța de unghii. Dacă nu reușea să taie? Era periculos? Chiar nu știa. Grăbește-te, și-a spus ea. Grăbește-te. A pus lanterna jos și cu degetele tremurătoare a bâjbâit în geantă după forfecuță și aproape că a strigat de ușurare când a tras fermoarul buzunarului interior și a văzut-o acolo, alături de ruj. A ridicat din nou lanterna, să se uite. Placenta zăcea pe jos ca o bucată de ficat cu denivelări. Dar unde să taie cordonul? Femeia i-a arătat undeva mai sus și Riva s-a luptat cu cordonul tare, încercând să-l taie cu forfecuța măruntă și ineficientă, în timp ce femeia scotea sunete impacientate. Când a terminat, femeia i-a arătat cu mâinile să lege și a ridicat copilul, dând la o parte eșarfa. Riva a

făcut repede un nod foarte aproape de burta copilului. Nu își dăduse seama că până atunci și-a ținut respirația și acum a eliberat aerul într-un oftat lung și întretăiat.

Cei doi copii s-au lipit de mama lor, iar Riva s-a dus iar la pietrele căzute și le-a luminat cu lanterna, încercând să-și dea seama care dintre ele ar putea fi mișcată în siguranță. Care ar putea să provoace o altă prăbușire? Era speriată să miște vreuna, dar s-a gândit că altceva nu e de făcut, așa că a îndepărtat câteva pietre mai mici și treptat a căpătat încredere să rostogolească și vreo două mai mari. Între două pietre, se oprea și striga după ajutor, dar acum nu mai auzea nicio voce în partea cealaltă. Epuizată, cu usturimi în gât și în piept, a stat împietrită. Dacă nu vor ieși niciodată de aici?

CAPITOLUL 44

Florence

Malta, 1946

Când a răsărit soarele, Florence stătea pe punte, gândindu-se la Rosalie, și adulmeca mirosul de alge și de sare al Mării Mediterane. După atâta vreme avea s-o găsească pe mătușa ei? Avea să-i descopere secretele? Să afle ce a făcut în toți acești ani? Va putea să-i dea lui Claudette veștile pe care le voia? S-a prins cu mâinile de balustradă și s-a rugat să fie ceva bun, hotărâtă să facă tot ce se poate. Avea speranță, dar știa atât de puține despre Rosalie și se întreba dacă măcar și-ar da seama că a trecut pe lângă ea pe stradă. Singurele lucruri pe care le știa era că avea părul roșu aprins, că a fost un copil neastâmpărat și că avea aceeași brățară cu talismane ca a lui Claudette, pe care ea acum o purta mereu. Și știa, sau credea că știe, că la un moment dat Rosalie a fost probabil în Malta. Dar i se părea că șansele sunt foarte mici și că putea foarte bine să se fi mutat de mult în altă parte.

Era încă devreme când feribotul din Siracuza a aruncat ancora în apele portului din La Valletta. A auzit țipătul păsărilor de mare care îi întâmpinau și a privit uimitoarea priveliște cu ziduri masive, fortificații și bastioane care se ridicau ca niște stânci din adâncul mării.

— Ce loc, Jack, a spus ea peste câteva minute și s-a ținut de mâna lui când s-au urcat în una dintre micile ambarcațiuni care săltau pe apă.

Dghaisa, așa li se spusese că se numesc. Erau vopsite în roșu, albastru și galben și semănau cu niște gondole, cu câte

un ochi pictat de o parte și de alta a provei. Când bărcuța cu capete înălțate – condusă de un bărbat care stătea în picioare cu o vâslă cu care împingea, în loc să tragă – a ajuns la niște trepte late, au coborât și s-au uitat în jur. Florence a simțit miros de pește și a văzut zeci de pisici care stăteau aliniate la debarcaderul unde se descărcau capturile pescarilor. Dar a privit cu groază starea de distrugere în care se găsea o mare parte a docurilor.

— O, Doamne! a spus ea. Mai au încă atât de multe lucruri de făcut.

Edward se ținuse de cuvânt și îi dăduse lui Jack numărul de telefon și adresa departamentului unde lucra administratorul guvernamental însărcinat cu planurile de readucere a Maltei la vechea ei glorie. Le și rezervase o cameră la British Hotel, care era în port.

Când s-au îndreptat spre el au văzut urmele dureroase lăsate de bombardamente – moloz, clădiri lovite și chiar construcții vechi distruse complet. Peste tot erau locuințe provizorii sau poate adăposturi.

— Ce părere ai? l-a întrebat ea pe Jack.

— Oamenii aceștia probabil și-au pierdut casele.

Micile adăposturi erau făcute din tablă și bucăți de zidărie. Florence a simțit miros de cărbuni și de ceapă prăjită și a văzut un grup de femei care făceau mâncare pe stradă, la focuri deschise. Alte femei din apropiere spălau rufe în căzi de tablă sau tăiau lemne, în timp ce copiii alergau în jurul lor țipând.

— Doamne, ce-au mai suferit aici, a spus Jack. RAF opera în principal pe aerodromul din Luqa, de aici, din Malta. Devenise Comandamentul Mediteraneean în perioada războiului.

— De unde știi?

— Acum știe toată lumea.

Hotelul lor era confortabil, dar lui Florence i se strângea inima când se gândea la misiunea imposibilă de a o găsi pe Rosalie în tot haosul acela.

— Mă întreb de unde să începem, a spus ea, în timp ce Jack se uita pe fereastră. Mi-ar plăcea să cunosc mai întâi insula puțin, să știu să mă orientez și apoi să fac un plan. Iar tu ai putea să vorbești cu oamenii pe care îi vom întâlni.

Jack a coborât la recepție să sune la numărul de telefon pe care i-l dăduse Edward și a stabilit o întâlnire pentru a doua zi. Nu știa dacă e vreo șansă să lucreze cât timp va sta aici, dar voia să încerce.

— Hai în pat, i-a spus ea mult mai târziu în ziua aceea, după ce se plimbaseră o vreme prin oraș.

El a venit imediat, a luat-o în brațe și a dus-o în pat.

— Ești ușoară ca fulgul, a spus el.

— Ba nu. Gladys m-a hrănit luni întregi și în Sicilia am mâncat ca un porc.

El a sărutat-o pe nas.

— Un porcușor adorabil.

A doua zi dis-de-dimineață, Florence i-a scris lui Hélène. Amânase până atunci, dar acum s-a forțat să stea jos și s-o facă.

Draga mea dragă Hélène, a scris ea și a început să roadă stiloul.

Sunt acum în sfârșit în Malta cu Jack, cu speranța de a o găsi pe Rosalie. Azi am ajuns. A fost lovită foarte tare – așa de multe clădiri vechi și frumoase au fost distruse în timpul războiului. Știai că au fost 3 000 de raiduri pe insula asta micuță? E greu de crezut, dar distrugerile se văd peste tot.

La un moment dat oamenii au și suferit de foame, pentru că ajutoarele nu puteau să ajungă la ei. Nici medicamentele. Mă doare sufletul când mă gândesc. Chiar mă doare.

Dar să trec la altele. Sper că tu, Élise și superba mea nepoțică Victoria sunteți bine. Îmi doresc așa de mult să vă văd pe toate, dar înainte să se întâmple asta trebuie să-ți spun ceva.

Când eram în Sicilia, înainte să venim aici, Jack m-a cerut în căsătorie și eu am acceptat. Sper că această veste nu te va șoca. Știu că voi doi ați fost odată apropiați. Noi ne-am apropiat abia foarte recent, cât am fost în Sicilia. După cum știi, când stăteam în Devon, el era rareori acolo. Dar în perioada aceea m-au chinuit sentimentele pe care le aveam pentru el și știu acum că și pe el l-au chinuit. Îmi pare așa de rău, Hélène. Sper că poți să înțelegi. Sau, și mai bine, sper că ți-ai găsit pe cineva sau că o să-ți găsești în curând.

Mi-a dat permisiunea să-ți spun câteva lucruri pe care n-a putut să ți le spună când a fost în Franța. În primul rând, atunci încă era căsătorit, deși acum divorțul s-a finalizat. E teribil de trist, dar el și soția lui, Belinda, au avut un băiețel care a murit în război la patru ani. Cred că asta explică multe din felul în care era el când l-am cunoscut noi.

A suferit mult pentru copil în tot acest timp, dar acum începe să-și revină.

Deci asta e.

Îți trimit toată dragostea mea. Te rog să le îmbrățișezi pe celelalte pentru mine. A, era să uit… când am văzut-o ultima oară pe maman, era foarte slabă. Dacă liniile telefonice funcționează, ai putea s-o suni de la cabinet să

vezi dacă poți să afli ce face? E obsedată s-o găsesc pe Rosalie, așa că voi face tot ce pot. Poate vom reuși să fim din nou împreună în curând.

Cu dragoste, ca întotdeauna,

Florence xxx

Jack ieșise deja, așa că s-a îmbrăcat și s-a hotărât să găsească un loc de unde să trimită scrisoarea. Ademenită de mirosul de cafea adevărată și de produse coapte, s-a oprit să mănânce ceva la o cafenea micuță. După ce a mâncat, proprietara a venit s-o întrebe dacă mai dorește ceva și Florence, știind că trebuie să înceapă de undeva, i-a spus în engleză:

— Mă întreb cum aș putea găsi aici o persoană dispărută.

Femeia și-a supt obrajii.

— Mulți au dispărut după bombardamente. Cei mai mulți au fost găsiți. Când s-a întâmplat asta?

— Nu știu. E posibil să fi stat aici ani buni. E franțuzoaică. Rosalie Delacroix?

Femeia a clătinat din cap.

— N-am auzit niciodată numele ăsta. Scuze. Încearcă la arhiva orașului, ce a mai rămas din ea, sau la primărie.

A urmat o pauză în care femeia a mijit ochii, ca și cum s-ar fi gândit.

— Nu știu dacă te ajută, dar băiatul vărului meu e profesor la universitate. Cunoaște multă lume.

A notat ceva în carnețelul ei, a rupt pagina și i-a dat-o lui Florence.

Pe stradă oamenii își făceau loc printre mormanele de moloz care încă așteptau să fie curățate. L-a întrebat pe un bătrân unde poate găsi arhivele orașului și el a arătat în direcția primăriei.

— Toate sunt acolo, a spus el. Ce a mai rămas.

— Ați putea să-mi spuneți și unde e registratura?

El s-a scărpinat în cap.

— Nu știu sigur acum. A fost mutată în timpul războiului.

Când Florence a cerut la primărie să vadă arhiva, funcționarul a fost reticent. Se încrunta și clătina din cap, stând la un birou de mahon frumos și foarte lustruit, având în spate un tablou în care Malta părea aurie și neatinsă de război.

Ea nu s-a lăsat descurajată și i-a zâmbit cât a putut de larg.

— Ce frumos trebuie să fi fost, a spus ea, uitându-se la pictură.

El a mormăit ceva, dar n-a auzit ce.

— Uitați, eu am venit tocmai din Anglia s-o caut pe mătușa mea. Trebuie să aflu dacă a supraviețuit bombardamentelor. Dacă era măcar aici adică.

— Aveți autorizație să vezi arhiva?

— De unde pot s-o iau?

— De la poliție. Ei vă eliberează autorizație dacă îndepliniți criteriile.

— Ce criterii trebuie să îndeplinești?

— Mergeți la poliție. Verifică ei.

— Nu puteți să mă ajutați? Măcar un pic.

El a ridicat din umeri și s-a întors la hârtiile lui.

— În cazul ăsta puteți să-mi spuneți unde găsesc registrul stării civile? Nașteri, decese și căsătorii.

— Prima ușă pe stânga.

Ei, și-a spus ea încântată să fie atât de aproape, nu mă așteptam la asta. Dar în scurt timp entuziasmul i-a scăzut când, după o lungă așteptare pe un scaun incomod din

lemn, funcționarul corpolent și lent s-a întors fără să-i poată confirma prezența în registre a numelui Rosalie Delacroix.

— Tot ce s-a înregistrat în timpul războiului s-a pierdut într-un incendiu, a spus el. Biroul a fost mutat temporar la Rabat. Nu ne așteptam la bombe acolo, dar tot am încasat una.

— Dar după război?

— Am căutat numele pe care mi l-ați spus. Nimic, mă tem.

Florence a oftat, dar nu s-a descurajat și s-a decis ca, în loc să meargă la poliție, să se ducă mai întâi la adresa pe care i-o dăduse proprietara cafenelei. Se ruga în gând ca acea clădire să fi rămas neatinsă și când a ajuns acolo a fost ușurată să vadă că așa era. A intrat în vechea clădire, care era un labirint de coridoare și camere, scări și auditorii care miroseau a scorțișoară și a ceară de albine. Până la urmă a găsit camera pe care o căuta la parter și a bătut la ușă. Liniște. A bătut din nou și, simțindu-se acum puțin nesigură, a auzit pe cineva mișcându-se înăuntru. Ușa s-a deschis larg și, când un bărbat neîngrijit s-a uitat la ea cu ostilitate, s-a dat înapoi.

— Mă scuzați. V-am trezit din somn? l-a întrebat ea, încercând să adopte un ton vesel pe când îl privea pe omul bondoc și ciufulit.

El i-a studiat fața indignat, apoi a izbucnit în râs.

— M-ai prins, a spus el cu ochii scăpărători. Cine ești?

Ea i-a spus cine e și de ce venise acolo.

— Eu sunt Fleming Camilleri. Dar poți să-mi spui Cam. Toată lumea îmi spune așa. Zici că o cauți pe mătușa ta?

— Da. Rosalie Delacroix. E franțuzoaică.

— Ai încercat la poliție?

— Încă nu. Trebuie să obțin o autorizație ca să pot căuta în arhivele primăriei.

— Asta-i simplu, pot să-ți dau eu autorizație.

— Serios? Funcționarul mi-a spus că poliția eliberează autorizațiile.

— Da, dar și eu pot să eliberez. De altfel, orice profesor de aici. Așteaptă un minut să caut hârtiile.

A răscolit prin sertarele de la birou și în final a scos un carnețel și a rupt prima foaie din el.

— Gata. Încă o dată numele de familie, Florence?

— Baudin, a spus ea fără să gândească, după care s-a întrebat dacă n-ar fi trebuit să spună „Jackson", dacă era să pretindă în continuare că sunt căsătoriți.

El a completat formularul, l-a semnat, i l-a dat și i-a studiat fața.

— Nu știu, dar… ai vrea să vin cu tine?

— Vrei? Mi-ai fi de mare ajutor. Ai timp?

— Sunt liber săptămâna asta. Nu sunt studenți, înțelegi? Aș face orice să scap de hârțogăria asta.

A făcut semn cu mâna spre biroul plin de hârtii și spre nenumăratele dosare așezate în teancuri pe jos.

Ea a râs.

— Ce predați?

— Aș vrea să știu și eu.

— Serios.

— Afurisita de istorie antică.

A râs.

— Noi îi spunem „clasicii". Hai să mergem.

La primărie n-au găsit nimic despre Rosalie, așa că el a întrebat-o dacă ar vrea să o conducă într-un tur prin La Valletta. Ea a dat din cap, bucuroasă că are un ghid.

— Mi-ar plăcea să pot pune anunțuri în vitrinele magazinelor, să întreb dacă știe cineva unde e mătușa mea sau dacă are vreo informație despre ea. Am făcut deja câteva.

— Ai vreo fotografie de-a ei?

— Din păcate, nu.

— Păcat. Nicio problemă, ne oprim la magazine pe drum. Cu motocicleta e bine? N-am mașină. Și, oricum, cu mormanele astea de moloz cel mai bine e cu motorul.

Ea a zâmbit ușurată că a găsit pe cineva dispus s-o ajute.

— E perfect. Mi-ar plăcea să cunosc configurația străzilor din La Valletta și să aflu pe unde sunt toate.

Și așa, pe șaua din spate a motocicletei, a aflat foarte repede cum se ajungă de la fortul St. Elmo la Vamă și de acolo la grădinile Upper Barrakka. El i-a arătat biblioteca, sediul poliției și drumul de la clădirea bombardată a Operei la grădinile Hastings și la hotelul Phoenicia și înapoi spre British Hotel, unde stătea ea cu Jack. Și tot el a ales șase magazine în care, după ce ea i-a întrebat, proprietarii au fost de acord să afișeze anunțurile în vitrină.

Mai târziu, după ce a dus-o să vadă faleza, plajele și sătucurile din interior, Florence s-a îndrăgostit de insulă. Spera ca și Rosalie să fi făcut asta, că prețuise destul cât să rămână aici superbul cer albastru, drumurile albe și prăfoase și apele turcoaz, strălucitoare. Puteai vedea marea aproape de oriunde, iar Florence, când simțea briza caldă pe obraji și inspira mirosul de sare și alge, și-o închipuia pe Rosalie făcând la fel.

Au trecut în viteză pe lângă ferme înconjurate de câmpuri apărate de ziduri de piatră dincolo de care creșteau cactuși opuntia și roșcovi. Cam era un ghid instruit, iar istoria insulei a fascinat-o. Pe măsură ce înaintau în

interiorul insulei, mintea ei se întorcea pe vremea în care regele Carol al V-lea oferea insula Ordinului Cavalerilor Sfântului Ioan. Toate vin și se duc, și-a spus ea, și a mai inspirat o gură de aer plăcut mirositor.

— Vai, să fii o muscă pe zidul istoriei, a spus ea.

Cam, care îi devenise simpatic, a râs. Era unul dintre acei oameni care chiar par să se bucure că trăiesc. Și, în ciuda faptului că preda „afurisita de istorie antică", era un om vesel, cu care te simțeai bine.

Când Jack a revenit în camera de hotel, chiar după ce se întorsese ea, încă își mai scutura praful din păr.

— Deci ai reușit să ieși în oraș.

Ea s-a întors să se uite la el.

— Da, și a fost superb.

Apoi i-a povestit totul despre Cam.

— Dar nici urmă de Rosalie?

Ea s-a uitat în altă parte.

— Nu.

— Altceva te supără pe tine. Despre ce e vorba?

Florence a oftat. Voia s-o găsească pe Rosalie, de dragul mamei ei, dar i se strângea puțin pieptul când se gândea că ar putea să descopere ceva urât sau tulburător.

— Nimic, a spus ea.

— Ei, dacă spui așa… Am noutăți.

— Nu mă ține în suspans.

— A fost mai mult un noroc chior, dar am găsit un loc în care să stăm.

A luat-o în brațe și s-a învârtit cu ea.

— Am văzut un anunț și m-am dus acolo.

— Lasă-mă jos, barbarule. Unde e?

— Destul de aproape și putem să ne mutăm mâine.

CAPITOLUL 45

Apartamentul spațios de la etajul întâi al unei clădiri din La Valletta era pur și simplu o bijuterie. Îi aparținea unui bancher englez care plecase la Londra când începuse războiul și încă nu avea de gând să se întoarcă. Jack auzise de el când fusese în vizită la funcționarul însărcinat cu reabilitarea, cel care postase anunțul în care spunea că angajează o persoană care să supravegheze lucrările, și i se păruse că e exact ce le trebuie. Superb odinioară, cu plafoane decorate, înalte și cu ferestre mari, fusese în parte avariat în timpul războiului, dar încă putea fi locuit. O parte din tencuială necesita reparații și unul dintre balcoane atârna periculos. Primeau casa gratuit, cu condiția ca Jack să supravegheze și să încheie lucrările în trei luni.

Două dormitoare mari dădeau spre strada cu case baroce de gresie, care aveau toate gallarija, balcoane colorate din lemn, iar baia, bucătăria și sufrageria dădeau spre curtea interioară, care părea să fie locul unde își usucă toată lumea rufele. Proprietarul îi trimisese bani prin telegraf funcționarului de la planificare, iar acesta urma să le elibereze fonduri constructorilor pe bază de factură.

— Îmi place la nebunie, a spus Florence prima dată când l-a văzut.

— E de-a dreptul fantastic, a spus Jack. Numai să nu încerci să ieși pe balconul celui de-al doilea dormitor.

S-au instalat acolo și a doua zi el a întrebat-o ce planuri are pentru căutarea lui Rosalie și dacă are nevoie de el în ziua aceea. Ea era încântată că nu mai stă la hotel și că a început bine, deși până acum nu găsise niciun indiciu.

— Nu. Mă descurc. Mai vreau să văd un loc înainte să încerc să-mi dau seama ce trebuie să fac și în ce ordine. Tu?

— Mă întâlnesc cu cineva la o mică biserică. Se pare că e în Rabat, nu departe de o localitate numită Mdina.

— La Mdina mă gândeam să mă duc azi.

— Cu prietenul tău Cam?

I-a aruncat o privire prefăcut indignată.

— Ar trebui să fiu gelos?

Ea a râs.

— Nu fi caraghios. O să iau autobuzul după ce pleacă constructorul.

— Îmi pare rău că te las cu asta.

— E în regulă. Poate vin pe jos la biserica ta, dacă într-adevăr nu e departe. Dă-mi adresa. Eventual ne întâlnim acolo la prânz.

Constructorul recomandat de funcționarul de la planificare a venit la scurt timp după plecarea lui Jack. Un maltez musculos, cu fața rumenă, mustață și ochi strălucitori. Florence și-a dat seama rapid că omul știe doar câteva cuvinte în engleză, dar că pare să vorbească fluent italiana, lucru care nu îi era de prea mare folos, pentru că ea nu știa limba.

Jack însă se întâlnise deja cu el și îi spusese ce trebuie, iar acum bărbatul cerceta atent crăpăturile din casă, clătinând din cap și strâmbându-se. Când i-a dat un pahar cu apă i-a mulțumit dând de mai multe ori din cap și zâmbind. Apoi a ridicat trei degete. Ea a încuviințat din cap și el a părut încântat. Dar Florence habar n-avea la ce se referă.

După ce a plecat, a luat autobuzul spre Mdina, locul despre care Cam îi spusese că merită să fie vizitat, și a fost uluită când a văzut fortărețele vechi de secole, zidurile înalte și aurii, domurile, turnurile și cupolele. Părea complet

neatins și total inaccesibil. După ce a trecut pe sub poarta uriașă și arcuită, a rătăcit prin labirintul de străzi înguste, unde a simțit că se uită cineva la ea de la o ferestruică aflată chiar în vârful unei clădiri de piatră. Deși orașul vechi era extrem de frumos, Florence s-a cutremurat. Liniștea lui avea ceva fantomatic și nu și-o putea închipui pe Rosalie locuind aici.

— Cine stă aici? l-a întrebat ea pe un bătrân care își plimba câinele.

— Nobilimea malteză, a spus el posac și a trecut mai departe.

Pe urmă a făcut semn unui camion cu fructe care trecea pe acolo și s-a dus la Rabat, unde s-a întâlnit cu Jack la biserica pe care o inspecta. Era plin de praf și de unsoare, dar a zâmbit când a intrat ea.

— Ai găsit ceva?

Ea a clătinat din cap.

— Încă încerc să mă orientez, dar e o insulă frumoasă, cu toate distrugerile provocate de bombe. Sunt gata să fac un plan acum.

— Am luat două biciclete la mâna a doua pentru noi și am cerut să fie livrate aici. Te-ar putea ajuta să te miști mai ușor. Putem să ne întoarcem împreună în La Valletta cu bicicletele, dacă nu te deranjează să mai rămâi o jumătate de oră.

Mai târziu, după ce s-au întors cu bicicletele la apartamentul lor, Florence a pregătit o masă simplă, omletă cu salată, și apoi și-a făcut lista.

— Care-i prima? a întrebat-o Jack.

— Păi, pentru mâine am pe listă spitalele, bisericile și ziarele, dar după-amiază mă duc la poliție.

La secția de poliție, un bărbat masiv, cu o mustață groasă, care stătea la birou i-a râs în față.

— Crezi că poți să găsești o persoană care a dispărut, să vedem…

S-a uitat în tavan.

— Nu știi când, nu știi unde și poate nici n-a fost aici? Tot ce poți să-mi spui e că era franțuzoaică.

— Este franțuzoaică, l-a corectat Florence iritată.

Pe urmă, oftând, s-a hotărât să schimbe tactica și să-l flateze.

— Am auzit că poliția de aici e deosebit de eficientă.

El a dat din cap.

— Facem tot ce se poate.

— Mi-au spus asta la hotel.

— Ești turistă?

Florence și-a mușcat limba și a încercat să joace rolul domniței neajutorate, deși în realitate era iritată și ar fi vrut să-l scuture bine.

— Încerc s-o găsesc pe mătușa mea, înțelegeți? Mama e tare supărată din cauza dispariției ei.

— Îmi pare rău să aud asta, draga mea.

Ea s-a uitat la el cu ochii mari, neputincioși.

— Mama nu vrea decât s-o găsesc pe sora ei.

— Foarte trist. Au dispărut așa de mulți oameni în timpul războiului, inclusiv vărul meu. Dar asta e.

— E posibil să fi fost dansatoare. N-ați putea să vă uitați prin arhive?

— Îmi pare rău, asta nu e secția noastră normală. E temporară, înțelegi? Majoritatea arhivelor noastre au luat foc. Și, ca să fiu sincer, tu cauți efectiv acul în carul cu fân.

— Dar e o insulă așa de mică.

De data asta el a fost cel iritat.

— O fi ea mică, dar multă lumea trece pe aici, legal sau ilegal, aș putea să adaug.

Ea a lăsat capul în jos și a clipit ca să-i lăcrimeze ochii, apoi s-a uitat la el cu genele umede.

A funcționat, pentru că el s-a înmuiat imediat.

— Uite, dacă a fost dansatoare, ar trebui să întrebi pe la cluburile de pe Strait Street, într-o seară. Cam când zici că a fost aici?

— Acum câțiva ani.

— A, bine.

A ridicat din umeri.

— Îți urez noroc.

Întoarsă în apartament, Florence a făcut câteva afișe mici pe care să le pună în vitrinele magazinelor, iar spre seară s-a dus cu Jack pe Strait Street. Părea o stradă foarte părăginită, cu afișe dezlipite pe zidurile dărăpănate și zeci de pisici și câini vagabonzi. S-au cățărat pe mormanele de moloz și Florence aproape s-a sufocat de mirosul oribil de varză fiartă, amestecat cu bere răsuflată, urină și parfum ieftin. Se simțea obosită și transpirată și simțea nevoia să facă o baie lungă, dar au intrat în toate cluburile care erau deschise. Multe nu erau și aproape că-și pierduseră speranța când într-unul dintre cluburi un bătrân a părut dispus să vorbească.

— Franțuzoaică, zici? a întrebat el.

Florence a dat din cap.

— Am avut dansatoare străine, franțuzoaice la început, după care mai mult unguroaice, dar, evident, străinele au trebuit să plece când a început războiul. Au rămas britanicele și câteva franțuzoaice. Dar a fost un mare tămbălău prin anii 1930.

— Ce fel de tămbălău?

— Dă-mi o bere și-ți spun.

Jack i-a luat o bere și Florence s-a așezat să-l asculte.

— Trafic de persoane îi zice acum. Noi îi spuneam comerț cu sclavi albi.

Florence și-a înăbușit un strigăt, simțind că i se face rău. Asta se întâmplase cu Rosalie? La asta se referea când, sigura dată când a luat legătura cu Claudette, i-a spus că are nevoie de ajutor?

Jack a luat-o de după umeri.

— Scuze, drăguțo, a spus omul. N-am vrut să te supăr.

— Nu, e în regulă. Pe cine ar trebui să întreb de ea?

— Încearcă la arhivele ziarelor. S-a făcut o anchetă și concluziile au fost publicate. Dacă a fost interogată, ai putea găsi ceva.

A ridicat din umeri.

— Sunt șanse slabe, și sediul Times of Malta a fost bombardat, ca peste tot. Și, evident, ai putea să încerci la biserici. Poate s-a căsătorit sau a fost îngropată.

Ea a dat încet din cap, sperând să nu fie cea de-a doua variantă.

— Trebuie să suni la Times, a adăugat el. Să te programezi.

Bărbatul avusese dreptate. Când a intrat în sfârșit pe ușă la întâlnirea programată, o săptămână mai târziu, un bărbat cu un aer înfipt, care avea niște dinți oribili, o gură mică și respirație urât mirositoare, a condus-o într-un birou înghesuit, unde mirosea a tutun. I-a spus că da, sediul Times of Malta a fost bombardat, la fel și arhiva, cu toate că o parte din clădire era considerată sigură. După ce ea i-a explicat ce vrea, bărbatul i-a spus să facă o cerere scrisă și arhivistul lor o va contacta după ce va face verificări. În săptămânile care trecuseră până să ajungă la acest om nu

avusese noroc nici cu bisericile, nici cu spitalele din La Valletta, iar acum era absolut frustrată. Fusese încă o dată pe Strait Street, vorbise cu câteva dansatoare, dar niciuna nu auzise de Rosalie sau de anchetă, decât că se întâmplase înainte să ajungă ele acolo. Și se întorsese la poliție să întrebe dacă Rosalie a fost vreodată arestată. Nici acolo nimic.

Era mult mai târziu și timpul trecea repede. Florence rămăsese fără opțiuni și arhivistul de la Times încă nu-i dăduse vreo veste. Acum se uita la scrisoarea par avion venită din Franța. Jack o ridicase de la post-restant și ea o întorsese de câteva ori în mâini, pentru că recunoscuse scrisul și avea emoții s-o deschidă.

A oftat, a desfăcut cu grijă plicul și i s-au umezit ochii de cum a început să citească.

Dragă Florence,

Am vorbit cu mama și ai dreptate. Mama nu e bine. Îmi pare rău că o spun direct, dar Claudette suferă de un cancer incurabil. Nu știu cât ai de gând să stai în Malta, dar cred că nu mai are decât câteva luni de trăit. Poate trei, patru, poate mai puțin. Acum, că se poate călători, o să mă duc în Anglia să am grijă de ea, dar Élise și Victoria rămân aici, în Franța, până aproape de sfârșit.

Cât despre Jack, îmi pare rău să aud de pierderea fiului lui. Transmite-i, te rog, condoleanțele mele.

Élise îți trimite dragostea ei.

Hélène

Florence a citit-o de mai multe ori. Mama ei era bolnavă, grav bolnavă. O, Doamne, ar fi trebuit să rămână cu ea, ar fi trebuit să aibă grijă de ea când a avut ocazia. Mai avea doar câteva luni de trăit. Cum era posibil? A simțit un

junghi în piept și lacrimile au început să-i curgă. O, maman, de ce nu mi-ai spus? De ce m-ai trimis după cai verzi pe pereți, când ar fi trebuit să fiu cu tine?

S-a întors spre Jack.

— Sunt vești cumplite. Claudette e bolnavă. Foarte bolnavă. Cancer. Hélène spune că mai are doar câteva luni de trăit. Uite, citește…

Aproape s-a înecat și i-a întins scrisoarea lui Jack.

Cât timp el a citit-o, Florence a stat cu capul în mâini. Ar fi vrut așa de mult să fie cu mama ei și o durea că e atât de departe de ea. Avea impresia că nu o vor găsi niciodată pe Rosalie, așa că singurul lucru care îi rămânea de făcut era să se ducă acasă la Claudette cât mai curând. Și-a imaginat-o pe mama ei din nou sănătoasă, cu obrajii strălucitori, cu buzele rujate în nuanța ei preferată de roz și cu pleoapele machiate cu albastru strălucitor. Cu cocul ei perfect. Dar apoi o altă imagine i-a luat locul și și-a înăbușit un hohot de plâns. Claudette slabă, cenușie la față, pe patul de moarte, iar ea, fiica ei, nu îi stătea la căpătâi. Și-a acoperit gura cu mâinile și a strâns tare din pleoape. Pe urmă s-a gândit cât de rece și de formal sunase scrisoarea lui Hélène și și-a amintit că Hélène e acasă la mama ei. A început să se legene ținându-și iar capul în mâini, zguduită de hohote de plâns, iar gândul că mama ar putea să moară înainte să ajungă ea o sfâșia cu totul.

CAPITOLUL 46

Florence și Jack au stat de vorbă până târziu în noapte. Măcinată de oboseală, de dezamăgirea pe care i-o stârnea stadiul căutării lui Rosalie și de frica pentru mama ei, Florence se simțea distrusă.

— Ai putea să întrebi cât trebuie să așteptăm un vapor care să ne ducă acasă? l-a întrebat ea pe Jack.

— Nu sunt dese. Asta știu.

— Poate avem noroc.

— Poate primești vreun semn de la arhivarul ziarului înainte să plecăm.

Mai mult ca orice voia să o vadă pe Claudette, dar mama ei era așa de disperată să afle vești despre Rosalie, încât Florence nu suporta ideea că se va întoarce cu mâna goală. Claudette se baza pe ea și ea voia să-i ofere mamei un pic de liniște sufletească înainte de a muri.

— Mă duc să mă tund, a spus ea când Jack a ieșit gol din baie. E ultimul lucru pe care mi-l doresc, dar trebuie să fac ceva, altfel înnebunesc.

— Nu vrei să vii înapoi în pat? a întrebat-o Jack, apoi a luat-o de mână și a tras-o spre el.

— Ești ud, a spus ea și l-a împins. Dar m-am decis. Părul meu e ceva de speriat și am nevoie de timp de gândire. Coaforul e un loc bun pentru asta.

— Mie mi se pare că părul tău arată bine.

— Atunci mă duc să mă uit în arhivele bisericilor, a spus ea fără să-l ia în seamă, știind că fermitatea e singurul lucru care ar putea s-o împiedice să izbucnească în lacrimi de câte ori se gândește la Claudette.

— Credeam că ai fost la biserici.

— Doar la cele mari și nu vorbesc malteza, nu? Cam mi-a spus că de data asta vine cu mine. S-ar putea să mă ajute.

— Atunci ne vedem ceva mai târziu. Să fac eu cumpărăturile?

— Ce e cu bisericuța din Mdina?

— Încă aștept aprobarea. Se pare că aici rotițele se învârt teribil de încet.

— Dacă putem pleca în Anglia mai repede, cum rămâne cu finalizarea apartamentului?

— Găsesc eu ceva.

A plecat cu inima grea și s-a dus la Paris Style, cel mai vechi salon de coafură pe care a putut să-l găsească, pe care oamenii îl frecventau de zeci de ani și unde era posibil ca revistele să fie vechi. Nu se știe niciodată – Rosalie ar putea fi menționată undeva.

Pe femeia care urma s-o spele și apoi să o tundă o chema Ganna și era o malteză voinică, cu niște mâini uriașe, îmbrăcată în negru din cap până-n picioare. Dar părul ei castaniu era uluitor, lung, ondulat și lucios.

— Vrei să te tund scurt? a întrebat-o ea cu o sclipire în ochi.

Florence a clătinat din cap.

— Doar vârfurile. Îndreptat, vă rog.

Ganna și-a azvârlit brațele în aer.

— Îndreptat, mereu îndreptat. Eu sunt artistă. Îmi place să tund, să dau formă, să schimb.

— Scuze, a murmurat Florence.

Ganna a cedat cu o ridicare de umeri, i-a spălat părul și apoi a mânuit cu multă îndemânare foarfeca, în ciuda dimensiunilor mâinii.

Cele două femei care stăteau lângă ea vorbeau despre copiii lor, când Florence a avut impresia că a auzit ceva destul de interesant. S-a aplecat în față să asculte.

— Lulu spune că a auzit de la vecina ei.

— Dar e adevărat? a spus cealaltă cu o șoaptă prefăcută.

— Păi, nu știu ce să zic. Vecina lui Lulu e cam bârfitoare, asta știu.

— Hm… Poate au găsit un cal mort?

— Nu. Un cadavru, a spus Lulu.

— Unde?

— Undeva în spatele Operei.

— Azi?

— Dimineață.

— Fir-ar să fie. Încă mai găsesc cadavre și acum, când războiul s-a terminat de mai bine de un an. Bărbat era?

— Nu mi-a zis.

Imediat ce a putut pleca în mod politicos, deși părul nu i se uscase complet, Florence a plătit și a pornit în grabă spre strada Reale, unde clădirea Operei Regale zăcea și acum în ruină din 1942, flancată de străzile South și Ordonance. Cât de trist era că războiul distrusese așa de multe lucruri frumoase. Nu departe, mormanele de moloz rămase în urma unei case erau înconjurate cu o panglică și păzite de doi polițiști plictisiți.

— Ce s-a întâmplat? l-a întrebat ea pe cel mai tânăr dintre ei, care părea să fie începător.

— Un cadavru sub moloz. Pesemne că l-a prins o bombă rătăcită la sfârșitul războiului. Încă mai găsim cadavre. Foarte trist.

Florence a dat din cap.

— Bărbat sau femeie? a întrebat ea.

— Femeie. Strivită rău, am impresia. Cu excepția părului.

— Părul?

— Da, roșu aprins. Probabil o străină. La noi nimeni n-are păr așa de roșu.

A mijit ochii.

— Dar pe tine ce te interesează?

— Unde au dus-o pe biata femeie? a întrebat ea și inima îi bătea tare, dar încerca să pară detașată.

El a ridicat din umeri.

— Tu știi? Sunt curioasă, atâta tot.

— La morga spitalului, a spus el, înmuindu-se.

— Înțeleg. Ei, o zi bună îți doresc. Sper că nu va trebui să stați prea mult aici.

Florence s-a uitat la ceas. O, Doamne, s-a gândit ea, panicată de cadavru, o femeie cu părul roșu. Era posibil? Era? Și acum avea să întârzie și la întâlnirea cu Cam. S-a silit să rămână calmă, pentru că exista o scurtătură până la biroul lui și cu puțin noroc ar fi putut ajunge acolo la timp.

Când a bătut la ușa lui, el deja își pusese jacheta.

— Începeam să cred că nu mai vii, a spus el.

— Scuză-mă, tocmai am auzit că au găsit un cadavru. Am nevoie de o favoare. Poți să mă ajuți?

Când Jack a ajuns acasă în seara aceea, i-a sesizat imediat tulburarea.

— Te gândești la mama ta? a întrebat-o el, privind-o cu compasiune, după care s-a apropiat și a tras-o spre el. Mă tem că nu e niciun vapor decât peste zece zile. Tocmai am ratat unul. A plecat ieri.

Ea a strâns din ochi.

— Nu e doar mama. Tu n-ai auzit?

— Ce?

— A fost descoperit cadavrul unei femei azi. Sub dărâmăturile de la o clădire bombardată. Cam a sunat o cunoștință de la spital.

— Presupun că vor mai găsi cadavre, chiar și acum.

— Ei bănuiesc că a murit spre sfârșitul războiului, poate chiar cu vreo doi ani în urmă, o bombă rătăcită. Ceva din felul în care a stat sub moloz a făcut să nu fie decât parțial descompusă.

— Și tu te gândești că…

— Nu știu. Mă duc mâine la morga spitalului.

— Ar putea fi… în fine, oribil.

— Jack, i-au spus lui Cam că purta o brățară cu talismane și un polițist mi-a spus că avea părul roșu. Trebuie să mă duc, măcar ca să mă liniștesc.

— Trebuie să mai existe brățări asemănătoare.

— Poate, a spus ea.

— Chiar crezi că ar putea fi Rosalie?

— Nu știu ce să cred. Dacă e Rosalie, tot nu se explică de ce n-a auzit nimeni de ea.

El a dat din cap.

Ea îl fixa cu privirea, când în mintea i s-a aprins, în sfârșit, o lumină.

— O, Dumnezeule, am fost așa de idioată. Probabil și-a schimbat numele. Trebuia să mă gândesc la asta. E evident, nu? Trebuia să întreb pur și simplu de o franțuzoaică, nu contează numele.

— Nu te învinovăți atâta. Au fost aici o grămadă de franțuzoaice, așa că oricum nu te-ar fi ajutat.

Jack a însoțit-o pe Florence la morgă, a doua zi. Cam telefonase la spital înainte, să le spună că vine și că ea crede că femeia moartă ar putea fi o rudă a ei.

Florence a privit holul de intrare, vopsit într-un verde foarte crud. Apoi a mers la recepție să întrebe, iar femeia de acolo i-a indicat o scară și i-a spus să coboare pe ea și apoi să facă la dreapta. De acolo va găsi indicatoare. Simțindu-se profund neliniștită, Florence l-a ținut de mână pe Jack în timp ce au urmat indicațiile și în cele din urmă au ajuns la o ușă pe care era un afiș care le spunea să intre și să ia loc. A răsucit mânerul și a intrat într-o cameră vopsită în același verde înfiorător ca holul de intrare și ca toate coridoarele. Pe un afiș de pe perete erau adresa și numărul de telefon ale proprietarului unei case mortuare și o mică fotografie cu o biserică. A sunat clopoțelul de pe perete și pe urmă a așteptat pe un scaun tare de metal, simțind cum îi bate inima în gât când încerca să-și imagineze ce va vedea când se va deschide ușa, în sfârșit. Va fi cadavrul lui Rosalie?

După câteva minute, a ieșit un bărbat aproape chel, de vârstă medie.

— Domnișoara Baudin?

— Da.

— Urmați-mă, vă rog.

I-a dus într-o mică anticameră și le-a spus iar să aștepte. Florence era copleșită de presimțiri negre. Toată așteptarea asta interminabilă îi înrăutățea și mai mult starea, iar aici, în măruntaiele spitalului, era rece și nu aveai la ce să te uiți pe pereți, în afară de o cruce.

Când s-a întors, bărbatul ținea în mână ceva înfășurat într-o pânză albă. A desfăcut pânza cu grijă și a întins mâna.

Florence s-a uitat fix și i s-a strâns gâtul. O, Doamne! A recunoscut-o imediat, știa fiecare talisman în parte. Căluțul, iepurele, Turnul Eiffel, capra și celelalte. A dat din cap spre bărbat și i-a arătat brățara ei, apoi a spus:

— Vreau să o văd. Cred că trebuie.

— Nu e într-o stare foarte proastă, dacă de asta îți faci griji, a spus bărbatul. Bănuim că a fost prinsă într-un spațiu care a rămas etanș și uscat, poate în pivniță, și punga de aer a fost acoperită de praf și moloz.

— A murit pe loc? a întrebat Florence.

— E greu de spus. E posibil să fi murit din cauza rănilor sau sufocată. Când s-a prăbușit clădirea, a fost prinsă într-un fel de criptă de piatră, dacă vrei. M-aș fi așteptat să pătrundă acolo insecte, dar se pare că nu.

Florence și Jack au fost introduși apoi într-o cameră mică, unde pe o masă cu rotile era întins un cadavru acoperit cu un cearșaf alb. Era un miros dulceag, grețos, și Florence și-a dus mâna la nas. Brățara era a lui Rosalie. Corpul tot al ei era oare? După ce asistentul a dat la o parte cearșaful, inima a început să-i bată și mai tare când s-a uitat la fața descompusă a moartei, cu ochii deschiși și cu pielea violacee. Apoi și-a înăbușit un geamăt. Deși fața era deteriorată, părul plin de praf era clar roșu. Biata Rosalie avea părul roșu aprins.

Florence s-a dat înapoi. În clipa aceea își pierduse speranța și i-au căzut umerii. Aceasta trebuia să fie mătușa ei, ucisă de o bombă căzută pe clădire. La un moment dat, Rosalie își schimbase numele sau poate se măritase, deși la nicio biserică nu găsise vreun indiciu referitor la căsătorie. Se întreba dacă măcar a știut cineva că a murit sau că a dispărut. Această biată femeie moartă trebuia să fie Rosalie, era singurul lucru care avea logică, dar morții nu își dezvăluie prea ușor secretele și cu siguranță nu-și dezvăluie numele.

A ieșit din cameră și a stat ca amorțită cu asistentul, încercând să-i explice că nu știe ce nume folosea mătușa ei.

Angajatului nu părea să-i pese, voia doar să scrie în certificat că moartea femeii necunoscute a avut drept cauză explozia unei bombe în vecinătatea clădirii dărâmate a Operei, spre sfârșitul războiului.

Mai târziu, în îngrozitoarea beznă a nopții, Florence nu putea să adoarmă. Chipul mătușii moarte o chinuia, dar nu era numai asta. Ceva i se părea în neregulă, deși nu-și dădea seama ce. Jack a icnit în somn și s-a întins s-o cuprindă cu brațul, dar ea s-a furișat de sub brațul lui, s-a dat jos din pat și a plecat în vârful picioarelor în celălalt dormitor.

S-a așezat și s-a gândit la mătușa ei, se întreba ce viață a avut și se simțea teribil de tristă că murise așa și că mama ei nu-și va mai vedea niciodată sora. Rosalie era moartă. Iar Claudette va muri și ea în curând. Trebuia să fie vreun vapor care să-i ducă acasă mai repede decât spusese Jack. Neapărat. Trebuia să se ducă să aibă grijă de mama ei, să-i dea veștile rele și să înfrunte problemele cu Hélène. Nu avea rost să se mai gândească la Rosalie.

CAPITOLUL 47

Riva

Malta, 1942

Riva nu avea idee de cât timp erau blocați în adăpost și își pierdea speranța. Renunțase să se mai roage la Dumnezeu și să mai facă promisiuni. Renunțase să mai spere la un miracol și nu știa cât vor mai rezista fără apă. Adăpostul lipsit de aer era încins, sufocant și mirosea a spaimă, și cu cât ar fi venit mai repede moartea, cu atât mai bine ar fi fost. O usturau ochii, o durea capul și îi erau rău de la stomac, nu putea decât să se roage în surdină. Pe măsură ce timpul trecea fără să mai aibă un sens, își dorea sfâșietor s-o țină Bobby în brațe. Oare aveau să rămână îngropați în liniștea aceasta cumplită până la final? Oare nu îl va mai vedea niciodată pe Bobby?

Prin întuneric, a distins un sunet slab, ca un scrâșnet, și apoi un trosnet puternic. Și-a înăbușit un strigăt, convinsă că adăpostul o să se prăbușească și vor fi îngropați de vii. S-a lipit cu spatele de zid și și-a acoperit urechile în așteptarea inevitabilului, dar nu s-a mai întâmplat nimic. Au urmat câteva momente de liniște, după care s-au auzit iar scrâșnetele. Și abia atunci, într-o străfulgerare de speranță, și-a dat seama de unde vin zgomotele, după care, mergând în patru labe, s-a dus la zidul format din pietre căzute, unde a început să țipe.

— Aici. Suntem aici.

Și-a ținut respirația, n-a auzit nimic și a strigat iar până a început s-o usture gâtul. Tot nimic.

Dar apoi, slavă cerului, o voce înfundată. Nu distingea cuvintele, dar oricine ar fi fost în partea cealaltă mișca pietrele. Mișca pietrele! Atât de aproape. I s-a tăiat respirația așteptând îngrozită să nu cadă alte pietre. Femeia a început să se roage, copiii ei plângeau, dar în cele din urmă Riva a văzut o mică rază de lumină care pătrundea printr-o crăpătură minusculă.

— Nu te mișca, l-a auzit ea spunând pe bărbatul de dincolo. O să te scoatem de acolo. Numai nu mișca nicio piatră pe partea ta.

Își mușca interiorul obrazului, neîndrăznind să spere. Pentru că nu putea sta locului, s-a dus să vadă ce e cu bătrânul. Avusese dreptate. Era deja mort. Sărmanul trebuie să fi murit de frică la căderea bombei. S-a dus din nou la pietrele căzute, o mâncau palmele să mute și ea câteva, dar știa că nu trebuie să facă asta.

— Câți? a întrebat-o salvatorul când spațiul s-a făcut puțin mai mare. Câți sunteți acolo?

Ea i-a spus.

— Bine. Când sunt gata o să te rog să-mi dai întâi copiii. Vor trebui să meargă pe burtă.

În timp ce Riva ținea lanterna îndreptată spre femeie și copii, salvatorii au mutat pietrele. Femeia a spus ceva repede în malteză și a încercat să-și împingă copiii spre deschizătură. Bărbatul a anunțat-o că e gata și Riva și-a ținut respirația. Copiii se agățau de mama lor, prea speriați să îi dea drumul, dar bărbatul din partea cealaltă a spus și el ceva în malteză, iar în final ei s-au supus și s-au strecurat spre brațele lui întinse.

— Acum femeia și copilul, a spus bărbatul. O să poată?

— Cred că da, a spus Riva.

Femeia gemea de durere, dar s-a târât în partea cealaltă pe burtă, ținând copilul în față.

— Acum tu, s-a auzit vocea.

— E un bărbat mort aici.

— Nu putem risca să se prăbușească. Trebuie să-i salvăm pe cei vii.

— Lasă-mă să mă uit dacă are vreun act de identitate.

S-a dus împleticindu-se la bărbat, a căutat prin buzunare, dar nu a găsit nimic.

S-au auzit niște huruituri și un trosnet puternic de pietre. I s-a strâns inima și s-a apropiat în grabă de deschizătură, apoi, ținându-și respirația, s-a târât până în partea cealaltă, unde oamenii îi ajutau pe femeie și pe copii. În spatele ei s-a auzit din nou zgomotul pietrelor care se prăbușeau. Ieșise chiar la timp. Abia putea să stea în picioare, îi era cald și greață, dar respira încet, cu o ușurare minunată. Cineva a frecat-o pe spate și a ajutat-o să iasă din adăpost. Se simțea amețită și lumea din jur s-a încețoșat și apoi a dispărut când și-a pierdut cunoștința.

Următorul lucru pe care l-a conștientizat a fost că se află în centrul medical, înfășurată într-o pătură aspră, iar Bobby stătea lângă patul ei, cu ochii neliniștiți înfundați în orbite. Dar vederea îi era tot încețoșată și s-a uitat în jur uimită. Oare își închipuia? Oare Bobby chiar era acolo? Nu își amintea bine ce s-a întâmplat și, când a încercat, n-a reușit. Se simțea murdară și confuză, i se părea că aerul este dens și greu ca și cum ar fi fost tot în adăpost. Dar apoi a auzit păsări ciripind într-un copac de dincolo de fereastră. A văzut o fotografie cu un cerb pe peretele din fața patului. Probabil că a scăpat din adăpost înainte să se prăbușească.

Dar își simțea ochii uscați și inflamați și, deși avea impresia că fruntea îi arde, tremura. A clătinat din cap, a strâns din ochi, i-a deschis iar și a încercat să-și focalizeze privirea.

— E din cauza șocului, a spus el. O să-ți revii.

Nu a putut răspunde, și-a frecat doar pleoapele, dar pe urmă a simțit-o. Lumina părea că devenise mai strălucitoare, iar ea era năpădită de un val atât de mare de bucurie și gratitudine, încât se revărsa în hohote de ușurare.

— Trăiesc, a șoptit ea când a putut vorbi din nou, abia sesizând că Bobby își stăpânește lacrimile.

— Da, mulțumesc lui Dumnezeu pentru asta, a spus el cu voce gâtuită și a mângâiat-o pe obraz.

Ea i-a luat mâna și i-a sărutat-o.

— Nu știu, a spus el, prefăcându-se scandalizat. Te-am lăsat cinci minute singură.

— Am ieșit puțin, cât erai tu ocupat cu hârtiile. Voiam să fac cumpărături.

O ustura gâtul și vocea îi era răgușită.

— Am crezut că o să mor.

— Am tras o sperietură groaznică. Te-am căutat peste tot.

I-a mângâiat iar obrazul și a tras-o mai aproape de el.

— Iartă-mă.

— Ești un fel de eroină.

— Poftim?

El a zâmbit.

— Otto pregătește articolul chiar acum. „O femeie care lucrează în Centrul de Coordonare ajută la o naștere în adăpostul bombardat!“

— Copilul e bine?

— Din câte știu eu, da.

A făcut o pauză și, cu un aer brusc serios, și-a frecat nasul.

— Riva, poate nu-ți dai seama, dar te-ai lovit la cap. Erai plină de sânge și acum ai copci.

I-a atins fruntea.

— N-am simțit nimic.

— O să fie bine. Dar vor să te mai țină sub observație, să nu fie o contuzie.

Ea a oftat.

— Fir-ar să fie! Drăcia dracului!

Sora medicală i-a adus un ceai de mentă.

— Scuze, a spus ea. Nu mai avem biscuiți, dar ai o bucată de zahăr în ceai. Doar pentru urgențe.

După ce și-a băut ceaiul și s-a rezemat de pernă, Bobby i-a spus:

— Dar am niște vești bune.

— Spune-mi.

— Patru nave comerciale și un petrolier au ajuns la noi nevătămate. Insula nu va muri de foame, cel puțin deocamdată.

— O, slavă Domnului. Slavă Domnului.

— Pot să te întreb ceva?

Ea a închis ochii.

— Evident.

— Riva, vrei să te căsătorești cu mine?

A deschis ochii repede și a râs, cu toate că o dureau pieptul și gâtul. Jubila, inima ei dansa victorioasă pentru că scăpase de la moarte și acum pentru asta. Ce moment absolut minunat să fii în viață.

— Deci?

— Ești nebun? Întrebi o femeie cu contuzie dacă vrea să se căsătorească cu tine? Eu numesc asta a profita de situație.

El i-a zâmbit obosit și i-a mângâiat mâna.

— Vorbesc serios. Ai nevoie de timp de gândire?

— Ești un idiot, Beresford. Am avut treisprezece ani să mă gândesc la asta.

— Deci?

Ea i-a luat mâna și i-a strâns-o.

— Normal că o să mă căsătoresc cu tine. Aș fi onorată.

Iar acum Bobby era cel cu ochii plini de lacrimi.

— Nu poți să plângi aici, a spus ea și i-a zâmbit. Dacă te vede cineva?

— La naiba cu asta. Din partea mea, poate să vadă toată lumea. Pot să te îmbrățișez.

— Nu mă sparg.

Și el a strâns-o cât a îndrăznit de tare, fără să-i atingă copcile.

Ea și-a frecat nasul de obrazul lui, mirosindu-i pielea și părul. Bobby. Bobby al ei. Și, de data asta, pentru totdeauna.

CAPITOLUL 48

Riva și Bobby aleseseră pentru nuntă vechea biserică de piatră Santa Maria Ta'Doni din Rabat. O superbă bisericuță din secolul al XVI-lea, neostentativă, dar cu frumoase picturi murale și cu un superb plafon boltit. Addison urma s-o conducă la altar, iar printre invitați aveau să fie cei mai apropiați prieteni ai lor, inclusiv Otto, Tommy-O și vreo doi colegi de-ai lui Bobby din RAF. Plănuiseră o nuntă simplă, cu o mică petrecere care urma să aibă loc în apartamentul lui Addison, și fuseseră foarte discreți. Gerry a trimis o telegramă cu cele mai calde urări de fericire, spunând că e trist că războiul îl împiedică să fie acolo. Dragul de Gerry, s-a gândit Riva, omul meu drag.

— Dar cu ce să mă îmbrac? se plângea ea când stătea cu Bobby pe terasa lui Addison.

Addison tocmai ieșea și a auzit-o.

— O clipă. Am eu o soluție pentru asta, a spus el și a intrat din nou.

Bobby s-a întins spre ea și a sărutat-o. Bucuria era efervescentă în ea, i se împrăștia în trup cu bule gâdilătoare. Ajunseseră la o nouă frontieră în relația lor. Exista vulnerabilitate – cum să nu existe, când războiul încă făcea ravagii? –, dar Riva se temea prea puțin. Zilele de pasiune nebună trecuseră de mult, dar iubirea asta mai potolită era o revelație. Desigur, găsise o cale să-l ierte, dar putuse să facă asta doar pentru că-și permisese, cu ajutorul lui, să simtă cât de mult o rănise el. Și îl încurajase și pe el să se ierte. Cărămidă cu cărămidă, înlăturase toate barierele pe

care le ridicase în atâta vreme, iar acum amândoi trăiau în prezent, tot cu un viitor incert, dar pentru toată lumea era așa, nu?

Addison a revenit purtând pe braț o rochie lungă într-o nuanță palidă de verde ca sticla.

— A fost a soției mele. E de mătase, concepută, cusută și brodată la Paris. Putem s-o modificăm ca să-ți vină.

Ea s-a ridicat și a atins rochia.

— Vai, Addison! E superbă, dar ești sigur? Nu mă interesează așa de mult cu ce mă îmbrac.

— Nu, draga mea. Trebuie să arăți minunat în ziua nunții. E un ordin. Și mi-ai face o favoare. Rochia a stat prea mult atârnată în șifonierul meu. Acum e a ta.

Ea a luat-o.

— Dar Bobby nu trebuie s-o vadă.

— Închide ochii, nepoate, i-a poruncit el. Hai, Riva! Să vedem cum îți vine.

S-au dus în apartamentul lui Bobby și Riva și-a pus rochia în baie. Când a ieșit să îi arate, Addison a părut că se pierde în trecut. Pe urmă s-a scuturat și a zâmbit.

— Arăți superb. Dar de când te-am văzut prima oară ai slăbit, draga mea.

— Știu. Toți am slăbit, nu?

— E o femeie în Rabat care îmi face cămășile. Sunt sigur că o să ți-o poată strâmta puțin pe ici, pe colo. Data viitoare când ai liber, să vii și eu o să mă asigur că o găsești aici.

— Nu e nevoie. Am anunțat la centrul de coordonare că plec.

El a părut surprins.

— A!

— Nu le-am spus că ne căsătorim, dar, dacă ar fi aflat, n-am mai fi avut voie să lucrăm în aceeași tură. Și, dacă lucram în ture diferite, ne-am fi văzut rar, deci mi se pare că așa e cel mai bine.

— Ei, tu ți-ai făcut deja partea, cu femeia pe care ai ajutat-o să nască și toate celelalte.

Ea a râs.

— N-am făcut nimic.

El a râs și a avertizat-o cu degetul.

— Falsă modestie. Acum, te-ai gândit la buchet?

Ea a clătinat din cap.

— Nu chiar.

— Mă lași pe mine să mă ocup? Vreo preferință de culoare? Eu m-aș gândi la ceva roșu sau portocaliu, ca să se asorteze cu părul tău superb. Slavă Domnului, insula asta minunată încă mai e binecuvântată cu flori. Germanii nu ne pot lua asta.

S-a apropiat de ea și i-a atins părul care acum, lung fiind, i se revărsa pe umeri în roșul lui aprins natural. Ea a zâmbit, încântată de implicarea lui Addison. Odată cu mariajul aveau să devină o familie, desigur, dar el deja era mai mult decât un tată pentru ea.

Într-o frumoasă zi însorită de mai, o zi plină de farmec și iubire, Riva și Bobby s-au căsătorit. Ceremonia a fost scurtă și s-a terminat repede, iar apoi a urmat petrecerea. În timp ce toată lumea urca vioi spre apartamentul lui Addison, zâmbind fericită, aproape că îți venea să crezi că nu e război, că nu sunt bombe, nu sunt morți și nici spaima care te macină. Viața era ca odinioară, cu conversații degajate, cu râsete nereținute, cu ridicări de pahare și cu toasturi, atât de multe toasturi. Mirosul de trandafiri și de tutun plutea în aer, iar mâncarea simplă, rurală, era delicioasă. Addison

deschisese pivnița de vinuri, cu sutele de sticle adunate de-a lungul anilor, așa că, în ciuda lipsurilor de pe insulă, șampania curgea în valuri. Riva s-a văzut împreună cu Bobby pentru totdeauna și i-a trimis o bezea în cealaltă parte a camerei, imaginându-și cum va sta mai târziu în pat cu el. Fața lui strălucea de fericire și ea știa că nimic nu va putea să rupă legătura dintre ei. Și, când stătea pe terasa lui Addison, privind câmpurile de un verde primăvăratic, nu simțea decât speranță și o senzație de spațiu pe care rareori o avusese. De data asta iubirea lor nu se va sfârși. De data asta avea încredere absolută în el și în ea.

Vara și toamna au trecut.

După zile cu cer vinețiu, ploi nesfârșite și furtuni violente, cerul s-a curățat și când a venit ajunul Crăciunului era senin și soare. Bobby, Addison și Riva au luat un karozzin, un taxi, și au pornit împreună cu o mulțime de lume spre Porta Reale. Seara, aerul vibra de miros de tămâie și de cântecele care se înălțau pe străzile din La Valletta. Bisericile erau pline-ochi, iar când au intrat în biserica bombardată a carmelitelor, de pe Old Theatre Street, au ridicat capul și au văzut stelele. Părea un fapt semnificativ. Special. Că, în mijlocul tuturor distrugerilor, stelele încă luminau deasupra lor.

Toate bisericile erau pline de oameni îngenuncheați care se rugau cu capetele plecate pentru mântuire și pentru încheierea războiului. Riva, urmată de Bobby și de Addison, s-a înghesuit în spate, în biserica barocă Our Lady of Victory. Interiorul ei strălucea, auriu și luminos, de la zecile de lumânări din altar. Riva a simțit lacrimi în ochi și l-a luat de mână pe Bobby. Speranța din inima omului este cu adevărat incredibilă.

CAPITOLUL 49

Zece zile mai târziu, când Bobby plecase în capitală să discute la prânz cu un coleg din RAF, Riva a auzit zgomotul făcut de un raid aerian peste La Valletta. Și-a încrucișat degetele și și-a spus că o să fie bine. Dar peste vreo oră a auzit o bătaie la ușa apartamentului lor. Era ianuarie și era frig, așa că și-a pus halatul și s-a dus să deschidă.

Mai întâi l-a văzut pe Addison, stătea solemn în fața ei, după care l-a observat pe polițistul în uniformă care se uita în pământ.

Riva a rămas cu ochii pironiți la el, deja știind, și a început să tremure.

— Îmi pare foarte rău, doamnă, a spus polițistul, ridicând în sfârșit privirea.

Ea a făcut un pas înapoi și a vrut să închidă ușa.

Addison s-a apropiat și a ținut ușa deschisă.

— Bobby, a șoptit ea. Nu Bobby. Te rog… nu Bobby.

— Loviți în plin, spunea omul.

Ea a fugit după haină.

— Trebuie să mă duc la el.

Addison a oprit-o.

— Nu, Riva. Nu.

Nu-și putea stăpâni lacrimile sau geamătul greu care ieșea fără voia ei. L-a auzit pe Addison vorbind cu bărbatul și s-a îndepărtat. Nu se întâmpla asta. Nu putea să se întâmple asta. Polițistul a urmat-o înăuntru împreună cu Addison.

— Când? a întrebat ea simțindu-se cuprinsă de un calm rece, nefiresc.

— Cu vreo două ore în urmă, i-a spus polițistul.

— Trupul lui?

Chipul lui Addison părea suferind.

— Știi cum poate să fie.

Știa. În cele mai cumplite zile ale asediului văzuse trupuri schilodite. Bucăți de oameni. Bucăți de familii. Le văzuse așa de indistinctibile în moloz, că nu mai rămăsese din ele decât o mână sau un picior. Le văzuse pe toate și totuși erau cu toții convinși că se terminase cu bombardamentele. Cum era posibil? Bobby. Bobby al ei. Nu putea să priceapă.

După ce a plecat polițistul, s-a trântit pe covor și Addison a lăsat-o să stea acolo, iar el s-a așezat pe canapea, cu mâinile pe genunchi și cu capul plecat. Când s-a uitat mai atent la el, a văzut că i se rostogolesc lacrimile pe obraji. S-a dus la el și au stat împreună, tremurând amândoi, nevenindu-le să creadă.

În zilele și nopțile care au urmat a fost sfâșiată de durere. Nu fuseseră căsătoriți nici opt luni. Credea că simțise durere când o părăsise ca să se însoare cu alta. Nu fusese nicidecum la fel. Nu când el era viu, respira. Pierdere, da, și trădare, și furie. Dar nu durere, durerea de-a dreptul corozivă care vine odată cu înțelegerea imposibilă că omul pe care îl iubești mai mult decât orice nu mai există. Nu mai are un trup. Nu va mai putea niciodată să meargă, să vorbească, să respire, să mănânce sau să facă dragoste. Se învârtea prin apartament, incapabilă să stea locului, rugându-se să se întoarcă la un moment dat și să-l vadă acolo, zâmbind. Îi era dor de atingerea lui. Fizic. Mental. Emoțional. Doar atingerea scurtă pe obraz, ca atunci când trecea pe lângă ea când era adâncită în lectura unei cărți. Atât ar fi fost de ajuns.

— De ce Bobby? a strigat ea la pereți, la fotoliul lui, la patul lor. De ce?

Tăcere. Nu exista nicio regulă pentru moarte. Nicio formulă de supraviețuire în fața durerii când timpul aluneca de la zi la noapte. Niciun moment de răgaz.

Într-o dimineață, Addison a intrat la ea.

— Am aranjat înmormântarea. Sper că e în regulă.

Ea s-a crispat, nu suporta să se gândească la asta.

— Nu cred că pot să vin acolo. Îmi pare rău. Doar puțini oameni știau că am fost căsătoriți și aș boci, iar lumea s-ar holba la mine. Bobby n-ar fi vrut așa ceva.

— Sigur. Am informat-o pe mama lui. Călătoriile sunt imposibile, așa că nu va veni nici ea. Putem vorbi mai târziu despre piatra funerară.

Riva a dat din cap și Addison a plecat.

Piatra funerară! Nu voia nicio piatră funerară. Moartea lui Bobby nu era reală. Nu putea fi reală. Amintirile se iveau și dispăreau odată cu bătăile inimii, cu pulsul sângelui ei, cu respirația ei obosită și nesigură. Nu dormea, nu vedea cum ar mai putea să doarmă vreodată. Ba chiar și-a extras din memorie amintirile din fosta ei viață din Paris. Oare se va întoarce vreodată acolo? Se îndoia. Acum aparținea acestui loc. Aici, unde Bobby era peste tot și nicăieri.

A stat de vorbă cu el fără cuvinte și, în mod ciudat, avea senzația că a știut că se va întâmpla asta. Că a fost un lucru inevitabil pe care nu-l putea explica. Întoarcerea lui. Căsătoria. Profunzimea iubirii lor, profunzimea durerii ei. A plâns și a căzut în genunchi, cu tot universul făcut fărâme.

Când a venit timpul ca avocatul Simon Wilson-Browne să stea în sufrageria lui Addison și să citească testamentul, Riva stătea dreaptă pe un scaun cu spătar tare, înfigându-și unghiile în palme ca să nu plângă.

— Sir Robert v-a lăsat aproape tot, doamnă Beresfort, a spus Wilson-Browne după câteva clipe, după care a citit clauzele relevante, așa cum erau scrise.

Ea a auzit cuvintele, dar de departe, ca și cum ar fi venit din altă cameră și ar fi fost adresate unei alte versiuni ale ei.

— Și mama lui? a întrebat ea în final, uitându-se la Addison.

El a dat din cap.

— A avut grijă de ea. Casa din Anglia e deja pe numele ei și are venituri proprii. Bobby a avut grijă de asta când a devenit pilot.

— Mă bucur.

— Atunci știa că durata de viață a unui pilot de vânătoare poate fi scurtă, a adăugat Addison. Așa cum e viața noastră, a tuturor, pe acest pământ.

Era ca și cum Addison ar fi știut că nici el nu mai are mult. Pentru că vremea a venit la doar câteva săptămâni, când ea a urcat și l-a găsit stând în fotoliul lui preferat, parcă prefăcându-se că doarme. Dar nu mai avea respirație, nici puls, nici viață. S-a așezat lângă el și și-a ținut respirația în camera tăcută, apoi a așteptat cât timp valetul lui a chemat doctorul.

— Vai, Addison, a șoptit ea, mângâindu-i mâna lipsită de viață. Îmi pare așa de rău.

— Atac de cord, a spus doctorul când a venit, o oră mai târziu.

O inimă frântă, și-a spus ea.

Pusă așa de repede în fața unei alte pierderi neașteptate, n-a mai putut îndura. S-a retras, fizic și emoțional, și a găsit un soi de consolare în tăcerea absolută în care înfrunta cele mai negre ore din cele mai negre nopți. Singură.

Și, cu toate că războiul continua, avea impresia că e singura ființă vie de pe insulă. Nu voia să vadă pe nimeni, nici măcar pe Otto. Iar când războiul avea să se termine, dacă se va termina vreodată, avea să rămână în Mdina, purtând permanent haine negre.

Avea puțină îmbrăcăminte neagră, dar a găsit lucrurile soției lui Addison – șaluri negre, fuste lungi și bluze de mătase. Toate demodate, dar nu-i păsa și le purta, deși erau prea mari și arăta în ele ca o vrăjitoare. Într-o zi a descuiat și caseta de bijuterii a soției lui Addison și a purtat cerceii ei, niște cercei lungi de aur cu pietre prețioase. Rubine, smaralde, safire.

În timpul acesta Otto o tot suna și îi bătea la ușă.

Peste câteva săptămâni a cedat și l-a lăsat să intre și au băut împreună vin.

— Ei, a spus el zâmbind, o să te bucuri să auzi că am vești despre Stanley Lucas.

— Da?

— A fost arestat, judecat, găsit vinovat și condamnat la cinci ani de închisoare.

— Pentru fete?

— Nu. Pentru asta ar fi primit o pedeapsă mai mare. Din păcate, se pare că a scăpat. Dar de cealaltă chestie n-a mai putut să scape. Fura din proviziile armatei – făcea speculă pe piața neagră.

— Exact cum bănuiam noi.

Știa că Lucas nu va suporta niciodată, probabil, rigorile justiției pentru Ania și celelalte fete, dar tot era ceva.

— Era și acum implicat în traficarea fetelor?

— Nu. Se pare că-și schimbase prioritățile. Pentru oameni ca Lucas, războiul oferă noi posibilități.

A făcut o pauză, apoi a întrebat-o dacă s-a gândit ce va face mai departe.

Nu știa. Nu avea idee.

— Ai putea să te întorci la ziar, i-a sugerat el.

Ea a clătinat din cap.

— O să rămâi aici?

— În Malta?

— Mă refeream la Mdina.

— Unde în altă parte?

Palatul acesta ascuns, palatul ei, o ținea strâns legată, dar întâlnirea cu Otto a declanșat în ea ceva și a făcut-o să-și dea seama că trebuie să iasă de acolo înainte să ajungă și mai izolată, și mai singuratică. A început să facă scurte plimbări prin Mdina și a recunoscut treptat unul, doi oameni care locuiau acolo sau care îi serveau pe oameni care locuiau acolo. La a treia ieșire, o doamnă în vârstă, îmbrăcată și ea în negru, a oprit-o în fața catedralei să-i vorbească.

— Iertați deranjul, a spus ea cu o mică plecăciune. Vă rog să primiți acești trandafiri și dați-mi voie să îmi exprim sincerele condoleanțe.

— Mulțumesc, a murmurat Riva și a luat trandafirii albi și delicați, iar femeia s-a îndepărtat.

Oare femeia aceea venea la ea sau a fost o întâmplare că avea un buchet de flori, s-a întrebat ea.

A doua zi, un bărbat mustăcios a oprit-o în piața publică din centrul orașului.

— Dacă pot face ceva, i-a spus el. L-am cunoscut bine pe Addison.

Desigur, majoritatea celor de aici îl cunoscuseră pe Addison, probabil. Locuise mult timp în Mdina, iar soția lui, Filomena, se născuse acolo.

Riva s-a limitat la ieșiri scurte până să-și adune curajul să se avânte mai departe. Crezuse că dacă o să audă pe cineva vorbindu-i despre pierderea ei se va simți mai rău. Nu fusese așa. Pe strada Villegaignon, în capătul celălalt al piațetei din fața catedralei, s-a oprit în fața palatului Santa Sofia, clădirea ei preferată, și și-a dat seama ce afinitate are pentru Mdina și locuitorii ei.

O femeie tăcută într-un oraș tăcut.

Cei care locuiau aici erau foarte retrași, dar unii începuseră să-i lase daruri la ușă. Alte flori, cărți, ba chiar și un coș cu fructe. Lăsau mici bilete cu urări frumoase, iar ea a fost așa de impresionată, încât a plâns.

În ciuda amabilității acelor străini, durerea o apăsa în continuare, până când viața ei a devenit așa de măruntă, încât avea impresia că ar putea dispărea cu totul. Așa că, până la urmă, într-o zi cu soare strălucitor, și-a făcut curaj și a ieșit dintre zidurile orașului, îndreptându-se spre falezele din Dingli. S-a forțat să meargă pe jos până acolo, un picior în fața celuilalt, și, odată ajunsă, a privit oceanul multicolor și luminos și ceața orizontului pustiu. A privit și a privit până au usturat-o ochii. A simțit sarea pe limbă, a simțit vântul care îi desprindea părul din agrafe, a mirosit algele și și-a amintit de prima oară când a văzut insula, în 1925.

Fata care fusese. Unde era ea acum?

Durerea eliberase în ea ceva sălbatic, ceva aproape uitat. Era un alt fel de sălbăticie atunci și îi era dor de zilele acelea irezistibil de lipsite de griji. Dar acum era aici și nu știa ce să facă. Amintirile se ițeau tremurătoare în mintea ei și n-a putut să facă altceva decât să ridice brațele, resemnată, și să îi cheme pe zeii oceanului. Spuneți-mi ce să fac. Când se termină războiul. Spuneți-mi.

Iar zeii oceanului chiar i-au dat un răspuns, sau așa îi plăcea ei să creadă.

Când războiul s-a terminat, ea încă nu urcase în apartamentul lui Addison. Îi lăsase ei tot palatul, dar fusese prea împietrită ca să-i pese. Nu fusese acolo din ziua în care avocatul îi citise testamentul, dar acum a descuiat ușa și a intrat, cu inima în gât. Chiar și după atâta vreme, încă mirosea vag a el. Trabucuri. Vin. Chiar și flori, probabil crini, care miroseau a moarte. Valetul lui Addison plecase de mult, evident.

Apartamentul era întunecat, așa că a deschis obloanele și ferestrele, ca să intre aer curat. Până în clipa aceea nu știuse clar ce să facă cu pierderea ei, dar pe urmă s-a dus în biroul lui Addison, a scos toate manuscrisele lui și s-a uitat la ele. A doua zi s-a întors, la fel și după alte câteva zile; a avut nevoie de toată puterea ei, dar l-a sunat pe Gerry la Londra. Pierderea lui Bobby i se păruse o suferință care nu va avea sfârșit, și așa era. Nu trebuia să aibă sfârșit. Suferința – și el – făceau parte din ea, dar asta nu însemna că nu putea să-și trăiască viața.

— Nu știam dacă vor funcționa liniile telefonice, a spus ea când a răspuns Gerry.

— E minunat să te aud, a spus el. Ce faci tu, scumpo?

— Știi tu, mergem înainte.

— Mănânci?

Blândețea din vocea lui i-a adus lacrimi în ochi.

— Mi-aș dori să fiu acolo, a spus el. Nu vii la Londra? Și acum pot să te ajut să-ți găsești o slujbă.

— Se pare că nu am nevoie de bani. De fapt, am o altă idee. Ai fi interesat să publici un al treilea și ultim volum din cartea lui Addison?

A zâmbit când el i-a răspuns. Gerry era încântat și ea i-a simțit bucuria din râsul care s-a revărsat pe fir.

— Vai, scumpa mea! Imediat ce o să pot, vin acolo, a adăugat el. Imediat.

— Nu, cred că până la urmă aș veni eu la Londra. Mi-ar prinde bine să plec puțin de aici. O să iau cu mine o cutie cu manuscrise ale lui Addison, iar restul le trimit prin poștă.

— Ai pașaport recent?

CAPITOLUL 50

Florence

Malta, 1946

Mai erau nouă zile până venea vaporul care îi ducea acasă. Florence și-ar fi dorit să afle măcar ceva despre viața lui Rosalie, ca să aibă ce să-i spună mamei înainte de a muri. Înainte de a muri. Cuvintele acelea i se învârteau întruna în cap. Somnul ei fusese teribil de tulburat din cauza celor întâmplate cu Claudette, evident, dar mai era ceva care plutea undeva, în adâncul creierului, unde nu putea ajunge. Ceva legat de Rosalie, ceva ce pur și simplu nu putea să înțeleagă.

În seara aceea a ieșit cu Jack să ia masa la British Hotel și au fost așezați la o masă cu vedere superbă spre port, luminile vapoarelor reflectate în apă și bărcile care luceau.

— E ca un tărâm de basm, nu? a spus Florence și a oftat. Dar pur și simplu nu mă pot relaxa.

— Încearcă. O să-ți facă bine.

A luat-o de mână și a strâns-o ușor. Apoi, văzându-i ochii verzi strălucitori când i-a zâmbit, ceva s-a aprins în mintea ei și a explodat.

— O, Doamne! a exclamat ea. O, Doamne!

— Ce e?

— Mama mi-a spus că Rosalie avea ochi albaștri. Cum am putut să uit? Am fost așa de șocată să o văd, sau mai degrabă să văd un astfel de cadavru, încât nu mi-am dat seama. Nu am văzut decât părul roșu și brățara. Dar femeia de la morgă… Jack, avea ochii căprui, nu albaștri.

Jack s-a aplecat spre ea.

— Atunci…

— Da. Nu era… nu e Rosalie. Nu știu dacă ei fac sau nu cercetări. Dar știu că nu era Rosalie, ceea ce înseamnă că ar putea fi încă în viață. Poate mai e și acum în Malta!

Au mers încet pe jos până acasă și au făcut dragoste pentru prima oară după mai multe zile. Până atunci Florence fusese prea preocupată, dar după aceea, în timp ce Jack dormea, a rămas trează încercând să se gândească la pașii următori. Dar era așa de obosită de căutările fără niciun rezultat, încât în final s-a ghemuit lângă Jack, a închis ochii și a adormit și ea.

A doua zi de dimineață, primul lucru pe care l-a făcut a fost să ia legătura cu Cam și să-i spună că-și retrage identificarea făcută. I-a spus că femeia nu e Rosalie și că ar trebui să o identifice după dantură.

Revenită în apartament, a găsit o scrisoare de la arhivarul ziarului Times of Malta. Nu reușise să găsească nicio menționare a numelui Rosalie Delacroix. A oftat, simțind i se prăbușește moralul după euforia de aseară.

— Jack, a spus ea după ce el i-a pregătit micul-dejun. Acum sunt absolut sigură că Rosalie și-a schimbat numele. E singura explicație la care mă pot gândi.

— Sau poate a stat aici atât de puțin, încât nu-și amintește nimeni de ea.

— Posibil, dar trebuie să-l întreb pe arhivarul de la Times dacă a fost implicată vreo franțuzoaică în ancheta referitoare la sclavia albă. O să caut chiar eu, dacă îmi dau voie.

Când ea își bea cafeaua, Jack a întrebat-o ce altceva vrea să facă.

— Nu știu. Mă întreb dacă mai e ceva ce aș putea să fac înainte să plecăm, în afară de a lua legătura cu arhivarul, vreau să spun.

— Ai încercat la biserici?

— Da, ne-am uitat prin registre, dar numai la bisericile mari. Mai sunt biserici rurale, biserici avariate, unde cel mai probabil se vorbește doar malteză. Cam știe unde sunt și urma să mă ajute, dar ne-am întors din drum după ce-am aflat despre femeia moartă.

— Ei, deci asta e. Dacă el mai e dispus să te ajute, ăsta e ultimul lucru pe care poți să-l faci.

— Adică femeia a fost ucisă? spunea ea ceva mai târziu, uitându-se șocată la Cam.

— Da. Dovezile dentare au identificat-o ca fiind Charlotte Lambden. Era englezoaică și era căsătorită cu un anume Archie Lambden. Datorită urmelor de strangulare de pe gât și cicatricilor unor răni mai vechi, soțul ei a fost arestat, deși deocamdată nu a fost pus sub acuzare. Au certificatul de căsătorie și certificatul ei de naștere, așa că lucrurile sunt clare.

— Biata femeie. Nu pot să nu mă întreb de ce avea brățara lui Rosalie.

— Cine știe? Poate i-a vândut-o.

— E posibil, dacă o fi avut nevoie de bani.

Au plecat să verifice registre în bisericile mai mici din sate. Când Florence și Cam fuseseră deja în trei biserici și studiaseră registrele până când au început să-i usture ochii de căldură și de concentrare, Cam a spus:

— Renunțăm. Să mâncăm ceva. După-amiază am de lucru.

— Încă una, s-a rugat ea.

În Rabat au ajuns la o superbă bisericuță din secolul al XVI-lea, numită Santa Maria Ta'Doni, unde Florence s-a îndrăgostit imediat de farmecul ei.

— O fi cineva aici? a întrebat ea, simțind fierbințeala în ceafă în timp ce privea uimită edificiul de piatră.

— Nu, dar am eu cheia, a spus Cam.

A descuiat și a deschis ușa care scârțâia.

Înăuntru era o răcoare minunată, iar biserica părea să fie într-o stare destul de bună.

— Deci ce e în neregulă cu ea? De ce nu e folosită? a întrebat ea, uitându-se în jur la frescele de pe pereți. Nu arată prea rău.

— Nu a fost afectată în timpul războiului, dar la scurt timp după aceea a bubuit acolo o bombă italiană mică, rămasă neexplodată.

A arătat în direcția sacristiei.

— Nu-ți face griji, putem trece în siguranță pe acolo.

În timp ce Cam se uita în jur, Florence a explorat sacristia avariată, uitându-se prin hârtiile care probabil zăceau acolo de când explodase bomba. Erau scrisori și registre de contabilitate, ziare îngălbenite și anunțuri de nașteri, decese și căsătorii, cărți de rugăciune împrăștiate pe jos, hârtii cu programul slujbelor și hârtii cu imnuri, care tremurau în vântul ușor, și grămezi de predici vechi, scrise de mână.

L-a auzit pe Cam că o strigă și tocmai se pregătea să se ducă la el, când ceva i-a atras atenția. O bucată ruptă de hârtie care se ițea de sub o carte de rugăciuni și pe care nu se vedeau decât patru litere. Rosa. Era gata să plece, dar apoi s-a întors. Nu strica să se uite.

Și a scos hârtia, s-a uitat peste ea, după care a citit mai atent cuvintele, cu mâinile tremurând de surescitare.

— O, Doamne, a șoptit ea.

O scrisoare. Era o scrisoare. Respirând greu, l-a strigat pe Cam.

— Uite, a spus ea făcându-i semn cu mâna când a venit. Ea e.

A citit cu voce tare numele lui Rosalie.

— Sigur ea trebuie să fie. Rosalie Delacroix.

Scrisoarea era de la un anume Robert Beresford, căpitan de grup, data din 1942 și în ea preotul era rugat să anunțe căsătoria lui cu Rosalie Delacroix, care urma să aibă loc la sfârșitul lui mai.

El s-a uitat la ea zâmbind.

— Dumnezeule! Asta da descoperire.

— Hai să vedem dacă putem afla când a avut loc nunta.

Au căutat în sacristie, dar registrul cu nunți nu părea să fie. Fusese distrus sau mutat în altă parte? Nu știau.

— S-au căsătorit? murmura ea întruna. S-au căsătorit? Ah, simt că sunt ispititor de aproape. Ar fi atât de dezamăgitor să ajung așa de departe și apoi să nu mai găsesc nimic. Trebuie să verific iar registrele de căsătorii de la primărie. Trebuie să fie ceva acolo. Nu?

— De acord.

— Hai, atunci, a spus ea trăgându-l de cot. Să mergem. Vreau să-l găsesc pe Jack.

O jumătate de oră mai târziu, Cam plecase înapoi la birou, iar Florence și Jack au ajuns la registratură, însă n-au avut noroc.

Funcționarul înfipt, cu ten acneic, a clătinat din cap și le-a spus că nu au înregistrări decât din 1944 încoace, pentru că toate celelalte fuseseră distruse în război.

— Ați putea să verificați măcar numele, vă rog? l-a întrebat Florence. Noi credem că nunta ar fi fost în mai 1942, dar e posibil să fi fost amânată.

El a dat din cap cam fără voie și i-a dus într-o încăpere întunecoasă, unde toate documentele înregistrate erau așezate în ordine cronologică.

— Puteți căuta singuri, le-a spus el.

Dar deși au verificat fiecare înregistrare, nu au găsit nimic.

— Poate s-au dus înapoi în Anglia, a spus Florence. Poate au plecat din Malta și s-au căsătorit în Anglia după război. Sau în Franța, eventual.

Se simțea dezumflată. Să ajungă până aici, dar să nu fie mai aproape.

— Când ne întoarcem în Anglia, a sugerat Jack, putem verifica registrele de acolo.

Ea s-a gândit la varianta aceasta și a clătinat din cap.

— Mai întâi vreau să aflu mai multe despre acest căpitan de grup Robert Beresford. Dacă mai e deschisă reprezentanța de aici a Ministerului de Război. Acolo vor ști.

Dimineață, fata care i-a întâmpinat la biroul de recepție al centrelor de coordonare s-a încruntat când au întrebat de Beresford.

— Îmi pare rău. Eu sunt nouă. Majoritatea celor care lucrăm aici suntem civili aduși aici doar să strângem lucrurile. Armata a plecat și a luat toate dosarele secrete.

I-au mulțumit și se pregăteau să plece, când a intrat o femeie mai în vârstă cu niște dosare.

— Vrei să actualizezi astea? a spus ea și s-a întors rapid să plece de unde venise.

— A, Linda, stai o clipă, a strigat-o cea tânără. Oamenii ăștia întreabă de un căpitan de grup Beresford. Mă gândeam că poate l-ai cunoscut. Tu erai aici în timpul războiului, nu?

Linda a dat din cap.

— Da, lucram la centrul de coordonare și l-am cunoscut.

S-a întors spre Florence și spre Jack.

— De ce întrebați?

— Caut pe cineva, a spus Florence. Cred că urma să se căsătorească cu mătușa mea.

— Cum o chema?

— Rosalie Delacroix.

Linda a clătinat din cap.

— Nu. Nu cred că a fost vreodată căsătorit cu cineva cu acest nume. Nu am auzit eu, oricum. A fost o poveste tragică. A avut însă într-adevăr o relație cu o femeie de aici. Riva, o femeie foarte de treabă cu care am lucrat. Dar el a fost ucis pe loc. O bombă căzută pe neașteptate, știți, tocmai când lucrurile începuseră să meargă bine pentru noi. Teribil de trist. Acum mă scuzați.

A făcut un pas.

— Îmi pare rău să aud, dar din întâmplare știți unde e acum Riva?

— Nu. Mă tem că n-am mai văzut-o și n-am mai auzit de ea din 1943. Atunci a murit Robert Beresford.

— S-a căsătorit cu el?

— Mă tem că nu pot să spun.

Lui Florence îi părea rău de Rosalie. Trebuie să fi fost devastată dacă el s-a căsătorit cu altcineva.

— Hai, a spus Jack. Ar fi cazul să plecăm.

Dar apoi Florence a simțit în ea un fulger de energie și brusc a știut.

— Riva asta… cum arăta?

Linda a părut surprinsă de întrebare.

— Chiar uluitor. Avea părul roșu și era franțuzoaică, dar vorbea engleza la perfecție.

— Mai știți și altceva? Poate numele de familie?

— A, da. Janvier, așa o chema. A avut o viață destul de colorată. Dansatoare și apoi editoare. A făcut multe și pentru fetele care lucrau pe Strait Street.

Florence și-a mușcat buzele de încântare.

— Încă mai există, a continuat femeia. Cabaretul, music-hallurile și fetele. Dar nu mai e așa de rău ca înainte. Datorită acțiunilor ei s-a mai curățat puțin locul. Acum mă scuzați, chiar trebuie să plec.

— Unde ați văzut-o ultima dată?

— Aici. Dar puteți să încercați la cadastru. Mi se pare că Beresford avea o casă în apropiere de palatul Xara, lângă popota ofițerilor de la RAF. Se ducea acolo cu el. Vă doresc succes în căutări. Îmi pare rău, am o ședință acum.

Florence l-a prins de mână pe Jack și a șoptit:

— Sunt convinsă că femeia asta, Riva, este Rosalie. Îți aduci aminte că mama spunea mereu că era o dansatoare excelentă și că a lucrat în secret într-un cabaret din Paris.

La cadastru au găsit un tânăr studios și săritor care le-a permis mai întâi s-o caute pe Riva Janvier.

— Poate a locuit în continuare aici după ce a murit Beresford, a spus Florence.

Dar nu au găsit nimic despre o Riva Janvier.

— Linda n-a mai văzut-o și n-a mai auzit de ea de peste trei ani. Părerea mea e că a plecat de pe insulă, a spus Jack. Mergem?

— Stai puțin.

A continuat să caute și, după câteva momente, a zâmbit încântată.

— O, Doamne! Știam eu. Uite!

Îi bătea inima tare când a bătut cu degetul pe rândul găsit. Era adresa unei case din Mdina, a cărei proprietară era din 1943 o anumită Rosalie Beresford.

Jack s-a uitat și a citit în continuare.

— Și înainte de asta casa a fost deținută de niște persoane pe nume Addison Darnell și sir Robert Beresford, baronet. La naiba!

— Rosalie, a șoptit Florence. O, Rosalie, mai ești acolo? Și, dacă nu, unde ești?

CAPITOLUL 51

Florence ar fi vrut să se ducă direct la Mdina după ce au găsit numele mătușii ei în registrele de cadastru, dar se făcuse târziu, bicicletele lor nu aveau faruri, iar Jack a convins-o să aștepte. Până a doua zi dimineață n-a pus geană pe geană, atât de nerăbdătoare și de surescitată era, însă îi era și teamă ca nu cumva Rosalie să fi plecat în Franța sau chiar în Anglia.

Cam îi spusese că în Mdina stă nobilimea malteză, deci nu știa cum căpătaseră Beresford și acel Addison casa pe care Rosalie probabil că o moștenise.

Dar cel puțin Beresford se căsătorise cu ea.

Au pedalat încet spre Mdina, Florence rămânea mereu în urmă, simțind că n-ar mai putea suporta o dezamăgire dacă, după toate acestea, Rosalie ar fi plecat.

— Putem să ne oprim un pic? i-a strigat ea lui Jack, care o luase înainte.

El a așteptat ca ea să-l ajungă din urmă.

— Credeam că arzi de nerăbdare să ajungi acolo.

— Așa e. Dar cred că o să mă apuce plânsul dacă nu e acolo.

— Iar eu cred că o să te apuce plânsul și dacă e.

Ea a râs.

— Ai dreptate. Și totuși nici măcar n-o cunosc, dacă am întâlnit-o vreodată, eram copil.

— Ce păcat că n-ai cunoscut-o.

— Pur și simplu a plecat, la nouăsprezece ani, și nimeni n-a știut unde s-a dus. Bunicii mei au plecat din Paris ceva mai târziu. N-am aflat niciodată de ce. Mama nu voia să vorbească despre asta.

Jack a clătinat din cap.

— Ciudată poveste.

— Hai să vedem dacă Rosalie mai e în Mdina. Locul nu prea m-a încântat prima oară când l-am văzut. E frumos, dar pare așa de trist și de pustiu.

Când s-au apropiat de orașul străvechi, ceva mai târziu, ea s-a oprit din nou, să admire felul în care stă pe deal, cu zidurile înalte, aurii și maiestuoase, dar și cam neliniștitoare, exact cum i s-a părut prima oară. Părea complet inaccesibil, poate pentru că așa și era.

Au trecut cu bicicleta pe sub arcadă și pe urmă s-au dat jos și au mers pe străzile înguste și pietruite, încercând să afle dacă adresa pe care o găsiseră chiar există și, dacă da, unde este. Au căutat o vreme, trecând pe lângă mărețele palazzi cu obloane trase și cu magnifice arcade la uși. Totul spunea Păstrează distanța. Era absolut intimidant.

— I se spune „Orașul tăcut“, a spus el, ridicând mâna și arătând spre uluitoarea arhitectură barocă din jur. Și așa e.

Ea s-a oprit din mers să asculte.

— În afară de vânt. Mă face să mă simt puțin melancolică.

Nu le-a luat mult să găsească locul și în curând Florence stătea și se uita la clădirea înaltă.

— E imensă. Sigur nu poate fi asta.

A studiat ușa dublă enormă și cele două capete de leu din alamă cu care se ciocănea.

— Eu cred că e, a spus el și a fluierat.

Ea a dat din cap.

— Atunci să mergem.

A ridicat unul dintre ciocanele grele și după ce l-a lăsat să cadă a sărit auzind ecoul scos de sunetul lui grav.

Au așteptat. Nimic. Nicio șoaptă.

— Mai încerc o dată.

Iar l-a ridicat și l-a lăsat să cadă.

Tot nimic.

Gata să plângă, așa cum prezisese, i s-a strâns inima.

— Venim mai târziu, a propus Jack și a luat-o pe după umeri. E posibil ca Rosalie să fi ieșit undeva. La cumpărături, poate.

— Sau poate să fie plecată.

— Poate, dar nu știm. Hai! Cred că îți trebuie mâncare și vin.

Nu era niciun loc în care să poți mânca în orașul vechi, dar au găsit o cafenea la Rabat în care au mâncat, au băut și au așteptat, după care, peste o oră, două, s-au întors la Mdina. Chiar înainte să ajungă la casă, au văzut un bărbat înalt care descuia ușa uriașă.

— Așteptați! a strigat Florence.

Bărbatul s-a întors, surprins.

— Îmi cer scuze, a spus ea.

— N-ai de ce. Cu ce vă pot ajuta?

— Sunteți englez, a spus Jack.

El a întins mâna.

— Gerard Macmillan. Și voi?

— Eu sunt Florence Baudin, a spus ea cu respirația tăiată de surescitare, iar el este Jack Jackson, logodnicul meu.

El i-a privit cu un aer nedumerit.

— Ideea e că eu caut pe cineva, a continuat Florence. O cheamă Rosalie și e mătușa mea.

— O… Doamne! Nu știu ce să spun.

— E aici?

— Cum ați găsit-o? Majoritatea o cunosc după alt nume și, de la moartea soțului ei, duce o viață foarte solitară. Doar mie îmi permite să vin, pentru că publicăm împreună o carte.

— O, a făcut Florence surprinsă. E scriitoare?

— Mai degrabă îngrijitoare. Vreți să așteptați pe hol?

A scos cheia din broască și apoi a împins una dintre cele două uși. Era foarte întuneric înăuntru și Florence a avut nevoie de ceva timp ca să i se obișnuiască ochii cu obscuritatea. El s-a întors să plece.

— Vă rog, a spus Florence. Puteți să-i spuneți că sora ei, Claudette, m-a trimis s-o caut? Claudette este mama mea și este grav bolnavă. Am un mesaj pentru Rosalie de la ea.

El a dat din cap, a traversat holul mare, a deschis o ușă și a dispărut în spatele ei.

Au așteptat o veșnicie, așa li s-a părut. Florence se plimba de colo-colo, devenind tot mai agitată, dar pe urmă el a revenit pe neașteptate.

— Veniți. O să vă primească.

Au intrat în alt hol, acesta cu plafon boltit, plin de umbre și de ciudate fâșii de lumină de soare.

— Trebuie să traversăm curtea interioară.

Au mers pe un coridor, apoi printr-o galerie acoperită și pe urmă au ieșit într-o curte interioară înconjurată de ziduri de culoarea mierii. Florence s-a uitat în jur fascinată și a inspirat minunatul parfum de flori.

— Superb, a spus ea.

— Acela e un smochin, a spus el. Iar acolo sunt doi portocali.

Ea a văzut apa care curgea din trei statui decorative și se vărsa într-un bazin mare de piatră.

— Sunt spirite ale pădurii, a spus el, văzând că se uită acolo. Statuile.

— Îmi plac la nebunie.

A inspirat adânc și a expirat lent.

— Deci…, a spus ea.

— Deci…, a replicat el. Ești gata s-o vezi pe Rosalie?

Ea a dat din cap.

Au traversat curtea și au urcat o scară de piatră. În final scara se termina într-un coridor cu tavan boltit, care avea pe o parte ferestre înalte până la tavan și pe cealaltă parte, tablouri. Florence a simțit miros de ceară și de lămâi.

S-a uitat pe una dintre ferestre și a văzut vizavi un alt palat somptuos, cu statui înșirate de-a lungul balcoanelor de piatră.

— Dumnezeule, a spus ea. Toate casele astea sunt niște superbe palate ascunse. N-ai bănui vreodată. Din față par mai lugubre, ca niște fortărețe.

— Stai să vezi priveliștea de pe partea cealaltă.

Au mers pe un hol și el a bătut la o ușă.

— Mulțumesc, Marie, a spus el când o femeie cu un șorț alb apretat a deschis ușa. Marie este camerista lui Rosalie, a explicat el.

— Mătușa mea deține toată clădirea sau doar apartamentul acesta?

— Toată clădirea.

— Cine locuiește în restul clădirii?

— În prezent, nimeni.

Se pregătea să răspundă, dar a inspirat adânc când a văzut că a fost poftită pe o terasă cu balustradă de unde se vedea toată insula. Își simțea mintea lucidă și trează, dar pe urmă s-a ridicat o femeie din locul în care stătuse așezată, cu spatele la ei, și Florence a simțit brusc că amețește. Femeia

avea vreo patruzeci de ani și era foarte slabă, dar de o frumusețe uimitoare. Avea părul roșcat și ondulat, ochi albaștri și aceeași față în formă de inimă ca Florence. Toate hainele pe care le purta Rosalie erau negre. Rochia, pantofii, doar bijuteriile erau aurii, iar contrastul dintre negrul acela și părul ei roșu era incredibil. Florence a încremenit, incapabilă să se miște sau să vorbească.

— Deci tu ești micuța Florence, care s-a făcut acum mare? a spus femeia. Nici nu-mi vine să cred.

Florence și-a mușcat buzele, străduindu-se să nu plângă.

— Vino aici. Lasă-mă să mă uit la tine.

Florence s-a dus la ea, clipind din ochi ca o proastă. Știa că o să plângă și așa de tare ar fi vrut să nu o facă.

Femeia a prins-o de mâini și au stat așa, dar fără să spună nimic. Domnul Macmillan și Jack priveau nemișcați.

— Gerry mi-a spus că ai un mesaj de la sora mea.

Florence a dat din cap și și-a regăsit în sfârșit vocea.

— Da, am…

Rosalie a clătinat din cap.

— Stai. Marie, ai putea să ne aduci ceai și prăjituri? Cred că trebuie să stăm cu toții jos, să ne revenim din șoc. Și aici se cam încălzește, așa că o să ne facem comozi înăuntru. Vă rog, urmați-mă.

Au intrat într-o sufragerie. Florence nu-și putea lua ochii de la Rosalie, care acum stătea foarte dreaptă pe un scaun cu spetează tare. Florence și Jack preferaseră să stea alături pe una dintre cele două canapele, iar domnul Macmillan se așezase picior peste picior într-un fotoliu mare.

— Acesta a fost apartamentul lui Addison Darnell, a spus Rosalie. A fost unchiul soțului meu și un om minunat.

S-a uitat în jur.

— Încă îl simt aici. Tu simți vreodată asta, Florence?

— Ca și cum oamenii care s-au dus sunt încă aici?

— Da.

— Da, simt. Cel mai mult simțeam asta în Dordogne.

Rosalie a zâmbit.

— Și eu, în special pe râu.

— O, da.

— Cred că e posibil să avem câteva lucruri în comun, Florence. Ei, Addison mi-a lăsat acest frumos palat vechi. Bobby avea un apartament la etajul de dedesubt, dar până la urmă m-am mutat aici. Mi-a fost mai simplu, după ce am început iar să lucrez. Gerry și cu mine plănuim să scoatem un al treilea volum cu tablourile și scrierile lui Addison. A fost un artist foarte cunoscut, știți?

— Mătușa ta e o bună îngrijitoare și editoare, a spus Gerry. De fapt, ne-ai prins chiar la timp.

— Serios?

— Urmează să plecăm în Anglia peste două zile, a spus Rosalie. Sperasem să plec mai înainte, dar pașaportul meu…

Gerry a râs.

— Vrei să spui pașapoartele tale?

— Într-adevăr. Ambele mele pașapoarte erau expirate. Dar în final am rezolvat și voi călători din nou sub numele meu real. Gerry a venit de la Londra să mă ajute să împachetez lucrările lui Addison.

Marie a adus o tavă cu cele necesare ceaiului, după care s-a dus să ia un platou cu eclere de ciocolată.

Rosalie a turnat ceaiul și le-a înmânat cestile și farfurioarele.

— Vă rog, luați-vă o farfurie și gustați un ecler, două.

A urmat o mică pauză.

— Și dumneavoastră, domnule Jackson? a întrebat Rosalie.

— Vă rog, spuneți-mi Jack.

— Sigur. Ai venit aici s-o însoțești pe Florence?

— Sunt arhitect restaurator și dau o mână de ajutor la un proiect aici, dar am venit și s-o ajut pe Florence să vă găsească.

După ce au mâncat delicioasele eclere și își sorbeau ceaiul, Florence a văzut-o pe Rosalie inspirând adânc, ca și cum ar fi vrut să se calmeze.

— Sora mea e bolnavă? a întrebat ea.

— Are cancer incurabil.

Florence a văzut cum mătușa ei trage repede aer în piept.

— Ea m-a rugat să te caut.

— De ce acum?

— Nu știu. Prima dată m-a rugat în 1944, când am venit în Anglia din Franța, dar n-am putut călători până acum. Presupun că știa că e bolnavă, cu toate că n-a spus și eu n-am știut nimic.

S-a oprit, amintindu-și cearta, cuvintele dure și felul în care mai târziu îi spusese totul.

Rosalie a dat din cap, vizibil mișcată.

— Sigur de-asta nu mi-a spus. Dacă mi-ar fi spus, n-aș fi plecat de lângă ea.

— Și ai un mesaj pentru mine?

Florence a dat din cap.

— Vrea să-ți spun că îi pare îngrozitor de rău că nu te-a ajutat când ai avut nevoie de ea. A spus că este cel mai mare regret din viața ei.

Pe chipul lui Rosalie a alunecat o lacrimă, apoi încă una. A băgat mâna în buzunar după batistă și și-a șters fața.

Lui Florence i s-a pus un nod în gât.

Rosalie s-a uitat mai întâi în podea, apoi în tavan, clipind des ca să-și oprească lacrimile. Apoi s-a ridicat, urmată de ceilalți.

— Unde stați?

— Într-un apartament din La Valletta, a răspuns Florence.

— Trebuie să stai aici când vii data viitoare în Malta. Avem așa de multe de vorbit. Vreau să aflu tot, deși nici nu știu cu ce să încep. Nu credeam că o să mai văd vreodată pe cineva din familie.

A făcut o pauză și era clar că îi e greu să vorbească.

— Și nu știu cum să-ți mulțumesc că m-ai găsit.

— Dar puteai să te întorci oricând.

Rosalie a oftat.

— Nu credeam că pot. Circumstanțele în care am plecat au fost atât de urâte. În fine, acum ești aici și sunt încântată.

A întins mâinile spre ea și s-au îmbrățișat.

— Trebuie să mergem la Claudette. Împreună. Gerry, putem să luăm bilete pentru Florence și Jack la același vapor cu care mergem noi?

— Noi am rezervat deja bilete pentru un vapor de pasageri care pleacă peste șase zile, a spus Florence.

— Ar fi fost mai frumos dacă mergeam împreună, a spus Rosalie.

— O să văd ce pot face, a spus Gerry. E o navă comercială, așa că nu au multe cabine. Câteodată păstrează de rezervă una, două. Dacă nu reușesc, va trebui să plecăm separat.

— Eu nu m-am gândit să întreb de nave comerciale, a spus Jack. Când pleacă?

— În trei zile, a spus Gerry. Face vreo zece zile până la Portsmouth.

Rosalie avea privirea fixată pe Florence, ca și cum n-ar fi vrut s-o lase să plece.

— Desigur, ați putea sta aici în următoarele două zile, dacă vreți.

— Jack? a întrebat Florence.

— Dacă putem obține bilete la aceeași cursă, va trebui să găsesc un locțiitor care să supravegheze lucrările la apartament, deci ar fi mai bine să stăm în La Valletta.

— Dar mulțumim, oricum, a adăugat Florence, uitându-se din nou la Rosalie.

Ea a luat-o de mână.

— N-ai pentru ce. Și, dacă toate merg bine, o să putem vorbi tot drumul până la Portsmouth. Nu vă faceți probleme că ați risipit banii pe celelalte bilete. Le vor revinde, probabil. Și, în orice caz, pe astea le plătesc eu.

Florence a zâmbit, se simțea ușoară, cu inima plină de mulțumire și bucurie că a găsit-o în sfârșit pe sora pierdută a mamei.

CAPITOLUL 52

Când vaporul a ancorat, în sfârșit, la Portsmouth, într-o zi cenușie de iarnă, era așa de întunecat după strălucirea din Malta, încât Florence s-a simțit descurajată și neliniștită. Mâncaseră în grabă la micul-dejun, iar acum ea și Jack stăteau pe punte și urmăreau cum se desfășoară în fața lor scena docurilor, așteptându-i pe Rosalie și pe Gerry.

— Crezi că sunt, știi tu… apropiați? a întrebat ea în șoaptă.

Jack a ridicat din umeri.

— Doar prieteni foarte buni, cred.

— Ca noi.

— Nu chiar, a spus el și i-a prins urechea cu buzele.

Ea l-a plesnit ușor.

— Ne vede lumea.

— Îți pasă?

— Nu. Dar nimic de genul ăsta când ne întâlnim cu Hélène. Nu vreau să-i amintesc mereu de asta.

— Sunt convins că sora ta a trecut de mult peste orice afecțiune a avut pentru mine.

— Au trecut doar ceva mai mult de doi ani, Jack.

El a ridicat din sprâncene.

— Ei, hai!

— Tu n-o cunoști pe Hélène.

— Va fi acolo și Élise cu fiica ei?

— Da, cred că au ajuns. Hélène spunea că vor veni după ea.

Dar Florence nu își făcea doar griji că o va vedea pe sora ei mai mare, era și teribil de speriată că mama ei ar putea să moară înainte să ajungă la ea. Poate murise deja.

— OK, a spus Jack, se pare că acum debarcăm.

Gerry îi ajutase, aranjase cu un șofer să-i ducă pe toți trei cu bagajele la Cotswolds și le rezervase camere la un hotel din Stanton, toate în cele câteva zile de dinaintea plecării din Malta. El se ducea la Londra.

Drumul a părut că durează o veșnicie și, în timp ce mașina intra în Stanton, Florence și-a amintit de prima ei vizită aici. Toate conacele și toate casele erau construite din pietre de un ocru auriu și flancau desueta stradă principală, unele clădiri erau grandioase, altele nu chiar. Sigur, acum era mult mai frig, iar vântul era înghețat.

— Tot locul acesta pare să fi rămas uitat în trecut, a spus Rosalie. Seamănă puțin cu Mdina în privința asta.

— Și eu am avut impresia asta.

Florence s-a uitat la mătușa ei, pe a cărei față frumoasă și îngustă nu se citea nimic, dar, la fel cum făcea și mama ei când era neliniștită, Rosalie își frământa mâinile.

— Aici e, a spus Florence și a început să plângă când a văzut în spatele porții o fetiță cu părul lung, negru și ondulat care aștepta răbdătoare.

I-a tresăltat inima și nu a mai putut vorbi. Jack, care stătea în față, s-a întors și i-a strâns mâna.

— Seamănă perfect cu Élise, a spus el.

Chiar și printre lacrimi, Florence nu-și putea stăpâni zâmbetul.

— O, Doamne, lăsați-mă să cobor. Aici e.

Mașina a oprit, iar Florence a sărit din ea și a luat-o la fugă spre casă. Cu ochii de culoarea coniacului, fetița s-a uitat în sus la mătușa ei. Lui Florence i se pusese iar nodul în gât.

— Bună, scumpo, a reușit ea să spună. Eu sunt mătușica ta, Florence.

— J'ai deux ans, a anunțat micuța.

— În engleză, te rog, Victoria, s-a auzit o voce, după care sora ei, Élise, a alergat de la ușă spre poartă, a luat copila pe sus cu un braț, iar cu celălalt a îmbrățișat-o pe Florence.

— Maman! a strigat Victoria. Nu strânge!

— Scuze, scumpo, a spus Élise, iar ochii ei erau umezi de lacrimi.

Florence era așa de mișcată încât respira greu.

— N-am… n-am crezut că va veni și ziua asta.

S-au uitat una la cealaltă fără să vorbească. La prima vedere, Élise părea aceeași, cu excepția faptului că părul ei lung și negru era acum până la umeri și că nu purta ca de obicei pantaloni largi, hanorac și ghete cu șireturi. Rochia portocalie îi scotea în evidență ochii care aveau aceeași nuanță ca ai fetei, iar când zâmbea i se luminau și fața ei devenea mai blândă decât fusese vreodată.

Rolul de mamă îi prieste, și-a spus Florence și i-a zâmbit și ea.

— Dar uite că suntem aici, a adăugat ea. Uite că suntem aici, la naiba!

— Sst. Nu înjurăm în fața copilului.

Florence a râs la gândul că Élise poate să nu înjure.

Jack s-a apropiat să o salute, a sărutat-o pe Élise pe amândoi obrajii, în stil franțuzesc, și i-a strâns mâinile.

— Eu mă duc la hotel să fac cazarea. Ne vedem mai târziu.

— Poți rămâne, i-a spus Élise cu subînțeles.

— Nu, acum e momentul vostru, al fetelor. Și al celorlalte fete minunate pe care nu le-am cunoscut.

Élise a râs.

— Întotdeauna seducător.

— Ne vedem mai târziu.

Élise s-a uitat spre mașină. Rosalie încă stătea pe bancheta din spate, dar, cum șoferul avea să-l ducă pe Jack la hotel, ar fi trebuit să coboare, dacă nu avea de gând să plece cu el. Florence a ocolit mașina să deschidă portiera.

Rosalie, cu fața lipsită de culoare, a ridicat privirea și a înghițit vizibil în sec.

— Sunt foarte obosită. Ar fi inacceptabil dacă aș veni mâine s-o văd pe sora mea?

Florence s-a răsucit spre Élise. În toată bucuria aceea că își vede sora și nepoata, aproape uitase cât de bolnavă e mama lor.

Élise a dat din cap.

— Sunt convinsă că mâine e în regulă.

— Atunci, toate la timpul lor, a spus Rosalie. Azi e rândul vostru, fetelor. Mâine poate fi rândul meu.

Dar ușa s-a deschis din nou și o femeie înaltă și atletică, cu părul drept, castaniu-deschis, și trăsături bine definite a rămas acolo privindu-le. Ochii ei căprui ca aluna nu erau calzi sau zâmbitori și n-a schițat vreun gest prin care să arate că a văzut-o pe Florence, ci a spus pe un ton iritat:

— Mama e trează acum. Eu cred că ar fi mai bine ca Rosalie s-o vadă azi.

Inima lui Florence a început să bată tare. Sora ei n-avea de gând nici s-o salute? Stătea încurcată, ținând mânuța Victoriei. Élise a ajutat-o pe Rosalie să coboare din mașină, iar Hélène a înclinat capul cu răceală spre Florence și a condus-o pe Rosalie înăuntru.

— Pot să vin și eu? a întrebat Florence mergând în urma lor, conștientă de tensiunea care există între ea și Hélène.

Sora ei s-a uitat la ea, cu asprime, i s-a părut lui Florence, dar apoi a încuviințat din cap.

— N-o înghesuiți pe maman, a poruncit ea. Tu stai lângă perete cât stă Rosalie lângă ea.

Au urcat toate trei scările și Hélène le-a spus să aștepte pe palier cât vorbește ea cu Claudette. Florence și-a luat de mână mătușa.

— Nu știu cine are mai multe emoții, tu sau eu, a șoptit Rosalie.

— Ai emoții?

— Groaznice. N-am mai văzut-o pe sora mea de peste douăzeci de ani, iar acum e pe moarte. Vreau așa de mult să o văd, încât tremur.

Au așteptat emoționate, ascultând o vreme murmurele lui Hélène, după care aceasta le-a strigat încet. Florence s-a dus după Rosalie spre ușa deschisă. Au văzut-o pe Hélène cum îi umflă perna lui Claudette și o ajută să se ridice în fund. Florence a auzit cum Rosalie trage repede aer în piept și s-a luptat și ea să respire. Devastată de cancer, Claudette, care nu avea decât vreo cincizeci de ani, părea cu zeci de ani mai bătrână.

Un țipăt puternic a țâșnit din pieptul lui Claudette când Rosalie a intrat în cameră, după care a început să tușească și părea că nu se poate opri. Hélène sâsâia liniștitor și o mângâia pe spate.

— Dă-mi apa aia, Florence, a spus ea fără să se întoarcă.

Florence s-a apropiat și i-a dat apa, iar Hélène a dus paharul la buzele lui Claudette. Florence nu-și dăduse seama dacă mama ei înghițise puțină apă înainte ca Hélène să așeze din nou paharul pe noptieră.

Din ochii lui Claudette au început să curgă lacrimi când s-a uitat la Rosalie cum se apropie.

Florence s-a dat în spate și le-a privit. Unele lucruri sunt imposibil de exprimat în cuvinte, iar momentul acesta când Rosalie s-a așezat pe un scaun lângă sora ei și i-a luat mâna era unul dintre ele.

— Nu mi-ai scris niciodată, a spus Claudette cu voce gravă, dar nu era nici urmă de reproș în ochii ei.

— Doar o dată.

— Mai bine de douăzeci de ani, a spus Claudette cu o voce abia auzită.

A închis ochii și Florence a inspirat adânc când Hélène s-a aplecat să-i ia pulsul.

Dar apoi, aparent atât de aproape de marginea prăpastiei, Claudette s-a tras înapoi și a deschis ochii.

— Deci ce-ai mai făcut tu, surioară? a spus ea, după care a râs încet, trist, și Florence își dădea seama că Rosalie, care până atunci se abținuse, acum nu mai putea să-și oprească lacrimile.

După câteva momente i s-a alăturat și și-a șters ochii.

— A, știi și tu, ba una, ba alta, a spus ea.

Râsul lui Claudette era inconfundabil și a întins mâinile spre sora ei. În timp ce ele se îmbrățișau, Florence și Hélène au schimbat câteva priviri și din privirile acelea Florence a sperat că sora ei a iertat-o.

Când Claudette a început iar să tușească, a intervenit Hélène.

— Cred că maman a avut destulă agitație pentru o singură zi.

Claudette s-a uitat la ea rugător.

— Bine, încă zece minute, a spus Hélène.

— Așa dictatorială, a mormăit Claudette, iar Florence a zâmbit când a auzit că mama lor, aceea pe care o știau toate, e încă acolo.

Rosalie i-a recitat o versiunea scurtă a poveștii ei de viață, încheind cu casa în care stătea atunci.

— Și ai un palat?

— Ridicol, nu?

— Întotdeauna ai aterizat în picioare.

Pe urmă a închis ochii.

— Hai, a spus Hélène. Ne vedem mâine, Rosalie. Acum rămân eu cu maman.

Le-a condus până la ușa de la intrare.

Rosalie a bătut-o pe braț pe Hélène și i-a dat un bilețel.

— Te rog, sună la hotel dacă intervine vreo schimbare. Acesta e numărul.

Florence se pregătea să o sărute pe Hélène pe obraji, dar sora ei s-a crispat când s-a apropiat de ea, așa că s-a retras.

După ce s-a închis ușa în spatele lor, a văzut-o pe Élise că-și compune o față curajoasă și, cu Victoria în brațe, amândouă le trimiteau bezele și le făceau cu mâna de la fereastra sufrageriei. Florence și-a înghițit un hohot de plâns. Niciodată nu și-ar fi închipuit asta. Ea și surorile ei erau deja devastate de durere și de regret că nu și-au dat seama mai devreme de boala lui Claudette. Hélène și Élise nu putuseră mult timp să o viziteze, din cauza haosului din Franța, deși poate fusese doar o scuză. Cu siguranță ai fi găsit o cale, dacă ai fi știut că mama ta e pe moarte, nu? Iar acum Claudette se agăța de firul subțire care o mai ținea legată de viață, deși știa că nu mai are de ce să se țină.

Fiecare zi aducea alte încercări. Prima fusese să o vadă pe mama ei, următoarea era să-și ia rămas-bun de la ea. Și abia după aceea ea și Hélène vor putea sta de vorbă.

În timp ce taxiul le ducea de acolo, Rosalie părea cenușie la față.

Când a putut să vorbească, a spus:

— Chiar mi-ar fi plăcut să stau mai mult.

— Știu. Și mie. Dar Hélène știe ce face. Cel puțin în felul acesta ai o șansă să mai vorbești și mâine cu mama.

— Dă, Doamne, să mai fie mâine în viață, a șoptit Rosalie pentru sine. Te rog.

CAPITOLUL 53

În patul de la hotel, Jack o ținea pe Florence în brațe și ea plângea. Pe când ziua se prefăcea în noapte, rămânea trează, simțind cum suferința începe să se adune și s-o apese așa de tare, încât își simțea tot corpul greu. Dacă ar fi știut, ar fi putut rămâne cu Claudette de prima oară când o vizitase, în 1944.

— Încearcă să dormi, scumpa mea, a murmurat Jack și a tras-o mai aproape.

A dormit în final, dar s-a sucit și s-a răsucit, victimă a gândurilor ei tulburătoare. Veneau și plecau imagini cu Hélène. Hélène, roșie la față, Hélène furioasă, Hélène țipând. Și mai dureros decât asta, o vedea pe Claudette vie, râzând, făcând socată, plină de vitalitate.

După vreo oră de somn agitat, Florence s-a trezit devreme. În semiîntuneric, a ascultat respirația lui Jack. Apoi respirația lui s-a schimbat, a devenit mai ușoară și, când s-a trezit și el, au făcut dragoste foarte potolit. I se părea important ca atunci când ești înconjurat de moarte să ai convingerea că ești viu.

— Te gândești la momentele petrecute cu mama ta? a întrebat-o el după ce terminaseră și ea stătea întinsă lângă el.

— Cum ți-ai dat seama?

— Și eu am fost așa când a murit bunica. A trebuit să rememorez fiecare an, întorcându-mă tot mai mult înapoi, până când n-am mai avut unde.

— Da.

— N-are rost să te împotrivești amintirilor, chiar dacă te fac să plângi. Vin indiferent dacă vrei tu sau nu.

— Ca niște umbre… Dar încă nu e moartă.

— Nu, a spus Jack, dar tu te pregătești emoțional pentru ceea ce va veni. E inevitabil.

— Trebuia să stau să am grijă de ea, în loc să mă întorc la Devon.

— Nu fi așa de aspră cu tine. A refuzat ajutorul tău. Când moare cineva, toată lumea se învinovățește.

— Am avut un vis azi-noapte. Alergam, alergam și nu puteam să ajung nicăieri.

— Am avut și eu un vis asemănător.

— Ce crezi că înseamnă?

— Poate că încerci să fugi de moartea mamei tale? a sugerat el.

— M-am gândit la asta, dar mă întreb dacă nu cumva înseamnă că… în fine, am senzația că am prea multe gânduri în cap și de ele nu pot să scap.

— Te referi la Hélène, nu, pe lângă ce se întâmplă cu Claudette?

Florence a oftat.

— Mă urăște. Sora mea mă urăște.

— Ți-a spus ea asta?

— Nu.

— Îți proiectezi frica asupra ei. Cât timp o îngrijește pe mama ta, probabil că nu mai are loc de altceva. Imaginează-ți cât de greu trebuie să-i fie. Așteaptă doar. O să aveți ocazia să vorbiți. Dă-i timp.

La micul-dejun s-au întâlnit cu Rosalie, care nici ea nu părea să fi dormit prea mult. Dar măcar eu îl am pe Jack, în timp ce Rosalie e singură, și-a spus ea.

În zilele care au urmat toți au trăit sub un nor de anxietate, încordați și nervoși, oferindu-și unul altuia zâmbete precaute care dispăreau rapid sub încruntarea grijilor. Rosalie stătea lângă sora ei ore în șir, depănând cu blândețe amintiri, când Claudette era trează, dar în cea mai mare parte a timpului o ținea de mână sau îi mângâia pielea subțire ca hârtia. Florence venea și pleca, la fel și Élise.

Într-o zi, parcă toate au venit în camera lui Claudette exact în același moment, ca și cum instinctul le-ar fi avertizat că nu mai e mult. Aerul din încăpere erau greu, iar atmosfera era sumbră și tristă. Respirația lui Claudette era neregulată și a părut că se oprește câteva secunde. Florence a încremenit. Acesta putea fi sfârșitul? Pe urmă mama a deschis gura și a inspirat. Florence i-a mângâiat cu blândețe fața care era rece la atingere, cu pielea pătată.

Hélène a spus încet:

— Maman, poți să te eliberezi.

Pe urmă Florence a auzit-o pe micuța Victoria cântând singură în patul din dormitorul pe care îl împărțea cu Élise. De obicei, Hélène dormea pe o canapea de lângă patul mamei.

În liniștea din camera lui Claudette, cuvintele s-au auzit din nou, cântate de vocea dulce și șovăitoare a copilului:

Alouette, gentille alouette

Alouette, je te plumerai

Era un cântec francez pe care toate îl știau. Claudette, care păruse adormită sau chiar inconștientă, a deschis ochii, iar Florence a avut impresia că a auzit-o fredonând câteva note și că a zâmbit recunoscând cântecul. Pe urmă respirația lui Claudette a devenit mai rapidă câteva momente, mușchii feței s-au destins și arăta și mai palidă, și mai goală, nu mai semăna cu ea. Asta era. Murise. Ultimul fir invizibil

care o ținea legată de viață fusese tăiat. Momentul acela când viața a fost acolo și pe urmă nu a mai fost venise, în sfârșit.

Hélène i-a verificat pulsul și apoi s-a închinat.

Florence a suspinat, dar și-a stăpânit lacrimile.

Élise, care stătea cel mai departe de patul mamei, lângă fereastră, s-a apropiat și i-a așezat brațele pe piept, apoi a sărutat-o pe frunte.

Hélène stătea pe canapea, cu capul în mâini. Florence ar fi vrut să o mângâie, dar Rosalie a ajuns prima la ea și a luat-o în brațe, iar Hélène a început să plângă. Erau niște hohote așa de sfâșietoare, încât Élise și Florence au ieșit din cameră, ca și cum ar fi fost înțelese. Victoria a strigat-o neliniștită pe mama ei, așa că au luat-o amândouă din pat, i-au dat niște lapte cald, au îmbrăcat-o și au scos-o din casa încărcată de tristețe pentru a o duce la o plimbare pe deal.

Toate aveau căciulile trase pe ochi, haine groase încheiate până sus, fulare înfășurate în jurul fețelor și ghete solide, dar tot simțeau frigul năprasnic. Florence nu-și dădea seama dacă ochii îi lăcrimează din cauza vântului înghețat sau pentru că plânge.

— Mamaaan, s-a plâns Victoria. J'ai froid.

— Știu, scumpo, știu. Vrei să alergăm? Să vedem cine ajunge prima în vârful dealului?

— Oui.

Și au alergat, legănând fetița între ele.

În următoarele zile, activitățile de rutină le-au ocupat timpul. După ce doctorul a eliberat certificatul de deces, Élise a luat legătura cu patronul unei case funerare, care a venit în aceeași zi. A luat legătura și cu vicarul. Hélène părea că s-a prăbușit, toată energia i se consumase făcându-i mamei ultimele săptămâni mai ușoare. În Franța, insistența

cu care urmărea respectarea ritualurilor zilnice fusese cea care le ținuse împreună. Acum părea terminată. Cumpărăturile, gătitul și o mare parte din spălat îi reveniseră lui Florence, dar avea impresia că merge pe coji de ouă pe lângă sora ei. Élise l-a sunat pe vicar, a aranjat cu florile și, cu ajutorul lui Florence, a făcut programul ceremoniei religioase. Élise și Florence se jucau cu Victoria, îi dădeau să mănânce și o țineau relativ fericită într-o casă plină de tristețe și regret. Jack stătea mai mult retras la hotel, ținându-i companie îndureratei Rosalie.

Vestea morții lui Claudette făcuse ocolul satului și oamenii veneau la ușa lor cu cartonașe de condoleanțe și buchete de flori de iarnă din grădinile lor. Unii aduceau mâncare – prăjituri și biscuiți –, iar alții își ofereau ajutorul.

— Mama voastră a fost de mare ajutor în timpul războiului, i-a spus lui Florence o femeie în vârstă când i-a dat o prăjitură cu ghimbir. Toți am contribuit cu ceva la Organizația Femeilor.

— Mă bucur să aud asta, a spus Florence. Și mulțumim.

Deși era frig, în ziua înmormântării soarele strălucea și albastrul cerului era aproape dureros, iar biserica a fost plină. Făcuseră priveghiul în sala de adunare din sat, întrucât casa lui Claudette era mult prea mică. Spre sfârșit, când Jack a dus-o pe Victoria la leagăne și lumea începuse să se împrăștie, Élise a luat-o deoparte pe Florence.

— Știai că a fost așa de populară aici?

— Știam că a fost implicată în efortul de război. Presupun că asta i-a apropiat pe săteni. Un asemenea lucru poate face așa ceva.

— Și aici n-au fost ocupați de nemții ăia nenorociți.

— Probabil asta a făcut diferența. Ei erau de aceeași parte. În Franța nu eram.

— Ai vorbit cu Hélène până acum?

— Nu pare să vrea.

— Nu. Poate nu încă, dar după ce se termină totul, și aproape s-a terminat, niciuna dintre voi nu mai aveți scuze ca să nu vorbiți.

Florence a oftat, iar Rosalie s-a apropiat de cele două surori.

— Ei, acest sherry este înfiorător. Veniți la hotel să bem ceva acceptabil?

Au dat din cap.

— Mă bucur așa de mult că m-ai găsit… la timp, Florence, a adăugat Rosalie.

Cât timp Rosalie s-a dus să îi caute pe Jack și Victoria, Florence și-a așteptat surorile, dar după câteva momente a apărut doar Élise, clătinând din cap.

— Hélène nu vrea să vină.

— Unde e?

— Stă tot la mormânt. Citește toate biletele de condoleanțe.

— Tu mergi înainte. Mă duc să vorbesc cu ea.

După ce Élise s-a dus la Rosalie, Jack și Victoria, Florence a plecat spre cimitirul din spatele bisericii. Avea o poziție superbă, se vedea de acolo câmpul deschis pe care pășteau vitele.

— Hélène, a spus ea ezitant când s-a apropiat. Putem vorbi?

Sora ei a ridicat privirea și Florence a simțit că i se strânge gâtul când i-a văzut suferința din ochii inteligenți.

— Ce e? a întrebat ea cât a putut de blând.

Ochii lui Hélène au scăpărat brusc.

— Nu știi?

Florence nu știa ce să spună. Sora ei se referea la Jack?

— Atunci, să-ți spun eu, a continuat Hélène. Poți să-ți imaginezi cum e să ai singură grijă de mama și s-o vezi singură cum moare zi după zi?

— Îmi pare așa de rău.

Hélène a părut că nu aude, dar a hohotit strident.

— Și știi despre ce vorbea? Tot timpul.

Florence a clătinat din cap.

— Despre tine. Despre tine și despre Rosalie. Nimic altceva. Când a venit Élise cu Victoria, abia dacă s-a uitat la nepoata ei. Iar tu te plimbai prin Malta și ai venit în al unsprezecelea ceas cu Jack.

Florence și-a înăbușit un strigăt de uimire.

— Nu mă plimbam. Făceam ce mă rugase ea să fac. M-a implorat, Hélène, m-a implorat s-o găsesc pe Rosalie.

— Cât de convenabil! Și acum cred că vrei binecuvântarea mea.

Vântul aspru al iernii englezești nu făcea decât să adauge un plus atmosferei tensionate.

— Te rog, Hélène. Tu nu ești așa. Putem încerca să ne purtăm civilizat?

Hélène a pufnit cu dispreț.

— Nu ți-a păsat de civilizație când ai luat ce ai poftit.

— Nu a fost așa.

— Nu?

— Sigur că nu.

— Atunci cum a fost? Știai că îl iubesc pe Jack, Florence, știai, și totuși ai făcut-o.

Florence a lăsat capul jos. Asta era adevărat.

— Credeai că o să spun: nicio problemă, ia-l tu, surioară. Așa credeai?

— Îmi pare rău, a început Florence prudent, pentru că trebuia să-și aleagă cuvintele și pentru că se ura că a făcut-o să sufere pe sora ei. Am sperat că vei înțelegere cu timpul.

Era îngrozitor să îi vadă ochii încărcați de o așa de mare suferință, lui Florence i se strângea inima. Era limpede că sora ei avea nervii întinși la maximum după epuizanta veghere a lui Claudette. Și acum, că apăruse și Jack, era probabil prea mult.

— Și, dacă tot vorbim de civilizație, nu puteai să faci mai mult pentru Claudette?

— Nu e corect. Ea m-a rugat s-o caut pe Rosalie. Ți-am explicat, a spus Florence încet. Asta nu contează deloc?

— Înainte. Înainte, mă refer.

Florence se simțea lipsită de apărare, dar și-a păstrat cumpătul.

— M-am oferit să stau cu ea, să o ajut. Mi-a spus să plec.

— Și nu te-ai gândit să-mi spui atunci că e bolnavă? Puteam să fac ceva. Ceva mai mult decât să stau să mă uit cum moare încetul cu încetul.

Florence și-a păstrat vocea calmă.

— Nici asta nu e corect. Știu că trebuie să fi fost cumplit pentru tine, dar nu ești rezonabilă. Ți-am spus că a vrut s-o caut pe Rosalie. N-am știut că e bolnavă. Cum aș fi putut să știu? Ea mi-a spus că e bine.

— Și ți-a convenit să crezi asta.

— Am încercat.

— Nu destul.

Curgerea după-amiezii a încetinit, după care s-a oprit. Florence a deschis gura, dar n-a ieșit nimic. Ochii îi lăcrimau, dar și-a înghițit suferința. Hélène avea dreptate într-un fel.

— Iar acum Florence cea micuță și dulce o să plângă.

Fusese o zi așa de lungă și de grea, iar acum venea asta. Florence și-a înghițit lacrimile.

— Știi ceva, abia am înmormântat-o pe mama, a spus ea, încercând să vorbească potolit. Tu nu ești așa.

S-au uitat una la cealaltă. Florence a fost șocată de răceala din ochii lui Hélène. Instinctul îi spunea să se retragă, dar o explozie de furie a făcut-o să răbufnească.

— Ah, pentru Dumnezeu! a mormăit ea. Când te-ai făcut așa a naibii?

— Eu? a spus Hélène uluită.

— Da. Jack mi-a spus că ți-a scris imediat după ce am ajuns în Anglia. Ți-a explicat situația. Nu poți să mai fii așa supărată după doi ani, nu?

— N-am primit nicio scrisoare de la Jack, a spus Hélène cu dezgust.

— Ți-a trimis. Mi-a spus mie.

— Ce drăguț!

— Nu atunci, mult mai târziu mi-a spus. Poate s-a pierdut.

— Dacă a scris-o.

— Sigur că a scris-o.

— Și tu crezi tot ce-ți spune el.

— Îmi pare rău, Hélène. Îmi pare teribil de rău, dar Jack și cu mine ne-am abținut o veșnicie. M-am gândit mult și bine. Nu mi-am propus să te rănesc. Nu cumva e vorba de mama? Și nu de mine și de Jack?

Sora ei a rămas tăcută.

— Ce pot să mai fac? a întrebat-o Florence.

Hélène a mijit ochii.

— Poți să te întorci în Devon. Asta poți să faci. Acum vreau să fiu lăsată singură, să citesc cartonașele astea.

Florence s-a apropiat de sora ei și i-a vorbit pe un ton blând, întinzând mâna spre ea.

— Jack a ținut la tine, dar nu te-a iubit așa cum voiai tu, Hélène. Te agăți de ceva care nu a existat decât în mintea ta.

Ochii lui Hélène s-au înăsprit. Apoi, pe neașteptate, i-a tras lui Florence o palmă cu atâta putere, încât aceasta s-a dat înapoi și a simțit că o ustură obrazul și ochii când s-a uitat la sora ei.

Șocată, s-a întors pe călcâie și s-a îndepărtat cu mersul poticnit.

Auzise de surori înstrăinate, dar niciodată nu și-a închipuit că li se poate întâmpla lor asta. Și totuși relația lor era distrusă și se părea că nu poate face și nu poate spune nimic care s-o refacă.

La apus, Florence stătea cu Jack pe patul de la hotel. Mai devreme, el îi spusese lui Rosalie de moartea prietenei ei Charlotte și de brățara cu talismane găsită asupra cadavrului. Rosalie s-a întristat auzind vestea și i-a spus că îi dăduse brățara ca mulțumire pentru închirierea apartamentului.

— Hai la bar, Florence, a spus Jack. Se pare că ai nevoie de o băutură, iar Rosalie știu sigur că are. Cred că vrea să-ți vorbească.

Dar Florence nu putea să vadă oameni și a clătinat din cap.

— S-a mai întâmplat și altceva? a întrebat-o el. În afară de faptul că te-ai împiedicat de un lemn în curtea bisericii. Asta s-a întâmplat, nu?

— Da.

— Deci nu e nimic despre care ai vrea să vorbim?

— Nu, a spus ea, incapabilă să admită că Hélène o plesnise peste față.

— Atunci ne vedem mai târziu.

A sărutat-o, s-a ridicat și a plecat.

— Stai, a spus ea când a ajuns la ușă. Hélène mi-a spus că n-a primit nicio scrisoare de la tine.

— Păi, eu sigur i-am trimis-o.

Ea a dat din cap.

— I-am spus.

— Păcat. Ar fi schimbat cu totul felul în care se simte acum. Dar, Florence, chiar trebuie să lași în urmă culpabilizarea asta.

— Și s-o las în urmă și pe sora mea?

El a clătinat din cap.

— Nu, dar viața e trecătoare și trebuie să profităm de fericire. O să-și revină. Te iubește.

— Nu înțelegi.

— Poate că nu, dar asta nu îți face bine. Asta chiar înțeleg. Te rog, Florence, șterge-ți ochii. Vino să bei ceva.

— Nu pot. Pielea mi-e roșie și pătată. Arăt ca o sperietoare.

El a zâmbit, s-a întors la ea și i-a luat fața în mâini, după care i-a sărutat vârful nasului.

— Niciodată nu arăți ca o sperietoare.

— Du-te tu.

— Sigur? Pot să-i trimit un mesaj lui Rosalie și rămân aici cu tine.

— Nu. Sunt bine. Du-te.

Vorbise cu mai multă asprime decât intenționase și i-a părut rău când el a devenit rigid auzindu-i tonul. Și pe urmă a plecat.

Noaptea cobora încet și întunericul se strecurase în cameră, dar ea nu a aprins lămpile. Nu voia să-și vadă fața în oglindă. Nu se așteptase să fie iertată pe loc, dar sperase

să poată discuta, să găsească o modalitate prin care să fie din nou surori. Dar nimic nu putea repara situația. Acum Jack era al ei, iar ea era a lui. Ar ajuta la ceva ruperea logodnei? Se îndoia. Își amintea cât de bune fuseseră cu ea Hélène și Élise după viol. Cum o protejaseră, cum o îngrijiseră, cum o învăluiseră în siguranța iubirii lor. Ar ajuta-o pe vreuna dintre ele dacă ar fi silită să aleagă între sora ei și bărbatul pe care îl iubea?

CAPITOLUL 54

Testamentul lui Claudette fusese citit și acum toată lumea se pregătea să plece. Îi lăsase casa din Franța lui Élise, lui Hélène – căsuța din Anglia, iar Florence urma să primească acțiunile și dividendele ei. Înainte să plece spre Devon, Rosalie a tras-o deoparte pe Florence.

— Nu vreau să fiu băgăcioasă, a spus ea, dar mă întrebam dacă tu și Jack ați făcut deja planuri pentru nuntă.

— Păi… nu, nu chiar, ne-am gândit doar că vara ar fi frumos. Nu știu sigur cum o să iasă.

— Iese într-un fel.

— Am făcut o grămadă de litri de socată în iunie, mult mai multă decât intenționam, și Jack m-a tachinat pe tema asta.

— Ei, vezi? E un început.

— Cred că da.

Rosalie i-a zâmbit cu căldură și s-a îmbujorat puțin la față când a spus:

— Mi-ar face o plăcere enormă dacă mi-ați permite să mă implic, să plătesc eu nunta, rochia și așa mai departe.

— E foarte drăguț din partea ta, dar, în fine, sunt șocată. Eu mă gândeam că toată treaba o să fie ceva încropit.

— Suntem o familie. N-am avut o familie așa de mult timp, a spus ea și acum vocea i se gâtuise. Mama ta nu mai e aici să te ajute și știu că nu e același lucru, dar mi-ar plăcea să te ajut eu. Voi fi în Anglia până la anul, în august.

Florence a zâmbit.

— În cazul acesta, mulțumesc. Cum surorile mele nu vor fi aici, voi fi bucuroasă să primesc orice ajutor.

Élise și Victoria plănuiseră să ia trenul spre Exeter împreună cu Florence și cu Jack, ca să stea acolo până după Crăciun, înainte să se întoarcă în Franța. Și Rosalie urma să vină. Dar Hélène, care fusese și ea invitată, a insistat să rămână la Stanton, în casa lui Claudette, să strângă lucrurile și să aranjeze vânzarea casei, după finalizarea actelor de moștenire. În timp ce fiecare își alegea un mic obiect ca amintire de la mama lor, Florence a atins-o pe Hélène pe umăr.

— Pot să rămân și eu, a spus ea. Dă-mi voie să te ajut cu tot ce e de făcut.

Hélène nu s-a întors, doar a mormăit sec:

— Nu, mulțumesc.

Florence a încercat o altă abordare.

— O să fii singură de Crăciun.

Hélène a clătinat din cap.

— Chiar crezi că mă interesează?

— Îți plăcea la nebunie Crăciunul.

Hélène nu a răspuns, continua să ridice lucruri și să le pună la loc. Florence nu suporta s-o vadă pe sora ei așa de îndurerată, dar știa că nu poate face nimic. Hélène era sora cea bună, cea care ajuta, cea care vindeca. Cea la care apelai în situații de criză. Cine avea s-o ajute pe ea?

Perioada petrecută de Rosalie, Élise și Victoria în Devon a fost dulce-amară. Dulce, pentru că Florence se bucura să le aibă alături pe sora și pe mătușa ei și s-o iubească pe micuța ei nepoată, care se dovedea a fi o mică teroristă. Cântau împreună, mergeau la plimbare când nu ploua și jucau jocuri în fața șemineului când ploua. Jocul preferat al lui Vicky era „Ring a Ring o'Roses", mai ales partea cu

„a-tishoo“, când toți trebuiau să cadă pe jos și să se rostogolească. Dar când cânta „Vicky Allouette, gentille alouette“, Élise și Florence aveau lacrimi în ochi.

— Ce simți pentru maman? a întrebat-o Florence pe Élise când Jack plecase cu Vicky să hrănească rațele de pe luncă și ele rămăseseră singure în bucătărie.

— Întotdeauna am avut sentimente amestecate față de ea. Tu știi asta.

— Semănai tare mult cu ea. Dar cred că temperamentul tău era așa de diferit, încât o speria.

— Serios?

— N-ar fi recunoscut, evident.

— Mă frământă puțin. Am impresia că ar fi trebuit să încerc s-o iubesc mai mult…

— Dar, pe de altă parte, poate că ea ar fi trebuit să încerce să te iubească pe tine mai mult. Sau măcar să încerce s-o arate mai mult. Sunt sigură că te-a iubit, serios.

— Poate. De-asta mă împac greu cu moartea ei. Fiindcă n-am reușit niciodată… nu știu… să îmbunătățesc relația noastră, cred. M-a durut să o văd atât de neinteresată de Victoria.

Florence a luat-o de mână.

Ceva mai târziu, Florence și Rosalie s-au dus să se plimbe împreună, au urcat pe cărare, au coborât dealul și au intrat în pădure. Era o zi rece, cu un cer albastru fără pată. Fusese destul de aglomerat la Meadowbrook și Florence era bucuroasă să petreacă puțin timp doar cu mătușa ei.

— Cum te simți acum? a întrebat-o Florence.

— Sunt recunoscătoare că am revăzut-o pe sora mea înainte să moară, dar voi regreta întotdeauna anii în care am fost departe una de alta.

Florence nu a spus nimic, deși nu putea să nu se întrebe dacă nu cumva ea și Hélène sunt blestemate să repete istoria.

— E foarte frumos aici, a spus Rosalie luând-o pe Florence de braț, și casa e superbă. Înțeleg de ce o iubești. Și pe Jack. El te adoră, e limpede.

— Am fost așa de norocoasă. L-am iubit din clipa în care l-am văzut, l-am admirat, de fapt, dar… în fine, abia după ce m-a ajutat în cea mai rea zi din viața mea am început să simt că n-aș putea să am niciodată încredere în alt bărbat în afară de el.

— Vrei să vorbim despre asta?

Florence s-a gândit un moment. Fusese un drum lung pentru ea de la oribila întâlnire cu cei doi ticăloși. Îi fusese greu să accepte că un viol, o siluire ca aceea chiar i se întâmplase ei. Dar trebuise să accepte, pentru că altfel n-ar fi putut niciodată să-l iubească pe Jack. Poate că niciodată nu avea să accepte cu totul, dar nu mai tremura și n-o mai treceau fiorii când se gândea la asta. Și nu se mai simțea rușinată.

— Poate altă dată, a spus ea.

— Sigur.

A urmat o pauză.

Florence s-a întors să se uite la Rosalie.

— Despre soțul tău, Robert Beresford, ai vrea să vorbești?

— Nostimul, adorabilul și curajosul meu Bobby. Sunt foarte bucuroasă să vorbesc despre el. O iubire mare, dacă o găsești, e unul dintre cele mai prețioase daruri ale vieții. Eu am avut asta cu el.

— Cred că a fost îngrozitor când a murit.

— A fost… dar nicio clipă n-am regretat că l-am cunoscut. Sună a clișeu, dar chiar a fost iubirea vieții mele.

Pe urmă au tăcut amândouă. Nu se auzeau decât pașii lor și câteva păsări care se foiau prin copaci.

— Crezi că te vei recăsători vreodată?

— Nu. Am viața mea în Mdina, iar Gerry și cu mine vom scoate ultimul volum cu operele lui Addison cât voi sta la Londra.

— Ții mult la Gerry?

— Foarte mult. E cel mai bun prieten al meu. Iar un prieten bun e chiar un lucru mare. Mai am și alți prieteni în Malta. Pe Otto, care e ziarist, și pe Tommy-O, un cântăreț travestit, dar pe care îl văd mai rar acum, că nu mai cântă. Și, evident, după tot ce ai făcut ca să mă găsești, noi două vom fi prietene la cataramă. Și sper să te întorci la Mdina și să stai la mine.

Florence a zâmbit.

— Mi-ar plăcea.

Dar, când s-a gândit la prietenie și la ce înseamnă ea, și-a dat seama că Hélène și Élise fuseseră prietenele ei cele mai bune, iar acum una dintre ele nu mai era și asta a întristat-o mai mult decât și-ar fi închipuit.

Zilele au trecut repede și, după Crăciun, Élise și fiica ei s-au întors în Franța, iar Rosalie a plecat la Londra. Casa fusese plină-ochi de râsete și de lacrimi, dar acum era așa de liniște, încât Florence se simțea deprimată. Își compunea o mină veselă de dragul lui Jack, pentru că în ianuarie urma să plece și el, dat fiind că nu terminase lucrările la apartamentul din Malta.

— Ai putea veni și tu cu mine, i-a spus el în ultima seară.

Ea a clătinat din cap.

— Prefer să rămân aici. Am slujba mea la conac. Am avut noroc că m-au primit înapoi. Și am scrisul. După toate astea, simt nevoia de stabilitate.

— Voi fi plecat doar câteva săptămâni și după ce mă întorc putem să facem planuri de nuntă.

Ea a zâmbit.

— Frumoasa noastră nuntă estivală. De fapt, Rosalie s-a oferit să ne ajute, să plătească ea.

El a părut surprins.

— Nu trebuie să facă asta.

— Chiar vrea s-o facă. Și tradiția nu spune că familia miresei trebuie să suporte cheltuielile?

El a râs.

— Cred că da. Tot vara vrei?

— Absolut. Nu mi-ar plăcea deloc să fie frig și umezeală.

El i-a atins obrazul.

— O să se rezolve, să știi.

Ea s-a încruntat, nesigură, dar apoi și-a dat seama de ce spune asta. Cearta cu Hélène. Încercase să și-o scoată din minte, dar eșuase lamentabil. Se chinuise cu o scrisoare către ea, dar, când Jack și Élise insistaseră că ar fi mai bine s-o lase în pace pe Hélène deocamdată, o rupsese.

Dimineața plecării lui Jack a venit repede, cu cer cenușiu, vânt și o ploaie care bătea cu putere în fereastra dormitorului lor.

— Fir-ar, a spus el, speram să mai facem o ultimă plimbare înainte să plec.

— Eu prefer să facem altceva, a spus ea cu un râs sugestiv, după care s-a cățărat pe el și, aplecându-se, l-a sărutat apăsat pe buze.

În timp ce iarna trecea greu, Florence visa să îi vorbească lui Hélène cu dragoste și să o audă pe sora ei răspunzându-i la fel ca înainte. Dar nu putea să vadă decât fața încordată și palidă pe care o avea când vorbiseră lângă mormântul mamei. Fusese groaznic. Surorile ei fuseseră persoanele care

o iubiseră și care îi acceptaseră micile ciudățenii. Glumiseră cu ea. Îi spuneau mica vrăjitoare când petrecea ore în șir amestecând în oala de pe foc, când toată ziua cultiva legume și le conserva și în momentele în care, urcată în echilibru precar pe masă, se întindea să agațe de cârligele din tavan plante la uscat. Trecea în revistă, una după alta, amintirile frumoase. Și cele teribil de triste. Moartea lui Victor. Sinuciderea lui Violette. Îi era așa de dor de surorile ei, că o durea și încerca să nutrească speranța că Hélène va reveni la sentimente mai bune, că va accepta ce s-a întâmplat, că o va ierta. Dar va veni măcar la nuntă?

Jack îi trimisese o scrisoare par avion și o întrebase dacă e bine.

„Sunt bine", îi răspunsese ea, cum ar fi putut să-i spună cum se simte cu adevărat? Sunt al naibii de singură și de tristă.

Sigur, căsătoria avea să fie un fel de final pentru surori, deși un final se produsese deja când fusese forțată să plece din Dordogne. A început să se gândească mai serios la nuntă, pentru că Hélène nu avea să fie singura ei problemă. Să-i invite și pe tatăl ei, Friedrich, și pe fratele ei vitreg, Anton? Amândoi germani, nu prea aveau să fie primiți cu brațele deschise așa de curând după război.

Zilele lui ianuarie se întindeau reci și grele, pentru că nevoia de iertare devenise corozivă. Când ar fi trebuit să simtă fericire pentru iubirea ei pentru Jack, ea se simțea vinovată, cu toate că Rosalie avea să vină la ea câteva zile, iar Florence abia aștepta să plănuiască în detaliu nunta cu ea și cu Gladys.

Februarie a fost, în mod ciudat, mai puțin deprimant decât ianuarie și apoi, spre sfârșitul lunii, cu mult înainte de data la care trebuia să se întoarcă Jack, Florence și-a dat

seama că e a doua lună în care nu îi vine menstruația. Prima dată a presupus că nu i-a venit din cauza durerii provocate de moartea lui Claudette și a disperării la care o împinsese răceala lui Hélène, dar a doua oară? Trebuia să fie un alt motiv pentru asta. A făcut o programare la doctor, unde a dat o mostră de urină și s-a dus acasă. Să mă suni peste două săptămâni, i-a spus medicul.

Au fost cele mai lungi două săptămâni din viața ei. Păstrase secretă posibilitatea aceea, nu spusese nimănui ce bănuiește și tot timpul se gândea ce față va face Jack când îi va spune. Vedea primii ghiocei sălbatici în pădure și se înveselea, pe urmă au apărut în grădină câteva narcise timpurii. Trebuiau să devanseze nunta, evident, dacă… dacă… dacă…

Pe urmă, devreme într-o dimineață, l-a sunat pe doctor de la cabina telefonică de la răscruce și el i-a spus cu o voce voioasă și vioaie:

— Felicitări, draga mea. Presupun că logodnicul tău va fi încântat. Ați pus puțin căruța în fața boilor, sigur, dar de la război totul e cu fundul în sus. O să fii o mamă minunată. Să vii la mine în curând pentru un control fizic.

— Ei, ar fi cazul să trec la treabă, a spus ea, și vă mulțumesc. Mulțumesc foarte mult.

Când a ieșit din cabină, amețită de bucurie, a râs și a râs, după care, pe drumul spre Meadowbrook și acasă, a vărsat lacrimi de fericire.

CAPITOLUL 55

Câteva zile mai târziu, a auzit taxiul care îl aducea pe Jack de la gară. A alergat pe scări până afară, a fugit până la pârâu, călcând prin apă, l-a apucat de braț și, când taxiul a plecat, l-a tras în casă.

— Ei, sunt încântat că te bucuri așa de mult să mă vezi, dar mi-am lăsat bagajele afară. Plouă.

— Adu-le, atunci, du-te și adu bagajele alea nenorocite. Am ceva să-ți spun. Ceva important.

El i-a zâmbit și a clătinat din cap amuzat.

— Orice ar fi, pari extrem de încântată.

— Du-te, a spus ea păstrând secretul încă puțin.

— OK. Le aduc. Presupun că nu te-ai gândit să pui ceainicul pe foc?

— Am ceva mai bun decât ceaiul.

El a ridicat o sprânceană, vizibil intrigat. Cum pot să fie atât de proști bărbații, s-a gândit ea.

Când a revenit, i-a poruncit să lase bagajele jos.

El le-a lăsat și acum zâmbea.

— Ai ghicit, nu?

— Cred că da.

— Ei bine, Jack Jackson, noi doi o să avem un copil.

Ochii lui s-au lărgit și au strălucit, în timp ce pe față i se perindau o multitudine de emoții. Uimire, bucurie, neîncredere. A luat-o pe sus și a învârtit-o, după care s-a gândit mai bine și a pus-o jos cu excesivă delicatețe.

— N-o să mă sparg, a râs ea.

— O, fata mea dragă, asta e cea mai bună veste. Chiar cea mai bună veste.

Cu ochii plini de lacrimi, el i-a spus:

— Vreau să strig în gura mare în fața întregii lumi. Ai spus cuiva?

— Sigur că nu, idiotule. Te-am așteptat pe tine. Dar voi fi prea grasă ca să mă căsătoresc în august. Va trebui să facem nunta în aprilie.

Așa că a rămas aprilie, iar când a venit dimineața nunții, Florence încă nu știa la ce oră va sosi Hélène. Victoria, care urma să fie fata care duce florile, trebuia să facă probe pentru rochie, așa că ea și Élise ajunseseră cu o săptămână înainte de ziua cea mare, cu vestea că Hélène urmează să vină și ea. Dar deocamdată nu venise. Florence îi scrisese lui Friedrich, să-i spună de nuntă și de copil. Dar îi spusese și că nu ar fi înțelept ca el și Anton să vină în Anglia, când încă existau atâtea resentimente față de germani.

O să fiu bunic, îi răspunsese el, părând extrem de bucuros. Asta îmi va fi de ajuns deocamdată.

Acum Rosalie intrase în camera lui Florence, cu ochii sclipitori.

— Ai un păr blond superb, a spus ea. Cred că n-ar trebui decât să-l prindem la tâmple cu câte o floare, lăsându-l să cadă liber pe spate. Ce zici?

— Sună bine. Știi cumva unde e Élise?

— Vicky și-a rupt rochia cea nouă. Élise o repară și bombăne amenințător. Doamne, fetița aia e o forță a naturii.

Florence a râs.

— Exact ca mama ei.

Élise avea să fie doamna de onoare, căci termenul de domnișoară nu părea potrivit pentru o femeie care deja era mamă. Deși propriu-zis doamnă de onoare era o femeie căsătorită.

— Élise e fericită? a întrebat Rosalie.

— Cred că da. De ce întrebi?

— Pentru că tatăl lui Vicky a murit.

Florence s-a înfiorat amintindu-și.

— Când Victor a fost executat, a fost îngrozitor pentru noi toți, dar evident că pentru ea a fost mai rău. A fost un om așa de curajos, iar ea l-a iubit așa de mult.

— O astfel de iubire și un astfel de sfârșit nu se uită.

A făcut o pauză.

— Dar nu trebuie să fim triste, mai ales azi.

Florence a dat din cap.

— Deci… cum te simți?

— Abia mai respir de nerăbdare. Jur că n-am pus geană pe geană, a spus Florence.

Rosalie a zâmbit.

— Stai jos, închide ochii și relaxează-te cât mai ai ocazia.

Florence a făcut ce i s-a spus și a stat acolo tăcută, imaginându-și-o pe mama sa cum o privește cu obrajii aprinși de mândrie și bombăne că ceva nu e cum trebuie. A pufnit în râs.

— S-a întâmplat ceva?

— Mă gândeam la mama. Nu i-ar fi plăcut buchetul.

Florence alesese plantele de la un florar din Exeter. Narcise, crenguțe de cireș și niște frunze delicate – erau foarte frumoase, dar pentru Claudette n-ar fi fost suficient de impozante și de elegante. Nu ar fi aprobat nici sala de adunare din sat ca loc al petrecerii. Micul buchet tocmai fusese livrat în exclamațiile micuței Victoria, iar acum stătea la loc sigur într-o carafă la parter, undeva unde nu puteau ajunge nici Victoria, nici pisica.

Rosalie stătuse la un hotel din apropierea sălii din sat, după ce își petrecuse ziua umflând baloane și aranjând

plante și lumânări. Gladys și Florence gătiseră zile la rând, folosind tot ce creștea în grădinile lor sau tot ce conservaseră cu un an înainte, împreună cu puii și șunca pe care soțul lui Gladys le primise pentru că ajutase pe cineva să repare o motocicletă veche. În momentul acela nu aveau porci buni de tăiat. Rosalie angajase o mică orchestră care să cânte muzică de dans și toată lumea spera că va fi o după-amiază plăcută și veselă.

Când a fost gata părul, Florence și-a pus rochia de nuntă, Rosalie a încheiat-o la nasturi și s-au uitat amândouă în oglindă.

— Draga mea, arăți așa de bine, i-a spus Rosalie.

Florence s-a bătut ușor pe pântece.

— Slavă Domnului că încă îmi vine.

Rochia era simplă, cu corset mulat, cu decolteu en cœur și talie înaltă, care continua cu o fustă lungă, puțin în clopot, vătuită puțin la umeri și cu mânecă până la cot. Păstra de o veșnicie cupoane de îmbrăcăminte, ca și Gladys; amândouă își făceau singure hainele din ce găseau, așa că folosise foarte puține din ele. Iar Gerry, prietenul lui Rosalie, avea pe cineva la Londra care a fost de acord să facă rochia din mătase ivorie din China, pentru că era prea devreme după război ca să cumperi mătase din Japonia sau Italia. Florence mai avea și o trenă de voal de patru metri. Ar fi fost frumoasă din dantelă, dar nu au putut face rost.

Îi rugaseră pe invitați să nu aducă daruri, ci să contribuie cu ce pot la mâncare și băutură, pe care să le ducă direct la sală înainte de nunta programată pentru oficiere la biserica de vizavi. Gladys adunase o armată de ajutoare care să organizeze mâncărurile și băuturile și să le așeze pe mese. Ronnie și Jack făcuseră rost deja de toate scaunele și mesele de care aveau nevoie, iar Gladys stătuse trează jumătate din

noapte ca să calce fețele de masă pentru care se rugase de toate cunoștințele ei să i le împrumute. Era albe, în pătrățele sau cu flori, iar fiecare masă avea acum pe mijloc un buchețel de flori și o lumânare. Efectul era încântător și Florence exact asta își dorise.

Când a început muzica de nuntă, Florence a pornit spre altar la brațul mătușii ei, urmată de Élise, care purta o rochie lungă, violet, și de Victoria, îmbrăcată în aceeași culoare. Când l-a văzut pe Jack că zâmbește și clipește emoționat, inima ei a săltat puțin de bucurie. S-a uitat înapoi în biserica plină de prieteni, rude și localnici care fuseseră invitați la insistențele lui Gladys. Nunta fusese efortul întregii comunități, așa că era și normal. Dar, când și-a aruncat ochii printre oameni, n-a văzut-o nici acum pe Hélène. A simțit că se clatină, dar Jack i-a luat mâna și i-a strâns-o. Ea i-a zâmbit și și-a revenit.

Ceremonia a mers ca pe roate. Când s-a terminat, s-au făcut câteva fotografii în fața bisericii, după care toată lumea s-a îndreptat grăbită spre sala de adunare. Când a intrat, Florence s-a oprit puțin și toată lumea a bătut din palme, iar ea s-a uitat la toate fețele acelea zâmbitoare și la sala frumos decorată, care părea o scenă de pădure dintr-un basm.

I-a văzut pe Henri, pe Hugo și pe Marie, care îi zâmbeau, și și-a amintit de Suzanne, frumoasa soție a lui Henri. Era o poveste atât de groaznic de tristă, că nu suporta să se gândească azi la ea. Dar era uimită și încântată să-și vadă vechii prieteni. Nimeni nu-i spusese că vor veni, dar se părea că Élise și Jack aranjaseră totul în secret. L-a văzut pe tatăl lui Jack, Lionel, îmbătându-se în liniște, și pe Gladys și soțul ei, Ronnie, ridicând paharele și dând din cap veseli. Era și Grace acolo, arăta frumos în rochia albastră-cobalt,

cu Bruce zâmbind alături. Unii camarazi de-ai lui Jack din război și foști colegi de clasă fluierau, iar mulți dintre săteni băteau din palme și ei.

Când s-au așezat la masă, Rosalie a stat pe partea unde erau Florence cu Élise și fata ei, iar Jack, tatăl lui, Gladys și Ronnie au stat pe partea cealaltă.

— Unde e Hélène? a șoptit Florence la urechea surorii ei.

— N-am idee.

— Sigur a spus că vine?

Élise a dat din cap.

Au băut șampania de soc făcută de Florence, cu toate că unii au preferat să facă un drum până la pubul de vizavi să aducă bere. Mâncarea era un amalgam de salate de cartofi, salate de verdețuri timpurii, felii de șuncă și de carne de pui cu legume de toate formele și mărimile. Unii veniseră cu tarte cu bacon și ouă – ușor de dus –, care erau delicioase, alții, cu pâine proaspătă, brânză sau pudding făcut în casă. Florence a lăsat deoparte grija pentru Hélène și a savurat fiecare moment, inclusiv discursurile. Unul dintre colegii de școală ai lui Jack s-a ridicat să vorbească despre el și i-a făcut pe toți să râdă.

— N-am știut că ai fost așa un școlar obraznic, a spus Florence cu un aer oripilat și toți cei care îl cunoșteau pe Jack au dat ochii peste cap și au râs.

— Un terorist, a intervenit Gladys. Dar e teroristul nostru și îl iubim.

Se ciocneau pahare și se umpleau din nou.

Pe urmă Jack s-a ridicat în picioare și în sală s-a făcut liniște.

— Aș vrea să spun câteva cuvinte despre soția mea, pe care am întâlnit-o în 1944, în timpul ocupației naziste din

Franța. Poate să vă pară la fel ca dulciurile pe care le veți vedea pe mesele astea, dar aș vrea să vă spun că e făcută din oțel dur.

Florence a simțit că i se înroșesc obrajii și s-a uitat în jos, la masă, făcând eforturi să nu plângă.

El le-a povestit în continuare călătoria lor prin munți, dar nu a spus de ce o făcuseră. Nu le-a vorbit de tatăl ei german.

— Am trecut prin multe, am înfruntat împreună pericole și sunt cel mai norocos bărbat de pe pământ pentru că mă căsătoresc cu această femeie curajoasă și teribil de frumoasă. Are un cap de înțelept pe umerii ei tineri. Un copil bătrân, cum se spune. În fine… ea m-a readus la viață după pierderea copilului meu.

A urmat un moment de liniște, după care el a ridicat paharul și aproape i s-a gâtuit vocea când a spus:

— Pentru scumpa mea soție, Florence.

Cu lacrimi în ochi, toată lumea a repetat urarea și Jack și-a sărutat proaspăta soție.

Rosalie a povestit pe scurt despre hotărârea de care dăduse dovadă Florence ca să o găsească și, când a terminat, toată lumea a aplaudat.

Apoi, când orchestra a început să se pregătească, mesele și scaunele au fost date la o parte, iar Jack i-a întins mâna lui Florence, cu ochii strălucitori. A luat-o în brațe și au început să danseze lent pe „All of Me“, iar când el s-a aplecat, ea i-a șoptit la ureche:

— Mulțumesc, Jack. Sunt așa de fericită.

— Îmi pare rău că Hélène încă n-a venit. Știu că înseamnă mult pentru tine.

Ea a dat din cap, a închis ochii și a putut să se bucure de ce are cât timp a dansat cu soțul ei. Soțul ei.

Pe urmă, când muzica a devenit mai ritmată, au venit să danseze mai mulți și mai mulți în diverse variante de jitterbug, inclusiv Gladys cu Ronnie, lucru care a făcut-o pe Florence să zâmbească. Orchestra a cântat melodiile lui Glenn Miller, Tommy Dorsey și Benny Goodman, după care i s-a alăturat o cântăreață care a interpretat șlagărele din ultimii ani. „We'll Gahter Lilacs", „I Dream of You", „The One I Love" și multe altele. Pe urmă s-a auzit iar muzica de dans, animată și veselă, dar Florence simțea că s-a încins și i-a spus lui Jack că trebuie să ia o gură de aer.

— Vin cu tine, a spus el.

— Nu, e în regulă. Mă duc singură. Dansează cu altcineva acum. Eventual cu Rosalie.

Dar pe urmă a văzut că Rosalie deja ieșise la dans cu Gerry.

— Atunci cu Élise.

A ocolit perechile de dansatori, dar a trebuit să stea de vorbă cu câțiva care au felicitat-o și i-au spus ce băiat bun e Jack și cum merită el puțină fericire, după care a reușit, în sfârșit, să răzbească până la ieșire prin fumul de țigară și vocile ridicate. În sfârșit! În clipa în care a ajuns afară a inspirat adânc aerul rece. În adierea blândă a vântului plămânii ei au explodat și a fost invadată de o senzație de calm. A închis ochii și le-a lăsat pe toate să alunece. Era căsătorită. O zi la care sperase, dar crezuse că nu va veni niciodată, acum venise. Îl iubea pe Jack. Cu toată inima ei, cu sufletul, cu trupul îl iubea. Și-a mângâiat pântecele, ceva mai rotunjit acum, dar încă nu vizibil, dacă nu știai. Și te voi iubi și pe tine, micuțule. Iar asta e o promisiune. Când a deschis ochii, a văzut niște păsări zburând pe cer și a auzit altele cântând în copaci. Câțiva nori au plutit pe deasupra și a simțit ceva greu de definit. A văzut două persoane

mergând pe stradă și o clipă s-a gândit că femeia ar putea fi Hélène. Nu era. I se strângea stomacul de dor. S-a întors să intre, dar s-a auzit strigată.

— Baudin, spunea un băiat. Telegramă pentru Baudin.

— Da, a spus Florence când l-a văzut pe băiatul cu telegrama, și a întins mâna cu un fior de neliniște. Eu sunt.

A rupt telegrama, a văzut sus cuvântul „Poșta“ în antet, cu desenul coroanei, și a citit.

Îmi pare foarte rău. N-o să pot veni până la urmă. Numai bine amândurora. Hélène.

— Am încercat să v-o livrez acasă, a spus băiatul. Meadowbrook, așa-i zice, nu? Dar un vecin din deal mi-a zis că vă căsătoriți aici, așa că am venit. Nu prea e voie.

— Nu, a spus ea și i s-au umplut ochii de lacrimi. Ai făcut bine. Mulțumesc.

Cu datoria împlinită, el s-a dat înapoi, a salutat-o din cap și s-a îndepărtat repede.

Florence stătea pe trotuar fără să fie deloc conștientă de trecătorii care se opreau să se uite la ea cu priviri curioase, o fată în rochie de mireasă cu lacrimi în ochi.

— Vești proaste, scumpo? a întrebat un suflet bun și a bătut-o ușurel pe mână. Nu te mai gândi, dragă. Tu mergi înainte și bucură-te de ziua ta.

Florence a dat din cap și apoi și-a lipit palma de gură. Hélène chiar nu venea și în clipa aceea a înțeles cât de mare se făcuse prăpastia dintre ele. I se părea imposibil. Cum putea să se căsătorească fără sora ei cea mare?

S-a întors spre sală și s-a oprit la ușă, unde Jack și Élise stăteau de vorbă.

— Am primit o telegramă, a spus Florence, luptându-se iar cu lacrimile. Hélène nu vine.

Élise a luat-o de mijloc.

— Îmi pare tare rău. A spus de ce?

Florence a clătinat din cap și i-a dat telegrama s-o citească. Jack s-a uitat la ea îngrijorat.

— Sunt bine, a spus ea și a inspirat adânc. Nu pot să las asta să strice totul. Vino, hai să tăiem tortul.

S-a uitat în sală și, văzând zâmbetele largi de pe fețele oamenilor pe care îi iubea mai mult ca orice, în afară de Hélène, Florence a simțit bucurie și tristețe aproape în egală măsură.

— Unde e Vicky? a întrebat ea.

Élise a oftat teatral.

— Cu Rosalie, slavă Domnului. Mătușa noastră face miracole, fiindcă încă puțin comportament din ăsta și fetița asta o să mă omoare, îți spun eu. Oare copiii mici sunt întotdeauna așa de rebeli?

Florence a râs.

— Tu ai fost, să te ajute Dumnezeu când o fi adolescentă.

Élise s-a încruntat un moment, gata să nege, dar apoi a renunțat și a râs și ea.

— Haideți, a spus Jack. Nu știu de unde, dar tata a dezgropat niște șampanie adevărată pe care să o bem la tort.

În timp ce mergea cu Jack la masa mirilor, Florence s-a uitat la toți oamenii adunați acolo și s-a gândit la ziua aceea. Se căsătorise cu bărbatul pe care îl iubea, înconjurată de toți oamenii la care ținea, cu excepția unuia. Și-a jurat să facă tot ce poate ca să repare relația cu Hélène – sigur sora ei o va ierta într-o zi, nu?

— Nu e uimitor? i-a spus ea lui Jack. Toate astea. Viața merge înainte, nu?

El a dat din cap.

În această perioadă de după război, când viața era încă sumbră, când raționalizările încă existau și oamenii sufereau

din cauza pierderii prietenilor sau a rudelor, fusese o nuntă mai degrabă sărăcăcioasă, dar tocmai de asta era magică. Și, văzând fețele zâmbitoare și radioase, inima ei dansa și a știut că nu va uita niciodată generozitatea prietenilor ei. Prezența lui Jack lângă ea, liniștit și afectuos, o îmbătase așa de tare, încât avea impresia că ar putea să-și ia zborul. A râs singură de ea. Poate pur și simplu băuse prea multă șampanie de soc.

La masă a închis o clipă ochii, a spus o rugăciune pentru mama ei și pentru familia ei și apoi, cu mâna pe mâna lui Jack, a tăiat prima felie din minunatul tort de nuntă neregulat, făcut în casă. Jack i-a zâmbit și inima ei părea că o să explodeze de posibilități și speranțe. Supraviețuiseră războiului, în Franța și în Anglia, și aveau toată viața înainte. Abia aștepta să vadă ce urmează. Nașterea copilului lor, evident, care însemna mai mult decât putea spune. Dar când se uita la anii care aveau să vină nu vedea decât dragoste – dragostea care îi va susține –, indiferent ce s-ar ivi în calea lor.

NOTA AUTOAREI

Din păcate, nu am putut vizita Malta când am avut nevoie, din cauza pandemiei. Dar sper că am construit un tablou convingător al Maltei, după ce am consultat nenumărate cărți și am trecut în revistă teancuri de fotografii minunate. Am vorbit cu oameni care cunosc Malta. M-am uitat la filme, documentare și videoclipuri de pe YouTube. Dar chiar am stat într-o căsuță frumoasă, cu acoperiș de paie, în Devonshire, lângă o luncă, iar aceasta a fost sursa mea de inspirație pentru casa lui Jack. Am adorat căsuța aceea și locul unde se afla și sper că entuziasmul meu i-a dat viață.

MULȚUMIRI

Încă o dată, ovații pentru fantasticul meu agent literar, Caroline Hardman. N-aș fi putut face asta fără tine. Mulțumesc, de asemenea, minunatei echipe de la HarperCollins. Mi-a plăcut așa de mult să colaborez cu așa oameni entuziaști. A fost superb. Trebuie să mărturisesc că l-am făcut pe soțul meu să treacă prin cele mai înălțătoare, dar și cele mai groaznice momente din viața unui scriitor, când totul pare imposibil. Mulțumesc, Richard – pentru delicioasa mâncare care mă face să merg mai departe, pentru intrigile sugerate și nu întotdeauna bine primite și pentru că ai fost mereu lângă mine. Și, în final, nu pot să supraestimez recunoștința mea pentru toți cei care au cumpărat și au citit această carte.